2026-06-16

Mullsjö Kommun

Kommunfullmäktige

Tillkännagivande

Plats och tid

Kommunfullmäktigesalen den 23 juni 2026 klockan 18:30

Tjänstgörande ledamöter/ersättare ombeds att logga in i programmet Meeting via en webbläsare innan sammanträdet.

Sammanträdet webbsänds live via www.mullsjo.se/webbtv

Efter sammanträdet serveras fika. Meddela närvaro och eventuell specialkost till kommunsekreteraren senast den 17 juni klockan 8:00.

Ärendelista

1	Upprop		
2	Val av justerare Förslag: Joseph Tornell (KD) och Peter Naurén (M)		
3	Justeringens tid och plats Förslag: Digital den 29 juni 2026 klockan 15:00		
4	Godkännande av ärendelista	2026/1002	3
5	Information från tekniska nämnden	2026/1005	4
6	Delårsrapport per april 2026, Mullsjö kommun	2025/1014	5 - 34
7	Information om den regionala utvecklingsstrategin	2025/1113	35 - 60
8	Redovisning av 2025 års partistöd	2026/1081	61 - 74
9	Antagande av detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera	2024/1165	75 - 143
10	Förflyttning av ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning	2026/1082	144 - 157
11	Revidering av barn- och utbildningsnämndens reglemente	2026/1087	158 - 172
12	Revidering av socialnämndens reglemente	2026/1072	173 -

Mullsjö Kommun

2026-06-16

Kommunfullmäktige

188

13	Revidering av kultur- och fritidsnämndens reglemente	2026/1109	189 - 199
14	Interpellation - Ny hyresmodell på särskilt boende	2026/1110	200 - 202
15	Motion om miljötillsyn med nya metoder - svar	2026/1045	203 - 215
16	Motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem - svar	2026/1043	216 - 228
17	Årsredovisning 2025, Samordningsförbundet Södra Vätterbygden	2025/1068	229 - 273
18	Avsägelser	2026/1009	274 - 277
19	Delgivningar	2026/1008	278 - 283

Linda Danielsson
ordförande

Joel Lundgren
sekreterare

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	**Diarienummer**
2026	2026/1002

Kommunfullmäktige

Godkännande av ärendelista

Ärendebeskrivning

Ytterligare ärenden anmäls:

-
-

Ärenden som tas bort:

-
-

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att godkänna ärendelistan.

Postadress	**Gatuadress**	**Telefon**	**Org.nr.**	**e-post**	**Bankgiro**
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	**Diarienummer**
2026-06-16	2026/1005

Kommunfullmäktige

Information från tekniska nämnden

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadschefen och tekniska nämndens ordförande informerar om nämndens verksamhetsområden.

Postadress	**Gatuadress**	**Telefon**	**Org.nr.**	**e-post**	**Bankgiro**
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

Dnr 2025/1014

§ 73 Delårsrapport per april 2026, Mullsjö kommun

Ärendebeskrivning

Ekonomiavdelningen har sammanställt delårsrapport 2026 för Mullsjö kommun.

Delårsrapporten omfattar perioden januari-april 2026 samt en helårsprognos för 2026 som grundas på nämndernas bedömningar och den senaste skatteprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). I delårsrapporten ges också en sammanfattning kring läget för kommunens verksamhetsmål och finansiella mål.

Resultatet för perioden januari-april uppgår till -6,0 miljoner kronor, vilket är lägre än budgeten för motsvarande period.

Prognosen för helåret 2026 ger ett totalt resultat för kommunen på -14,0 miljoner kronor att jämföra med budgeterat resultat på 5,9 miljoner kronor, det vill säga en negativ avvikelse med 19,9 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 57
Tjänsteskrivelse från ekonomichefen den 19 maj 2026
Delårsrapport april 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsrapporten per april 2026 och lägga den till handlingarna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta för egen del

att ge samtliga nämnder i uppdrag att fortsätta arbetet med att identifiera och genomföra kostnadsminskande åtgärder för att gemensamt säkerställa en budget i balans för kommunen under innevarande år.

§ 73 fortsättning

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsrapporten per april 2026 och lägga den till handlingarna.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

att ge samtliga nämnder i uppdrag att fortsätta arbetet med att identifiera och genomföra kostnadsminskande åtgärder för att gemensamt säkerställa en budget i balans för kommunen under innevarande år.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Nämnderna

Dnr 2025/1014

§ 57 Delårsrapport per april 2026, Mullsjö kommun

Ärendebeskrivning

Ekonomiavdelningen har sammanställt delårsrapport 2026 för Mullsjö kommun.

Delårsrapporten omfattar perioden januari-april 2026 samt en helårsprognos för 2026 som grundas på nämndernas bedömningar och den senaste skatteprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). I delårsrapporten ges också en sammanfattning kring läget för kommunens verksamhetsmål och finansiella mål.

Resultatet för perioden januari-april uppgår till -6,0 miljoner kronor, vilket är lägre än budgeten för motsvarande period.

Prognosen för helåret 2026 ger ett totalt resultat för kommunen på -14,0 miljoner kronor att jämföra med budgeterat resultat på 5,9 miljoner kronor, det vill säga en negativ avvikelse med 19,9 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från ekonomichefen den 19 maj 2026
Delårsrapport april 2026

Förslag till beslut

Ekonomichefen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsrapporten per april 2026 och lägga den till handlingarna.

Ekonomichefen föreslår kommunstyrelsen besluta för egen del

att ge samtliga nämnder i uppdrag att fortsätta arbetet med att identifiera och genomföra kostnadsminskande åtgärder för att gemensamt säkerställa en budget i balans för kommunen under innevarande år.

§ 57 fortsättning

Förslag till beslut på sammanträdet

Henrik Jansson (M) föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott besluta för egen del att konstatera att kommundirektören har gett ekonomichefen i uppdrag att boka möte med förvaltningschef och controller för socialförvaltningen för att följa upp det ekonomiska läget och effekter av arbetet efter delårsrapporten.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsrapporten per april 2026 och lägga den till handlingarna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta för egen del

att ge samtliga nämnder i uppdrag att fortsätta arbetet med att identifiera och genomföra kostnadsminskande åtgärder för att gemensamt säkerställa en budget i balans för kommunen under innevarande år.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del

att konstatera att kommundirektören har gett ekonomichefen i uppdrag att boka möte med förvaltningschef och controller för socialförvaltningen för att följa upp det ekonomiska läget och effekter av arbetet efter delårsrapporten.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-05-19	2025/1014

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Delårsrapport Mullsjö kommun april 2026

Ärendebeskrivning

Ekonomiavdelningen har sammanställt delårsrapport 2026 för Mullsjö kommun.

Delårsrapporten omfattar perioden januari-april 2026 samt en helårsprognos för 2026 som grundas på nämndernas bedömningar och den senaste skatteprognosen från SKR. I delårsrapporten ges också en sammanfattning kring läget för kommunens verksamhetsmål och finansiella mål

Resultatet för perioden januari-april uppgår till -6,0 miljoner kronor, vilket är lägre än budgeten för motsvarande period.

Prognosen för helåret 2026 ger ett totalt resultat för kommunen på -14,0 miljoner kronor att jämföra med budgeterat resultat på 5,9 miljoner kronor, det vill säga en negativ avvikelse med 19,9 miljoner kronor

Bakgrund/utredning

Periodens resultat

Den ekonomiska sammanställningen för Mullsjö kommun under de första fyra månaderna 2026 visar ett resultat på -6,0 miljoner kronor.

Nettokostnaden för kommunens verksamhet uppgår till 197,8 miljoner kronor, medan intäkterna från skatter och utjämningsbidrag uppgår till 194,1 miljoner kronor under perioden. Detta gör att verksamhetens resultat är negativt med 3,6 miljoner kronor.

Nettot av de finansiella intäkterna och kostnaderna uppgår till -2,3 miljoner kronor.

Helårsprognos

Resultatet vid årets slut prognostiseras till -14,0 miljoner kronor, vilket är 19,9 miljoner sämre än det budgeterade resultatet.

Verksamhetens nettokostnad prognostiseras till 5883 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse mot budget på -12,1 miljoner kronor. Nämnderna avviker

Postadress	Gatuadress	Telefon	Org.nr.	e-post	Bankgiro
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

negativt med 25,6 miljoner kronor, vilket till del möts av en positiv avvikelse för finansens verksamhetskostnader.

Verksamhetens finansiering i form av skatter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag prognostiseras till 582,3 miljoner kronor, vilket innebär en negativ budgetavvikelse på 8,3 miljoner kronor.

Utfallet för finansnettot beräknas uppgå till -9,4 miljoner kronor,

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning ska bedömas utifrån måluppfyllelsen för både de finansiella målen och de strategiska målområdena.

Uppföljningen av de finansiella målen utgår från helårsprognosen för 2026. Enligt prognosen förväntas inget av de finansiella målen uppnås.

Måluppfyllelsen för de strategiska målområdens är svår att bedöma så här tidigt på året. Flera aktiviteter inom de olika målområdena har påbörjats enligt plan och kommer att genomföras under året. Samtidigt befinner sig arbetet i ett tidigt skede och prognos kring måluppfyllelsen lämnas i samband med delårsrapporten i augusti.

Beslutsunderlag

Delårsrapport april 2026

Förslag till beslut

Ekonomichefen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsrapporten per april 2026 och lägga den till handlingarna.

Kommunstyrelsen föreslås besluta för egen del

att ge samtliga nämnder i uppdrag att fortsätta arbetet med att identifiera och genomföra kostnadsminskande åtgärder för att gemensamt säkerställa en budget i balans för kommunen under innevarande år.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Lena Backe
Ekonomichef

Delårsrapport april 2026

Mullsjö kommun

2026

Innehållsförteckning

.....1

Delårsrapport april 2026 1

Inledning.....3

Delårsrapportens delar 3

Förvaltningsberättelse.....3

Politisk organisation.....3

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 4

Händelser av väsentlig betydelse.....6

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 7

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....7

Ekonomi 9

Resultaträkning 9

Driftredovisning 10

Investeringsredovisning.....11

Verksamhet för nämnder 12

Kommunstyrelsen.....12

Tekniska nämnden.....14

Kultur- och fritidsnämnden.....17

Socialnämnden.....18

Barn- och utbildningsnämnden 20

Byggnadsnämnden.....22

Miljönämnden 22

Inledning

Delårsrapportens delar

Delårsrapporten delas in i tre större delar. Här presenteras kort vad de olika delarna innehåller.

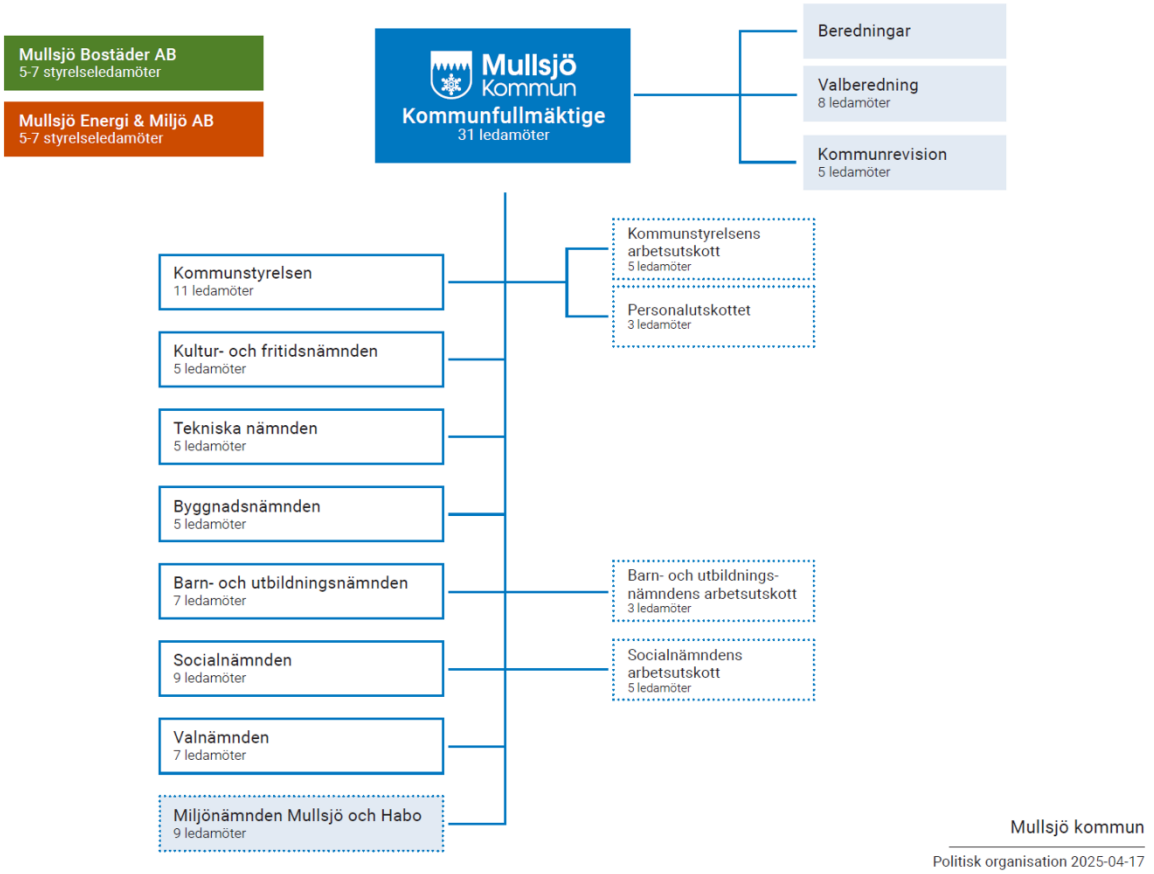
Förvaltningsberättelse
Denna del lyfter fram händelser av väsentlig betydelse för kommunens verksamhet och ekonomi. Här redovisas även finansiella nyckeltal samt måluppfyllelsen för de strategiska målområden och finansiella mål som beslutats av kommunfullmäktige.

Ekonomi
Denna del innehåller en resultaträkning för kommunen. Vidare redovisas en drift- och investeringsredovisning med prognos.

Verksamhet för nämnder
Denna del redovisar nämndernas delårsresultat samt helårsprognoser med kommentarer till större avvikelser.

Förvaltningsberättelse

Politisk organisation

Från och med valet 2022 styr Socialdemokraterna (S), Kristdemokraterna (KD), Centerpartiet (C) och Liberalerna (L) kommunen.

Efter valet 2022 har kommunfullmäktige det 31 mandat istället för 35. De är fördelade enligt följande; Socialdemokraterna 8, Moderata samlingspartiet 7, Kristdemokraterna 6, Sverigedemokraterna 5, Centerpartiet 1, Vänsterpartiet 2, Miljöpartiet de gröna 1 samt Liberalerna 1.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Det ekonomiska läget för Mullsjö kommun är fortsatt ansträngt även 2026.

Resultatnivån efter årets första fyra månader uppgår till - 6,0 miljoner kronor. För helåret prognostiseras ett resultat på -14,0 miljoner kronor. Detta innebär en negativ avvikelse mot det budgeterade resultatet 2026 med hela 19,9 miljoner kronor. Negativ avvikelse finns både avseende verksamhetens nettokostnader och verksamhetens finansiering i form av skatter och bidrag.

På kostnadssidan noteras att vissa nämnder har svårigheter med att anpassa verksamhetens kostnader till den nivå som anges i budget. Detta möts till del av att budgetanslaget för finansens verksamhetskostnader ger en positiv avvikelse. På finansieringssidan beror avvikelsen främst på att

skatteprognosen har reviderats ner, vilket innebär lägre skatteintäkter för kommunen

Investeringsutfallet beräknas enligt prognos uppgå till 92,1 miljoner kronor. Den höga investeringsnivån i kombination med det negativa resultatet innebär att självfinansieringsgraden för året beräknas till endast 16 procent.

Detta innebär att kommunens ekonomiska ställning försvagas ytterligare. Föregående års svaga resultat och höga investeringsnivåer innebär att kommunen har varit nödsakad att effektuera den budgeterade nyupplåningsramen, vilket gjort att kommunens låneskuld har ökat. Soliditeten för kommunen beräknas uppgå till 16,4 procent vid årets slut, vilket är en försämring med 3,5 procentenheter jämfört med föregående år.

Det är av yttersta vikt att kommunen agerar och vidtar kostnadsminskande åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans under innevarande och kommande år.

Finansiella nyckeltal

I detta avsnitt redovisas ett antal nyckeltal som har betydelse för att analysera kommunens ekonomiska ställning.

Periodens resultat

	April 2025	Helår 2025	April 2026	Prognos 2026
Periodens resultat, mnkr	-1,5	4,8	-6,0	-14,0
Resultatnivå i procent av skatter och generella bidrag	-0,9	0,9	-3,1	-2,4

Mullsjö kommuns delårsresultat per april 2026 uppgår till -6,0 miljoner kronor. Detta innebär en försämring med 4,5 miljoner kronor jämfört med periodresultatet i april 2025. Periodens resultat motsvarar -3,1 procent av skatter och bidrag.

Det prognostiserade resultatet för helåret uppgår till -14,0 miljoner kronor, vilket är 18,8 miljoner lägre än resultatet i bokslutet 2025. Den prognostiserade resultatnivån motsvarar -2,4 procent av skatter och bidrag.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

%	April 2025	Helår 2025	April 2026	Prognos 2026
Skatteintäkter och generella statsbidrag	4,1	3,4	2,8	4,1
Verksamhetens nettokostnader	7,4	0,3	5,8	7,5

Under perioden januari-april 2026 uppgick intäkterna från skatter och bidrag till 194,1 mnkr. Det är en ökning med 5,3 miljoner kronor jämfört med perioden januari-april 2025, vilket motsvarar en ökning på 2,8 procent. Verksamhetens nettokostnader uppgick till 197,8 miljoner kronor i april, vilket är en ökning med 10,9 miljoner, eller 5,8 procent, jämfört med motsvarande period 2025.

För helåret 2026 prognostiseras intäkterna från skatter och bidrag till 583,7 miljoner kronor, vilket är en ökning med 23,0 miljoner kronor jämfört med bokslutet 2025. Detta motsvarar en ökning med 4,1 procent, vilket är högre än ökningstakten 2025. Verksamhetens nettokostnader

prognostiseras till 588,3 miljoner kronor i år, vilket innebär en ökning med 41,1 miljoner kronor eller 7,5 procent jämfört med 2025. Det är en högre ökningstakt än 2025, mycket beroende på att inflationstakten under 2025 minskade rejält jämfört med 2024. Totalt sett är ökningen av nettokostnaderna högre än ökningen av skatter och bidrag.

För att uppnå en god ekonomisk hushållning måste utvecklingen av skatteintäkter vara högre än utvecklingen av nettokostnaderna. Det är därmed av yttersta vikt att under kommande månader bromsa ökningen av nettokostnaderna och fortsätta de kostnadsbesparande åtgärder som har initierats.

Kommunens låneskuld

mnkr	April 2025	Helår 2025	April 2026	Prognos 2026
Låneskuld	235,1	256,0	315,4	313,6

I april uppgick kommunens totala låneskuld till 315,4 mnkr. Med anledning av svaga resultat åren 2024 och 2025 samt höga investeringsnivåer har kommunen behövt stärka sin likviditet med nya lån. Därför har kommunen under februari effektuerat den budgeterade nyupplåningsramen på 60 miljoner kronor. Detta gör att låneskulden i april 2026 är högre jämfört med föregående år.

Amortering sker enligt plan med 2,5 miljoner kronor, varför låneskulden vid årets slut bedöms till 313,6 miljoner kronor.

Soliditet

%	April 2025	Helår 2025	April 2026	Prognos 2026
Soliditet enligt balansräkningen	19,1	19,6	17,1	16,4
Soliditet inkl. hela pensionsskulden	-4,2	-2,5	-2,8	-2,9

Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet och anger hur stor del av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital (historiska resultat). Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är därför att soliditeten över tid utvecklas positivt. Om soliditeten sjunker, måste kommunen låna mer för att finansiera investeringarna. Detta innebär högre räntekostnader och avskrivningskostnader, vilket innebär att en mindre andel av skatteintäkterna kan användas till annan verksamhet.

Det prognostiserade negativa resultatet i kombination med upptagande av nya lån medför att soliditeten förväntas sjunka jämfört med 2026. Soliditeten per sista april uppgick till 17,1 procent och prognosen för helåret beräknas till 16,4 procent.

När kommunens pensionsförpliktelser, intjänade före 1998 och som inte ingår i balansräkningen, inkluderas i soliditetsmåttet redovisas en negativ soliditet för kommunen på -2,8 procent för delårsperioden. Detta mått prognostiseras för helåret till -2,9 procent.

Händelser av väsentlig betydelse

Under årets första månader har kommunen fortsatt arbetet med utveckling, omställning och

långsiktig hållbarhet inom flera verksamhetsområden.

Kommunledningsförvaltningen har sedan årsskiftet en förändrad organisation där även kultur- och fritidsverksamheten ingår. Syftet med förändringen är att stärka kommunens utvecklings- och förändringsförmåga.

Kommunen har fortsatt arbetet tillsammans med Utfallsfonden för att utreda möjligheten att använda sociala utfallskontrakt som modell för att stärka det förebyggande arbetet. Förstudier har genomförts inom områdena barn och ungas skolresultat samt den demografiska utvecklingen inom äldreomsorgen. Kommunfullmäktige beslutade under perioden att gå vidare och ingå sociala utfallskontrakt tillsammans med Utfallsfonden.

Arbetet med att byta ut kommunens ekonomi- och personalsystem har påbörjats. Bakgrunden är behov av modernisering, bristande funktionalitet i befintliga system samt ökade underhållskostnader. Upphandling planeras under hösten 2026.

Samverkansprojektet inom IT tillsammans med Habo kommun har fortsatt enligt plan. Gemensam teknisk plattform har etablerats och arbetet med migrering och fortsatt samlokalisering pågår.

Det säkerhetspolitiska läget och ett osäkert omvärldsläge fortsätter att påverka kommunens arbete inom säkerhet och beredskap. Under perioden har arbete fortsatt inom kontinuitetsplanering, informationssäkerhet och cybersäkerhet med fokus på samhällskritiska verksamheter.

Arbetet med att stärka näringslivsklimatet har utvecklats genom ny organisering inom kommunstyrelsens förvaltning samt tillsättning av näringslivsstrateg. Arbetet med att etablera ett näringslivsråd har påbörjats för att skapa en långsiktig struktur för dialog och samverkan mellan kommunen och det lokala näringslivet.

Under perioden har arbete även genomförts inom förstudien ”Från rest till resurs – resurskartläggning i Jönköpings län”, med fokus på ökad resurseffektivitet och cirkulära lösningar i samverkan mellan kommuner, företag och andra aktörer.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen har en kapacitetsutredning för skollokaler presenterats. Utredningen visar behov av renovering samt till- och nybyggnation av skolmiljöer och arbete pågår med att analysera olika alternativ för framtida lokalförsörjning.

Socialförvaltningen har under perioden bedrivit ett omfattande utvecklings- och omställningsarbete kopplat till ny socialtjänstlag och omställningen till Nära vård. Arbetet fokuserar bland annat på ökad samverkan, tidiga och förebyggande insatser samt långsiktigt hållbara arbetssätt och ekonomiska förutsättningar.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens styrmodell bygger på resultatstyrning och utgår från den vision och strategiska målområden som kommunfullmäktige beslutar om. Huvudsyftet med modellen är att skapa ett helhetsperspektiv och samordning mellan kommunstyrelse och nämnder. Vidare att öka transparensen i kommunens hela process. Styrmodellen är en del av kommunens hela system för ledning- och styrning. Där inkluderas också internkontroll, styrdokument, kvalitetsarbetet, medborgardialog med mera.

Den kommunövergripande uppföljningen och analysen till politiken rapporteras i första hand via delårsrapporter och årsredovisning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Syftet med god ekonomisk hushållning är att verksamheterna ska bedrivas effektivt och ändamålsenligt. Skattemedlen ska användas där största nytta uppnås. Detta innebär att bra verksamhet och service ska levereras och erbjudas till medborgarna med de resurser som står till förfogande.

Kommunfullmäktige har beslutat om tre strategiska målområden Trygghet - varje dag, Tillväxt - för framtiden, Tillsammans - genom livet samt tre finansiella mål. Dessa målområden tillsammans med de tre finansiella målen har betydelse för god ekonomisk hushållning.

I detta avsnitt lämnas upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån dessa målområden och finansiella mål.

God ekonomisk hushållning

Trygghet - varje dag

Inom målområdet *Trygghet - varje dag* arbetar nämnderna med mål och aktiviteter som rör studiero och trygghet i skolan, tillgängliga mötesplatser, kvalitet i service och omsorg samt individanpassat stöd.

Arbetet med aktiviteter och indikatorer har påbörjats inom verksamheterna och flera nämnder beskriver att genomförandet följer plan. Inom vissa områden pågår fortfarande utveckling av indikatorer och uppföljningsmetoder.

Under årets första månader har verksamheterna bland annat arbetat med trygghetsskapande insatser i skolmiljö, utveckling av mötesplatser och förbättrade arbetssätt inom stöd och omsorg. Flera aktiviteter har påbörjats och vissa indikatorer följs redan upp, medan andra fortfarande är under utveckling.

Den samlade bedömningen är att arbetet inom målområdet har påbörjats enligt plan. Flera aktiviteter har påbörjats och genomförs under året. Samtidigt befinner sig arbetet i ett tidigt skede och flera mål är långsiktiga till sin karaktär, vilket innebär att effekter och grad av måluppfyllelse behöver följas över tid.

Tillväxt - för framtiden

Inom målområdet *Tillväxt - för framtiden* arbetar nämnderna med mål och aktiviteter som rör utbildning och kompetensförsörjning, attraktiva livs- och boendemiljöer, kultur- och fritidsverksamhet samt kommunens utveckling som plats att bo, leva och verka i.

Under årets första månader har verksamheterna bland annat arbetat med insatser för ökad måluppfyllelse och skolnärvaro, utveckling av kultur- och fritidsmiljöer samt åtgärder för att stärka kommunen som arbetsgivare och skapa hållbara arbetsmiljöer. Arbetet omfattar också utveckling av miljöer och verksamheter som bidrar till kommunens attraktivitet och långsiktiga utveckling.

Den samlade bedömningen är att arbetet inom målområdet har påbörjats enligt plan. Flera

aktiviteter har initierats och genomförs under året. Samtidigt befinner sig arbetet i ett tidigt skede och flera mål är långsiktiga till sin karaktär, vilket innebär att effekter och grad av måluppfyllelse behöver följas över tid.

Tillsammans - genom livet

Inom målområdet *Tillsammans - genom livet* arbetar nämnderna med mål och aktiviteter som rör samverkan, dialog, delaktighet och samarbete både inom kommunens verksamheter och tillsammans med invånare, föreningsliv, näringsliv och andra aktörer.

Under årets första månader har verksamheterna bland annat arbetat med att utveckla former för samverkan och dialog, stärka samarbetet mellan verksamheter samt skapa bättre förutsättningar för gemensamma arbetssätt och innovation. Flera aktiviteter har påbörjats och vissa arbeten bedrivs långsiktigt för att successivt stärka kvalitet, delaktighet och samordning.

Den samlade bedömningen är att arbetet inom målområdet har påbörjats enligt plan. Flera aktiviteter har påbörjats och genomförs under året. Samtidigt befinner sig arbetet i ett tidigt skede och flera mål är långsiktiga till sin karaktär, vilket innebär att effekter och grad av måluppfyllelse behöver följas över tid.

Finansiella mål

Uppföljningen av de finansiella målen utgår från helårsprognosen för 2026. Måluppfyllelsen bedöms på kort och lång sikt. På kort sikt utgår målbedömningen från de nivåer som anges i budget för 2026. De budgeterade nivåerna är att betrakta som delmål eller stegförflyttningar för att uppnå de finansiella målen. Den målsättning som uttrycks i kommunens finansiella mål utgör de långsiktiga målen.

Resultatnivå

Kommunens prognostiserade resultat uppgår till -14,0 mnkr, vilket motsvarar -2,4 procent av skatter och bidrag.

Det budgeterade resultatet för 2026 ligger på 5,9 mnkr, vilket motsvarar 1,0 procent av skatter och bidrag. Målet uppnås inte på kort sikt.

Den finansiella målsättningen ligger på 3,0 procent. Målet uppnås inte på lång sikt.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

Självfinansieringsgraden uttryckt som ett genomsnitt för perioden 2024-2026 prognostiseras till 28 procent.

Den budgeterade självfinansieringsgraden för 2024-2026 uppgår till 29 procent. Målet uppnås inte på kort sikt.

Den finansiella målsättningen ligger på 100 procent. Målet uppnås inte på lång sikt.

Soliditet

Soliditeten beräknas uppgå till 16,4 procent vid årets utgång.

Den budgeterade soliditeten för 2026 uppgår till 17 procent. Målet uppnås inte på kort sikt.

Den finansiella målsättningen ligger på 25 procent. Målet uppnås inte på lång sikt.

Utvärdering av måluppfyllelsen God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning ska bedömas utifrån måluppfyllelsen för både de finansiella målen och de strategiska målområdena.

Måluppfyllelsen för de strategiska målområdena är svår att bedöma så här tidigt på året. Flera aktiviteter inom målområdena har påbörjats enligt plan och genomförs under året. Samtidigt befinner sig arbetet i ett tidigt skede, och prognos kring måluppfyllelsen lämnas i samband med delårsrapporten i augusti.

Utvärderingen av de finansiella målen utgår från helårsprognosen för 2026. Enligt prognosen förväntas inget av de finansiella målen uppnås.

Ekonomi

Resultaträkning

mnkr	Utfall 2026-04-30	Budget helår 2026	Prognos helår 2026	Utfall helår 2025
Verksamhetens intäkter	31,7	97,0	98,0	97,4
Verksamhetens kostnader	-219,1	-646,7	-650,3	-613,6
Avskrivningar	-10,4	-26,5	-36,0	-31,0
Verksamhetens nettokostnader	**-197,8**	**-576,2**	**-588,3**	**-547,2**
Skatteintäkter	139,5	432,7	420,7	410,1
Generella statsbidrag och utjämning	54,6	159,4	163,0	150,6
Verksamhetens finansiering	**194,1**	**592,0**	**583,7**	**560,7**
Verksamhetens resultat	**-3,7**	**15,8**	**-4,6**	**13,5**
Finansiella intäkter	0,5	2,5	2,4	3,7
Finansiella kostnader	-2,8	-12,4	-11,8	-12,4
Resultat efter finansiella poster	**-6,0**	**5,9**	**-9,4**	**4,8**
ÅRETS RESULTAT	**-6,0**	**5,9**	**-14,0**	**4,8**

Periodens resultat

Den ekonomiska sammanställningen för Mullsjö kommun under de första fyra månaderna 2026 visar ett resultat på -6,0 miljoner kronor.

Nettokostnaden för kommunens verksamhet uppgår till 197,8 miljoner kronor, medan intäkterna från skatter och utjämningsbidrag uppgår till 194,1 miljoner kronor under perioden. Detta gör att verksamhetens resultat är negativt med 3,7 miljoner kronor.

Nettot av de finansiella intäkterna och kostnaderna uppgår till -2,3 miljoner kronor.

Helårsprognos

Resultatet vid årets slut prognostiseras till -14,0 miljoner kronor, vilket är 19,9 miljoner sämre än det budgeterade resultatet.

Verksamhetens nettokostnad prognostiseras till 588,3 miljoner kronor, vilket innebär en negativ avvikelse mot budget på -12,1 miljoner kronor. Nämnderna avviker med -25,6 miljoner kronor, vilket till en del möts av en positiv avvikelse för finansens verksamhetskostnader med 13,5 miljoner kronor.

Verksamhetens finansiering i form av skatter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag

prognostiseras till 583,7 miljoner kronor, vilket innebär en negativ budgetavvikelse på -8,3 miljoner kronor.

Utfallet för finansnettot beräknas uppgå till -9,4 miljoner kronor,

Driftredovisning

mnkr	Utfall t o m april	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår
Kommunstyrelsen	-18,7	-58,1	-58,1	0,0
Tekniska nämnden	-11,5	-28,1	-30,9	-2,8
Kultur- och fritidsnämnden	-6,9	-19,3	-19,8	-0,5
Barn- och utbildningsnämnden	-85,7	-250,4	-250,4	0,0
Socialnämnden	-74,2	-193,4	-216,0	-22,6
Byggnadsnämnden	-1,1	-3,7	-3,7	0,0
Miljönämnden	-0,9	-2,8	-2,5	0,3
Summa nämnder	**-199,0**	**-555,8**	**-581,5**	**-25,6**
Finansförvaltningens verksamhetsdel	1,2	-20,4	-6,9	13,5
S:a verksamhetens nettokostnader	**-197,8**	**-576,2**	**-588,3**	**-12,1**

Nämnderna

Nämnderna har under året en fortsatt utmaning med att hålla kostnaderna för den löpande driften inom ramen för tilldelad budget.

Periodens utfall för nämnderna uppgår till 199,0 miljoner kronor. Budgeten för samma period uppgår till 192,0 miljoner kronor. Detta innebär därmed en negativ budgetavvikelse på -7,0 miljoner kronor.

För helåret beräknar nämnderna att kostnaden för verksamheten kommer att uppgå till 581,5 miljoner kronor. Budgeten för helåret uppgår till 555,8 miljoner kronor. Det innebär därmed en negativ budgetavvikelse på -25,6 miljoner kronor. Kultur- och fritidsnämnden, tekniska nämnden och socialnämnden prognostiserar ett underskott. Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och byggnadsnämnden prognostiserar ett utfall i nivå med budget. Miljönämnden prognostiserar ett överskott.

Kommentarer till budgetavvikelserna finns att läsa under respektive nämnd.

Finansens verksamhetskostnader

Under finansens verksamhetskostnader redovisas kommunövergripande kostnader så som till exempel pensioner, sociala avgifter, avskrivningspott och intern ränta.

Periodens utfall är positivt och uppgår netto till 1,2 miljoner kronor, vilket ligger är 8,0 miljoner lägre än periodens budget som uppgår till 6,8 miljoner.

För helåret prognostiseras ett nettoutfall på 6,9 miljoner, vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 13,5 miljoner kronor. Skälet till detta beror främst på att det under finansen budgeterades ett

anslag på 8 miljoner kronor för att möta de befarade minskade intäkterna från skatter och bidrag pga det osäkra konjunkturläget och den vikande befolkningsutvecklingen. Budgetanslaget möter den negativa budgetavvikelsen på -8,3 miljoner kronor som finns under skatter och bidrag. En annan orsak till budgetavvikelsen är att den budgeterade avskrivningspotten inte kommer att utnyttjas fullt ut med anledning av att tidplanen för de större investeringsprojekten blivit fördröjd. En grov bedömning innebär en positiv budgetavvikelse på cirka 5 miljoner kronor.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, mnkr	**Årets investeringar**			
Pågående investeringar	**Utfall t o m april**	**Budget helår**	**Prognos helår**	**Avvikelse helår**
Investeringsprojekt				
Oförutsett/buffert	-	3,0	**1,7**	1,3
Nya kommunhuset	-	13,0	**2,5**	10,5
Ny förskola Tallkotten	43,5	48,5	**49,8**	-1,3
Simhall	10,0	30,2	**25,8**	4,4
Summa pågående investeringsprojekt	**53,5**	**94,7**	**79,8**	**14,9**
Årets reinvesteringar				
Socialnämnden	-	1,4	**1,4**	0,0
Barn- och utbildningsnämnden	0,1	1,5	**1,5**	0,0
Tekniska nämnden	2,4	8,0	**8,0**	0,0
Kommunstyrelsen	0,0	1,0	**1,0**	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-	0,4	**0,4**	0,0
Summa reinvesteringar	**2,6**	**12,3**	**12,3**	**0,0**
Summa investeringar	**56,1**	**107,0**	**92,1**	**14,9**

Investeringsutfallet per april uppgår till 56,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 52 procent av budgeten. Den största delen av årets investeringar avser renoveringen av simhallen samt nybyggnationen av Tallkotten.

Den av kommunfullmäktige fastställda investeringsbudgeten för 2026 uppgår efter överföringar och tilläggsanslag till 107,0 miljoner kronor. Nämndernas bedömning är att kommunen kommer att investera för 92,1 miljoner kronor vid årets slut, vilket motsvarar 86 procent av budget.

Nämnderna bedömer att utfallet för reinvesteringarna blir i enlighet med budgeterad nivå.

När det gäller de större projekten är bedömningen enligt följande:

-Tallkotten utvecklas enligt plan och större delen av projektet är ekonomiskt avklarat.

- Simhallen upplever fortsatt viss problematik och ytterligare 5 miljoner kronor har budgeterats för projektet. Likt tidigare år har förseningar uppstått och det ekonomiska utfallet släpar jämfört med projekt- och betalningsplan.

- Nya kommunhuset påbörjas under året, men bedömningen är att projektet inte kommer att förbruka den budget som beslutats.

Verksamhet för nämnder

I denna del redovisas delårsresultatet samt helårsprognoser med kommentarer för kommunens verksamheter som under året har bedrivits av sex nämnder utöver kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande förvaltningsorgan med ett särskilt ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Händelser under året

Kommunstyrelsen arbetar utifrån ett helhetsansvar för kommunens utveckling, ekonomi och verksamheter, med fokus på medborgarnas behov och långsiktig hållbarhet, där styrning, uppföljning och samordning är centrala delar.

Under årets första månader har flera viktiga politiska beslut och förändringar genomförts, bland annat beslut om framtagande av planprogram för Mullsjö centrum, extra finansiering till simhallen samt en ny kommunikationsstrategi.

En omorganisation har genomförts i kommunledningsförvaltningen för att stärka utvecklingsförmåga och med mera. Kultur-och fritidsförvaltningen ingår sedan årsskiftet som en avdelning i förvaltningen.

Kommunen har också inlett arbete med sociala utfallskontrakt (i samverkan med Utfallsfonden) inom områden som skolresultat och äldreomsorg.

De kommunövergripande systemen för ekonomi och personal behöver bytas ut. Ett större arbete har startat för att upphandla nya system, var och en för sig eller båda samtidigt, Det sistnämnda kan vara en stor utmaning men det ger också möjligheter.

Arbetet med säkerhet och beredskap i ett mer osäkert omvärldsläge påverkar kommunen på många olika sätt. Det ställer ökade krav på verksamheten och men det skapar också höga kostnader inom vissa områden, som elektronik och licenser.

Näringslivsarbetet ska utvecklas genom en ny organisation inom kommunen. En rekrytering av näringslivsstrateg är genomförd och nu etableras av strukturer för ökad dialog med företag.

Mullsjö kommun är delaktig i ett större initiativ inom cirkulär ekonomi och resurshantering för att minska matsvinnet i kommunen.

Målen styrs av kommunens strategiska mål inom trygghet, tillväxt och samverkan, där flera aktiviteter är påbörjade men de flesta är i uppstart eller planeringsfas.

Ekonomiskt visar perioden ett utfall i nivå med budget, med en mindre positiv avvikelse per april och en helårsprognos utan avvikelse. Oron är ökande IT-kostnader som pekas ut som en framtida utmaning. Investeringsbudgeten följer plan.

Ekonomi

Driftuppföljning

mnkr	Utfall t o m april	Budget t o m april	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Kommunal demokrati	-2,5	-2,8	-8,3	-8,3	0,0
Kommunkontor	-14,4	-14,5	-42,9	-42,9	0,0
Räddningsverksamhet	-1,9	-2,3	-6,8	-6,8	0,0
Nettokostnad	**-18,7**	**-19,6**	**0**	**-58,1**	**0,0**

Utfallet för kommunstyrelsen i april uppgår till 18,7 mnkr, vilket innebär en positiv avvikelse mot periodens budget med 0,9 mnkr. Kommunal demokrati uppvisar en positiv avvikelse om 0,3 mnkr och kommunkontoret 0,2 mnkr. Räddningstjänsten uppvisar en positiv avvikelse om 0,4 mnkr, bland annat till följd av erhållen försäkringsersättning.

För helåret prognostiserar kommunstyrelsen ett utfall på 58,1 mnkr, vilket ligger i nivå med budget. Prognoserna varierar för de olika enheterna, men på totalen bedöms ingen avvikelse mot budget. Avseende prognosen för räddningstjänsten pekar det i nuläget mot en nollavvikelse för helåret. Dock är det svårt att ge en säker bedömning före sommarperioden, då större händelser som påverkar kostnader kan inträffa längre fram.

Under de senaste åren har IT-kostnader ökat i snabbare takt än många andra kostnadsslag (globalt mellan 7-10 procent per år). Medan totala kostnader ofta växer i linje med inflation eller måttlig verksamhetstillväxt, drivs IT-kostnader av strukturella förändringar som gör att de ökar betydligt snabbare. Detta är en utmaning som bör beaktas i budgetprocessen.

Investeringsuppföljning

mnkr	Utfall t o m april 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse 2026
Reinvestering	-0,04	-1,0	-1,0	0,0
Räddningstjänst	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	**-0,04**	**-1,0**	**-1,0**	**0,0**

Investeringsutfallet i april uppgår till 39 tusen kronor. Prognosen är att de budgeterade reinvesteringsmedlen kommer att användas. Det som planeras är i huvudsak investeringar till datorarbetsplatser men också till fiber, accesspunkter, switchar och liknande.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för frågor som rör kommunens fastigheter, gator, parker, skogsskötsel och kostverksamhet.

Händelser under året

Under 2026 har förvaltningen arbetat med att utveckla organisationen genom att skapa biträdande funktioner inom respektive enhet. Syftet har varit att stärka kontinuitet, samordning och verksamhetsnära stöd samt att skapa bättre förutsättningar för avlastning och redundans i det dagliga arbetet.

Fastighet:

Under årets första månader har fastighetsenheten arbetat med kompetensutveckling inom ventilation, lekplatssäkerhet, anläggningsskötare brandlarm samt boverkets nya byggregler. Ett arbete har sedan påbörjats inom samtliga områden gällande upprättande och utveckling av interna rutiner och riktlinjer. Dessa områden är prioriterade i enhetens internkontrollarbete.

Två större pågående projekt är i slutförandefas, renoveringen av Mullsjö simhall och uppförande av Tallkottens förskola. Båda byggnaderna förväntas tas i bruk under sommaren 2026. Parallellt med detta har flertalet mindre projekt genomförts och planering pågår för följande projekt:

- Byte av hiss, Parkvägen 12
- Byte av ventilationssystem, Gunnarsbo F
- Värmekonvertering, Kyllemohallen
- Nybyggnad RWC/WC, Gunnarsbo ABC

Majoriteten av genomförda och planerade projekt är kopplade både till reinvesteringsbehov och till tekniska nämndens beslutade mål för 2026.

Gata/park:

Under vinterhalvåret har gata-parkenheten genomgått en omfattande personalomsättning. Detta har inneburit att enheten fokuserat på kvalitativa introduktioner och genomgång och kvalitetssäkring av interna rutiner, samt större utbildningsinsatser. Utbildningarna har både innefattat obligatoriska kravutbildningar och kompetenshöjande insatser. På reinvesteringssidan pågår planering för ett antal mindre projekt samt en åkgräsklippare och en redskapsbärare bytts ut. Ett arbete har även startats upp gällande en grön- och fritidsplan, som är ett led i arbetet med nämndsmål kopplat till genomförandestrategier i översiktsplanen och ökning av krontäckningsgraden. Ett lekmiljöprogram har även arbetats fram sedan mitten av 2025 och är nu ute på remiss.

Kostenhet:

Under 2026 har kostenheten fortsatt arbetet med att utveckla verksamheten med fokus på kvalitet, ekonomi och långsiktig hållbarhet. Kompetensutveckling inom värdskap, kvalitet och bemötande har fortsatt under året ochär en del av det långsiktiga arbetsmiljöarbetet.

Tillsammans med socialförvaltningen pågår ettarbete med att revidera kommunens nutritionspolicy och ett större projekt med övergång till kall matdistrubution inom

äldreomsorgen.Förändringen har tagits emot positivt av berörda grupper och förväntas ge både kvalitetsmässiga förbättringar för brukarna och effektivare arbetsflöden inom verksamheten. Parallellt planeras anpassningar av lokaler för att stödja det nya arbetssättet.

Samverkan har också fortsatt med barn- och utbildningsförvaltningen kring rutiner för anpassad kost och översyn av pedagogiska måltider för att skapa en mer likvärdig och rättssäker hantering.

Ekonomi

Driftuppföljning

mnkr	Utfall t o m april	Budget t o m april	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Gata/park	-6,8	-8,0	-20,7	-20,7	0,0
Fastighet	-2,8	-2,9	-4,5	-4,5	0,0
Kost	-1,8	-1,1	-5,7	-2,9	-2,8
Nettokostnad	**-11,4**	**-12,1**	**-30,9**	**-28,1**	**-2,8**

Efter april månad visar tekniska nämnden en nettokostnad om -11,4 mnkr, jämfört med budget om -12,1 mnkr visar nämnden en positiv avvikelse uppgående till 0,7 mnkr.

Nämndens gata- och parkenhet visar en positiv avvikelse om 1,3 mnkr, detta beror främst på en större intäkt som inkom under januari månad gällande skogsavverkning. Ett eventuellt överskott inom denna verksamhet kommer inte tekniska nämnden tillgodo utan flyttas till kommunstyrelsen då intäkter och kostnader sammanställts vid årets slut.

Fastighetsenheten uppvisar en budget i balans efter april månad. Enheten ligger kvar med en prognos på att budgeten kommer vara i balans vid årets slut.

Kostenheten uppvisar ett underskott om -0,8 mnkr, verksamheten utvecklas enligt förväntan och arbetet med en ny prismodell pågår. Prognosen efter april månad är att kostenheten kommer uppvisa ett underskott om -2,8 mnkr vid årets slut.

Investeringsuppföljning

mnkr	Utfall t o m april 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse 2026
Gata park	-1,6	-2,9	-2,9	0,0
Fastighet	-0,6	-4,4	-4,4	0,0
Kost	-0,3	-0,7	-0,7	0,0
Total reinvestering	**-2,4**	**-8,0**	**-8,0**	**0,0**
Kommunövergripande				
Nya kommunhuset	0,0	-13,0	-2,5	10,5
Tallkotten	-43,5	-48,5	-49,8	-1,3
Oförutsett/buffert	-0,0	-3,0	-1,7	1,3
Simhallen	-10,0	-30,2	-25,8	4,4
Totalt kommunövergripande	**53,5**	**-94,7**	**-79,8**	**14,9**
Totalt	**55,9**	**-102,7**	**-87,8**	**14,9**

Gällande nämndens reinvesteringsbudget så har gata- och parkenheten investerat i ett arbetsfordon. Kostenheten har investerat i en ny diskmaskin på parkrestaurangen och fastighetsenheten har genomfört renoveringar i lägenheter samt avdelningskök på Margaretas park.

Tallkotten utvecklas enligt plan och större delen av projektet är ekonomiskt avklarat.

Simhallen upplever fortsatt viss problematik och ytterligare 5 mnkr har budgeterats för projektet. Likt tidigare år har förseningar uppstått och det ekonomiska utfallet släpar jämfört med projekt- och betalplan.

Nya kommunhuset påbörjas under året men bedömningen är att projektet inte kommer att förbruka den budget som beslutats.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för bland annat utveckling av kultur- och fritidsområdet och för samarbetet med föreningar, organisationer och enskilda ideella krafter. I verksamheten ingår simhallen, biblioteken, kulturskolan och fritidsgården.

Händelser under året

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet har under våren präglats av både utvecklingsarbete, ekonomiska utmaningar och personalförändringar. Flera delar av grunduppdraget fortlöper enligt plan, med ett fortsatt starkt fokus på samverkan, folkhälsa samt barn och ungas trygghet.

De ekonomiska utmaningarna består främst av intäktsbortfall till följd av renoveringen av simhallen samt kulturskolans verksamhet, där ett minskat elevunderlag i kombination med höga lokalkostnader påverkar resultatet negativt.

Under våren genomförs ett antal insatser i syfte att uppnå budget i balans samt vidareutveckla kultur- och fritidsavdelningen. Bland dessa insatser ingår en utveckling av kulturskolans verksamhet med inriktning mot film, en minskning av antalet tjänster samt en långsiktig plan för att successivt kunna flytta kulturskolans verksamheter till Trollehöjdsskolan.

Vidare pågår en översyn av föreningsbidragen i syfte att optimera förutsättningarna för föreningslivet att möta de demografiska och samhälleliga utmaningar som Mullsjö kommun står inför.

Med utgångspunkt i det ekonomiska läget och behovet av långsiktig hållbarhet har en översyn av hela kultur- och fritidsorganisationen påbörjats. Detta för att utveckla en mer sammanhållen, samverkande och effektiv organisation.

Ekonomi

Driftuppföljning

mnkr	Utfall t o m april	Budget t o m april	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Kultur och fritid	-2,5	-2,8	-7,8	-8,3	0,5
Bibliotek	-0,8	-0,9	-2,6	-2,6	0
Kulturskola	-1,4	-1,3	-3,4	-3,2	-0,2

mnkr	Utfall t o m april	Budget t o m april	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Simhall	-1,3	-0,8	-3,4	-2,4	-1,0
Kultur och fritidsnämnd	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0
Ung fritid	-0,8	-0,9	-2,5	-2,7	0,2
Nettokostnad	**-6,9**	**-6,7**	**-19,8**	**-19,3**	**-0,5**

Kultur och fritidsnämnden står inför ett år med flera förändringar. För helåret prognostiseras ett utfall på 19,8 mnkr, vilket ger en budgetavvikelse om -0,5 mnkr.

Centralt prognostiseras i nuläget ett överskott om 0,5 mnkr. Kulturskolan prognostiserar ett underskott medan Ung & Fritid prognostiserar ett överskott.

Svårast i prognosen är oklarheten beträffande Simhallen, prognos för öppnande i är i nuläget i augusti. Där ligger prognosen just nu på -1,0 mnkr pga bland annat uteblivna intäkter. Det är svårt att veta exakt hur efterfrågan kommer vara vid öppnandet, därför är det extra svårt att prognostisera utfallet.

Investeringsuppföljning

mnkr	Utfall t o m april 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse 2026
Reinvestering	0	-0,4	-0,4	0
Meröppet Bibliotek				
Totalt	**0**	**-0,4**	**-0,4**	**0**

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för att erbjuda stöd, service och behandling inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg samt funktionshinderomsorg. Vidare har nämnden det övergripande ansvaret för kommunens äldreomsorg, i vilket ingår förebyggande och uppsökande verksamhet samt kommunens hälso- och sjukvård.

Händelser under året

Under perioden januari–april har socialförvaltningen bedrivit ett omfattande utvecklings- och omställningsarbete med fokus på långsiktig hållbarhet, kvalitet och anpassning till framtida behov.

Ett centralt område har varit arbetet med omställning till ny socialtjänstlag och till Nära vård, där ökad samverkan, tidiga och förebyggande insatser och mer individnära insatser utgör viktiga delar.

Förvaltningen har också haft ett fortsatt fokus på ledarskap och organisatoriska förutsättningar för chefer och medarbetare. Arbetet har omfattat utveckling av tydligare roller och ansvar inom ledningsorganisationen samt insatser för att skapa hållbara förutsättningar för styrning, arbetsmiljö och verksamhetsutveckling. Arbete genomförts för att utveckla och effektivisera administrativa processer och resursplanering, bland annat genom översyn av rutinärenden och möjligheter till ökad automatisering. Syftet är att skapa mer effektiva arbetssätt och frigöra tid för verksamheternas kärnuppdrag. Parallellt har förvaltningen fortsatt arbetet med ekonomisk omställning och långsiktig budgethållning genom analyser, prioriteringar och identifiering av

åtgärder för att möta kommande ekonomiska utmaningar.

Sammantaget präglas perioden av ett aktivt förändringsarbete med inriktning mot ökad samordning, hållbar ekonomi och stärkt förmåga att möta framtidens.

Ekonomi

Driftuppföljning

mnkr	Utfall t o m april	Budget t o m april	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Ledning	-6,1	-2,9	-8,6	-7,6	-1,0
Vård och omsorg	-36,7	-35,7	-110,9	-105,6	-5,3
IFO och funktionsstöd	-31,5	-26,3	-96,5	-80,3	-16,2
Nettokostnad	**-74,2**	**-64,9**	**-216,0**	**-193,4**	**-22,6**

Perioden

Det ekonomiska utfallet till och med april är 74,2 mnkr vilket är 9,3 mnkr mer än budget. Den största avvikelsen, på 5,2 mnkr finns inom verksamheten IFO och Funktionsstöd. Avvikelsen består huvudsakligen av högre kostnader för externa placeringar enligt LSS än vad som har budgeterats.

Under det första tertialet har en organisationsförändring genomförts. Enheten Funktionsstöd med en årsbudget på 41 mnkr har förts över från Vård och omsorg till IFO och Funktionsstöd.

Helårsprognos

Nettokostnaderna för socialnämnden beräknas överstiga budget med 22,6 mnkr vilket är en försämring med 3,2 mnkr jämfört med prognosen per 31 mars. Det är tre bedömningar som har förändrats.

Personalkostnaderna prognostiseras bli högre inom hemtjänsten. Budgetavvikelsen beräknas öka från det tidigare beräknade underskottet på 2,0 mnkr till 2,6 mnkr. Personalkostnaderna för hemtjänsten beräknas då bli 31,6 mnkr vilket är 1,1 mnkr lägre än 2025. Behovet av hemtjänst har inte minskat under året och det är därför en stor utmaning för verksamheten att nå den prognos som presenteras här. Det pågår en översyn av hemtjänstverksamheten inom förvaltningen.

Lokalhyrorna på Björkgården prognostiseras bli 1,0 mnkr högre än budget. En del av underskottet, 0,4 mnkr, är hänförbart till en retroaktiv hyra som drabbar förvaltningen under året. I övrigt förklaras avvikelsen av oväntat höga hyreshöjningar för gemensamma ytor.

Investeringsuppföljning

mnkr	Utfall t o m april 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse 2026
Reinvesteringar	0,0	-1,4	-1,4	0,0
Totalt	**0,0**	**-1,4**	**-1,4**	**0,0**

Investeringsutgifterna på socialnämnden beräknas hamna i nivå med budget för 2026.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att utföra kommunens uppdrag inom förskola, grundskola, fritidshem, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildning enligt skollagen samt ansvarar för skolskjuts med tillhörande riktlinjer. Mullsjö kommun har ingen egen gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildning utan dessa verksamheter köps av främst Jönköpings kommun.

Händelser under året

Tallkotten

Byggnationen av förskolan Tallkotten fortskrider enligt plan. Den nya förskolan kommer att erbjuda moderna och ändamålsenliga lokaler med fokus på hållbarhet, god arbetsmiljö och lärmiljöer som stödjer barnens utveckling och lärande. Projektet är en del av kommunens långsiktiga arbete med att säkerställa ändamålsenliga utbildningsmiljöer.

Förskoleverksamheten

Anpassning av organisation och bemanning har inletts utifrån förändrade ekonomiska och organisatoriska förutsättningar samt minskat barnantal från och med augusti 2026. Inom ramen för detta arbete kommer befattningen resursperson i förskolan att avvecklas, vilket medfört att omplaceringsutredningar har initierats. Arbetet genomförs i dialog med berörda parter och med fokus på en hållbar verksamhetsanpassning.

Rekrytering av rektor till Gunnarsboskolan och anpassad grundskola

Rekrytering av ny rektor till Gunnarsboskolan och anpassad grundskola har genomförts. Peter Hjortmar har anställts och har påbörjat sitt uppdrag vid enheten. Rekryteringen bedöms bidra till kontinuitet och fortsatt utveckling av verksamheten.

Utmaningar kopplade till kommande reformer inom utbildningsväsendet

Utbildningsverksamheten påverkas av flera omfattande reformförslag och statliga utredningar som innebär behov av anpassning och utveckling inom verksamheten. Propositioner och förslag har presenterats inom områden såsom lärares arbetstid, ny läroplan för grundskolan, förändringar i betygssystemet, stärkt elevhälsa samt skärpta krav på trygghet och studiero. Därutöver föreslås förbättrade förutsättningar för rektorsuppdraget.

Sammantaget innebär reformerna ett ökat behov av omställning, kompetensutveckling och stöd till skolledning och verksamheter. Förändringarna påverkar även planeringsförutsättningarna framåt och bedöms kunna medföra ökade kostnader för kommunen som helhet.

Kapacitetsutredningen

Kapacitetsutredningen avseende kommunens skollokaler har presenterats och visar på behov av renovering samt till- och nybyggnation inom delar av verksamheten. Arbete pågår med att analysera och beskriva hur olika alternativ kan möta verksamheternas långsiktiga behov på ett hållbart och kostnadseffektivt sätt.

Utfallsfonden

En förstudie har genomförts tillsammans med Utfallsfonden i syfte att identifiera barn- och

utbildningsförvaltningens utmaningar kopplade till måluppfyllelse och gymnasiebehörighet. Kommunfullmäktige beslutade den 21 april 2026 att ingå avtal med Utfallsfonden. Genom samarbetet skapas möjligheter att hantera tillfälliga utvecklingskostnader och samtidigt stärka verksamhetens långsiktiga arbete med ökad måluppfyllelse.

Medarbetarenkät

Kommunens medarbetarenkät har genomförts och arbete pågår med analys och återkoppling av resultaten till medarbetarna. Nästa steg är att identifiera prioriterade utvecklingsområden på respektive enhet för att stärka arbetsmiljö, delaktighet och verksamhetsutveckling.

Ekonomi

Driftuppföljning

mnkr	Utfall t o m april	Budget t o m april	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Förskola	-23,1	-22,9	-65,8	-65,7	-0,1
Grundskola	-45,4	-45,9	-132,2	-132,0	-0,2
Gymnasie- och vuxenutbildning	-17,2	-17,6	-52,4	-52,7	0,3
Nettokostnad	**-85,7**	**-86,3**	**-250,4**	**-250,4**	**0,0**

Viss avrundningseffekt påverkar siffrorna i tabellen.

Perioden

Periodens utfall uppgår till -85,7 mnkr jämfört med budget på -86,3 mnkr, vilket motsvarar en positiv avvikelse om 0,6 mnkr. Gymnasie- och vuxenutbildningen redovisar en positiv avvikelse mot budget, medan förskolan och grundskolan uppvisar mindre negativa avvikelser.

Avvikelsen inom förskolan förklaras av flera samverkande faktorer. Lokalkostnaderna är högre än budgeterat samtidigt som verksamheten under året haft behov av utökade personalresurser. Inför hösten finns även ett eventuellt behov av utökat resursstöd om överåriga barn beviljas uppskjuten skolplikt. Kostnadsbilden påverkas dessutom av genomförda varsel, där varslen i princip är klara. Effekterna av personalförändringarna kommer successivt att få genomslag under hösten, även om uppsägningstider fortsatt påverkar kostnadsutvecklingen.

Helårsprognos

Helårsprognosen uppgår till -250,4 mnkr, vilket är i nivå med budget för helåret. Samtidigt finns flera osäkerhetsfaktorer som kan påverka utfallet. Vissa sökta statsbidrag är ännu inte beviljade och ingår därför inte i prognosen, vilket innebär att utfallet kan komma att förbättras om dessa beslut faller ut positivt. Vidare ses förändringar i placeringsmönster, där externa placeringar inom kommunen verkar minska samtidigt som placeringar i andra kommuner ökar, vilket kan få ekonomiska effekter som ännu är svårbedömda.

Sammantaget görs bedömningen att verksamheten i nuläget kan bedrivas inom tilldelad budgetram, men med fortsatt osäkerhet kopplat till statsbidrag och placeringsutveckling under året.

Investeringsuppföljning

mnkr	Utfall t o m april 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse 2026
Reinvesteringar BU	-0,1	-0,8	-0,8	0,0
Förskola	0,0	0,0	0,0	0,0
F-3	0,0	-0,255	-0,255	0,0
4-6	0,0	-0,275	-0,275	0,0
7-9	0,0	-0,17	-0,17	0,0
Totalt	**-0,1**	**-1,5**	**-1,5**	**0,0**

Barn- och utbildningsnämnden har en reinvesteringsbudget på -1,5 mnkr för 2026. Planerade reinvesteringar för året är:

- Verksamhetsanpassningar Kronängsskolan-Klar
- Kapacitetsutredning BUF
- Inventarier till klassrum Gunnarsboskolan
- Spånsug Gunnarsboskolan
- Elevbord och stolar F-3
- Bevakningskameror Trollehöjdskolan
- Nya elevbänkar och stolar Trollehöjdskolan

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ansvarar för att plan- och bygglagen följs, hanterar frågor kring lov- och anmälningsärenden samt upprättar detaljplaner och andra planeringsunderlag. Nämnden är också en tillsynsmyndighet och hantera sådana ärenden vid behov.

Ekonomi

Driftuppföljning

mnkr	Utfall t o m april	Budget t o m april	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Nettokostnad	**-1,0**	**-1,2**	**-3,7**	**-3,7**	**0,0**

Miljönämnden

Miljönämnden ansvar för tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen, är remissinstans i exempelvis plan- och byggfrågor samt rådgivande inom miljöfrågor. Nämnden är gemensam för Mullsjö och Habo kommuner.

Händelser under året

Tillsyns- och kontrollarbetet under första tertialet 2026 har i huvudsak följt planerade tillsynsplaner och nationella prioriteringar inom miljö- och livsmedelsområdet. Arbetet bedrivs i samverkan inom länet och kommunen bedömer att verksamheten överlag ligger i fas med planeringen, trots vissa omprioriteringar till följd av vakans inom verksamheten.

Miljötillsynen följer planeringen och under perioden har 38 inspektioner genomförts på 35 tillsynsobjekt. Tillsynen har omfattat bland annat miljöfarliga verksamheter, bekämpningsmedel och sprängämnesprekursorer. Hantering av klagomål kring nedskräpning och buller har tagit betydande resurser. Handläggning av miljörapporter och köldmedierapporter har påbörjats och 8 anmälningar om värmepumpar har hanterats.

På grund av vakans har vissa prioriteringar behövt göras inom området **små avlopp**. Förberedelser för områdesvis tillsyn har genomförts och tillsynsinsatser planeras under slutet av våren.

En gemensam handlingsplan för arbetet med **förorenade områden** i Habo och Mullsjö har tagits fram. Statliga bidrag har erhållits för vissa projekt och arbete med utredningar, saneringsförberedelser och fortsatta undersökningar pågår.

Arbetet med kalkning, fria vandringsvägar i Tidan och restaurering av **naturområden** fortsätter i samverkan med länsstyrelsen och andra aktörer. Flera projekt inom vattenvård och naturrestaurering pågår och vissa åtgärder planeras genomföras under 2026.

Tillsynsarbetet inom **hälsoskydd** följer planen. Tillsyn har genomförts inom bland annat hygienverksamheter, solarier och vård- och omsorgslokaler. Uppföljning av radonmätningar och revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter pågår. Totalt har 8 klagomål inkommit under perioden.

Livsmedelskontrollerna ligger något efter planering. Under perioden har 28 planerade kontroller genomförts samt flera uppföljande och händelsestyrda kontroller. Registrering av nya livsmedels- och dricksvattenanläggningar har hanterats och tillsyn av avfallshantering har genomförts.

Under perioden har analyser av **enskilda brunnar** samt **radonmätningar** för privatpersoner fortsatt enligt plan.

Ekonomi

Driftuppföljning

mnkr	Utfall t o m april	Budget t o m april	Prognos 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Nettokostnad	**-0,9**	**-0,9**	**-2,5**	**-2,8**	**0,3**

Vakans samt sjukskrivning ger ett överskott på lönesidan under perioden. För att klara av tillsynen har visst konsultstöd köpts in för del av den outnyttjade lönekostnaden. Periodens resultat påverkas även av förhandsdebitering inom området miljöskydd med ett plus på ca 0,5 miljoner kronor detta kommer jämnas ut under året. Under perioden föreligger även ett plus avseende outnyttjade konsultkostnader, dessa bedöms till stor del arbetas upp under året. För helåret prognostiseras överskottet på de gemensamma skattefinansierade delarna bli 0,8 miljoner kronor.

Överskott på de gemensamma skattefinansierade delarna innebär att Mullsjös andel justeras och minskar.

Avseende naturvård kommer av olika skäl inte alla aktiviteter som planerats att genomföras, varför prognosen på helåret visar ett överskott på 0,2 miljoner kronor

Totalt sett prognostiserar därmed miljönämnden ett överskott på total 0,8 miljoner kronor. Av detta svarar Mullsjös andel för 0,3 miljoner kronor.

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	**Diarienummer**
2026-06-16	2025/1113

Kommunfullmäktige

Information om den regionala utvecklingsstrategin

Den regionala utvecklingsstrategin, RUS, är en vägvisare för Jönköpings läns samlade utvecklings- och tillväxtarbete.

I det regionala utvecklingsansvaret ingår att arbeta fram och fastställa en strategi för utvecklingen i länet – en regional utvecklingsstrategi.

Strategin pekar ut vad som krävs för att Jönköpings län ska bli Sveriges mest hållbara, attraktiva och tillgängliga region till år 2035.

I arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi har ett stort antal dialoger genomförts. Alla kommuner i regionen har varit involverade samt olika nätverk, ledningsgrupper och andra regionala och lokala forum.
Strategin gäller för åren 2026 – 2035 och tar utgångspunkt i orden - Tillsammans för ett bra liv. Ledstjärnor för arbetet ska vara invånarfokus och hållbar utveckling.

Strategin har identifierat sex fokusområden som arbetet utgår ifrån:

- Attraktivitet
- Infrastruktur
- Kompetens
- Hälsa och välmående
- Innovation
- Trygghet och säkerhet.

Mullsjö kommun har beslutat att anta strategin för egen del. I uppstarten på perioden handlar det mycket om att kommunicera och informera kring strategin. Så långt det är möjligt deltar tjänstepersoner och förtroendevalda i det regionala arbetet. Delar av lokala utvecklingsstrategin integreras sen i arbete med strategisk plan och verksamhetsplaner.

Postadress	**Gatuadress**	**Telefon**	**Org.nr.**	**e-post**	**Bankgiro**
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI 2026-2035

FÖR ETT BRA LIV
I EN ATTRAKTIV REGION

REGION JÖNKÖPINGS LÄN

Allt hänger ihop

Människor väljer att leva där det finns jobb, utbildning, en god livsmiljö, kultur och möjlighet att kunna pendla till arbete, skola och fritidsaktiviteter.

Där människor finns behövs bland annat hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, utbildning och kultur. Företagen behöver välutbildade medarbetare och en bra infrastruktur.

INNEHÅLL

Tillsammans för ett bra liv för alla	4-5
Inledning	6-7
Framtidsvision 2035	8-9
Ledstjärnor	10-15
Sex fokusområden	16-17
Platsen och invånarna	18-23
Attraktivitet	26-27
Kompetens	28-29
Innovation	30-31
Infrastruktur	32-33
Hälsa och välmående	34-35
Trygghet och säkerhet	36-37
Ett län i samverkan	40-43
Uppföljning	44-45
Begreppsförklaring	48-49

Tillsammans för ett bra liv för alla

Jönköpings län präglas av invånare som skapar starka lokalsamhällen, ett engagerat civilsamhälle, ett starkt näringsliv och stor innovationskraft. Här finns en tradition av samverkan, där föreningsliv, företag och offentliga aktörer tillsammans skapar trygghet, delaktighet och livskvalitet och där invånarna upplever att det är nära till beslutsfattare och mellan människor.

Samtidigt står vi inför gemensamma utmaningar. Färre behöver försörja fler och vi behöver matcha arbetskraften mot arbetsmarknadens behov. Svensk hälso- och sjukvård har gjort stora framsteg med bättre teknik och behandlingar, men utvecklingen kräver nu en omställning till mer hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv vård. Den psykiska ohälsan ökar och tillsammans måste vi vidta åtgärder. Kollektivtrafiken är en viktig del i många invånares vardag för att ta sig till jobb och fritidsaktiviteter, men inom länet skiljer sig invånarnas tillgång till kollektivtrafik åt.

Inom länet finns en tydlig vilja att växa – med fler invånare, starkare samhällen och mer hållbara livsmiljöer. Det finns en gemensam insikt: att framtidens samhällen formas genom långsiktighet, tillit och samverkan över gränser och med starkt fokus på hållbarhet i alla delar, miljömässig, social och ekonomisk– för ett bra liv idag och för kommande generationer.

Tillsammans för ett bra liv för alla är en gemensam ambition i Jönköpings län – förankrad i lokal kunskap och samverkan mellan Region Jönköpings län, länets 13 kommuner, Högskolan i Jönköping, Länsstyrelsen, samt civilsamhälle, näringsliv och invånare.

Vår utgångspunkt är tydlig: framtiden bygger vi bäst – tillsammans.

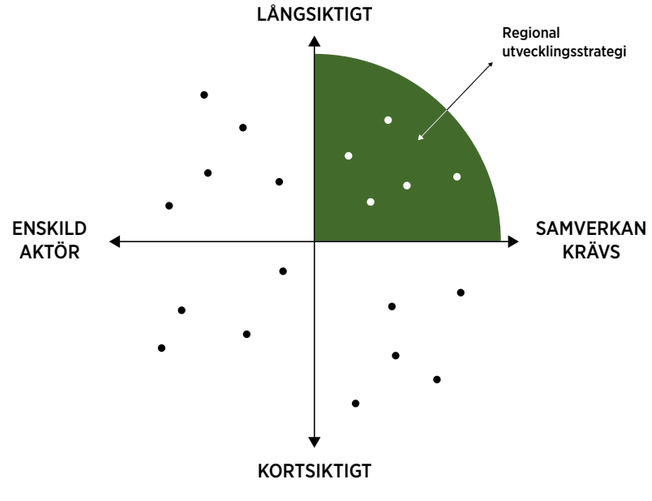
RUS är styrande för Region Jönköpings län, vägledande för kommuner och myndigheter, inspirerande för civilsamhälle, näringsliv och samverkansparter.

Regionala utvecklingsstrategin - den gemensamma vägen framåt

Det regionala utvecklingsarbetet tar sin utgångspunkt i länets förutsättningar, dess styrkor, dess utmaningar och dess potential för att fortsatt vara ett län där människor vill bo, leva och verka och där invånarna har en god hälsa och ett bra liv.

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) ska fungera som en vägvisare för andra strategiska dokument på lokal och regional nivå. Det innebär att andra strategier kan hämta kraft och vägledning i den regionala utvecklingsstrategins övergripande formuleringar.

Framtagande av den regionala utvecklingsstrategin styrs av lag och förordning som beskriver det regionala utvecklingsansvaret. Där framgår att en region ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling i samverkan, och samordna insatser för genomförande av strategin. (SFS 2024:100)

Figur 1 Det krävs samverkan mellan såväl offentlig verksamhet, näringsliv, utbildningsaktörer och civilsamhälle för att kunna genomföra den regionala utvecklingsstrategin.

Framtidsvision 2035

År 2035 är Jönköpings län en plats där människor lever ett hälsosamt, meningsfullt och tryggt liv. Här samarbetar region, kommuner, civilsamhälle, näringsliv, akademi och statliga myndigheter för att skapa ett hållbart och inkluderande samhälle, i både städer och landsbygder*.

Invånarna har höga förväntningar på digital service, tillgänglighet och sömlösa kontakter med offentlig sektor. Mötesplatser och gemenskap gör att människor känner tillhörighet och meningsfullhet och har kraft att påverka sin hälsa och vardag. Tillsammans och i samskapande förebygger man ohälsa, ensamhet och utanförskap.

Barn och unga ses som en självklar del av samhällsbygget. Deras idéer, engagemang och perspektiv ges utrymme i samhällsplanering, innovation och kultur. Ungas röster hörs, deras nyfikenhet och kreativitet uppmuntras och de är självklara medskapare av framtiden.

Näringslivet är innovativt, hållbart och har stark internationell anknytning och länet har en god förmåga att attrahera nyetableringar och investeringar. En dynamisk arbetsmarknad, ett rikt kulturliv, levande mötesplatser och attraktiva livsmiljöer lockar både nya invånare och besökare.

Utbildning och livslångt lärande finns tillgängligt i alla delar av länet och samverkan med akademin är brett etablerad. Arbetslivet är jämställt och jämlikt, inkluderande och väl anpassat utifrån arbetsgivarnas kompetensbehov.

En välfungerande infrastruktur möjliggör effektiva och hållbara transporter utifrån invånarnas behov. Viktiga knutpunkter i södra Sverige kopplat till järnväg, hamnar och flygplatser är starka. Den digitala tillgängligheten är stabil och energiförsörjningen är fossilfri. Natur och kulturmiljöer nyttjas hållbart med välmående ekosystem och god mark- och vattenanvändning.

Länet står robust vid kriser och förändringar. Genom samverkan och god beredskap fungerar välfärd och infrastruktur även om det oväntade händer. Trygghet och tillit präglar vardagen.

Invånarfokus och hållbar utveckling - ledstjärnor

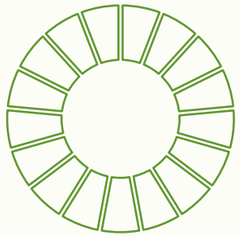
Jönköpings län och dess utveckling utgår från de två ledstjärnorna invånarfokus och hållbar utveckling.

Invånarfokus

Invånarfokus innebär ett arbetssätt präglat av samskapande, där värde och lösningar formas tillsammans med invånarna. Länets invånare ska ha möjlighet att känna sig inkluderade, bidra och ha lika tillgång till samhällets resurser och möjligheter, oavsett bakgrund eller var i länet de bor. Digitalisering, ökad användning av data som strategisk resurs samt artificiell intelligens (AI) förändrar invånarnas vardag kopplat till arbete, utbildning, välfärd och fritid.

Regional utveckling utgår från invånarnas behov och ska skapa förutsättningar för delaktighet, trygghet och livskvalitet i hela länet. Demokrati, inflytande, jämställdhet*, jämlikhet* och tillit är centrala värden i arbetet.

Hållbar utveckling

En hållbar regional utveckling bidrar till och hämtar kraft i Agenda 2030 med dess sjutton hållbarhetsmål. Lokala och regionala insatser bidrar till att Agenda 2030 får genomslag även på nationell och internationell nivå. Detta ska säkerställa att insatser och uppdrag förbättrar livskvaliteten för nuvarande och framtida generationer samtidigt som de skyddar jordens ekosystem.

Ekonomisk hållbarhet handlar om att skapa långsiktig ekonomisk tillväxt utan att skada miljön eller samhället och att använda resurser effektivt för att främja en stabil ekonomi och en hög sysselsättning.

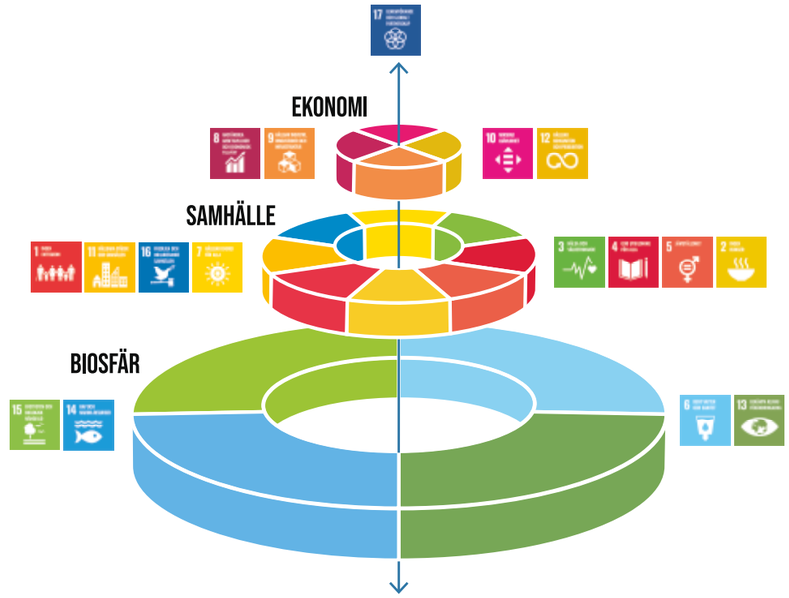
Social hållbarhet fokuserar på rättvisa, jämställdhet, jämlikhet och välfärd för alla, där grundläggande behov som hälsa, utbildning och trygghet tillgodoses.

Miljömässig hållbarhet innebär att skydda naturens resurser och ekosystem genom att minska klimatpåverkan, bevara biologisk mångfald och främja hållbar konsumtion och produktion.

Figur 2 Agenda 2030 innehåller 17 mål som FN:s medlemsländer arbetar med för att åstadkomma en social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling. Målen är integrerade och odelbara. Inget mål ska nås på bekostnad av något annat. Varje land ska arbeta med målen utifrån sina förutsättningar. Insatser på regional och lokal nivå har stor betydelse för att målen ska kunna nås. En viktig princip för genomförandet är att ingen ska lämnas utanför i utvecklingen.

Figur 3 I munkmodellen visar de miljömässiga hållbarhetsmålen de planetära gränserna för att ekosystemen ska vara i balans. De sociala och de ekonomiska målen pekar på det samhälle som behövs för att människor ska kunna leva och må bra.

Ledstjärnorna i ett lokalt, regionalt, nationellt, europeiskt och globalt perspektiv

Länet påverkas av och delar utmaningar med omvärlden både inom Sverige, i Europa och globalt. Samtidigt som den regionala utvecklingsstrategin ska möta regionala behov och utmaningar på lång sikt ska den fungera som en vägledning för genomförande av nationella och internationella mål på regional nivå. Länets utveckling påverkas av mål på global, europeisk, nationell, regional och lokal nivå. Invånaren finns i och påverkas av alla nivåer.

Internationellt arbete bidrar med bilateralt utbyte och lärande. Agenda 2030 är ett tydligt och omfattande exempel på mål som är beslutade globalt och som påverkar i alla nivåer och som ska vara utgångspunkt i lokal och regional utveckling.

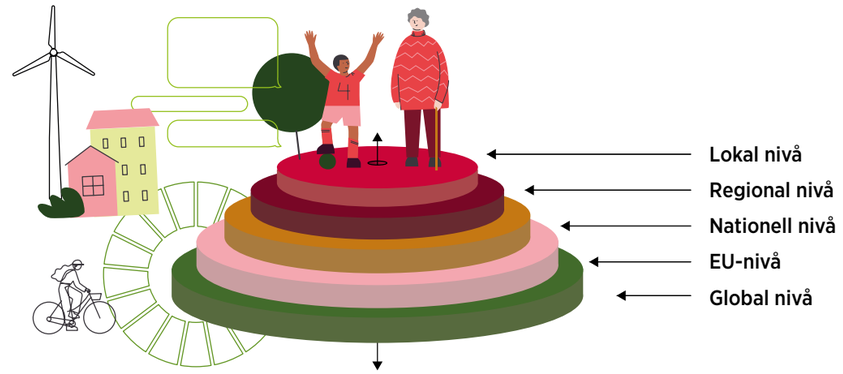
Det finns ett särskilt samband mellan regionalt utvecklingsarbete och EU. Ett av EU:s främsta mål är att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen. EU:s sammanhållningspolitik, arbetet för social inkludering och innovation skapar ramar för regional utveckling. Genom att koppla den regionala utvecklingsstrategin till EU:s mål stärker Jönköpings län sin attraktionskraft och hållbara utveckling. Samtidigt bidrar detta till att minska regionala skillnader och ojämlikheter. Ett starkt och konkurrenskraftigt Europa är beroende av utveckling i alla europeiska regioner och länets utveckling kan både bidra till och hämta kraft i europeiska mål.

Statliga myndigheters beslut, nationella mål och strategier kan ha direkt påverkan på förutsättningarna i länet. En särskild tydlig koppling finns i "Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet" som identifierar fyra områden vilka ska ligga till grund för regionalt utvecklingsarbete. Det handlar om likvärdiga möjligheter i landet gällande

- Boende, arbete och välfärd
- Kompetensförsörjning och kompetensutveckling
- Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande
- Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem

På den lokala nivån blir utvecklingen verklig i invånarens vardag. Genom kommunernas arbete, näringslivets initiativ och civilsamhällets engagemang skapas de miljöer där människor bor, utvecklas, arbetar och trivs. På den lokala nivån omsätts globala, europeiska, nationella och regionala mål till lokala lösningar och initiativ.

Figur 4 Flernivåstyre med invånaren i centrum

Utveckling med platsens förutsättningar och människans behov i centrum

Den regionala utvecklingsstrategin innehåller förutom de två ledstjärnorna, invånarfokus och hållbar utveckling, sex fokusområden som är tätt sammankopplade och beroende av varandra. Varje område har utpekade prioriteringar.

Attraktivitet

Ett attraktivt län är öppet och inkluderande, jämställt och jämlikt med god omställnings-förmåga*. Här vill människor leva och företag växa, i samhällen där natur, kultur och näringsliv tillsammans skapar livskraft och trivsel.

Infrastruktur

En väl utbyggd infrastruktur ger ett samman-länkat län där människor kan mötas, arbeta och utvecklas. Här finns robust fysisk och digital infrastruktur samt ett hållbart energisystem med hög leveranssäkerhet.

Kompetens

Ett kompetent län lockar, utvecklar och behåller arbetskraft. Här stärks det livslånga lärandet och samspelet mellan utbildning och arbetsliv bidrar till god matchning på arbetsmarknaden

Hälsa och välmående

Ett välmående län präglas av god och jämlik hälsa. Här finns möjlighet till utbildning, arbete, bostad och en meningsfull fritid och människor känner trygghet, tillit och gemenskap.

Innovation

Ett innovativt län präglas av entreprenörskap, samverkan, kreativitet och stark innovations-kraft. Genom forskning och handlingskraft drivs utvecklingen framåt.

Trygghet och säkerhet

Ett tryggt och säkert län har starka samhälls-funktioner, god beredskap och hög motstånds-kraft*. Genom samverkan, tillit och robust infrastruktur skyddas invånare och samhällsviktig service upprätthålls även i kris.

Platsen och invånarna

Jönköpings läns läge, centralt i södra Sverige med närhet till tre huvudstäder och till övriga norra Europa, skapar goda förutsättningar nu och i framtiden. En rikedom av skog och sjöar karaktäriserar länet. Småskaligt odlingslandskap och bevarade kulturmiljöer bidrar till naturupplevelser och ett varierat friluftsliv. Som ett av Sveriges nötdjurstätaste län är betesmarker väl spridda i landskapet. Skog och trä har en speciell betydelse för byggnads- och hantverkstraditionen i länet, vilket kommer till uttryck i såväl möbeldesign som småhusindustri och arkitektur. Länets utbud av muséer, scener och platser för kultur ger invånare och besökare möjligheter till upplevelser och kreativt skapande.

Jönköpings län präglas av ett starkt civilsamhälle vilket bidrar till sammanhållning och socialt engagemang. Folkbildning, idrottsföreningar, kulturföreningar och andra ideella organisationer spelar en viktig roll i att skapa meningsfulla fritidsaktiviteter och stärka den lokala gemenskapen.

Tio av länets 13 kommuner gränsar till ett eller flera av de fem omkringliggande länen, vilket medför att möjligheter och utmaningar delas över gränser. Invånare korsar länsgränser i sitt vardagsliv för att arbeta och för att ta del av service, kultur, utbildning och fritidsaktiviteter. Samverkan behövs över administrativa gränser för att gemensamt skapa möjligheter för invånarna.

Demografi

Jönköpings län står, liksom övriga Europa, inför en demografisk utmaning där antalet äldre ökar i förhållande till yngre och personer i arbetsför ålder.

Enligt prognos förväntas befolkningen i Jönköpings län öka från cirka 370 000 invånare år 2025 till cirka 380 000 (+2,7 %) år 2034. Den största folkmängdsökningen väntas i åldersgruppen 80 år och äldre och den största minskningen i den yngsta gruppen 0-9 år. Jönköpings län har ett negativt inrikes flyttnetto*. Fler personer flyttar från länet än till. Dubbelt så många kvinnor som män flyttar ut. Det finns flera orsaker men vanligast är att kvinnor flyttar för studier eller arbete medan män inte studerar vidare i lika hög utsträckning. Förändringen av befolkningen är ojämn inom länet där Jönköpings kommun och närliggande kommuner väntas fortsätta växa medan övriga kommuner antas fortsätta minska.

Befolkningsförändringen betyder att skatteunderlaget minskar vilket gör det svårare på sikt för offentlig verksamhet att klara välfärdsuppdraget. Detta blir särskilt märkbart i mindre kommuner. För både privat och offentlig sektor innebär befolkningsförändringen stora utmaningar att rekrytera personal. Denna utveckling skapar behov av förändrade arbetssätt och nyttjande av modern teknik. Fler personer behöver få lättare att komma in på arbetsmarknaden, fler behöver hålla sig friska och ha möjlighet att arbeta längre.

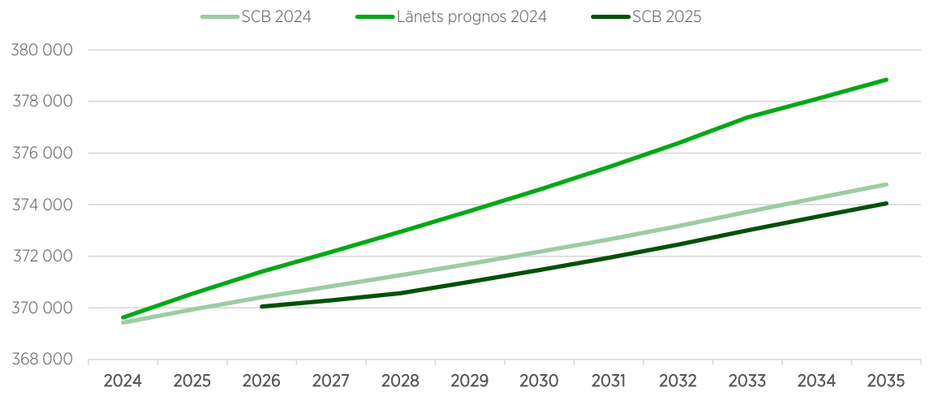
Hälsoläge

Folkhälsan i länet är generellt god och medellivslängden ökar, men samtidigt ökar vissa former av ohälsa. Den psykiska ohälsan, övervikt, ensamhet och systematiska skillnader mellan grupper blir tydligare och hälsoläget är ojämnt fördelad mellan och inom kommuner. Förutsättningarna för hälsa och välbefinnande formas av våra livsvillkor, från barndom till ålderdom, och påverkas starkt av socioekonomiska faktorer. Personer med högre utbildning, högre inkomst och som är födda i Sverige har generellt bättre hälsa. Fysisk aktivitet och tillgång till gröna närmiljöer, psykisk hälsa och goda vanor spelar stor roll för den allmänna hälsan.

Åldersgruppen 80 år eller äldre väntas öka med 29 procent i Jönköpings län fram till 2034. Med en växande andel äldre behövs gemensamt arbete för att stärka välmående i hela befolkningen för att skjuta upp åldersrelaterade hälsorisker.

Ohälsosamma matvanor, minskad vardagsrörelse och sömnbesvär ökar risken för livsstilsrelaterad ohälsa. I Jönköpings län är ofrivillig ensamhet en utmaning och psykisk ohälsa står idag för majoriteten av alla längre sjukskrivningar. Hälften av kvinnorna i länet uppger enligt statistik från Folkhälsomyndigheten att de upplever ängslan, oro eller ångest jämfört med en tredjedel av männen. Mer än hälften av invånarna i länet har övervikt eller obesitas, vilket är i nivå med riket i stort. Under de senaste tio åren har andelen män med övervikt eller obesitas legat relativt stabilt medan det för kvinnorna har ökat något.

Figur 5 Befolkningsökning i Jönköpings län 2024-2035

Tabellen visar den väntade befolkningsökningen i Jönköpings län de kommande tio åren baserat på de senaste årens statistik. Statistikmyndigheten SCB gör årligen en prognos av den kommunala folkmängden utifrån statistik från de senaste åren om åldersstruktur, nettoflyttningar, arbetsmarknad, könsfördelning, födelsetal med mera.

Region Jönköpings län gör tillsammans med länets kommuner en lokalt anpassad prognos utifrån fler faktorer som påverkar utvecklingen. Exempel på sådana är företagsetableringar, planerat bostadsbyggande eller förbättrad infrastruktur. Som jämförelse hade länet en befolkningstillväxt på 570 personer/år under perioden 1975-1999 och 1 710 personer per år under perioden 2000-2024.

Fakta - Jönköpings län i siffror 2024

Invånare: 370 000 **Hushåll:** cirka 170 000 **Medelålder:** 42 år

Åldersfördelning:
22 % är 65 och äldre
24 % är yngre än 20 år

Könsfördelning:
51 % är män
49 % är kvinnor

Bakgrund:
60 % är födda i länet
26 % har utländsk bakgrund*

Geografisk fördelning:
61 % bor i kommunhuvudorterna
23 % i övriga tätorter
16 % i landsbygder

Arbetsmarknad, utbildning och näringsliv
Förutsättningarna på arbetsmarknaden skiljer sig åt inom länet. Större arbetsmarknadsregioner har i regel en lägre sårbarhet vilket beror på att de ofta har större branschbredd. Jönköpings arbetsmarknadsregion är länets största medan det i andra delar av länet finns områden som har ett relativt begränsat upptagningsområde för sin arbetsmarknad.

I många delar av länet pendlar en stor del av invånarna inom sin kommun eller bor i den tätort där de arbetar. På platser med få arbetstillfällen och där möjligheten till pendling är låg kan det vara svårt att komma in på arbetsmarknaden. Genom att förbättra pendlingsmöjligheterna är det möjligt att skapa större arbetsmarknadsregioner där branschbredden ökar och sårbarheten minskar.

Sysselsättningsgraden i länet är generellt hög men rörligheten på arbetsmarknaden varierar utifrån bland annat geografi och kön. Män i länet pendlar i högre utsträckning än kvinnor och inrikesfödda pendlar i högre utsträckning än utrikesfödda.

Arbetsmarknaden är könssegregerad, kvinnor och män arbetar inom olika branscher och män har i större utsträckning högre positioner. Kvinnor har en lägre medelinkomst än män, vilket påverkar kvinnors sammanlagda livsinkomst och pension negativt. Utöver traditionella utbildnings- och yrkesval kopplat till kön påverkar bland annat etnicitet, ålder och funktionsförmåga den segregerade arbetsmarknaden.

Utbildningsnivån är låg jämfört med riket. Nivån varierar inom länet samt utifrån kön. Jönköpings kommun har högst utbildningsnivå och länets kvinnor har betydligt högre utbildningsnivå än män. Även om stora delar av länet har en högre sysselsättning bland utrikesfödda än rikssnittet finns skillnader i sysselsättning mellan utrikes- och inrikesfödda.

Entreprenörskap är kännetecknande för länet. Nyföretagande, som är en central indikator för att mäta omställningsförmåga, ligger dock under rikssnittet. Detta kan bero på att länet haft en god arbetsmarknad och att arbetskraften valt att ta anställning framför att starta eget.

Jönköpings län har under lång tid haft en hög andel medelstora företag, särskilt inom industrisektorn. Länet är ett av Sveriges mest industriintensiva, med specialisering inom trä-, gummi-, plast-, metall- och maskinindustri samt jord- och skogsbruk. Industrins konkurrenskraft har hittills varit god, även sett till antalet arbetstillfällen. Samtidigt är branschen konjunkturkänslig och beroende av internationella marknader, vilket kan innebära framtida utmaningar, särskilt för kommuner med hög andel tillverkningsindustri. Förändrade handelsmönster, stigande råvarukostnader, en orolig omvärld och regelverk kring arbetskraft är faktorer som påverkar. För att behålla konkurrenskraften krävs nya lösningar baserade på kunskap och innovation, högre teknologinivå samt ökade investeringar i forskning och utveckling (FoU).

Omvärldsförändringar
Det försämrade geopolitiska läget påverkar länet genom förändrade handelsmönster, instabil energitillgång och stigande priser samt ett ökat fokus på beredskap och krishantering. Som medlem i Nato har Sverige nya åtaganden och arbete pågår med att bygga upp det nationella totalförsvaret*. I det nationella arbetet väntas nya och förtydligade uppdrag för offentlig verksamhet inom civilt försvar*.

Andelen demokratier i världen har sjunkit och år 2024 levde 28 procent av världens befolkning i ett demokratiskt statsskick och 72 procent levde i ett autokratiskt styrelseskick vilket är den högsta siffran sedan 1978. Det demokratiska styrelseskicket ska säkra alla människors lika värde, rättigheter, möjlighet att tänka och tycka det man vill och uttrycka sina åsikter. En orolig omvärld ökar risken för påverkansoperationer som hotar eller skadar grundläggande värden för den svenska demokratin.

Att bygga upp lokal beredskap och civilt försvar ställer ökade krav på såväl offentliga aktörer som på näringsliv, civilsamhälle och invånare. För Jönköpings län innebär Sveriges Natomedlemskap förväntningar att med samlad förmåga kunna bidra till värdlandsstöd*. I tider av höjd beredskap ska hälso- och sjukvård och andra välfärdstjänster fungera. Jönköpings läns centrala läge och betydelsen som knutpunkt och logistiknav kan få en särskild betydelse.

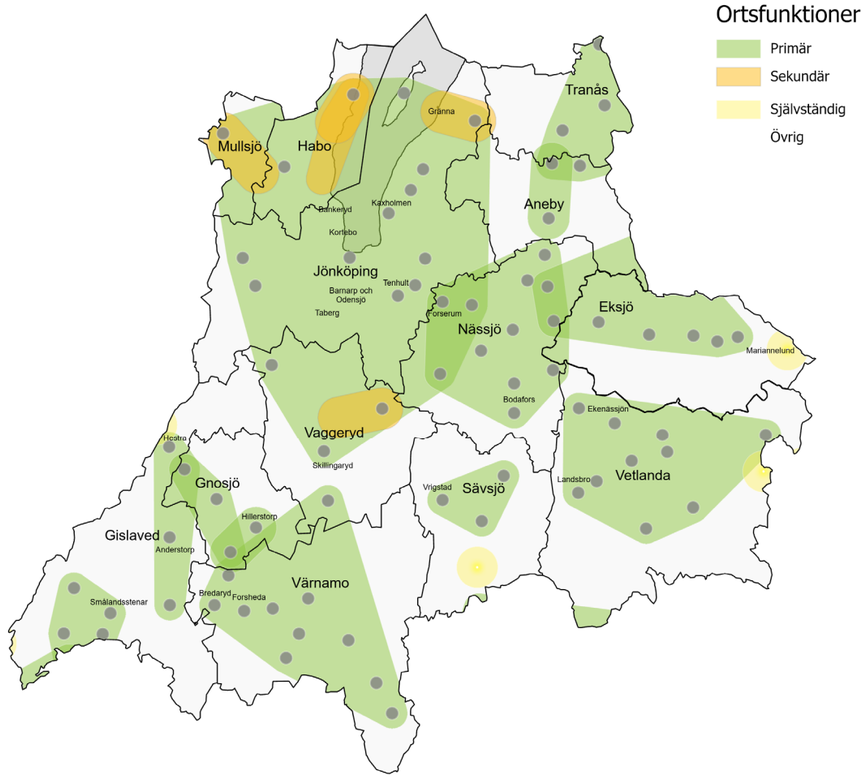
EU fokuserar på att skapa utveckling och konkurrenskraft kombinerat med satsningar på säkerhet och beredskap. Insatser behövs för att motverka desinformation och säkra media- och informationskunnighet hos invånarna för att stärka demokratin. EU:s kommande långtidsbudget väntas visa både innehållsmässiga och finansiella prioriteringar som påverkar länets utvecklingsarbete.

Klimatutmaningarna spänner över alla samhällssektorer och akuta samhällskriser* kommer att öka. I Jönköpings län väntas klimatförändringarna ge mer extrema vädersvängningar med risk för värmeböljor, torka, skyfall och översvämningar. Länets västra delar får ett blötare klimat medan de östra delarna får ett torrare klimat. Klimatförändringarna leder till en försämrad motståndskraft i naturen med minskad biologisk mångfald och svagare ekosystem. Det bidrar till en snabbare spridning av invasiva arter och påverkar växters och djurs levnadsvillkor.

Länets koldioxidbudget* visar att utsläppen behöver minska kraftigt varje år med målet att halvera utsläppen till 2030. Att flera vältrafikerade vägar går genom länet innebär stora möjligheter men även utmaningar. Transportsystemet är starkt beroende av fossila bränslen och är länets största utsläppskälla av växthusgaser. Länets roll som logistiknav och den utspridda lokaliseringen av industriföretag, vars varor behöver transporteras både inom länet, landet och utomlands, innebär hög förekomst av tung trafik. Den tilltagande arbetsmarknadspendlingen bidrar till ökat antal personresor i länet. Jordbruket står för en betydande andel av länets utsläpp medan industrin samt energisektorn står för en relativt liten andel.

Klimatförändringarna påverkar alla men branscher, platser och människor drabbas i olika grad och på olika sätt. Personer som är mest sårbara påverkas först. Hälsokonsekvenser av klimatförändringarna leder till ökad belastning på hälso- och sjukvård samt på andra samhällstjänster såsom omsorg, räddningstjänst och infrastruktur. Länets gröna näringar och livsmedelsproduktion påverkas genom exempelvis ökad risk för skadeinsekter, stormskador, torka och bränder.

Figur 6 Kartan visar funktionella arbetsmarknader som finns i länet. Namngivna orter har över 1 300 invånare

Länets styrkor

- **Strategiskt läge** - Skapar goda förutsättningar för logistik, handel och etablering av nya företag med lokal, regional och nationell betydelse.
- **Rik natur- och kulturmiljö** - Stärker besöksnäring, friluftsliv och platsens attraktionskraft, vilket bidrar till både livskvalitet och ekonomisk utveckling.
- **Industriell utveckling i samspel med ny teknik och forskning** - Traditionell industri och tillverkning kombineras med digitalisering och automatisering vilket ger ökad konkurrenskraft och innovationsförmåga.
- **Ett starkt civilsamhälle** - Starkt förenings- och kulturliv främjar gemenskap, attraktivitet och social hållbarhet.
- **Stark samverkanskultur** - Samverkan mellan offentliga aktörer, näringsliv, akademi och aktörer i civilsamhället skapar förutsättningar för gemensam utveckling och långsiktig samhällsbyggnad.

Länets utmaningar

- **Demografisk utveckling** - Minskande barnkullar, marginell ökning av personer i arbetsför ålder samt en växande andel äldre påverkar länets framtida behov och resurser.
- **Ojämlika och ojämställda livsvillkor** - Skillnader i förutsättningar på individnivå, samhällsnivå och mellan olika geografiska områden skapar utmaningar för ett inkluderande och rättvist län.
- **Varierad omställningsförmåga** - Förmågan att möta förändringar kopplade till kompetensförsörjning, klimat, energi, digitalisering, teknikutveckling och krisberedskap varierar inom länet.
- **Otillräcklig sammanlänkning** - Bristande kopplingar inom länet och till angränsande regioner försvårar samverkan, mobilitet och gemensam utveckling.

Attraktivitet

Goda förutsättningar för att leva, verka och bo i alla delar av länet är avgörande för ett attraktivt län. Hållbara ekosystem, biologisk mångfald, en välfungerande arbetsmarknad, utbildning, service, infrastruktur och ett rikt kulturliv utgör grunden för en långsiktigt hållbar utveckling. Länets stora natur- och kulturmiljövärden skapar goda förutsättningar för besöksnäringen, och de gröna näringarna bidrar till levande landsbygder och lokal utveckling. Internationellt och nationellt utpekade natur- och kulturområden bidrar till länets attraktivitet.

Ett rikt och tillgängligt kulturliv skapar gemenskap, identitet och möjligheter till delaktighet. Den kulturella infrastrukturen, från mötesplatser och evenemang till föreningsliv och kreativa branscher* stärker både social hållbarhet och lokal utveckling.

Inom länet finns geografiska skillnader, både mellan och inom kommunerna. Faktorer som demografi, tillgång till service och infrastruktur skiljer landsbygder och tätorter åt.

Attraktiviteten i landsbygder och mindre orter präglas av småskalighet, gemenskap och närhet till naturen. Däremot är tillgången till samhällsservice och kollektivtrafik ofta begränsad, vilket påverkar invånarnas möjligheter till vård, utbildning och deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter. Urbaniseringen innebär utmaningar där befolkningsminskning och utflyttning, särskilt bland unga kvinnor, påverkar utvecklingen.

För att möta dessa utmaningar krävs samverkan i hela länet, med målet att alla invånare ska ha och känna möjlighet att utvecklas. Det behövs en förändring av normer och attityder kring utbildning, yrkesval, arbetsliv och ledarskap för att främja jämställdhet och jämlikhet.

Ett samhälles attraktionskraft stärks av dess förmåga till omställning, att möta förändringar kopplade till kompetensbehov, klimat, energi, digitalisering, teknikutveckling och beredskap. Omställning handlar om att tänka nytt, agera annorlunda och förändra strukturer, system och beteenden för framtiden. Tekniken ska användas för att stärka kvalitet, kapacitet, tillgänglighet och motståndskraft i samhällsfunktioner och bidra till ett mer hållbart och konkurrenskraftigt län.

Ett attraktivt län är öppet och inkluderande, jämställt och jämlikt med god omställningsförmåga. Här vill människor leva och företag växa, i samhällen där natur, kultur och näringsliv tillsammans skapar livskraft och trivsel.

Prioriteringar

- Jämlika förutsättningar och jämställdhet i samhället med breddade normer och förändrade attityder kring entreprenörskap, ledarskap, utbildning, arbetsliv och anställningsbarhet.
- Attraktiva och hållbara livsmiljöer i både städer och landsbygder.
- Hållbara ekosystem och biologisk mångfald samt hållbart nyttjande av natur- och kulturmiljöer.
- Kulturen som en central kraft i samhällsutvecklingen och kultur- och föreningsliv som präglas av mångfald och inkludering.
- God omställningsförmåga på både individ-, företags- och samhällsnivå.

Kompetens

Genom samverkan finns goda möjligheter att skapa förutsättningar för livslångt lärande i hela länet. En bredd av utbildningsaktörer spelar tillsammans en viktig roll för att tillgängliggöra utbildning och kompetensutveckling. I dag är tillgången till lärande och utbildning ofta lägre utanför de större orterna, vilket försvårar möjligheterna att stärka kompetensnivån för både individer och arbetsgivare. Även tillgången till kollektivtrafik och avstånd till utbildning eller arbetsplatser påverkar möjligheten att ta del av jobb och utbildning, både inom länet och över länsgränser.

För att förbättra matchningen mellan arbetskraft och arbetsmarknadens behov krävs satsningar på utbildning, fortbildning inom arbetslivet samt mötesplatser mellan arbetssökande och arbetsgivare. Svårigheter för utomeuropeiskt födda och särskilt kvinnor, att etablera sig på arbetsmarknaden är en betydande utmaning. Aktivt integrationsarbete med hög etableringsgrad där alla invånares kompetens tillvaratas samt rörlighet på arbetsmarknaden är avgörande. Digital kompetens och förståelse för AI är centrala delar av det livslånga lärandet och en nyckel till arbetslivets omställning.

Arbetslösheten varierar mellan länets kommuner. Arbetsmarknadens förändringar påverkar särskilt personer som saknar relevant utbildning eller arbetslivserfarenhet. Länets relativt låga utbildningsnivå är en utmaning, då den försvårar individers etablering på arbetsmarknaden, anpassning till förändringar eller branschbyte. Många yrken kräver idag högre utbildning, vilket delar av arbetskraften saknar. Både offentlig sektor och näringsliv har därför ett stort behov av kompetensomställning. Utbildningssystemet ska ha förmåga till snabb omställning med flexibla, digitala och korta utbildningsformer som möter arbetsmarknadens behov. Universitetsstatus för Högskolan i Jönköping skulle bidra till kompetensförsörjning samt stärka länets forsknings- och innovationsförmåga.

Arbetsmarknaden i länet är tydligt könssegregerad, vilket skapar sårbarhet vid konjunktursvängningar. Traditionella utbildnings- och yrkesval och synen på vem som är anställningsbar kan försvåra kompetensförsörjning. Rätt kompetens är också viktig för att stärka länets förmåga att hantera kriser, klimatomställning, demografiförändringar och teknologiska skiften. Den demografiska utvecklingen, där färre ska försörja fler, innebär ytterligare utmaningar för alla samhällssektorer. För att möta rekryteringsbehoven och stärka individens utvecklingsmöjligheter krävs insatser som säkerställer tillgången till livslångt lärande i hela länet.

Ett kompetent län lockar, utvecklar och behåller arbetskraft. Här stärks det livslånga lärandet och samspelet mellan utbildning och arbetsliv bidrar till god matchning på arbetsmarknaden.

Prioriteringar

- Långsiktigt stärkt kompetensförsörjning och matchning på arbetsmarknaden.
- Höjd formell utbildningsnivå och säkrad kompetensutveckling som möter arbetsmarknadens behov.
- Möjligheter till utbildning och livslångt lärande i hela länet.
- Utökade arbetsmarknadsregioner inom länet och över länsgränser.
- Jämnare könsfördelning inom utbildning och på arbetsmarknaden samt ett inkluderande arbetsliv.
- Samverkan och påverkansarbete för att Högskolan i Jönköping ska bli universitet.

Innovation

Innovation skapar möjligheter att möta omvärldsförändringar och att bygga långsiktig konkurrenskraft. En stark innovationsförmåga stärker både lokal och regional utveckling, där nya idéer och lösningar främjar företagande, service och livskvalitet i människors vardag. Innovationsförmåga gör det möjligt att forma framtidens hållbara samhälle. För Jönköpings län handlar innovation inte bara om stora teknologiska framsteg och att möta globala utmaningar utan även om utveckling i mindre skala, på landsbygder, i företag, i välfärden och i människors vardag.

Samarbetet i EU har fokus på bland annat att stärka Europas konkurrenskraft och innovationsförmåga. Under programperioden 2021-2027 lyfts smart specialisering* fram. Länets arbete med smart specialisering fokuserar på styrkeområden med potential för specialisering och gränsöverskridande arbete. Inför kommande programperiod ser begreppet smart specialisering ut att tonas ned från europeiskt håll. Konkurrenskraft med innovation, specialisering och gränsöverskridande samarbete som verktyg kommer dock att vara fortsatt viktiga delar för att Jönköpings län ska kunna bidra till och dra nytta av Europas utveckling.

Länet har starka branscher inom tillverkning, transport, lager, bygg och handel samt skog- och träförädling. Livsmedelsproduktion och gröna näringar är framträdande och har goda förutsättningar att utvecklas vidare inom ett hållbart och konkurrenskraftigt livsmedelssystem. Innovativa lösningar inom gröna näringar bidrar både till hållbar utveckling, konkurrenskraft och livsmedelsberedskap. Besöksnäringen stärker sin betydelse och antalet övernattande besökare ökar stadigt. Den långvariga traditionen av hantverk och design skapar möjligheter inom kulturella och kreativa branscher. Genom innovation kan länets styrkeområden ytterligare utvecklas och bidra till nya produkter, tjänster och företag.

Länets konkurrenskraft påverkas av strukturella faktorer. Sysselsättningsgraden är hög men branschstrukturen är smalt diversifierad, vilket gör länet känsligt för konjunktursvängningar. För att öka långsiktig konkurrenskraft och minska sårbarhet behövs fler tjänsteföretag och en bredare näringslivsstruktur. Utbildningsnivå och kompetensförsörjning är centralt för att kunna hantera specialisering och snabb förändring. Digitalisering och AI är viktiga drivkrafter för innovation, särskilt inom kunskapsintensiva* och högteknologiska områden, där länet idag är underrepresenterat. Högskolan och annan forsknings- och utvecklingsverksamhet spelar en viktig roll i att utveckla både offentlig sektor och näringsliv och bidra till mer kunskaps- och teknologiinnehåll i produkter och tjänster.

Entreprenörskap och nyföretagande utvecklar länet. Det är viktigt att ha en bred syn på innovation och att tillvarata en mångfald av idéer. Barns och ungas skaparförmåga ger förutsättningar för ett framtida innovativt län. Kreativa och kulturella branscher kombinerar konstnärlig kreativitet med kommersiella och tekniska lösningar vilket är viktigt för både kulturens utveckling och ekonomisk tillväxt. För att möta vår tids, och framtidens, komplexa samhällsutmaningar krävs en breddad syn på innovation och samverkan över sektorsgränser.

Världsläget ökar osäkerheten för näringslivet genom att påverka handel och materialförsörjning. Energitillgång och råvaror kan bli begränsande faktorer. Teknik, digitalisering, AI och klimatomställning skapar både nya möjligheter och krav på anpassningsförmåga. Länet behöver utveckla sina styrkeområden, attrahera nyetableringar och bredda näringslivet.

Ett innovativt län präglas av entreprenörskap, samverkan, kreativitet och stark innovationskraft. Genom forskning och handlingskraft drivs utvecklingen framåt.

Prioriteringar

- Förstärkt samverkan i och mellan sektorer skapar utmaningsdriven innovation, omställning och ökar förmågan att möta samhällsutmaningar.
- Diversifierat och konkurrenskraftigt näringsliv på en nationell och internationell marknad.
- Utvecklad specialisering och höjd innovationsförmåga inom länets redan starka branscher och styrkeområden.
- Högt kunskaps- och teknologinnehåll i produkter och tjänster.
- Gemensam förmåga att attrahera nyetableringar och direktinvesteringar samt öka nyföretagandet.

Infrastruktur

Jönköpings län har nyttjat sitt centrala läge i södra Sverige väl och är idag ett logistiknav. I det längre perspektivet stärks utvecklingen genom förbättrade förbindelser till Sveriges storstadsområden och Öresundsregionen. Detta utökar studie- och boendemöjligheter samt arbetsmarknader i södra Sverige. Att knyta Jönköpings län närmare övriga Europa har stor betydelse för utveckling av befintligt näringsliv och nyetableringar.

Tillgång till god samhällsservice, väl utbyggd digital infrastruktur samt stärkta kommunikationer mellan tätorter och mellan landsbygder och tätorter skapar förutsättningar för hela länets utveckling. Det är därför nödvändigt att stärka tillgängligheten inom länet och över länsgränser. Länets väg- och cykelvägnät behöver vara sammanhållet och hålla en god standard. Idag har flera av järnvägarna i och genom länet kapacitetsbrist och i vissa fall låg standard. Inom länet skiljer sig invånarnas tillgång till kollektivtrafik åt, vilket påverkar både möjligheter till arbetspendling och att ta del av kultur, friluftsliv, idrotts- och andra fritidsaktiviteter. Särskilt barn och unga är beroende av kollektivtrafik för utbildning och sociala aktiviteter.

Länet har i dag en väl utbyggd digital infrastruktur, men kapacitetsbehoven ökar och frågor om säkerhet, rådighet, robusthet och tillförlitlighet blir allt viktigare. En god konnektivitet* är avgörande för att invånare, offentlig- och privat verksamhet ska kunna använda digitala lösningar fullt ut och överallt.

Länets vision att vara ett robust och fossilfritt plusenergilän* förutsätter att mer fossilfri energi produceras än vad som förbrukas. Elbehovet förväntas öka kraftigt i Sverige och Europa som en följd av utfasningen av fossila bränslen samt elektrifieringen av transporter och industrier. Detta ställer krav på elnätet, en ökad elproduktion, energilagring samt ett intensifierat arbete med energieffektivisering.

Länet ingår i två olika elområden vilket skapar varierande förutsättningar för företag. Sveriges olika elprisområden påverkar etableringar vilket i sin tur får konsekvenser för arbetsmarknaden.

En väl utbyggd infrastruktur ger ett sammanlänkat län där människor kan mötas, arbeta och utvecklas. Här finns robust fysisk och digital infrastruktur samt ett hållbart energisystem med hög leveranssäkerhet.

Prioriteringar

- Sammanhållet regionalt arbete inom transportinfrastruktur som knyter ihop länet med övriga Sverige och Europa både i vardag och vid samhällskris.
- Ökad kapacitet på järnvägsnätet med nya stambanor skapar tillgänglighet och tillväxt.
- Förbättrad kollektivtrafik möjliggör hållbara resor inom länet och över länsgränser vilket ökar invånarnas möjligheter att ta del av en större arbetsmarknad, samhällsservice samt kultur- och fritidsaktiviteter.
- Robust och säker digital infrastruktur möter invånares och verksamheters behov och stödjer ett modernt, effektivt och hållbart samhälle.
- Tillförlitlig konnektivitet i hela länet och mot omvärlden gör det möjligt att bo, leva och verka överallt i länet.
- Effektiv och flexibel energianvändning möjliggörs genom ett robust energisystem med hög leveranssäkerhet.

Hälsa och välmående

Alla invånare ska ha samma rättigheter och möjligheter till utbildning, boende, fritid och arbete. Ett meningsfullt socialt sammanhang är avgörande för hälsan och har en positiv påverkan på en rad riskfaktorer, men möjligheterna att delta i sociala sammanhang är inte lika för alla. Barn som växer upp i ekonomiskt utsatta hushåll har sämre förutsättningar för en bra hälsa och skolgång. Bland unga vuxna ökar den psykiska ohälsan, särskilt bland flickor.

Var fjärde invånare i länet upplever ensamhet och isolering. Förekomsten av ensamhet är högre i den yngre och äldre delen av befolkningen, samt bland personer med funktionsnedsättning och hos invånare som står utanför arbetslivet. Genom att stärka delaktighet i sociala sammanhang ökar tilliten och de demokratiska förutsättningarna förbättras för länets invånare.

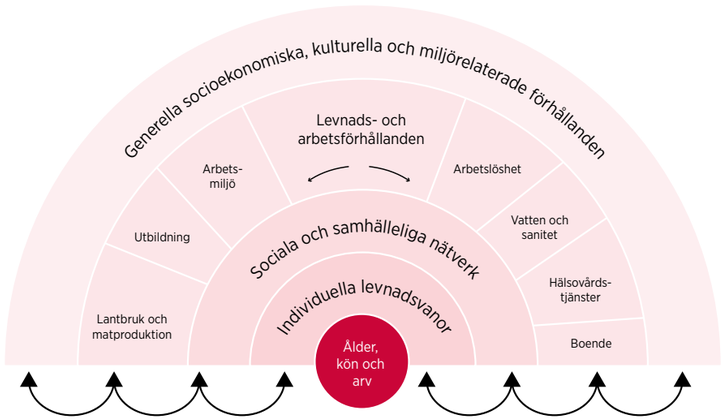
Jönköpings län har ett starkt civilsamhälle vilket bidrar till sammanhållning och socialt engagemang. Folkbildning, idrottsföreningar, kulturföreningar och andra ideella organisationer spelar en viktig roll i att skapa meningsfulla fritidsaktiviteter och stärka den lokala gemenskapen. Den upplevda tryggheten är viktig för social delaktighet.

Kunskap om hur man tar till sig tillförlitlig information är en av förutsättningarna för att kunna bilda egna åsikter och göra sin röst hörd. Med stöd i FN:s barnkonvention har barn och unga särskild rätt till delaktighet och inflytande i alla frågor som rör barnet. Barn och unga har kunskaper, erfarenheter och perspektiv som inte vuxna har och ska därför ses och behandlas med respekt och ska ges möjlighet till inflytande.

Alla invånare ska ha god och likvärdig tillgång till alla samhälls- och välfärdstjänster och utvecklingen av dessa behöver tillgodose en bredd av behov. Produkter, miljöer, tjänster och program ska vara tillgängliga, begripliga och användbara för alla. Det kallas att använda universell design och sätter invånarens bästa i centrum.

Det finns många faktorer som har betydelse för människors hälsa och möjligheter i livet - allt från biologiska faktorer till levnadsvanor, livsvillkor och graden av delaktighet i samhället. De olika faktorerna som påverkar hälsa är sammankopplade, förstärker varandra och samspelar genom hela livet. Dessa faktorer kallas för hälsans bestämningsfaktorer, även om de snarare utgör förutsättningar för hälsa än bestämmer hälsa.

Figur 7 Hälsans bestämningsfaktorer

Dahlgren G, Whitehead M, (1991), modell Hälsans bestämningsfaktorer. Stockholm, Sverige, Insitutet för framtidsstudier.

Ett välmående län präglas av god och jämlik hälsa. Här finns möjlighet till utbildning, arbete, bostad och en meningsfull fritid och människor känner trygghet, tillit och gemenskap.

Prioriteringar

- En förbättrad hälsa hos invånarna och minskade skillnader mellan olika grupper.
- Invånarna har goda möjligheter och kunskaper för att främja sin egen hälsa.
- Möjlighet för alla invånare att, genom inkluderande mötesplatser och meningsfulla sammanhang, känna tillit till samhället, vara delaktiga och ha inflytande över sin egen livssituation.
- Välfärdstjänster är tillgängliga, begripliga och användbara för alla, med utgångspunkt i invånarnas behov.
- Höjd medie- och informationskunnighet* och digital förmåga hos invånarna.

Trygghet och säkerhet

För att skapa trygghet och säkerhet krävs att de samhällsfunktioner som fungerar i vardagen är byggda för att fungera även i tider av kris och höjd beredskap. Skola, vård och omsorg, transporter, livsmedelsförsörjning, el, kommunikation, vatten och avlopp, räddningstjänst och polisverksamhet är några exempel på funktioner som behövs för en trygg och säker vardag. Invånarperspektivet är centralt i detta arbete eftersom kriser ofta drabbar svaga och utsatta grupper hårdast. Alla insatser ska planeras för att ge lika möjligheter och förutsättningar för alla.

Som en del i uppbyggnaden av det nationella totalförsvaret behöver människors motståndskraft och försvarsvilja öka för att kunna hantera samhällskriser eller påverkansoperationer. Med en stark försvarsvilja kan alla invånare bidra genom att stå upp för demokratin, samhällets värderingar och varandra. För att upprätthålla tillit och bevara demokratin behövs arbete mot systemhotande brottslighet, korruption, infiltration och otillbörlig påverkan. Ett starkt civilsamhälle och näringsliv bidrar tillsammans med det offentliga till sammanhållning och trygghet i vardagen.

Höjd självförsörjningsgrad av livsmedel och vatten är viktigt både i vardagen och som en del av beredskapsarbetet. En ökad omställningstakt och stärkt samverkan med omkringliggande län behövs för att främja cirkulär resursanvändning, en hållbar livsmedelsproduktion samt god vattenkvalitet och skydd av länets vattenresurser såsom Vättern och andra sjöar och vattendrag.

Samhällets funktion vilar på en säker hantering av stora mängder information vilket även innebär en stor sårbarhet. Cybersäkerhet, en säker digital infrastruktur och tillgång till reservkraft är grundläggande insatser för att säkra länets utveckling.

Extremväder, kriser eller ytterst krig kan påverka infrastruktur och begränsa transportmöjligheterna för människor, näringsliv, offentlig verksamhet och Försvarsmakten. Att säkra detta är även grundläggande för att länet ska kunna bidra till Sveriges åtagande som medlem i Nato. Långsiktig planering med kringliggande län krävs för att uppnå säker transportinfrastruktur.

Effekterna av klimatförändringarna varierar mellan platser. De drabbar människor olika, sårbara individer drabbas först. Människor har även olika förmåga att skydda sig och dra nytta av åtgärder, vilket beslut och insatser behöver spegla. Anpassningen till klimatförändringarna behöver bygga på en bred samverkan som drar nytta av civilsamhällets kompetens och där invånarna ges möjlighet till deltagande.

Ett tryggt och säkert län har starka samhällsfunktioner, god beredskap och hög motståndskraft. Genom samverkan, tillit och robust infrastruktur skyddas invånare och samhällsviktig service upprätthålls även i kris.

Prioriteringar

- Engagemang och sammanhållning i civilsamhället, näringslivet och offentlig sektor ska tillvaratas och utvecklas för att stärka samhällets motståndskraft.
- Hög självförsörjningsförmåga inom livsmedel, energi, vatten, drivmedel och övriga samhällsviktiga produkter och tjänster.
- Minskad klimatpåverkan och ökad beredskap att hantera klimatförändringar.
- Hållbar mark- och vattenanvändning med cirkulär resursanvändning.
- Utökad förmåga att utföra uppdrag inom totalförsvaret vid höjd beredskap och ytterst krig.
- Hög förmåga att förebygga och hantera angrepp, infiltration, välfärdsbrott, otillbörlig påverkan och säkerhetshot.

Ett län i samverkan

Framtagning och revidering av Regional utvecklingsstrategi för Jönköpings län
Enligt förordning om regionalt utvecklingsarbete ska den som har ansvar för det regionala utvecklingsarbetet utarbeta och fastställa en regional utvecklingsstrategi. Den regionala utvecklingsstrategin ska utarbetas i samverkan med berörda kommuner, regioner samt länsstyrelser och andra statliga myndigheter. Strategin ska förankras väl lokalt och regionalt. Även näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet ska erbjudas möjligheter till samverkan.

Enligt förordningen ska strategin ses över en gång per mandatperiod. I beslut av regional utvecklingsstrategi i regionfullmäktige 2019 framgår att strategin ska revideras under varje mandatperiod.

Strategin genomgick under 2025 en revidering för att utformas utifrån förändrade förutsättningar, utmaningar och behov. Under 2025 har region och kommuner gemensamt bjudit in till dialoger i samtliga 13 kommuner i Jönköpings län. Politiker och tjänstepersoner deltog tillsammans med representanter från Högskolan i Jönköping, Länsstyrelsen Jönköpings län, näringsliv, barn och unga samt civilsamhälle. Övergripande tema för dessa möten har varit ”Tillsammans för ett bra liv för alla”. Syftet var att identifiera styrkor, utmaningar och framtidsvisioner och att utifrån detta samtala kring gemensamt arbete för att skapa ett bra liv för alla invånare i länet. De insikter som framkommit under dessa dialogmöten har integrerats i revideringen av strategin vilket har förstärkt förankringen i lokala behov och förutsättningar.

Ett stort antal av länets nätverk har varit involverade i revidering av strategin. Kopplat till arbetet har det på politisk nivå funnits en parlamentarisk grupp inom Region Jönköpings län.

Genomförande av strategin
Genomförandekraft för att förverkliga den regionala utvecklingsstrategin skapas inom länet, med omkringliggande regioner samt i nationella och europeiska samverkansforum. Utmaningarna kopplat till regional utveckling är komplexa och behöver hanteras i samverkan över administrativa gränser, över organisationsgränser och över sektorsgränser. För detta krävs system för ledning och genomförande inklusive nätverk för samverkan på både övergripande nivå och utifrån olika sakområden.

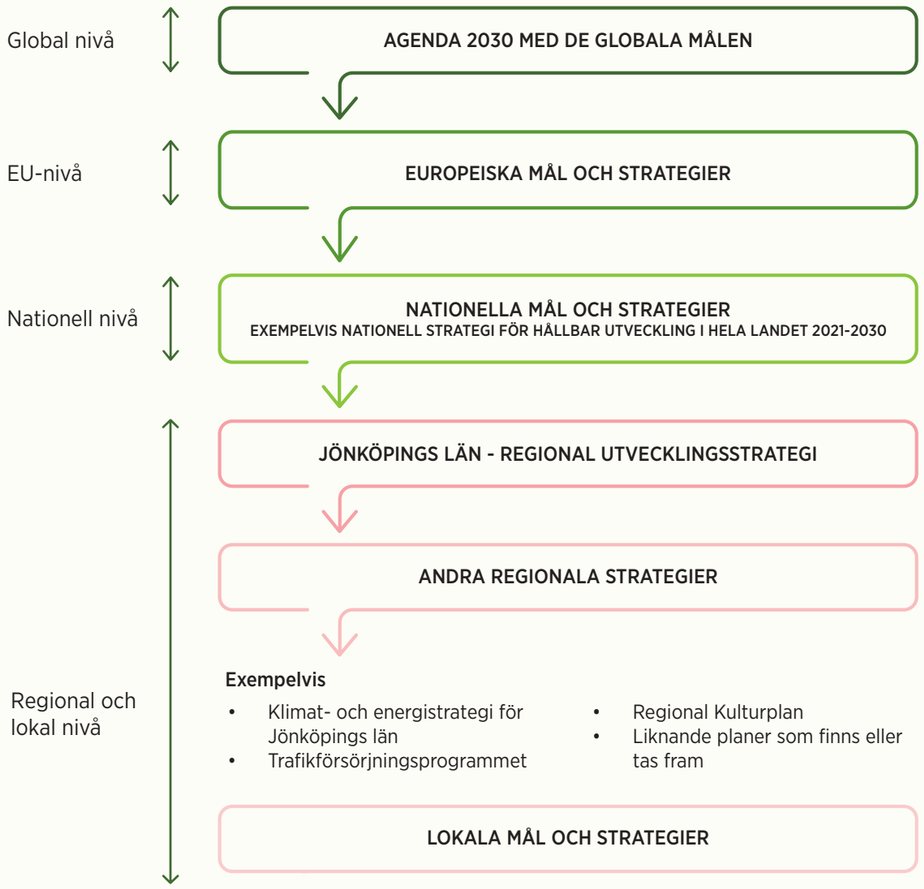
I länet finns ett stort antal nätverk och samverkansforum som på olika sätt bidrar till den regionala utvecklingsstrategins genomförande. Det gäller både på övergripande nivå och utifrån olika sakområden. I dessa nätverk och forum ingår parter med olika ansvar, resurser och kunskaper. Dialog och samverkan med strategin som plattform leder till synergier, möjlighet att hantera målkonflikter och dra lärdomar för det fortsatta arbetet.

I länet finns ett antal områdesstrategier och planer som på olika sätt hämtar kraft i och bidrar till den regionala utvecklingsstrategin. I dessa strategier och planer finns mer detaljer och beskrivningar av insatser inom olika sakområden än vad som ryms i den regionala utvecklingsstrategin. Det finns också mål, strategier och planer på internationell, nationell och lokal nivå. Arbete på olika nivåer är beroende av varandra vad gäller genomförande och måluppfyllelse.

Länet har idag en formell samverkan på politisk nivå där ledande politiker från kommuner och region möts och där gemensam planering och prioriteringar görs utifrån den regionala utvecklingsstrategin. På tjänstepersonssidan samlas ledning från region, kommuner, akademi och länsstyrelse. Dessa forum på ledningsnivå har en avgörande roll för att den regionala utvecklingsstrategin ska bli hela länets strategi med ett genomförande som är effektivt, hållbart och långsiktigt. Den samverkan som finns i det företagsfrämjande systemet* och i andra områdesspecifika frågor spelar också en viktig roll för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. Samverkansforum och nätverk finns med ideella, offentliga och privata aktörer.

Genomförandekraft för den regionala utvecklingsstrategin skapas även genom samverkan över länsgränser. För att kunna påverka nationell och europeisk nivå är samverkan med andra regioner avgörande. Det finns idag en formaliserad samverkan inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) och inom Småland Blekinge Halland South Sweden (SBHSS) med kontor i Bryssel. Utifrån EU:s regionindelning sker även samverkan inom Småland och Öarna (SMÖ). Aktiv medverkan i europeiska nätverk, program och samverkansforum

Figur 8 Mål, strategier och planer från internationell, nationell och lokal nivå bidrar och är beroende av varandra i arbetet med regional utveckling.

lyfter länets intressen, stärker möjligheten att påverka beslut, och tillvaratar finansieringsmöjligheter. På så sätt bidrar Jönköpings län till ett starkare, mer hållbart och konkurrenskraftigt Europa, samtidigt som länets långsiktiga utvecklingskraft stärks.

Finansiering som verktyg

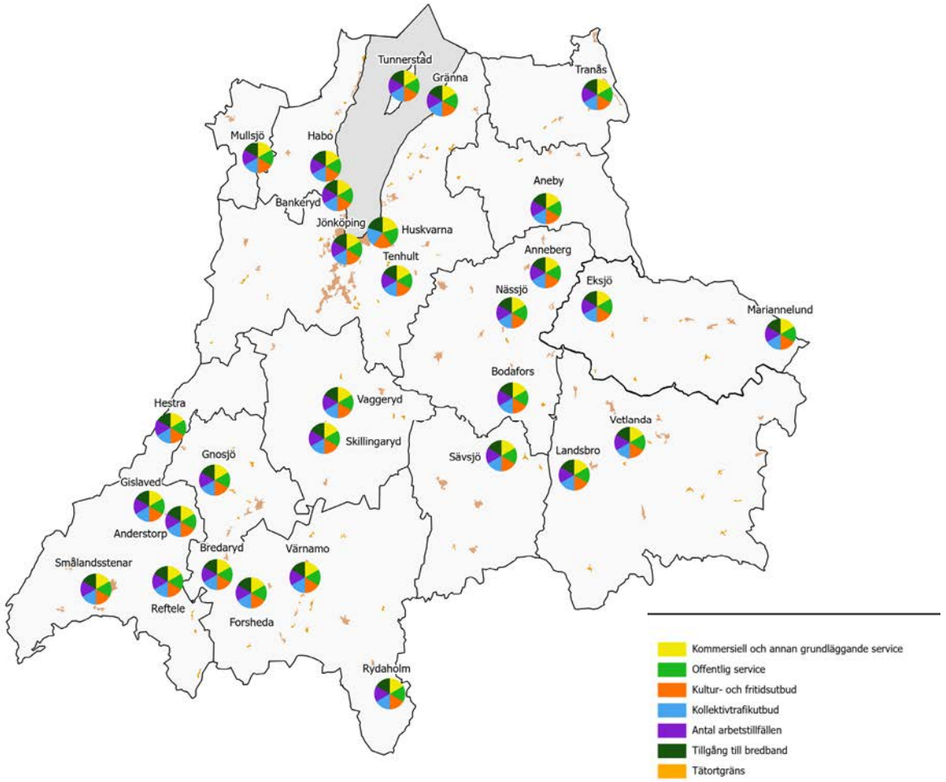
Den regionala utvecklingsstrategin vägleder beslut om finansiering med regionala, nationella och europeiska medel. Region Jönköpings län avsätter regionala utvecklingsmedel, staten tillför utvecklingsmedel till regional nivå och EU bidrar med betydande finansiering. Ett stort antal aktörer bidrar till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin genom att driva projekt med regional, nationell och europeisk finansiering. Möjligheterna att förverkliga den regionala utvecklingsstrategin bygger på en samlad förmåga att bygga långsiktig samverkan inom strategiskt viktiga områden. Detta ökar på sikt länets möjligheter att söka utvecklingsmedel från nationell och europeisk nivå.

Möjligheterna kring att samverka och samfinansiera projekt stärks genom länets system för ledning och styrning.

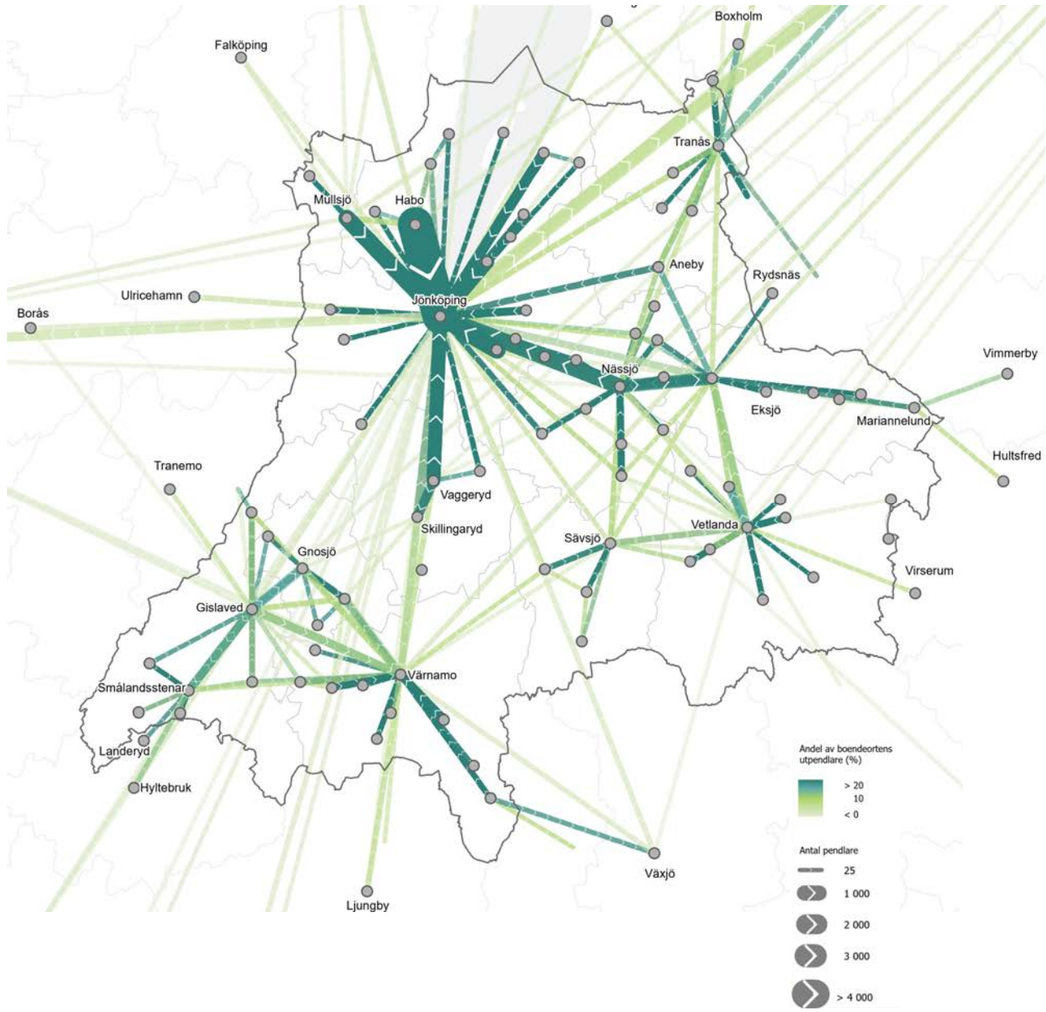
Regional strategisk planering

Länets läge och geografi med skiftande förutsättningar både inom och mellan kommunerna, samt kopplingar till omkringliggande län utgör grunden för genomförandet. Människor är rörliga och lever sina liv på flera platser. Kartor och andra kunskapsunderlag synliggör funktioner, samband och noder i geografin. De kan visa hur länet knyts samman av en mångfald av landsbygder, tätorter och städer. Regional strategisk planering kan ligga till grund för samordning och förbättringar för ökad funktionalitet. Det gemensamma arbetet ska i hög grad främja regionala samband och knyta ihop funktioner som är viktiga i invånarnas vardag.

Figur 9 Visar var invånarna har tillgång till de sex kvaliteter som utgör grunden i vardagslivet.

Figur 10 Visar pendlingsmönster i Jönköpings län och det som kallas funktionella geografier.

Uppföljning

Uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin utgår från ledstjärnor, fokusområden och prioriteringar. Arbetet sker på flera nivåer och över tid och ska vara ett stöd i planering och samverkan. Verktyg som statistik, indikatorer, utvärdering och analys används och synliggör hur utvecklingen går. Mätning av samhällsutveckling och effekter av regionala utvecklingsinsatser behöver ställas mot omvärldsförändringar. Nya perspektiv kan tillföras genom jämförelser på nationell och internationell nivå. Övriga regionala strategier som på olika sätt hämtar kraft i och bidrar till den regionala utvecklingsstrategin kan ha uppföljning på mer detaljerad nivå kopplat till respektive sakområde.

De nätverk och samverkansforum som finns i länet bidrar inte bara till genomförande av den regionala utvecklingsstrategin utan även till uppföljning. Länets system för ledning och styrning tar del av och bidrar till uppföljningen som ett led i sin roll att vägleda, möjliggöra och prioritera tillsammans.

Region Jönköpings län ansvarar för att löpande följa upp arbetet med den regionala utvecklingsstrategin. Varje år sker en återrapportering av det regionala utvecklingsarbetet till Tillväxtverket och regeringen. Med kontinuitet sker också återrapportering till regionstyrelse och nämnder i Region Jönköpings län samt till kommuner och aktörer i länet.

Begreppsförklaring

Civilt försvar
Civila aktörer har en central roll i att stödja det militära försvaret och upprätthålla viktiga samhällsfunktioner, även under kris, höjd beredskap eller ytterst krig. Inom ramen för tre månader ska offentlig verksamhet ha förmågan att klara minst två veckor med egna resurser. Samtidigt ställs krav på att skydda civilbefolkningen, inklusive särskilt sårbara grupper, bland annat enligt folkrättsliga principer. Se vidare under Nationellt Totalförsvar.

Civilsamhälle
Ett samlingsnamn för det organiserade engagemang som sker utanför staten, marknaden och det enskilda hushållet. Här samlas organisationer, nätverk och rörelser som bygger på frivillighet och gemensamma intressen. Civilsamhället består av ideella föreningar, stiftelser, trossamfund, sociala företag med flera.

Flyttnetto
Skillnaden mellan antalet personer som flyttar in och antalet som flyttar ut ur ett område. Ett positivt flyttnetto betyder att fler flyttar in än ut, medan ett negativt flyttnetto innebär att fler flyttar ut än in.

Företagsfrämjande systemet
Helt eller delvis offentligt finansierade aktörer vars uppgift är att stärka förutsättningarna för att starta och driva företag.

Jämställdhet
Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Målet för Sveriges jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Jämlikhet
Alla människor har lika värde och ska behandlas likvärdigt oavsett exempelvis kön, genus, ålder, etnisk eller social bakgrund, funktionsvariation, sexuell läggning eller religiös övertygelse.

Koldioxidbudget
Visar hur mycket och hur snabbt utsläppen av koldioxid behöver minska varje år, för att till exempel ett land eller län ska uppfylla sin del av Parisavtalet. Jönköpings läns koldioxidbudget lanserades 2023.

Konnektivitet
Konnektivitet innefattar både elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster. Utöver uppkoppling till nät inbegriper konnektivitet även överföring av information mellan olika användare, tjänster och utrustning.

Kulturella och kreativa branscher
Verksamheter som bygger på kulturella värden eller konstnärliga och andra kreativa uttryck. Branschernas främsta resurs är individer med kreativ yrkeskunskap och kulturell kompetens. Företag i de kulturella och kreativa branscherna har kulturskapande eller andra kreativa processer som sin affärsidé eller råvara.

Kunskapsintensiv
Verksamhet eller bransch som bygger på hög utbildning och djupgående kunskaper, där de anställdas specialistkunskap är den viktigaste tillgången.

Landsbygder
Begreppet landsbygder används för att visa att det inte finns en enhetlig landsbygd i länet eller Sverige. Platser i landsbygderna har olika förutsättningar, behov och möjligheter.

Medie- och informationskunnighet
Kunskaper som är nödvändiga för att kunna hitta och ta till sig tillförlitlig information gällande exempelvis hälsa, politik, nyheter samt bilda åsikter och göra sin röst hörd.

Motståndskraft
Summan av alla mänskliga initiativ och insatser som nyttiggör samhällets samlade resurser i försvaret av Sverige.

Nationellt totalförsvar
Det kombinerade civila och militära försvaret av Sverige kallas det nationella totalförsvaret. Totalförsvar är all samhällsverksamhet som ska bedrivas i krig. Det inkluderar barnomsorg, pensionsutbetalningar, radioutsändningar, hemtjänst, mobiltelefoni, fjärrvärme, kortbetalningar, sjukvård, mat, smittskydd, trafikövervakning, brandbekämpning, lastbilstransporter mm.

Omställningsförmåga
Förmåga att snabbt kunna anpassa kompetens, arbetssätt, tekniska lösningar, organisationer och samarbeten när förutsättningar förändras - i vardag, i kris och i långsiktigt samhällsbyggande.

Plusenergilän
Jönköpings län har sedan 2010 haft vision om att bli ett plusenergilän, att producera mer energi än vi gör av med. Det kräver ökad fossilfri energiproduktion, minskad energianvändning och att nyttja möjligheter till lagring av energi.

Samhällskris
Samlingsord som innefattar till exempel extraordinär händelse, allvarlig händelse, svår påfrestning, fredstida krissituation eller allvarlig störning. Den kan vara lokal, regional eller nationell.

Smart specialisering (S3)
S3 en komponent i EU:s strategi för tillväxt och sysselsättning. Det innebär att regionerna skapar en strategi för att bli globalt konkurrenskraftiga inom områden där det finns fördelar gentemot andra regioner. Jönköpings läns styrkeområden är smart industri/kunskapsintensiva tillverkningsföretag, e-handel och logistik, skogsnäring och träförädling, besöksnäring samt livsmedel och livsmedelsförädling.

Utländsk bakgrund
Utrikesfödd eller inrikesfödd med två utrikesfödda föräldrar.

Värdlandsstöd
Omfattar alla åtgärder som syftar till att så effektivt som möjligt kunna ta emot eller transitera internationell civil/humanitär hjälp och ge stöd till militära operationer. Värdlandsstöd kan behövas såväl under fredstida kriser och övningar, som under höjd beredskap och krig.

Dnr 2026/1081

§ 75 Redovisning av 2025 års partistöd

Ärendebeskrivning

Grunden för kommunalt partistöd anges i kommunallagen 4.kap 29–32§ Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och är juridiska personer för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

För att erhålla partistöd finns ett krav på att mottagaren av partistödet årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i kommunallagen.

Partistöd ska årligen utgå till varje parti som är representerat i kommunfullmäktige. Grundstödet uppgår till 25 procent av gällande inkomstbasbelopp och därutöver utgår ett stöd uppgående på 11 procent av inkomstbasbeloppet per mandat till i kommunfullmäktige representerat parti. För utbetalning krävs inkommen redovisning senast den 30 juni.

Enligt beslut i kommunfullmäktige (dnr 2025/1066) ska redovisningen under valår kunna göras vid två tillfällen. För redovisning av partistöd som inlämnas före den 30 april sker behandling i kommunfullmäktige i juni och därefter utbetalning senast den sista juni. Redovisning som inkommer efter den 30 april men före den 30 juni betalas ut efter behandling i kommunfullmäktige i september.

Nedan följer partistödets storlek 2026 till de olika partierna.

Parti	Mandat	Grundstöd	Mandatstöd	Summa
Socialdemokraterna	8	20 850	73 392	94 242
Moderaterna	7	20 850	64 218	85 068
Kristdemokraterna	6	20 850	55 044	75 894
Sverigedemokraterna	5	20 850	45 870	66 720
Vänsterpartiet	2	20 850	18 348	39 198
Miljöpartiet	1	20 850	9 174	30 024
Liberalerna	1	20 850	9 174	30 024
Centerpartiet	1	20 850	9 174	30 024
Summa	31	166 800	284 394	451 194

§ 75 fortsättning

Finansiering av partistöd sker genom avsatta medel i budget 2026.

Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna har inkommit med redovisning av partistöd under april månad, för utbetalning av partistödet under juni.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 59
Tjänsteskrivelse från ekonomichefen den 4 maj 2026
Redovisning av 2025 års partistöd från Liberalerna den 28 april 2026
Redovisning av 2025 års partistöd från Socialdemokraterna den 13 april 2026
Redovisning av 2025 års partistöd från Centerpartiet den 31 mars 2026
Redovisning av 2025 års partistöd från Sverigedemokraterna den 18 mars 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna inkomna redovisningar från Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna Centerpartiet och Liberalerna och

att till ovanstående partier utbetala partistöd enligt framräknat belopp för 2026.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna inkomna redovisningar från Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna Centerpartiet och Liberalerna och

att till ovanstående partier utbetala partistöd enligt framräknat belopp för 2026.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Dnr 2026/1081

§ 59 Redovisning av 2025 års partistöd

Ärendebeskrivning

Grunden för kommunalt partistöd anges i kommunallagen 4.kap 29–32§ Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och är juridiska personer för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

För att erhålla partistöd finns ett krav på att mottagaren av partistödet årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i kommunallagen.

Partistöd ska årligen utgå till varje parti som är representerat i kommunfullmäktige. Grundstödet uppgår till 25 procent av gällande inkomstbasbelopp och därutöver utgår ett stöd uppgående på 11 procent av inkomstbasbeloppet per mandat till i kommunfullmäktige representerat parti. För utbetalning krävs inkommen redovisning senast den 30 juni.

Enligt beslut i kommunfullmäktige (dnr 2025/1066) ska redovisningen under valår kunna göras vid två tillfällen. För redovisning av partistöd som inlämnas före den 30 april sker behandling i kommunfullmäktige i juni och därefter utbetalning senast den sista juni. Redovisning som inkommer efter den 30 april men före den 30 juni betalas ut efter behandling i kommunfullmäktige i september.

Nedan följer partistödets storlek 2026 till de olika partierna.

Parti	Mandat	Grundstöd	Mandatstöd	Summa
Socialdemokraterna	8	20 850	73 392	94 242
Moderaterna	7	20 850	64 218	85 068
Kristdemokraterna	6	20 850	55 044	75 894
Sverigedemokraterna	5	20 850	45 870	66 720
Vänsterpartiet	2	20 850	18 348	39 198
Miljöpartiet	1	20 850	9 174	30 024
Liberalerna	1	20 850	9 174	30 024
Centerpartiet	1	20 850	9 174	30 024
Summa	31	166 800	284 394	451 194

§ 59 fortsättning

Finansiering av partistöd sker genom avsatta medel i budget 2026.

Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna har inkommit med redovisning av partistöd under april månad, för utbetalning av partistödet under juni.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse från ekonomichefen den 4 maj 2026
Redovisning av 2025 års partistöd från Liberalerna den 28 april 2026
Redovisning av 2025 års partistöd från Socialdemokraterna den 13 april 2026
Redovisning av 2025 års partistöd från Centerpartiet den 31 mars 2026
Redovisning av 2025 års partistöd från Sverigedemokraterna den 18 mars 2026

Förslag till beslut
Ekonomichefen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna inkomna redovisningar från Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna Centerpartiet och Liberalerna och

att till ovanstående partier utbetala partistöd enligt framräknat belopp för 2026.

Beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna inkomna redovisningar från Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna Centerpartiet och Liberalerna och

att till ovanstående partier utbetala partistöd enligt framräknat belopp för 2026.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	**Diarienummer**
2026-05-04	2026/1081

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Redovisning av 2025 års partistöd

Ärendebeskrivning

Grunden för kommunalt partistöd anges i kommunallagen 4.kap 29–32§ Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och är juridiska personer för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

För att erhålla partistöd finns ett krav på att mottagaren av partistödet årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i kommunallagen.

Partistöd ska årligen utgå till varje parti som är representerat i kommunfullmäktige. Grundstödet uppgår till 25 procent av gällande inkomstbasbelopp och därutöver utgår ett stöd uppgående på 11 procent av inkomstbasbeloppet per mandat till i kommunfullmäktige representerat parti. För utbetalning krävs inkommen redovisning senast den 30 juni.

Enligt beslut i kommunfullmäktige (dnr 2025/1066) ska redovisningen under valår kunna göras vid två tillfällen. För redovisning av partistöd som inlämnas före den 30 april sker behandling i kommunfullmäktige i juni och därefter utbetalning senast den sista juni. Redovisning som inkommer efter den 30 april men före den 30 juni betalas ut efter behandling i kommunfullmäktige i september.

I tabellen nedan följer partistödets storlek 2026 till de olika partierna.

Parti	Mandat	Grundstöd	Mandatstöd	Summa
Socialdemokraterna	8	20 850	73 392	**94 242**
Moderaterna	7	20 850	64 218	**85 068**
Kristdemokraterna	6	20 850	55 044	**75 894**
Sverigedemokraterna	5	20 850	45 870	**66 720**
Vänsterpartiet	2	20 850	18 348	**39 198**

Postadress Mullsjö kommun Box 47 565 21 Mullsjö
Gatuadress Järnvägsgatan 27-29 Mullsjö
Telefon 0392-140 00 **Telefax** 0392-102 49
Org.nr. 212000-1603
e-post kommun@mullsjo.se **Internet** www.mullsjo.se
Bankgiro 5932-8807 **Plusgiro** 12 14 33-7

Miljöpartiet	1	20 850	9 174	**30 024**
Liberalerna	1	20 850	9 174	**30 024**
Centerpartiet	1	20 850	9 174	**30 024**
Summa	**31**	**166 800**	**284 394**	**451 194**

Finansiering av partistöd sker genom avsatta medel i budget 2026.

Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna har inkommit med redovisning av partistöd under april månad, för utbetalning av partistödet under juni.

Beslutsunderlag

Redovisning av 2025 års partistöd Liberalerna
Redovisning av 2025 års partistöd Socialdemokraterna
Redovisning av 2025 års partistöd Centerpartiet
Redovisning av 2025 års partistöd Sverigedemokraterna

Förslag till beslut

Ekonomichefen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna inkomna redovisningar från Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna Centerpartiet och Liberalerna och

att till ovanstående partier utbetala partistöd enligt framräknat belopp för 2026.

Beslutet skickas till

Berörda partier

Lena Backe
Ekonomichef

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-04-13
Dnr.....

Redovisning av 2025 års partistöd

Parti SOCIALDEMOKRATERNA | Org.nr 867200-4192 | Datum 2026-04-10

Nedan redovisas hur partistödet disponerats

Mottaget partistöd

Vi vill avstå att ta emot bidraget ☐
Vi har tidigare avstått, men vill nu återigen ta del av bidraget ☐
Vi lämnade in partistöd för sent förra året, men vill nu återigen ta del av bidraget ☐

Nedan redovisas de verksamheter som partistödet använts till.

Verksamheter	**Summa**
Löner och ersättningar till anställd personal	0
Lokalkostnader	500
Marknadsföring, trycksaker, digital media, utställningsmaterial	6300:-
Deltagande i utbildningar, konferenser m.m. (totalt för varje kostnadstyp)	9000:-
Material (totalt för varje kostnadstyp)	0:-
Köpta tjänster för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin, ange vilka motprestationer som erhållits	0:-
Delar av partistödet som överförts till andra delar av partiorganisationen, ange vilka motprestationer som erhållits	0:-
Övriga utgifter som inte går att hänföra till något av ovanstående, specificeras	15000:-

Jag godkänner att ovanstående uppgifter är riktiga enligt organisationens årsredovisning

Firmatecknare

Mats Klaren

Namnförtydligande

Utsedd kontrollant

LINDA DANIELSSON

Namnförtydligande

Kontaktuppgifter till

Firmatecknare

Namn Mats Klaren

Adress Trollehöjdsvägen 17

Postadress 565 32 Mullsjö

Telefon 070-3512696

E-post mats.k.klaren@hotmail.se

Utsedd kontrollant

Namn Linda Danielsson

Adress Sjöngårdsvägen 2

Postadress 56531 Mullsjö

Telefon 0708749744

E-post linda.m.danielsson@live.se

Partistödet betalas ut till: (ange bankgirot, plusgirot eller bankkonto) bg 766-8536

Redovisningen ska inkomma till kommunkontoret senast den 30 juni för att behandlas av kommunfullmäktige på nästkommande sammanträde. Stödet betalas därefter ut under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att godkänna redovisningen.

Under valår för val till riksdag, kommun och region sker redovisning två gånger per år. Redovisningen av partistödet ska inlämnas senast den 30 april till kommunkontoret för att behandling i kommunfullmäktige och därefter utbetalning ska kunna ske senast den sista juni. Om redovisningen inkommer därefter, men senast den 30 juni, behandlas det av kommunfullmäktige på nästkommande sammanträde, vilket är i september. Utbetalning av partistöd betalas därefter ut under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att godkänna redovisningen.

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-03-31
Dnr.

Redovisning av 2025 års partistöd

Parti	Org.nr	Datum
Centerpartiet	802494-3162	

Nedan redovisas hur partistödet disponerats:

Mottaget partistöd 29016

Vi vill avstå att ta emot bidraget ☐

Vi har tidigare avstått, men vill nu återigen ta del av bidraget ☐

Nedan redovisas de verksamheter som partistödet använts till.

Verksamheter	Summa
Löner och ersättningar till anställd personal	
Lokalkostnader	
Marknadsföring, trycksaker, digital media, utställningsmaterial Marknadsför. 6779:- Mötesverksamhet 1690:-	8469:-
Deltagande i utbildningar, konferenser m.m. (totalt för varje kostnadstyp)	
Material (totalt för varje kostnadstyp)	
Köpta tjänster för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin, ange vilka motprestationer som erhållits	
Delar av partistödet som överförts till andra delar av partiorganisationen, ange vilka motprestationer som erhållits	
Övriga utgifter som inte går att hänföra till något av ovanstående, specificeras Banktjänster	900:-

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-03-31
Dnr.

Jag godkänner att ovanstående uppgifter är riktiga enligt organisationens årsredovisning

Firmatecknare

Leif Filipsson
Namnförtydligande

Utsedd kontrollant

John Algotsson
Namnförtydligande

Kontaktuppgifter till

Firmatecknare		Utsedd kontrollant	
Namn	Leif Filipsson	Namn	John Algotsson
Adress	Stenbråten	Adress	Bjurbäck Lockås
Postadress	565 92 Mullsjö	Postadress	565 92
Telefon	076 346 4351	Telefon	0761101100
E-post		E-post	JohnCarlsson@hotmail.com

Redovisningen av partistödet ska till kommunkontoret inlämnas senast den 30:e april för att utbetalning ska kunna ske senast den sista juni.

Om redovisningen inlämnas efter den 30:e april men allra senast den 30:e juni sker utbetalning i september. Detta under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att godkänna redovisningen.

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-03-31
Dnr.....

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-03-18
Dnr.....

Redovisning av 2025 **års partistöd**

Parti	Org.nr	Datum
Sverigedemokraterna	802492-9450	9/3-26

Nedan redovisas hur partistödet disponerats

Mottaget partistöd
64 480 kr

Vi vill avstå att ta emot bidraget ☐
Vi har tidigare avstått, men vill nu återigen ta del av bidraget ☐
Vi lämnade in partistöd för sent förra året, men vill nu återigen ta del av bidraget ☐

Nedan redovisas de verksamheter som partistödet använts till.

Verksamheter	**Summa**
Löner och ersättningar till anställd personal	0
Lokalkostnader	15.000
Marknadsföring, trycksaker, digital media, utställningsmaterial	6.688
Deltagande i utbildningar, konferenser m.m. (totalt för varje kostnadstyp)	0
Material (totalt för varje kostnadstyp)	738.60
Köpta tjänster för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin, ange vilka motprestationer som erhållits	0
Delar av partistödet som överförts till andra delar av partiorganisationen, ange vilka motprestationer som erhållits Sverigedemokraterna Riks Valfond	2740
Övriga utgifter som inte går att hänföra till något av ovanstående, specificeras Administrativa avgifter + JP-prenumeration	6 904

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-03-18
Dnr.....

Jag godkänner att ovanstående uppgifter är riktiga enligt organisationens årsredovisning

Jenny Engrup
Firmatecknare

Christian Wall
Utsedd kontrollant

Jenny Engrup
Namnförtydligande

Christian Wall
Namnförtydligande

Kontaktuppgifter till

Firmatecknare

Namn Jenny Engrup
Adress Dalskogsvägen 36
Postadress 565 31 Mullsjö
Telefon 0722-744387
E-post jenny.engrup@hotmail.se

Utsedd kontrollant

Namn Christian Wall
Adress Dalskogsvägen 36
Postadress 565 31 Mullsjö
Telefon 0737-317649
E-post christian@edgeworks.se

Partistödet betalas ut till: (ange bankgirot, plusgirot eller bankkonto) 8354-3
3 186 103-2

Redovisningen ska inkomma till kommunkontoret senast den 30 juni för att behandlas av kommunfullmäktige på nästkommande sammanträde. Stödet betalas därefter ut under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att godkänna redovisningen.

Under valår för val till riksdag, kommun och region sker redovisning två gånger per år. Redovisningen av partistödet ska inlämnas senast den 30 april till kommunkontoret för att behandling i kommunfullmäktige och därefter utbetalning ska kunna ske senast den sista juni. Om redovisningen inkommer därefter, men senast den 30 juni, behandlas det av kommunfullmäktige på nästkommande sammanträde, vilket är i september. Utbetalning av partistöd betalas därefter ut under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att godkänna redovisningen.

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-04-28
Dnr.....

Redovisning av [ ] års partistöd

Parti Liberalerna Mullsjö	Org.nr827000-2994	Datum 2026-04-27

Nedan redovisas hur partistödet disponerats

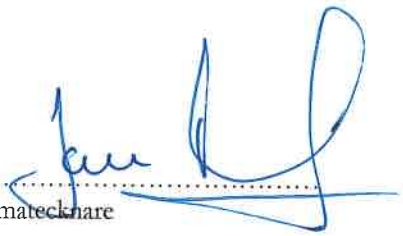
Mottaget partistöd

Vi vill avstå att ta emot bidraget ☐
Vi har tidigare avstått, men vill nu återigen ta del av bidraget ☐

Nedan redovisas de verksamheter som partistödet använts till.

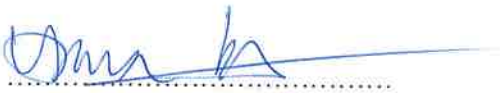
Verksamheter	Summa
Löner och ersättningar till anställd personal	
Lokalkostnader	1770
Marknadsföring, trycksaker, digital media, utställningsmaterial Tidningen NU	
Deltagande i utbildningar, konferenser m.m. (totalt för varje kostnadstyp)	2330
Material (totalt för varje kostnadstyp) Kontor/presentations material	685
Köpta tjänster för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin, ange vilka motprestationer som erhållits	
Delar av partistödet som överförts till andra delar av partiorganisationen, ange vilka motprestationer som erhållits Avgift till Länsförbundet	11006
Övriga utgifter som inte går att hänföra till något av ovanstående, specificeras Årsmöte Bankavgift	900

Jag godkänner att ovanstående uppgifter är riktiga enligt organisationens årsredovisning

Firmatecknare

Jan Toremark.....
Namnförtydligande

Utsedd kontrollant

Anna Zetterberg.....
Namnförtydligande

Kontaktuppgifter till

Firmatecknare

Jan Toremark
Mångatan 5
565 32

070 3258033
jan.toremark@p
olitik.mullsjo.se

Utsedd kontrollant

Anna Zetterberg
Rosengatan 26
565 34 Mullsjö

073 322 02 44
~~Anna.zetterberg@jonkoping.se~~
anna @ och. nu

Partistödet betalas ut till: (ange bankgirot, plusgirot eller bankkonto) .....
8354-3 163 740 899-6
.....

Redovisningen ska inkomma till kommunkontoret senast den 30 april för att behandlas av kommunfullmäktige på nästkommande sammanträde. Stödet betalas därefter ut under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att godkänna redovisningen.

Dnr 2024/1165

§ 87 Antagande av detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera

Ärendebeskrivning

En ny detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera är nu färdigställd för antagande. Kommunstyrelsen beslutade den 6 november 2024 att ge byggnadsnämnden i uppdrag att planera in ny detaljplan för Ruder etapp 4 när det finns ekonomiska möjligheter inom ram.

Planförslaget ställdes ut på samråd mellan den 15 maj till den 29 juni 2025 och på granskning mellan den 22 januari och den 22 februari 2026. Därefter har planarkitekten sammanställt de synpunkter som inkom under granskningsskedet och bearbetat planen till ett antagandeförslag.

Efter granskningen har plankartan korrigerats genom att grundkartan har uppdaterats, vilket har inneburit mindre ändringar av användningarna gata, skola och bostäder i södra delen av planområdet. Planbeskrivningen har utvecklats gällande hantering av dagvatten, vatten och avlopp samt avfall. Planbeskrivningen har även korrigerats gällande fastighetsrättsliga konsekvenser så att det på ett tydligt sätt framgår att det kommer ske avstyckningar inom planområdet vid ett genomförande samt har fastigheten Nykyrka-Ruder 1:43 har tagits bort från fastigheter inom planområdet efter det att grundkartan har uppdaterats. Vidare har planbeskrivningen korrigerats gällande riktlinjer för buller vad gäller utomhusmiljön vid förskolor.

Byggnadsnämnden beslutade den 22 april 2026 att godkänna antagandehandlingarna detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900) samt skicka planhandlingarna till kommunfullmäktige för beslut om antagande.

§ 87 fortsättning

Beslutsunderlag
Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 64
Protokoll från byggnadsnämnden den 22 april 2026 § 22
Tjänsteskrivelse från planarkitekten den 8 april 2026
Plankarta för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (antagandehandling)
Planbeskrivning för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (antagandehandling)
Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (antagandehandling)
Granskningsutlåtande för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta antagandehandlingarna ”Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera” enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900).

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta antagandehandlingarna ”Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera” enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900).

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Dnr 2024/1165

§ 64 Antagande av detaljplan för Ruders Hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera

Ärendebeskrivning

En ny detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera är nu färdigställd för antagande. Kommunstyrelsen beslutade den 6 november 2024 att ge byggnadsnämnden i uppdrag att planera in ny detaljplan för Ruder etapp 4 när det finns ekonomiska möjligheter inom ram.

Planförslaget ställdes ut på samråd mellan den 15 maj till den 29 juni 2025 och på granskning mellan den 22 januari och den 22 februari 2026. Därefter har planarkitekten sammanställt de synpunkter som inkom under granskningsskedet och bearbetat planen till ett antagandeförslag.

Efter granskningen har plankartan korrigerats genom att grundkartan har uppdaterats, vilket har inneburit mindre ändringar av användningarna gata, skola och bostäder i södra delen av planområdet. Planbeskrivningen har utvecklats gällande hantering av dagvatten, vatten och avlopp samt avfall. Planbeskrivningen har även korrigerats gällande fastighetsrättsliga konsekvenser så att det på ett tydligt sätt framgår att det kommer ske avstyckningar inom planområdet vid ett genomförande samt har fastigheten Nykyrka-Ruder 1:43 har tagits bort från fastigheter inom planområdet efter det att grundkartan har uppdaterats. Vidare har planbeskrivningen korrigerats gällande riktlinjer för buller vad gäller utomhusmiljön vid förskolor.

Byggnadsnämnden beslutade den 22 april 2026 att godkänna antagandehandlingarna detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900) samt skicka planhandlingarna till kommunfullmäktige för beslut om antagande.

§ 64 fortsättning

Beslutsunderlag

Protokoll från byggnadsnämnden den 22 april 2026 § 22
Tjänsteskrivelse från planarkitekt 8 april 2026
Plankarta för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (antagandehandling)
Planbeskrivning för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (antagandehandling)
Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (antagandehandling)
Granskningsutlåtande för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta antagandehandlingarna ”Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera” enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900).

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Dnr 2025/2061

§ 22 Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera

Ärendebeskrivning

En ny detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera är nu färdigställd för antagande. Kommunstyrelsen beslutade den 6 november 2024 att ge byggnadsnämnden i uppdrag att ”planera in ny detaljplan för Ruder etapp 4 när det finns ekonomiska möjligheter inom ram”.

Planförslaget ställdes ut på samråd mellan den 15 maj till den 29 juni 2025 och på granskning mellan den 22 januari och den 22 februari 2026. Därefter har planarkitekten sammanställt de synpunkter som inkom under granskningsskedet och bearbetat planen till ett antagandeförslag. Läs synpunkterna och kommunens kommentarer i sin helhet i bilagan ”Granskningsutlåtande”.

Efter granskningen har plankartan korrigerats genom att grundkartan har uppdaterats, vilket har inneburit mindre ändringar av användningarna GATA, Skola och Bostäder i södra delen av planområdet. Planbeskrivningen har utvecklats gällande hantering av dagvatten, vatten och avlopp samt avfall. Planbeskrivningen har även korrigerats gällande fastighetsrättsliga konsekvenser så att det på ett tydligt sätt framgår att det kommer ske avstyckningar inom planområdet vid ett genomförande samt har fastigheten Nykyrka-Ruder 1:43 har tagits bort från fastigheter inom planområdet efter det att grundkartan har uppdaterats. Vidare har planbeskrivningen korrigerats gällande riktlinjer för buller vad gäller utomhusmiljön vid förskolor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från planarkitekt 8 april 2026
Plankarta för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (Antagandehandling)
Planbeskrivning för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (Antagandehandling)
Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (Antagandehandling)
Granskningsutlåtande för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera

§ 22 fortsättning

Förslag till beslut
Planarkitekten föreslår byggnadsnämnden besluta

att godkänna antagandehandlingarna ”Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera” enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900) samt skicka planhandlingarna till kommunfullmäktige för beslut om antagande.

Beslut
Byggnadsnämnden beslutar

att godkänna antagandehandlingarna ”Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera” enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900) samt skicka planhandlingarna till kommunfullmäktige för beslut om antagande.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Plan- och byggenheten

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-04-15	2025/2061

Byggnadsnämnden

Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera

Ärendebeskrivning

En ny detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera är nu färdigställd för antagande. Kommunstyrelsen beslutade den 6 november 2024 att ge byggnadsnämnden i uppdrag att ”planera in ny detaljplan för Ruder etapp 4 när det finns ekonomiska möjligheter inom ram”.

Planförslaget ställdes ut på samråd mellan den 15 maj till den 29 juni 2025 och på granskning mellan den 22 januari och den 22 februari 2026. Därefter har planarkitekten sammanställt de synpunkter som inkom under granskningsskedet och bearbetat planen till ett antagandeförslag. Läs synpunkterna och kommunens kommentarer i sin helhet i bilagan ”Granskningsutlåtande”.

Efter granskningen har plankartan korrigerats genom att grundkartan har uppdaterats, vilket har inneburit mindre ändringar av användningarna GATA, Skola och Bostäder i södra delen av planområdet. Planbeskrivningen har utvecklats gällande hantering av dagvatten, vatten och avlopp samt avfall. Planbeskrivningen har även korrigerats gällande fastighetsrättsliga konsekvenser så att det på ett tydligt sätt framgår att det kommer ske avstyckningar inom planområdet vid ett genomförande samt har fastigheten Nykyrka-Ruder 1:43 har tagits bort från fastigheter inom planområdet efter det att grundkartan har uppdaterats. Vidare har planbeskrivningen korrigerats gällande riktlinjer för buller vad gäller utomhusmiljön vid förskolor.

Beslutsunderlag

Plankarta för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (Antagandehandling)
Planbeskrivning för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (Antagandehandling)
Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera (Antagandehandling)
Granskningsutlåtande för detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera

Postadress	Gatuadress	Telefon	Org.nr.	e-post	Bankgiro
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	planobygg@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	Telefax		Internet	Plusgiro
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

Förslag till beslut

Plan- och byggenheten föreslår byggnadsnämnden besluta

att godkänna antagandehandlingarna ”Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera” enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900) samt skicka planhandlingarna till kommunfullmäktige för beslut om antagande.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Plan- och byggenheten

Ofelia Singfjord
Planarkitekt

Mullsjö Kommun

Antagandehandling

Standardförfarande
Dnr BN: 2025/2061, Dnr KS: 2024/1165
Datum: 2026-06-23

Planbeskrivning

Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera

MULLSJÖ TÄTORT, MULLSJÖ KOMMUN
JÖNKÖPINGS LÄN

Sammanfattning

Planområdet omfattar fastigheten Nykyrka- Ruder 1:7, del av Torestorp 1:95 och del av Nykyrka-Ruder 1:43. Planområdet är cirka 13.7 hektar stort och består av skogs- och jordbruksmark. Området som föreslås planläggas är sedan 2017 planlagt för ändamålet bostadsändamål. Kommunstyrelsen tog dock beslut den 6 november 2024 att byggnadsnämnden skulle utreda möjligheten att pröva en ny detaljplan för området.

Syftet med beslutet var att möjliggöra för fler villatomter än vad som den befintliga detaljplanen tillåter idag, planlägga infrastrukturen inom området på ett sådant sätt att detaljplanen blir mer kostnadseffektiv och att tomter kan möjliggöras innan hela Ringvägen är klar samt planlägga mark för att möjliggöra uppförande av en förskola. Planförslaget möjliggör markanvändning av bostäder, park, natur, skola och gator.

Politiskt beslut

Kommunstyrelsen beslutade den 6 november 2024 att ge byggnadsnämnden i uppdrag att planera in ny detaljplan för Ruder etapp 4 när det finns ekonomiska möjligheter inom ram och att namnet för detaljplanen är: Ruders hagar, Nykyrka – Ruder 1:7 med flera.

Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning

Vid upprättande av detaljplan ska kommunen undersöka om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan, i enlighet med 6 kap. 5 § miljöbalken. Om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning upprättas. Detaljplanen bedöms inte medför betydande miljöpåverkan. Läs mer i bilagan ”Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning”.

Planhandlingar

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Övriga handlingar/utredningar

- Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning
- Grundkarta

- Nykyrka-Ruder 1:7, Mullsjö - Markteknisk undersökningsrapport / Geoteknik, Atkins AB, 2017-06-05
- Nykyrka-Ruder 1:7, Mullsjö PM geoteknik, Aktins AB, 2017-06-05
- Boplatslämningar i Ruder, Arkeologisk rapport 2015:06
- Resultat från arkeologisk utredning etapp 2, inför detaljplan för bostadsbebyggelse på fastigheten Nykyrka-Ruder 1:17 m.fl., Nykyrka socken, Mullsjö kommun
- En boplats i Torestorp, Arkeologisk rapport 2016:08
- Angående resultat från arkeologisk förundersökning av fornlämning Id 8 på Nykyrka Ruder 1:7, och Torestorp 1:95, Nykyrka socken, Mullsjö kommun
- Boplatslämningar i Torestorp, Arkeologisk rapport 2018:04
- Beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning RAÄ – nr Nykyrka 157 med villkor om arkeologisk
- Medeltida åkrar i Ruder, Arkeologisk rapport 2020:16
- Resultat från arkeologisk förundersökning av fossil åker L1970:3194 och L1970:3180, på Nykyrka Ruder 1:7, Mullsjö kommun

Planförfarande

Detaljplanen ”detaljplan för Ruders Hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera” hanteras enligt reglerna för plan-och bygglagen (2010:900). Detaljplanen handläggs med standardförfarande enligt 5 kap. 6§ plan- och bygglagen. Planen bedöms vara förenlig med kommunens översiktsplan.

Detaljplan

En detaljplan är det verktyg som kommunen använder sig av för att reglera användningen av mark- och vattenområden i kommunen. En detaljplan ska bestå av en plankarta som är juridiskt bindande och en planbeskrivning. I vissa detaljplaner kompletteras detaljplanen med illustrationskarta, program och/eller miljökonsekvensbeskrivning. Detaljplanekartan styr hur marken och vattenområden får användas genom exempelvis bestämmelser som bostäder, handel och park. Kartan kan även reglera bland annat byggnadsstorlek, byggnadshöjd eller avstånd mellan byggnader och tomtgräns. I planbeskrivningen ska planens syfte, förutsättningar, konsekvenser och hur planen ska genomföras redovisas. Skälen till planens utformning och de bestämmelser som finns i plankartan ska även motiveras och eventuella avsteg från kommunens översiktsplan ska framföras.

Framtagandeprocess för detaljplan med standardförfarande

Planbesked

Planprocessen påbörjas genom att en exploatör eller en annan privat aktör ansöker om planbesked. Ett ärende kan även väckas genom att kommunen själva initierar planläggning av ett område. Tjänstemän på planavdelningen tar fram underlag och utreder möjligheten att planlägga området enligt föreslagen markanvändning. Därefter beslutar kommunstyrelsen om startbeslut för planen och återkopplar till aktören om planläggning ska påbörjas eller inte genom ett planbesked.

Samråd

Om ärendet får startbeslut kan planavdelningen påbörja arbeta med att upprätta en planhandling inför samråd. Genom samrådet kan kommunen samla in ett brett kunskapsunderlag som ökar möjligheterna till att framställa en plan som reglerar en önskvärd markanvändning utifrån olika intressen. De som har rätt att delta vid samrådet och ge synpunkter är sakägare, länsstyrelsen, lantmäteriet, andra berörda kommuner, kommunala myndigheter och andra som kan anses ha ett väsentligt intresse i planen.

Synpunkter ska lämnas in skriftligen under samrådstiden och skickas till Mullsjö kommun, Box 47, 565 21 Mullsjö eller via e-post till planobygg@mullsjo.se. De synpunkter som inkommer sammanställs och kommenteras av kommunen i en samrådsredogörelse som offentliggörs i samband med granskningshandlingarna. Planförslaget korrigeras sedan utifrån samrådsredogörelsen.

Granskning

Efter samrådet ska planförslaget finnas tillgängligt för granskning under minst 2 veckor. Under granskningstiden kan sakägare, myndigheter och andra som berörs av planen lämna synpunkter på planförslaget.

Synpunkter ska lämnas in skriftligen under samrådstiden och skickas till Mullsjö kommun, Box 47, 565 21 Mullsjö eller via e-post till planobygg@mullsjo.se. De synpunkter som inkommer sammanställs och kommenteras av kommunen i ett granskningsutlåtande. Utlåtandet skickas till de som inte fått sina synpunkter tillgodosedda.

Antagande

När granskningsutlåtandet är utskickat kan planförslaget antas av kommunfullmäktige. Efter antagandet kan de sakägare som lämnat in skriftliga synpunkter vid samrådet eller granskningen och vars synpunkter inte har tillgodosetts överklaga beslutet hos Mark- och miljödomstolen. Överklagandet ska göras inom 3 veckor från det att beslutet om antagande har offentliggjorts.

Laga kraft

När överklagandetiden har gått ut och om ingen har överklagat, vinner detaljplanen laga kraft. Vid överklagande av detaljplanen prövas fallet av Mark- och miljödomstolen och kan sedan överklagas vidare till Mark- och miljööverdomstolen. När fallet har avgjorts i domstolen kan planen antingen upphävas eller vinna laga kraft.

Innehållsförteckning

Detaljplanens syfte **6**
Beskrivning av detaljplanen **6**
Detaljplanens omfattning och lokalisering 6
Genomförandetid 6
Allmän plats 7
Kvartersmark 9
Motivering av detaljplanens reglering **10**
Motiv till reglering 10
Egenskapsbestämmelser för allmän plats 10
Egenskapsbestämmelser för kvartersmark 11
Planeringsunderlag **15**
Kommunala planeringsunderlag 15
Utredningar 16
Planeringsförutsättningar och konsekvenser **19**
Mark och vatten 19
Geotekniska förhållanden 25
Hydrologiska förhållanden 26
Kulturmiljö 26
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken 26
Miljökvalitetsnormer 27
Miljö 27
Hälsa och säkerhet 29
Social hållbarhet 35
Trafik 37
Genomförandefrågor **40**
Mark- och utrymmesförvärv 40
Fastighetsrättsliga frågor 40
Tekniska frågor 41
Ekonomiska frågor 42
Organisatoriska frågor 43
Medverkande tjänstepersoner **44**

Detaljplanens syfte

Detaljplanen syftar till att möjliggöra ett nytt bostadsområde med främst villa- och grupphusbebyggelse samt förskola. Detaljplaneförslaget bidrar till att infrastrukturen inom planområdet blir mer kostnadseffektiv än vad den befintliga detaljplanen bidrar till idag.

Beskrivning av detaljplanen

Detaljplanens omfattning och lokalisering

Planområdet är beläget i området Ruder i Mullsjö tätort, cirka 1,7 kilometer sydost om Mullsjö centrum. Se figur 1. Planområdet är cirka 13,7 hektar stort och består främst av skogs- och jordbruksmark. Inom planområdet ligger även en grusväg som är en fortsättning av Ringvägen och som sedan ansluter mot Torestorpsleden.

Figur 1: Orienteringskarta, den röda pilen visar vart i Mullsjö tätort planområdet är beläget

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5år (60 månader) från den dagen planen vinner laga kraft. Genomförandetiden är en garanti för fastighetsägarna inom planområdet som gör att detaljplanen inte ändras, ersätts eller upphävs under den angivna tiden. Om planen behöver ändras, ersättas eller upphävas under genomförandetiden har fastighetsägaren rätt till ersättning av kommunen för den skada som uppkommer för dem.

Allmän plats

Inom den föreslagna detaljplanen regleras allmän platsmark med bestämmelserna NATUR, GATA och PARK.

Användning	Förklaring	Kvadratmeter	Typ
GATA	Gata	4630	Allmän plats
$GATA_1$	Lokalgata	12 155	Allmän plats
PARK	Park	25 772	Allmän plats
NATUR	Natur	10 532	Allmän plats

GATA – Gata

Användningen gata ska tillämpas för områden avsedda främst för trafik inom en ort eller för trafik som har sitt mål vid gatan. I användningen ingår även komplement som behövs för gatans funktion.

Användningen Gata används för områden avsedda främst för trafik inom en ort eller för trafik som har sitt mål vid gatan. En gata är en allmän plats som är avsedd både för fordonstrafik och gång- och cykeltrafik. I användningen ingår komplement som behövs för vägens funktion som trafikanordningar, gatuparkeringar, trottoarer, cykelvägar, laddstolpar, planteringar, gräsytor, snöupplag, hållplatsskydd, kiosker med mera.

I denna detaljplan avser bestämmelsen Gata den befintliga grusvägen som planeras utvecklas och ska fungera som huvudgata inom planområdet.

$GATA_1$ – Lokalgata

Användningen Gata används för områden avsedda främst för trafik inom en ort eller för trafik som har sitt mål vid gatan. En gata är en allmän plats som är avsedd både för fordonstrafik och gång- och cykeltrafik. I användningen ingår komplement som behövs för vägens funktion som trafikanordningar, gatuparkeringar, trottoarer, cykelvägar, laddstolpar, planteringar, gräsytor, snöupplag, hållplatsskydd, kiosker med mera.

Om gatan ska ha en särskild funktion som kommer dominera användningen eller innebära en betydande omgivningspåverkan så kan användningen preciseras. En precisering innebär att enbart det som anges i preciseringen är tillåtet.

I detta planförslag har användningen Gata preciserats till Lokalgata. Detta eftersom de gator som föreslås i bostadskvarteren inom planområdet inte föreslås bli en del av tätortens huvudsakliga gatunät.

NATUR – Natur

Användningen natur ska tillämpas för områden för friväxande grönområden som inte sköts mer än enligt skötselplan eller genom visst begränsat underhåll. Även mindre park-, vatten- och friluftsanläggningar och andra komplement till naturområdets användning ingår.

I denna detaljplan har användningsbestämmelsen NATUR som syfte att avgränsa bostadsmarken mot närliggande fastigheter, bevara växtlighet och ta hänsyn till landskapsbilden inom planområdet.

PARK – Park

Användningen park ska tillämpas för områden för grönområden som kräver skötsel och som helt eller till viss del är anlagda. I användningen ingår även komplement till parkens användning.

Park används för alla typer av grönområden som kräver skötsel och som helt eller till viss del är anlagda. Det kan till exempel vara anlagda parker inne i en stadsmiljö eller delvis anlagda grönområden inom ett bostadsområde. En park är inte avsedd för bebyggelse, men komplement som behövs för platsens skötsel och bruk ingår i användningen. Parkanvändningen förutsätter skötsel av området enligt skötselplan eller enligt ortens sed. Enligt ortens sed betyder att huvudmannen är skyldig att hålla en likvärdig standard och skötsel för parker inom likartade planområden.

I denna detaljplan har bestämmelsen PARK föreslagits för att säkerställa plats att anordna grönyta, grönstråk samt dagvattenhantering inom planområdet. Inom planområdet har även mark för bestämmelsen PARK reglerats för att skydda en del av de befintliga stenmurar som finns inom planområdet.

Huvudmannaskap

Mullsjö kommun är huvudman för all allmän platsmark och ansvar för skötseln av dessa markområden.

Kvartersmark

Inom den föreslagna detaljplanen regleras kvartersmark med användningarna bostäder, skola och E-område:

Användning	Förklaring	Kvadratmeter	Typ
B	Bostad	73 047	Kvartersmark
E_1	Transformatorstation	299	Kvartersmark
S	Skola	10 980	Kvartersmark

B – Bostäder

Med användningen Bostäder avses boende med varaktig karaktär. I användningen ingår vanliga bostäder, fritidshus och olika typer av kategoribostäder som till exempel studentbostäder och seniorbostäder. Inom användningen Bostäder går det att uppföra olika typer av byggnader som till exempel en- och tvåbostadshus och flerbostadshus. I användningen ingår också bostadskomplement av olika slag.

I denna detaljplan avser användningen Bostäder främst villor och grupphusbebyggelse så som parhus, radhus och kedjehus. Marken som avses för bostäder regleras därför även genom egenskapsbestämmelser om exempelvis höjd, utnyttjandegrad och placering.

S – Skola

Användningen skola ska tillämpas för områden för förskola, fritidshem, skola eller annan jämförlig verksamhet. Även komplement till verksamheten skola ingår i användningen.

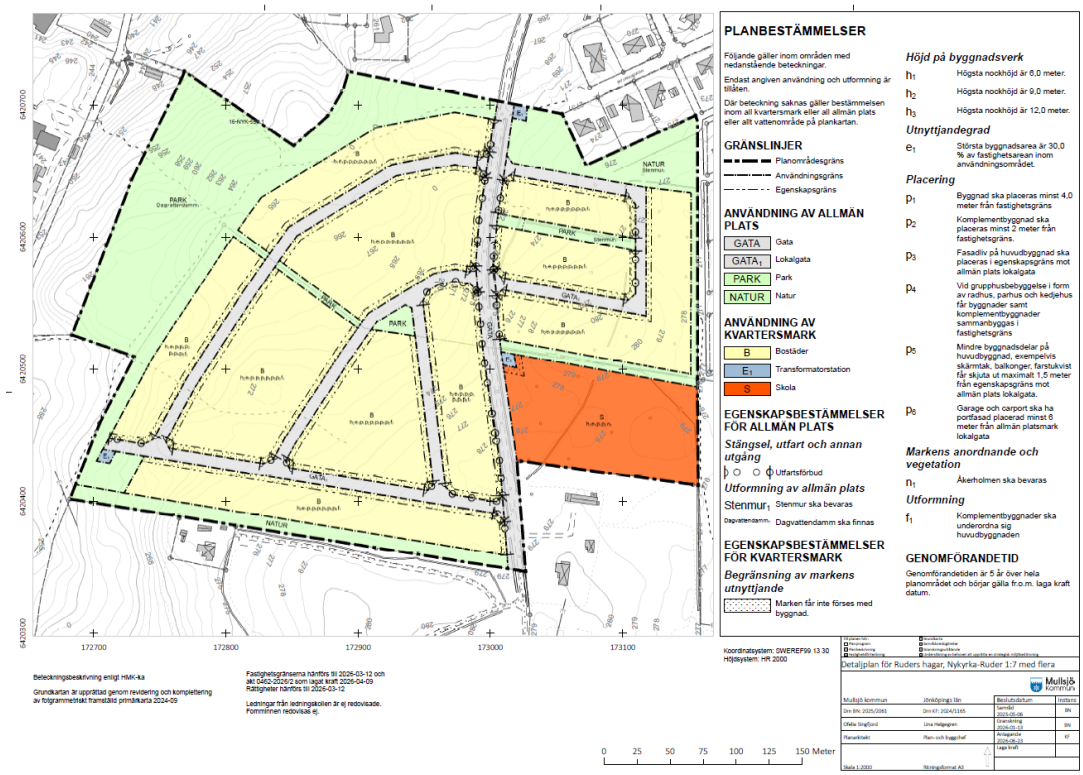
I denna detaljplan avser användningen Skola främst att möjliggöra en förskola. Inom användningen ryms byggnader, utemiljö och angöringsmöjligheter.

E_1 – Transformatorstation

Användningen Tekniska anläggningar kan användas för områden för både offentliga och privata anläggningar. Användningen omfattar flera olika typer av tekniska anläggningar. Om ett område ska ha en särskild funktion som kommer att dominera användningen, få stor betydelse för områdets utformning eller innebära en betydande omgivningspåverkan så kan användningen preciseras. En precisering innebär att enbart det som anges i preciseringen är tillåtet.

I denna detaljplan har användningen Teknisk anläggning preciserats till Transformatorstation.

Motivering av detaljplanens reglering

Figur 2: Detaljplanekarta

Motiv till reglering

Detaljplanen innehåller de regleringar som anses krävas för att uppnå detaljplanens syfte. Enligt Boverkets förordning om planbeskrivning (2020:8) ska kommunen motivera varje enskild reglering. Nedan redovisas detaljplanens egenskapsbestämmelser samt deras motivering.

Egenskapsbestämmelser för allmän plats

Utformning av allmän plats

Stenmur$_1$ – Stenmur ska bevaras

Egenskapsbestämmelsen reglerar att allmän plats ska utformas på sådant sätt att befintliga stenmurar bevaras. Genom bestämmelser om utformning av allmän plats styrs mer precist vilka ändamål som ska finnas och hur platsen ska utformas.

Motiv: Genom bestämmelsen säkerställs bevarande av en del av de befintliga stenmurar som finns inom planområdet. De stenmurar som avses bevaras finns både inom mark som är reglerad med användningsbestämmelserna Natur och Park. Förutom att stenmurarna bidrar till områdets karaktär och historia i form av en lantlig miljö samt har ett högt ekologiskt värde är stenmurarna belägna i anslutning till jordbruksmark, och bedöms därför vara biotopskyddade objekt.

Dagvattendamm$_1$ – Dagvattendamm ska finnas

Egenskapsbestämmelsen reglerar att allmän plats ska utformas på sådant sätt att en dagvattendamm finns. Genom bestämmelser om utformning av allmän plats styrs mer precist vilka ändamål som ska finnas och hur platsen ska utformas.

Motiv: Genom bestämmelsen säkerställs en god dagvattenhantering både inom och i anslutning till planområdet. Från planområdet går flödesvägar med höga flöden ner mot Mullsjön som påverkar befintlig bebyggelse. Eftersom planförslaget kommer generera förändrade markförhållanden med fler hårdgjorda ytor krävs en åtgärd i form av en dagvattendamm för att säkerställa att bebyggelsen inom planområdet samt mellan planområdet och Mullsjön inte påverkas negativt. Detta både till följd av den framtida exploateringen inom planområdet samt ökade vattenflöden till följd av ett förändrat klimat. Dagvattendammen ska utformas så att den klarar av att hantera en maximalt utbyggd detaljplan.

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Stängsel, utfart och annan utgång

– Utfartsförbud

Genom bestämmelser om stängsel, utfart och annan utgång regleras vart utfart ska finnas, utfartsförbud eller att det ska finnas stängsel mot allmän plats. Begreppen utfart och annan utgång innefattar även infart och annan ingång.

Motiv: Utfartsförbud föreslås mot huvudgatan, mot delar av lokalgatorna samt i korsningarna mellan huvudgatan och de lokalgator som föreslås i detaljplanen. Syftet med utfartsförbudet är att förhindra anläggandet av utfarter som inte är trafiksäkra och att skapa goda trafikflöden.

Begränsning av markens utnyttjande

Prickmark – Marken får inte förses med byggnad

Mark som regleras med prickmark får inte förses med byggnad.

Motiv: I denna detaljplan reglerar prickmarken att marken inte får förses med byggnad inom 4 meter från lokalgatorna samt inom 5 meter från området som regleras med användningen E$_1$ – Transformatorstation inom kvartersmark. Prickmarken om 4 meter bidrar till områdets karaktär genom att en enhetlig utformning gentemot gaturummet kan skapas samt utgör ett skyddsavstånd från huvudgata som säkerställer riktlinjer för omgivningsbuller. Prickmarken om 5 meter syftar till att säkerställa ett säkerhetsavstånd från transformatorstationen.

Höjd på byggnadsverk

h_1 – Högsta nockhöjd är 6 meter
Högsta nockhöjd reglerar den högsta höjden som en byggnad får ha vid takkonstruktionens högsta del. Nockhöjden beräknas genom avståndet mellan markens medelnivå vid bygganden till yttertakets högsta del. Uppstickande delar ovanför konstruktionen som exempelvis skorstenar och ventilationstrummor räknas inte in.

Motiv: Den föreslagna högsta nockhöjden om 6 meter möjliggör enplanshus. Bestämmelsen bidrar därmed till lägre byggnader än i resterande planområde. Syftet med detta är att skapa en småskalighet mot parken och vandringsleden så att parkens karaktär och rumslighet bibehålls i området. Det bidrar även till goda siktlinjer mot Mullsjön från andra delar av planområdet.

h_2 – Högsta nockhöjd är 9 meter
Högsta nockhöjd reglerar den högsta höjden som en byggnad får ha vid takkonstruktionens högsta del. Nockhöjden beräknas genom avståndet mellan markens medelnivå vid bygganden till yttertakets högsta del. Uppstickande delar ovanför konstruktionen som exempelvis skorstenar och ventilationstrummor räknas inte in.

Motiv: Den föreslagna högsta nockhöjden om 9 meter möjliggör bebyggelse i två våningar. Genom att möjliggöra tvåvåningsbyggnader finns det större möjlighet att skapa olika typer av boendeformer, vilket kan skapa en blandad bebyggelse. Planområdet är beläget i anslutning till villabebyggelse i både en och två våningar. Bebyggelse i två våningar bedöms lämplig inom planområdet då det inte bidrar till stora höjdskillnader i förhållande till övrig bebyggelse kring planområdet.

h_3 – Högsta nockhöjd är 12 meter
Högsta nockhöjd reglerar den högsta höjden som en byggnad får ha vid takkonstruktionens högsta del. Nockhöjden beräknas genom avståndet mellan markens medelnivå vid bygganden till yttertakets högsta del. Uppstickande delar ovanför konstruktionen som exempelvis skorstenar och ventilationstrummor räknas inte in.

Motiv: Den föreslagna högsta nockhöjden om 12 meter möjliggör en förskola i två våningar. Regleringen skapar möjlighet att avsätta mindre yta till förskolebyggnaden så att mer yta kan avsättas till utemiljö. Det är där med möjligt att utforma en utemiljö som följer rekommendation om 40 kvadratmeter per barn samt möjliggör bevarande av den biotopskyddade åkerholmen.

Utnyttjandegrad

e_1 – Största byggnadsarea är 30 procent av fastighetsarean inom användningsområdet.

Bestämmelser om utnyttjandegrad reglerar bebyggandets största eller minsta omfattning.

Motiv: Den största tillåtna byggnadsarean föreslås vara 30 procent av fastigheten inom användningsområdet. Bestämmelsen syftar till att säkerställa att det inte blir en för hög exploateringsgrad på fastigheterna och att bebyggelsen får en rimlig volym i förhållande till omgivande bebyggelse.

Placering

p_1 – Byggnad ska placeras minst 4 meter från fastighetsgräns

Genom placeringsbestämmelser kan byggnadsverks placering regleras. Detta kan antingen göras genom bestämmelser om läge på fastigheten eller i förhållande till grannfastigheter, gata eller omgivning.

Motiv: Bestämmelsen bidrar till att byggnader placeras på ett lämpligt sätt enligt PBL 2kap. 6§.

p_2 – Komplementbyggnad och bygglovsbefriade byggnader ska placeras minst 2 meter från fastighetsgräns. Gäller även mot allmän plats

Genom placeringsbestämmelser kan byggnadsverks placering regleras. Detta kan antingen göras genom bestämmelser om läge på fastigheten eller i förhållande till grannfastigheter, gata eller omgivning.

Motiv: Bestämmelsen bidrar till att komplementbyggnader och bygglovsbefriade byggnader placeras på ett lämpligt sätt enligt PBL 2kap. 6§. Enligt PBL 1kap. 4§ är en byggnad ”en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller är varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den”. Bestämmelsen omfattar därför inte exempelvis staket.

p_3 – Fasadliv på huvudbyggnad ska placeras i egenskapsgräns mot allmän plats lokalgata.

Genom placeringsbestämmelser kan byggnadsverks placering regleras. Detta kan antingen göras genom bestämmelser om läge på fastigheten eller i förhållande till grannfastigheter, gata eller omgivning.

Motiv: Huvudbyggnad menas någon del av huvudbyggnaden, det innebär att det inte behöver vara den beräkningsgrundande fasaden. Fasadliv avser den yttersta linjen eller planet för en byggnads vägg, det vill säga där fasaden "slutar" och möter exempelvis en takfot eller en indragen takvåning. Det är alltså husets "yttre kant", i linje med den synliga fasaden. Bestämmelsen bidrar till att skapa ett enhetligt gaturum som upplevs som ”trångt” så att en enhetlig utformning gentemot gaturummet kan skapas.

p_4 – Vid grupphusbebyggelse i form av radhus, parhus och kedjehus får byggnader samt komplementbyggnader sammanbyggas i fastighetsgräns

Genom placeringsbestämmelser kan byggnadsverks placering regleras. Detta kan antingen göras genom bestämmelser om läge på fastigheten eller i förhållande till grannfastigheter, gata eller omgivning.

Motiv: Bestämmelsen gör det möjligt att uppföra grupphusbebyggelse i form av äganderätter.

p_5 – Mindre byggnadsdelar på huvudbyggnad, exempelvis skärmtak, balkonger, farstukvist får skjuta ut maximalt 1,5 meter från egenskapsgräns mot allmän plats lokalgata

Genom placeringsbestämmelser kan byggnadsverks placering regleras. Detta kan antingen göras genom bestämmelser om läge på fastigheten eller i förhållande till grannfastigheter, gata eller omgivning.

Motiv: Bestämmelsen gör det möjligt att placera mindre byggnadsdelar inom prickmark mot lokalgatan. Det främsta syftet med bestämmelsen är att möjliggöra entrékomplement nära lokalgatan som bidrar till att gaturummet upplevs som ”trångt”.

p_6 – Garage och carport ska ha portfasad placerad minst 6 meter från allmän platsmark lokalgata

Genom placeringsbestämmelser kan byggnadsverks placering regleras. Detta kan antingen göras genom bestämmelser om läge på fastigheten eller i förhållande till grannfastigheter, gata eller omgivning.

Motiv: Bestämmelsen säkerställer ett rimligt avstånd mellan gata och garage/carport så att en bil kan parkera framför garaget/carporten så att bilen inte bidrar till en negativ inverkan på trafiken.

Markens anordnande och vegetation

n_1 – Åkerholme ska skyddas och bevaras.

Bestämmelser om markens anordnande och vegetation ska tillämpas på kvartersmark för att reglera markförhållanden, vegetation och parkering.

Motiv: Genom bestämmelsen säkerställs bevarande av den befintliga åkerholmen som finns inom kvartersmark. Åkerholmar omfattas generellt av ett biotopskydd och åtgärder får därför inte vidtas som kan skada objektet. Åkerholmen utgör även viktiga biotoper för växt- och djurliv och hyser potential för att upprätta viktiga ekologiska funktioner. Åkerholmar är också viktiga delar sett utifrån ett landskapsbildsperspektiv.

Utformning

f_1 – Komplementbyggnader ska underordna sig huvudbyggnaden

Bestämmelser om utformning används för att reglera byggnadsverks form, färg och material, fasadutsmyckningar, typer av byggnadsverk samt utformning av tomter.

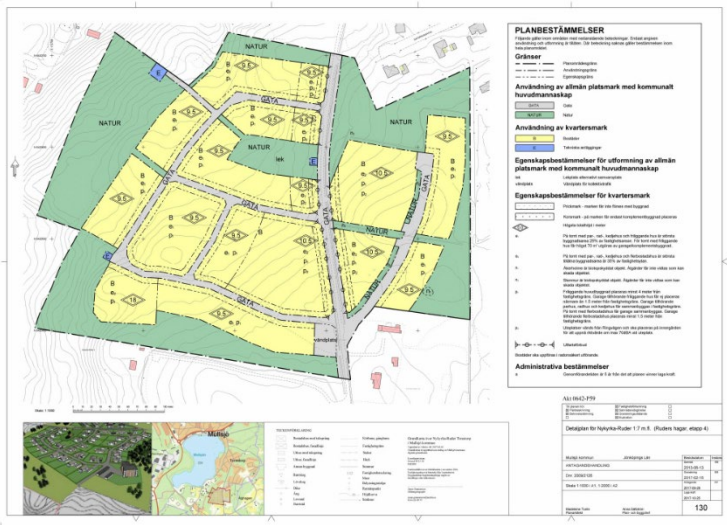
Motiv: Genom bestämmelsen säkerställs det att komplementbyggnader inte uppförs som är högre eller större än huvudbyggnaden.

Planeringsunderlag

Kommunala planeringsunderlag

Gällande detaljplan

Planområdet omfattas av ”Detaljplan för Nykyrka- Ruder 1:7 m.fl. (Ruders Hagar, etapp 4)”, Akt 0642-P59, som vann laga kraft 2017. Se figur 3. Detaljplanen syftar till och möjliggör en exploatering med bostäder i form av villor, radhus, parhus, kedjehus och flerbostadshus. Förslaget möjliggör en exploatering med hus till en totalhöjd från 9,5 meter till 10,5 meter. Inom en mindre yta för bostad regleras även en totalhöjd till 18 meter som möjliggör uppförandet av flerbostadshus.

Figur 3: Detaljplan för Nykyrka- Ruder 1:7 m.fl (Ruders Hagar, etapp 4)

Totalt möjliggör detaljplanen en nybyggnation av cirka 120 hushåll. Detaljplanens genomförandetid är 5 år, vilket innebär att den har gått ut. All mark förutom cirka 700 kvadratmeter i sydöstra delen av planområdet upphävs till följd av att detaljplanen som föreslås i denna planhandling vinner laga kraft.

Grundkarta

Grundkartan för planområdet är upprättad av Sweco och är inmätt samt upprättad i enlighet med Lantmäteriets föreskrifter. Senaste uppdateringen av grundkartan gjordes 9 april 2026.

Översiktsplan

I Mullsjö kommuns översiktsplan från 2017 är planområdet inte utpekat som ett förslag på nytt område för exploatering. Detta beror på att området blev planlagt under samma tid som översiktsplanen togs fram, vilket kan tolkas som att området ansågs redan vara planerat eftersom området var utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen från år 2000. Däremot finns området utpekat i översiktsplanens strategikarta som utvecklingsstråk. I översiktsplanen står det även att utbyggnadsriktningen för Mullsjö tätort ska ske söderut mot Torestorp och Ruder samt att området Torestorp-Ruder är intressant för en framtida bostadsexploatering. En ny detaljplan för bostadsbebyggelse för Nykyrka-Ruder 1:7 med flera bedöms därför följa översiktsplanens från 2017 intentioner.

I slutet av 2025 antog Mullsjö kommun en ny översiktsplan som sträcker sig fram till 2035. I den nya mark- och vattenanvändningskartan är planområdet föreslaget som ”bostadsbebyggelse, ändrad användning”. I översiktsplanen föreslås även en yta inom planområdet som ”kommunal service, ändrad användning” med syftet att möjliggöra en förskola i området. Detaljplaneförslaget bedöms därför både följa den gällande översiktsplanens och den kommande översiktsplanens intentioner.

Riktlinjer för bostadsförsörjning

Mullsjö kommuns bostadsförsörjningsprogram innehåller riktlinjer för hur kommunen ska utvecklas med nya bostäder i framtiden. I programmet finns ett antal mål och åtgärder som Mullsjö kommun ska sträva efter för att skapa utveckling och tillväxt. Dessa är:

- Planera för en variation av hustyper, upplåtelseformer och prisbilder, vilket möjliggör för hushåll att flytta till en bostad som passar deras behov.
- En god planberedskap.
- Skapa och uppnå en positiv bostadsutveckling i alla kommundelar.
- Bygg tätare och i redan i anspråkstagna lägen och i service- och kollektivtrafiknära lägen.
- För att även i framtiden kunna påverka bostadssituationen behöver kommunen köpa mer mark i tätorterna.

Planförslaget bedöms främst bidra till att möjliggöra målen i bostadsförsörjningsprogrammet genom att skapa och uppnå en positiv bostadsutveckling i alla kommundelar, detta genom att fortsätta att utveckla Torestorp/Ruder. Detaljplanen möjliggör även för en god planberedskap och en variation av hustyper främst med villabebyggelse men även grupphus/kedjehus.

Utredningar

Nedan presenteras de utredningar som har utförts under framtagandet av detaljplanen. Detta för att säkerställa att den föreslagna markanvändningen är lämplig. Resonemang kring utredningarnas resultat presenteras under kapitlet ”planeringsförutsättningar och konsekvenser”.

Arkeologisk utredning

Under framtagandet av gällande detaljplan för planområdet utreddes:

Boplatslämningar i Ruder, Arkeologisk rapport 2015:06

Vid framtagande av den befintliga detaljplanen ”Detaljplan för Nykyrka-Ruder 1:7 m.fl (Ruders hagar, etapp 4) utfördes en arkeologisk utredning i mars 2015 för att fastställa om det i området fanns dolda lämningar under mark, det var framförallt boplatslämningar som var aktuella. Dessutom fanns inom området en osäker grav, som påträffades under inventeringen 2014. Under föreliggande utredning var därför också målsättningen att fastställa om det var en grav eller inte. Målsättningen var också att utifrån resultatet från utredningen ge Länsstyrelsen underlag för eventuella vidare åtgärder. De områden som utreddes var lämpliga förhistoriska boplatslägen och

inom en yta framkom också en koncentration av boplatslämningar i form av stolphål, gropar och härdar. Jönköpings läns museum ansåg därför att platsen skulle undersökas vidare för att avgränsa, karaktärisera och datera lämningen. Gällande den möjliga graven visar utredningen att den kunde avskrivas som ett sentida odlingsröse.

Se bilaga ”Boplatslämningar i Ruder, Arkeologisk rapport 2015:06” för att ta del av hela den arkeologiska undersökningen och se bilaga ” Resultat från arkeologisk utredning etapp 2, inför detaljplan för bostadsbebyggelse på fastigheten Nykyrka-Ruder 1:17 m.fl., Nykyrka socken, Mullsjö kommun” för att ta del av länsstyrelsens bedömning.

En boplats i Torestorp, Arkeologisk rapport 2016:08

När den arkeologiska utredningen från mars 2015 hade genomförts utförde Jönköpings länsmuseum en förundersökning i november 2015. Under arbetet, som genomfördes genom sökschaktning samt avbaning, påträffades boplatslämningar spridda över hela förundersökningsytan. Det var dock framförallt i norra delen av förundersökningsområdet som en koncentration av härdar och framförallt stolphål fanns. Sammanlagt påträffades 65 anläggningar. I den norra delen av området fanns spåren av ett långhus. Så långt det fanns möjlighet att rensa fram under förundersökningen var det 10 meter långt och bestod av en västgavel samt tre takbärande stolpar. Två av de takbärande stolphålen i huskonstruktionen daterades till historisk tid, 1600–1900-tal. Ännu ett stolphål inom förundersökningsområdet daterades till tidig medeltid. Jönköpings läns museum förslog därför att en undersökning skulle genomföras innan exploatering fick ske.

Se bilaga ”En boplats i Torestorp, Arkeologisk rapport 2016:08” för att ta del av hela den arkeologiska förundersökningen och se bilaga ”Angående resultat från arkeologisk förundersökning av fornlämning Id 8 på Nykyrka Ruder 1:7, och Torestorp 1:95, Nykyrka socken, Mullsjö kommun” för att ta del av länsstyrelsens bedömning.

Boplatslämningar i Torestorp, Arkeologisk rapport 2018:04

Hösten 2016 genomfördes den arkeologiska undersökningen som hade efterfrågats i den förundersökning som genomfördes i november 2015. Resultatet av undersökningen var att det fanns flera indikationer som visar att området har varit bebott och brukats under lång tid, utifrån fynd i form av stolphål, nedgrävningar och härdar, men att det inte fanns en mer sammanhängande boplats med tillhörande hus. Inom undersökningen daterades två härdar genom ^{14}C-analys till romersk järnålder, och övriga anläggningar daterades genom ^{14}C-analys till från historisk tid. Efter denna utredning ansåg Jönköpings läns museum att det inte krävdes några fler antikvariska insatser inom ytan.

Se bilaga ”Boplatslämningar i Torestorp, Arkeologisk rapport 2018:04” för att ta del av hela den arkeologiska förundersökningen och se bilaga ”Beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning RAÄ – nr Nykyrka 157 med villkor om arkeologisk” för att ta del av länsstyrelsens bedömning.

Medeltida åkrar i Ruder, Arkeologisk rapport 2020:16

Under hösten 2019 genomfördes en förundersökning av de fossila åkrarna L1970:3194 och L1970:3180. Undersökningen gjordes av Jönköpings läns museum och det var åtta röjningsrösen och en terrasskant som dokumenterades och ett urval av dessa provtogs. Analyser av pollen, datering genom 14C-analys, och vedartsanalys av det insamlade materialet från anläggningarna gav en bild av hur området har brukats och vad som har odlats framför allt under medeltid och tidig historisk tid. De äldsta anläggningarna daterades från äldre medeltid eller 1200-tal och området har sedan brukats fram till tidig historisk tid, omkring 1500–1600-tal. Förutom att det har odlats råg, vete, korn och bovete i Ruder under den här perioden. Genom pollenanalysen hittades även spår av bete och hagmark. Under vissa perioder har området utsatts för ett starkt betestryck.

Länsstyrelsens bedömning utifrån den arkeologiska förundersökningen var att de berörda lämningarna inte kräver ytterligare arkeologiska insatser utan kan anses undersökta och borttagna. Övriga lämningar planområdet är antingen tidigare undersökta och borttagna, eller bedömda som övrig kulturhistorisk lämning för att de är yngre. De saknar därför fornlämningsskydd. Ur fornlämningssynpunkt är därmed hela planområdet nu tillgängligt för byggnation.

Se bilaga ”Medeltida åkrar i Ruder, Arkeologisk rapport 2020:16 ” för att ta del av hela den arkeologiska förundersökningen och se bilaga ” Resultat från arkeologisk förundersökning av fossil åker L1970:3194 och L1970:3180, på Nykyrka Ruder 1:7, Mullsjö kommun” för att ta del av länsstyrelsens bedömning.

Geoteknik

Markteknisk undersökningsrapport/Geoteknik

Våren 2017 fick Atkins Sverige AB uppdrag att utföra en geoteknisk undersökning för planområdet. Syftet med undersökningen var att bestämma mark- och grundvattenförhållandena inom planområdet samt redovisa de geotekniska förutsättningarna för grundläggning av de planerade bostäderna inom området.

Utredningen utfördes genom fältarbete samt genom att arbeta in den tidigare geotekniska utredningen som gjordes av Grontmij AB som utfördes under 2013.

Fältarbetet utfördes 18–19 april 2017 och utfördes med fältutrustning monterad på borrvagn. Undersökningarna utfördes i totalt 5 punkter (17AT01–17AT05) med följande omfattning:

- Bestämning av jordlagrens uppbyggnad genom upptagning av störda jordprover med skruvprovtagare (Skr) i 5 punkter.

- Okulär jordartsbedömning av upptagna jordprover enligt SGF:s klassificeringssystem, se jordprovstabell i bilaga 1.

- Hejarsondering (HfA) för bestämning av jordens material- och hållfasthetsegenskaper i 5 punkter.

- Slagsondering (Slb) för kontroll av bergfritt djup i totalt 2 punkter.

- Installation av filterförsedda grundvattenrör (Rf) för kontroll och dokumentation av grundvattennivån i 2 punkter.

- Installation av 5 st burkar med spårfilm för uppmätning och analys av markens radonhalt.

Undersökningen visar generellt att de geotekniska förutsättningarna är goda för grundläggning av byggnader och anläggande av vägar, gator och andra anläggningar inom området för planerad kvartersmark. Förekommande jordar, så som den grusiga sanden och siltiga sandmoränen under den ytliga mullhaltiga sanden och torvlagren, är bärkraftiga och lämpade för direkt grundläggning. Eventuella schaktmassor från dessa jordar är lämpliga att använda som kvalificerad, packad fyllning. Förekommande jordar är inte sättningskänsliga. Planerade byggnader och anläggningar bedöms därför kunna uppföras utan risk för skadliga sättningar. Det bedöms inte heller föreligga någon risk för ras i befintliga jordlager (sand och sandmorän) vid nuvarande förhållanden inom planerad kvartersmark. I samband med markarbeten, terrasseringar, ledningsschakt och liknande, krävs dock alltid en rutinmässig kontroll av berörda områdens och slänters stabilitet.

Se bilaga ” Nykyrka-Ruder 1:7, Mullsjö - Markteknisk undersökningsrapport/Geoteknik” och ”Nykyrka-Ruder 1:7, Mullsjö, PM Geoteknik” för att ta del av hela den marktekniska undersökningen.

Planeringsförutsättningar och konsekvenser

Mark och vatten

Mark och vegetation

Planområdet är cirka 13,7 hektar som är beläget i ett område som idag är relativt oexploaterat och utgörs av en lantlig karaktär. Västra delen av planområdet utgörs idag av bevuxen skog och östra delen förekommer arealer med åkermark med träd längs befintliga stenmurar. Delar av skogen gallrades år 2020 med syfte att påbörja exploatering enligt gällande detaljplan.

Markytans nivå varierar över Ruder-området, men sluttar från cirka +280 i öst till omkring +260 i väst, vilket motsvarar cirka 20 meter på en sträcka av 500 meter, det vill säga en medellutning på cirka 1:25. Igenom planområdet sträcker sig en grusväg som är en fortsättning av Ringvägen.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär att mark inom planområdet bereds för exploatering i form av bostadsbebyggelse, infrastruktur och förskola. Detta innebär stora förändringar i områdets vegetation eftersom andelen hårdgjord yta ökar genom att gatorna beläggs med asfalt och eftersom stora delar av marken kommer bli anordnade trädgårdar i stället för friväxande vegetation. Landskapsbilden kommer också påverkas mycket då området går från en öppen och lantlig vy till ett sammanhängande bostadsområde, vilket ger ett helt nytt intryck av området. De

stenmurar som kommer påverkas, planeras att flyttas inom planområdet, detta för att bevara de lantliga elementen. Av den mark som inte föreslås exploateras planeras marken som regleras med ”natur” behålla en liknande karaktär som idag, medan den mark som regleras med ”park” får en förändrad och mer anordnad vegetation och karaktär.

Hotade och skyddade arter

För att få en indikator på om det finns hotade eller skyddade arter inom planområdet har Artportalen använts. Artportalen är ett system för inrapportering och sökning av artobservationer i Sverige. Artportalen är ett öppet system och används av myndigheter, forskare och naturvårdare såväl som privatpersoner.

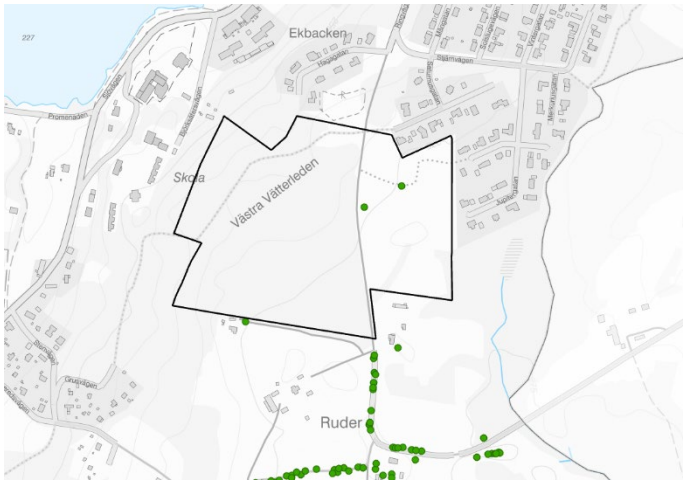
Enligt Artportalen finns inga kända hotade och skyddade arter inom planområdet. Kring planområdet har flera hotade och skyddade arter påträffats så som exempelvis fåglar och igelkottar.

Planförslag och konsekvenser

Eftersom det enligt Artportalen inte finns några kända hotade och skyddade arter inom planområdet bedöms planförslaget och byggnation inte påverka hotade och skyddade arter. Däremot kommer utveckling enligt planförslaget ta skog- och jordbruksmark i anspråk vilket kan påverka arter utanför planområdet eftersom marken fungerar som arters livsmiljö eller spridningskorridorer. Planförslaget möjliggör dock fortsatt för spridningskorridorer för djur och växter eftersom en del park och naturmark föreslås samt eftersom området förväntas byggas ut med till största dels villatomter med trädgårdar.

Skyddsvärda träd

Inom planområdet finns två sälgar som är utpekade som skyddsvärda träd i Länsstyrelsen i Jönköping läns trädinventering. Se figur 4.

Figur 4: Länsstyrelsens inventering av skyddsvärda träd

Träd som är minst 1 meter i diameter (Grova träd (jätteträd), Mycket gamla träd (gran, tall, ek, bok minst 200 år, övriga lövträd minst 140 år) och hålträd som är minst 40 cm i diameter definieras som särskilt skyddsvärda träd, det gäller både levande och döda träd. Om en åtgärd på ett särskilt skyddsvärt träd kan komma att väsentligt ändra naturmiljön ska den som planerar att vidta åtgärden lämna in en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6§ miljöbalken.

Planförslag och konsekvenser

Det skyddsvärda trädet som ligger längst norr ut föreslås bevaras och skyddas genom att marken är planerad som park. Trädet är belägen i anslutning till en stenmur som ska bevaras vid utveckling. Marken där det västra trädet är beläget föreslås regleras som bostadsmark och regleras inte med någon bestämmelse i detaljplanen. Det är dock önskvärt att trädet bevaras.

Figur 5: Trädet som är markerat med en röd pil är ett skyddsvärt träd enligt länsstyrelsens inventering.

Åkerholme

I sydöstra delen av planområdet finns en åkerholme. Se figur 6. Åkerholmar är ofta artrika miljöer och har ofta höga naturvärden i form av brynmiljöer, hävdgynnad flora och gamla träd. Förekomsten av åkerholmar i åkerlandskapet utgör ett viktigt inslag i landskapsbilden och bidrar till att ge en bild av det äldre jordbrukslandskapets utseende samt kan ha en stor betydelse för växt- och djurliv.

En åkerholme utgör ett biotopskyddsområde enligt 5 § i förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt 7 kap. 11 § första stycket 1 miljöbalken. För att en åkerholme ska räknas som ett biotopskyddsområde ska den vara: *en holme av natur- eller kulturmark med en areal av högst 0,5 hektar som omges av åkermark eller kultiverad betesmark*. Utifrån denna beskrivning görs bedömningen att åkerholmen inom planområdet är biotopskyddsområde.

Planförslag och konsekvenser

Åkerholmen ligger inom mark som föreslås som skola och bostad. Åkerholmen är även reglerad i detaljplanen med bestämmelsen n_1 – Åkerholmen ska bevaras, detta för att exploatering och användning av området inte ska påverka eller förstöra biotopvärdena inom platsen. Vid exploatering ska åkerholmen tas hänsyn till och kan med fördel vara en del av utemiljön.

Figur 6: Åkerholmen i sydöstra delen av planområdet

Jordbruksmark

I Jordbruksverkets jordbruksblock är två jordbruksblock belägna inom planområdet. Se figur 7. Det ena blocket är cirka 0.8 hektar och är av ägoslaget åker och det andra är cirka 0.6 hektar och är av ägoslaget åkermark – permanent gräsmark. Jordbruksmarken ägs och sköts av kommunen och är idag inte arrenderad.

Figur 7: Två jordbruksmarker med klassning 3 inom planområdet. Svart linje är planområdesgränsen

Generellt är jordbruksmark av nationell betydelse och det finns därav ett allmänt intresse av att bevara jordbruksmarken som naturresurs. I propositionen (1985/86:3) förtydligas att brukningsvärd jordbruksmark är sådan mark som utifrån läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar lämpar sig för jordbruksproduktion. Enligt rättsfall från Mark- och miljööverdomstolen kan jordbruksmark vara brukningsvärd även om den idag inte används men tidigare har varit brukad.

Den jordbruksmark som avses i denna detaljplan är belägen i närhet till både ett befintligt villaområde och till en lantlig miljö med djurhållandegårdar. För att värdera hur högt brukningsvärde jordbruksmarken bedöms ha, har en jordbruksklassning utförts i samband med framtagandet av översiktsplan 2035. I klassningen fick jordbruksmarkerna 3 av 8 poäng. Dessa poäng gällde ”avstånd inom en radie 1000 meter till brukningscentrum”, ”Jordbruksmarkens storlek” och ”Avstånd inom en radie 1000 meter till djurhållande gårdar med minst 5 djurenheter” . Enligt kommunens ställningstagande i översiktsplan 2035 bedöms därför jordbruksmarken vara möjlig att ta i anspråk om det tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse.

I framtagandet av en ny översiktsplan för Mullsjö kommun har en lokaliseringsprövning utförts utifrån all markanvändning. I översiktsplanen beskrivs bland annat att för att Mullsjö kommun ska växa på ett hållbart, attraktivt och kostnadseffektivt sätt ska mark bebyggas där det redan finns befintliga strukturer såsom exempelvis närhet till kommunal service, infrastruktur och sociala värden. I översiktsplanen har området kring Ruder bedömts som lämpligt för nya bostäder utifrån dessa kriterier.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär att jordbruksmarken kommer tas i anspråk till förmån för bostadsbebyggelse och till viss del infrastruktur. Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken är jordbruksmarken av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse och verksamheter endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och om detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

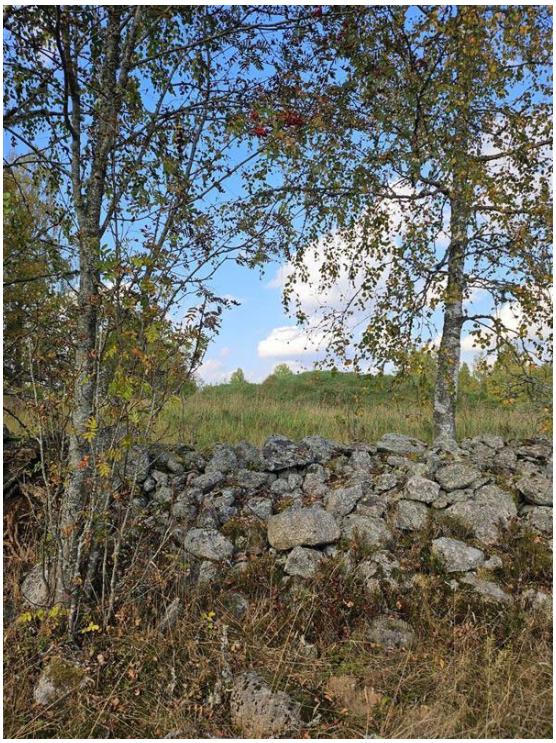
Figur 8: Jordbruksmark inom planområdet

Eftersom det finns stora begränsningar för fortsatt utbyggnad av Mullsjö tätort till följd av barriärer i form av kommungränsen, riksväg 26/47 och Stråken är utvecklingen av bostadsbebyggelse på Ruder viktigt för att möjliggöra fler bostäder inom tätorten. Därför bedöms utvecklingen enligt detaljplaneförslaget tillgodose ett väsentligt samhällsintresse som inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Det allmänna intresset att utveckla marken med bostadsbebyggelse väger därför tyngre än intresset att bevara jordbruksmarken.

Stenmurar

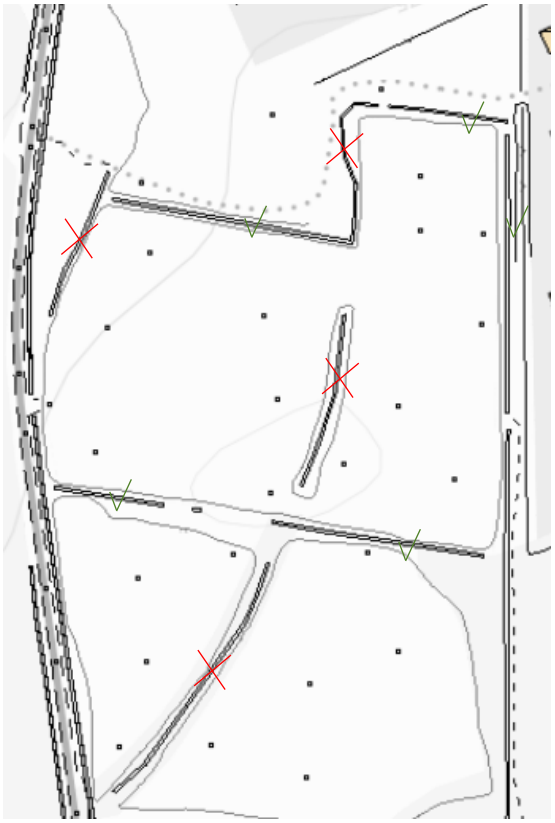
Det finns flera stenmurar i anslutning till den tidigare åker- och betesmarken. Stenmurar har höga naturvärden och en viktig funktion i ekosystemet då de utgör livsmiljöer, tillflyktsorter och spridningsvägar för flera av jordbrukslandskapets växt- och djurarter. En stenmur i eller vid jordbruksmark utgör ett biotopskyddsområde enligt 5 § i förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt 7 kap. 11 § första stycket 1 miljöbalken. För att en stenmur ska räknas som ett biotopskyddsområde ska den vara: *En uppbyggnad av på varandra lagda stenar som har en tydlig, långsträckt utformning i naturen och som har eller har haft hägnadsfunktion eller som funktion att avgränsa jordbruksskiften eller någon annan funktion.* Utifrån denna beskrivning görs bedömningen att stenmurarna inom planområdet är biotopskyddsområden.

Figur 9: Stenmur inom planområdet

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär att fyra stenmurar kommer att bevaras inom sin nuvarande lokalisering. Se figur 10. Detta regleras i detaljplanen genom att stenmurarna ligger inom markanvändning för park och för natur samt genom egenskapsbestämmelsen – Stenmur$_1$ – Stenmur ska bevaras. Resterande stenmurar ligger inom mark som regleras med markanvändningarna bostäder, gata och skola. Detta innebär att dessa stenmurar kommer att behöva flyttas till en annan plats inom planområdet, förslagsvis till parkmarken i västra delen av planområdet. Kommunen bedömer att detta är nödvändigt för att skapa en god och hållbar bebyggd miljö. Eftersom stenmurarna är biotopskyddade har kommunen innan granskningsskedet sökt dispens om att flytta stenmurarna, vilket Länsstyrelsen beslutade att medge kommunen 9 april 2026. Beslutet förenades med sex villkor där ett av dessa är att dispensen gäller under 5 år.

Figur 10: Rött kryss: Stenmurar som föreslås flyttas vid exploatering. Grön bock: Stenmurar som föreslås bevaras

Geotekniska förhållanden

I den geotekniska undersökningen som har gjorts inom planområdet redovisas att markens nivå varierar över Ruder-området, men sluttar från cirka +280 i öst till omkring +260 i väst. Markens ytskikt utgörs övervägande av en mullhaltig sand med en uppmätt mäktighet varierande mellan 0,1 och 0,6 meter. I en undersökningspunkt har ett 0,3 meter tjockt torvlager noterats. Därunder finns ett lager av sand till grusig sand, vars underkant ligger på mellan 0,7 och 1,9 meter under markytan. I några undersökningspunkter har sandskiktet inte påträffats. Under sandlagret, eller direkt under det mullhaltiga ytskiktet där sand inte påträffats, finns en sandmorän, delvis något siltig och delvis grusig.

Moränen når ned till djup där undersökningarna avbrutits, vilket varierar mellan 4–5 meter, men i vissa fall 1–2 meter. Stopp bedöms normalt ha erhållits i den fasta moränen eller mot större sten eller block i moränen. Att stopp erhållits mot berg i någon undersökningspunkt kan inte uteslutas.

Enligt undersökningen är det uppskattade djupet till berg mellan 5 och 10 meter inom största delen av planerad kvartersmark. Mindre djup, 3 till 5 meter, kan förekomma i direkt anslutning till områdesgränsen mot den bebyggda fastigheten i söder, mot den bebyggda fastigheten i öster samt mot Folkhögskolans mark i väster.

Se bilaga ” Markteknisk undersökningsrapport, geoteknik ” för att ta del av hela den marktekniska undersökningsrapporten.

Planförslag och konsekvenser

Den geotekniska utredningen visar att de förekommande jordarterna, under det ytliga mullhaltiga sandlagret, är bärkraftiga. Generellt gäller att de geotekniska förutsättningarna för direkt grundläggning av byggnader och anläggande av vägar, gator och andra anläggningar är goda och att schaktmassor av förekommande sand- och moränjordar kan återanvändas som bärkraftig fyllning. Vad gäller sättnings- och stabilitetsförhållanden bedöms det inte föreligga någon risk för skadliga sättningar eller risk för ras utifrån de befintliga jordlagerna. I samband med markarbeten, terrasseringar, ledningsschakt och liknande, krävs dock alltid en rutinmässig kontroll av berörda områdens och slänters stabilitet.

I utredningen bedöms det uppskattade djupet till berg ligga mellan 5 och 10 meter, men att det kan förekomma på mindre djup. Detaljplanen reglerar därför inte förbud mot källare eftersom möjligheten bedöms som god, men det rekommenderas ändå att risken för bergkontakt utreds inom vissa delar av planområdet samt att grundvattenförhållandena utreds inom hela planområdet i det fall källare ska anläggas.

Hydrologiska förhållanden

Resultatet från den geotekniska undersökningen gällande de hydrogeologiska förhållandena indikerar att grundvattenytan ligger djupt. Två grundvattenrör installerats april-maj 2017, men inget grundvatten påträffades inom undersökta djup, det vill säga cirka 4 meter under markytan.

Det bör dock noteras att grundvattennivåerna under våren 2017 låg mycket under de normala för årstiden och eftersom grundvattenståndet är beroende av nederbörd och dessutom varierar över året så kan det inte uteslutas att grundvattennivåerna normalt kan ligga högre än de registrerade.

Se bilaga ” Markteknisk undersökningsrapport, geoteknik ” för att ta del av hela den marktekniska undersökningsrapporten.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget bidrar till stora förändringar i markytan då mer hårdgjord yta tillkommer till följd av exploateringen av bostäder och gator. Mycket genomsläpplig yta bevaras dock inom planområdet eftersom stora delar är utpekade som naturmark och parkmark, vilket gör att vatten kan filtreras ner i marken och den naturliga vattenbalansen kan bevaras. För att minska översvämningsrisken inom och utanför planområdet planeras även en dagvattendamm anläggas inom planområdet, vilket även regleras i detaljplanen inom parkmarken i västra delen av planområdet.

Kulturmiljö

Fornlämningar

Inom planområdet finns flera registrerade fornlämningar. Under åren 2015–2020 utreddes dessa i flera etapper, vilket resulterade i fyra rapporter. Det sista beslutet från länsstyrelsen gällande ”Resultat från arkeologisk förundersökning av fossil åker L1970:3194 och L1970:3180, på Nykyrka Ruder 1:7, Mullsjö kommun” lyder ”Länsstyrelsen bedömer att de berörda lämningarna inte kräver ytterligare arkeologiska insatser utan kan anses undersökta och borttagna. Övriga lämningar inom det markerade planområdet på bifogad karta är antingen tidigare undersökta och borttagna, eller bedömda som övrig kulturhistorisk lämning för att de är yngre. De saknar därför fornlämningskydd. Ur fornlämningssynpunkt är därmed hela planområdet nu tillgängligt för byggnation”.

Planförslag och konsekvenser

Planområdet och dess framtida byggnation bedöms inte påverka fornlämningar inom planområdet.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Hushållningsbestämmelserna gäller för jordbruksmark, skogsbruksmark, stora oexploaterade områden och ekologiska särskilt känsliga områden.

Cirka 1,4 hektar av planområdet är utpekat som jordbruksmark i Jordbruksverkets jordbruksblock. Jordbruksmarken är idag orörd. Utifrån lokaliseringsprövning, bedömning av

brukningsvärdet samt om detaljplanen bidrar till ett väsentligt samhällsintresse gör Mullsjö kommun bedömningen att intresset att exploatera marken väger tyngre än intresset att bevara och bruka jordbruksmarken. Detta eftersom området är viktigt för utvecklingen av tätorten och eftersom området är utpekat som utvecklingsområde i kommunens översiktsplan.

Utöver jordbruksmarken påträffas inga sådana värden som omfattas av hushållningsbestämmelserna inom planområdet.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer regleras i 5 kap. miljöbalken och berör kvalitet på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. Miljökvalitetsnormerna omfattar bland annat föroreningar i utomhusluft och omgivningsbuller eller vattenkvaliteten vid sjöar och vattendrag. Syftet med miljökvalitetsnormer är att skydda människors hälsa, miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Planförslag och konsekvenser

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte överskrida eller negativt påverka miljökvalitetsnormerna för buller och luft. Detta eftersom Mullsjö generellt har en god luftkvalitet, eftersom planområdet är beläget i utkanten av tätorten samt eftersom den planerade byggnationen inte är av ett sådant slag att den bidra till en stor miljöpåverkan. Vad det gäller planområdets närmsta ytvattenförekomst, Mullsjön, har den vattenkvalitetskrav att år 2027 uppnå en god ekologisk status. I dagsläget år 2026 är statusen måttlig.

För att detaljplanen inte ska bidra med försämringar av den ekologiska statusen för Mullsjön reglerar detaljplanen att en dagvattendamm ska anordnas inom parkmarken. Detta genom att fördröja och rena dagvatten från exempelvis byggnader, tak och hårdgjorda ytor innan det når ytvattenförekomsten Mullsjön.

Miljö

Dagvatten

Dagvatten utgörs av regn-, smält- och dräneringsvatten som rinner från markytor, tak och hårdgjorda ytor via diken, ledningar eller ytavrinning till vattendrag, sjöar eller reningsverk.

Idag finns inga dagvattenledningar inom planområdet och den närmsta är belägen i Björsätervägen, väster om planområdet. Inom planområdet finns en flödesväg som uppkommer i mitten av planområdet och som leder ner mot Mullsjön, där mycket höga flöden kan uppkomma. Området är i nuläget till stor del oexploaterat och består huvudsakligen av naturmark, vilket innebär att en stor del av nederbörden infiltreras i marken.

Enligt "Nykyrka-Ruder 1:7, Mullsjö, PM Geoteknik" (Atkins) bedöms förutsättningarna för infiltration vara relativt goda inom de delar av området där sandlager förekommer ovan morän och där grundvattennivån ligger på större djup. I områden där sandlagret är tunnare eller saknas, begränsas infiltrationsmöjligheterna eftersom moränen har lägre genomsläpplighet.

Förutsättningarna bedöms däremot vara relativt goda för att anlägga öppna fördröjningsmagasin eller dagvattendammar i den befintliga sandmoränen.

Planförslag och konsekvenser

Vid genomförande av detaljplanen kommer andelen hårdgjorda ytor att öka. Detta innebär att markens naturliga infiltrationsförmåga minskar samtidigt som dagvattenflödena ökar både i volym och hastighet jämfört med dagens situation. Vid genomförande av detaljplanen kommer även den befintliga flödesvägen med höga flöden att förändras genom att området bereds för byggnation i form av bostäder och gator.

För att hantera dagvattnet inom planområdet behöver hantering ske enligt principen lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i kombination med central fördröjning innan avledning sker till det kommunala dagvattennätet. Syftet är att minska och fördröja dagvattenflöden innan vattnet når områdets huvudsystem. Därför möjliggör detaljplanen hantering genom LOD, i form av infiltrering i naturmarken, i parkmarken och i trädgårdar inom planområdet samt genom att dagvattnet kan hanteras via diken. Vidare reglerar även planförslaget anläggande av en dagvattendamm inom parkmarken i västra delen av planområdet, vilket kommer fungera som en central fördröjning. Detta regleras genom egenskapsbestämmelsen Dagvattendamm$_1$ – Dagvattendamm ska finnas.

Denna dagvattendamm ska utgöra områdets huvudsakliga fördröjningsmagasin. Efter fördröjning i dagvattendammen ska dagvattnet avledas kontrollerat via dagvattenledningar till det kommunala dagvattennätet i Björksätervägen och vidare mot recipienten Mullsjön. Dammen ska placeras inom parkmarken i västra delen av planområdet, i ett läge som möjliggör att dagvatten från området kan samlas upp och fördröjas innan kontrollerad avledning sker nedströms. Se figur 11. Dagvattendammen kommer även bidra till rening av dagvattnet genom exempelvis sedimentation, växtupptag och naturliga biologiska processer innan vattnet leds vidare. Parkmarken bedöms vara tillräckligt stor för att rymma en dagvattendamm med erforderlig volym. Den exakta dimensioneringen av dammens volym, utlopp och tekniska utformning fastställs i samband med projektering av området. Dagvattendammen ska dock dimensioneras för att kunna hantera ett 100-årsregn inklusive klimatfaktor 1,4 för en maximalt utbyggd plan.

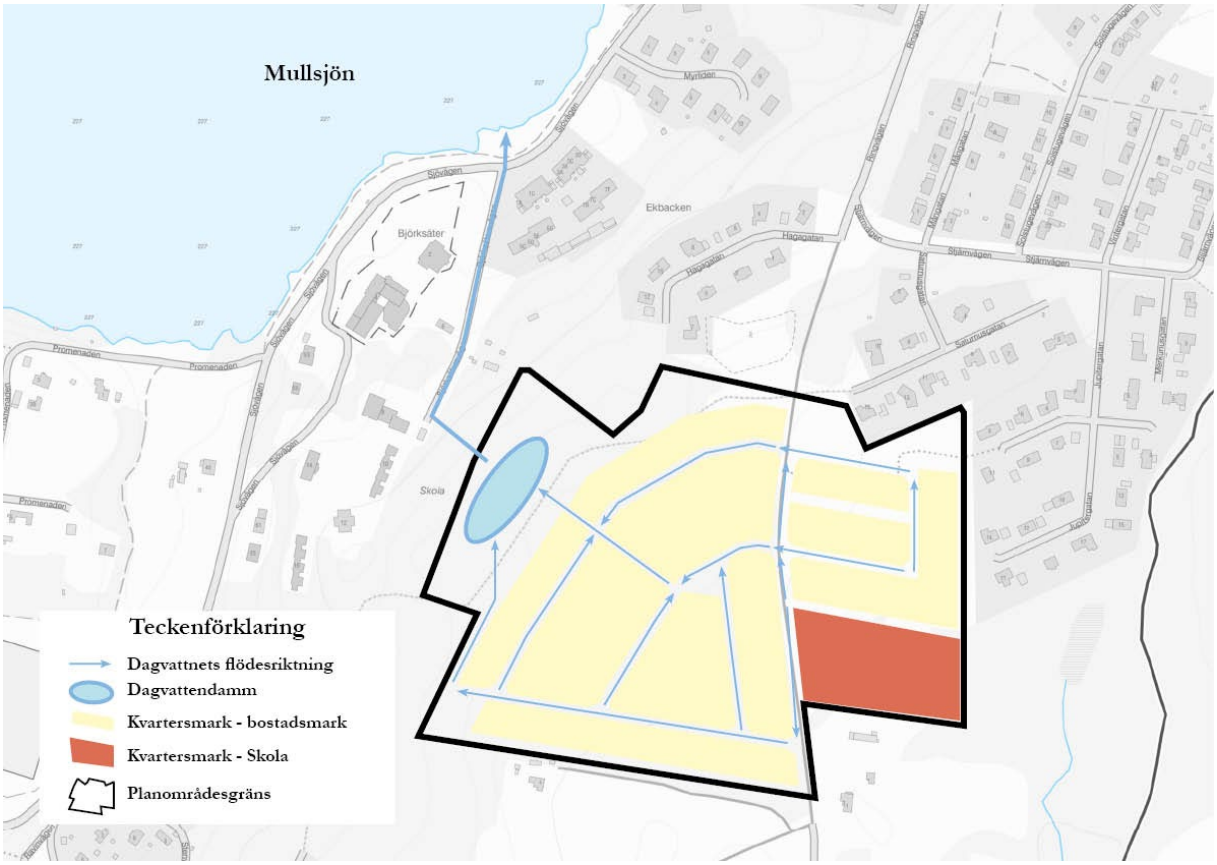
Dagvattendammen ska anläggas i samband med exploateringen av området. Dagvattendammen utgör en förutsättning för planens genomförande och ska vara färdigställd innan området tas i bruk. Den planerade dagvattendammen avses ingå i den kommunala dagvattenhanteringen och kommer efter utbyggnad att förvaltas och underhållas av kommunens gata-/parkenhet.

Vad det gäller utbyggnad av det kommunala dagvattennätet inom planområdet, ska dagvattenledningar primärt anläggas i de planerade gatorna och ledas vidare till dagvattendammen. Detaljerad utformning av dagvattensystemet, inklusive dagvattenledningar, brunnar, dimensioner och anslutningspunkter, fastställs i samband med projektering av området. I projekteringsskedet utreds bland annat ledningsdimensioner, placering, lutningar samt koppling till befintligt kommunalt dagvattennät i Björksätervägen. I samband med projekteringen kommer även dagvattensystemets funktion vid dimensionerande regn samt skyfall att verifieras genom hydrauliska beräkningar. Dimensioneringen ska säkerställa att utgående flöde från planområdet efter exploateringar förbättrar förutsättningarna nedströms i jämförelse med dagens vattenflöden.

Genom denna lösning säkerställs att:

• dagvattenflöden från området fördröjs
• flödestoppar reduceras
• belastningen på nedströms områden förbättras jämfört med dagens situation

Sammanfattningsvis utgör dagvattendammen och dagvattenledningarna tillsammans ett sammanhängande dagvattensystem där dammen fungerar som fördröjningsmagasin medan ledningssystemet möjliggör kontrollerad avledning nedströms.

Figur 11: Karta över exempel på dagvattenflödenas riktning vid uthyggt område

Hälsa och säkerhet

Omgivningsbuller

Omgivningsbuller som berör planområdet är vägtrafikbuller från fortsättningen av Ringvägen som går igenom planområdet. Det har inte gjorts några trafikmätningar på vägen, men utifrån liknande vägar kan cirka 100 fordon per dygn vara en rimlig trafikmängd att utgå ifrån som nuläge. Detta eftersom den främst används som tillfartsväg till gårdar som är belägna på Ruder och Älghagen. De riktvärden som gäller för vägtrafik är 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsfasad samt 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå vid uteplats. För förskola gäller riktvärdena 55 dBA ekvivalent ljudnivå för utomhusmiljön och att minst hälften av samtliga lekytor utomhus ska ligga under 50 dBA.

Planförslag och konsekvenser

För att beräkna framtida bullernivåer från fortsättningen av Ringvägen har Trafikverkets trafikalstringsverktyg från samt ”hur mycket bullrar vägtrafiken?” som Boverket och SKR har

tagit fram används. Eftersom planområdet är den första större exploateringen på Ruder, och det i framtiden förväntas, utifrån översiktsplan 2035, ske en större utbyggnad samt att vägen igenom planområdet kan bli en genomfartsväg från riksväg 26/47 har bullernivåerna beräknats utifrån fyra scenarier:

- **Scenario 1: Utbyggnad av hela detaljplanen Bostäder + Förskola**
  Om hela detaljplanen byggs ut, alltså med både bostäder och förskola beräknas årsmedeldygnstrafik uppnå maximalt 1000 fordon. Detta innebär att vid en hastighet om 40 kilometer/timmen kommer den ekvivalenta ljudnivån vara 53 dBA, 10 meter från vägens mitt. Detta innebär att den ekvivalenta ljudnivån vid fasad kommer att ligga under riktvärdena och att det går att anordna uteplatser inom varje fastighet som inte överskrider 50 dBA. För att klara riktvärdena ska uteplatsen vara belägen cirka 20 meter från vägens mitt. Att bebyggelsen inte placeras inom 10 meter från vägens mitt säkerställs genom prickmark på de fastigheter som gränsar till fortsättningen av Ringvägen.

- **Scenario 2: Endast utbyggnad av bostäder**
  Om inte förskolan byggs ut inom planområdet beräknas en årsmedeldygnstrafik inte uppnå 1000 fordon som är det lägsta antalet fordon i tabellen från Boverket och SKR kan beräkna utan kommer ligga på cirka 400 fordon per dygn. Detta innebär att den ekvivalenta ljudnivån vid fasad kommer att ligga under riktvärdena och att det går att anordna uteplatser inom varje fastighet som inte överskrider 50 dBA.

- **Scenario 3: Fortsatt utbyggnad av Ruder**
  Förutsatt att hela planområdet är utbyggt enligt ”scenario 1”, samt att etapp 5 och 6 av Ruder enligt översiktsplanen bebyggs med cirka 80 ytterligare bostäder, beräknas årsmedeldygnstrafik uppnå till maximalt 1500 fordon inom planområdet. Detta innebär att vid en hastighet om 40 kilometer/timmen kommer den ekvivalenta ljudnivån vara 55 dBA, 10 meter från vägens mitt. Detta innebär att den ekvivalenta ljudnivån vid fasad kommer att ligga under riktvärdena och att det går att anordna uteplats inom varje fastighet som inte överskrider 50 dBA. För att klara riktvärdena ska uteplatsen vara belägen minst 35 meter från vägens mitt.

- **Scenario 4: Väg som kopplar samman väg 26/47**
  Om hela Ruder byggs ut enligt ”scenario 3” och om vägen mellan väg 26/47 och Ruder anläggs i enlighet med översiktsplanen beräknas årsmedeldygnstrafik uppgå till cirka 4000 fordon per dygn. För att bedöma möjlig framtida årsmedeldygnstrafik från vägen mellan väg 26/47 och Ruder har Jönköpingsvägen som är tätortens nuvarande infart från väg 26/47 används som underlag. Jönköpingsvägen hade år 2024 en årsmedeldygnstrafik strax över 5000 fordon. Om häften av dessa fordon i stället skulle köra via Ruder skulle detta innebära en årsmedeldygnstrafik om cirka 2500 fordon per dygn. Vid en hastighet om 40 kilometer/timmen och en årsmedeldygnstrafik om 4000 fordon per dygn kommer den ekvivalenta ljudnivån vid fasad ligga på 58 dBA, 10 meter från vägens mitt. Däremot kommer inte uteplats kunna ordnas inom de fastigheter som ligger längs med huvudgatan utan att bullerplank eller annan ljuddämpande åtgärd uppförs. Bostadsbebyggelsen kan med fördel utformas på ett sådant sätt att en bullerskyddad uteplats möjliggörs, exempelvis genom att uppföra bostadsbyggnation i vinkel. På sådant sätt kan utemiljöns bullernivåer säkerställas för framtiden. Kommunen bedömer därför att det är möjligt att uppföra en bullerskyddad uteplats inom samtliga fastigheter inom planområdet.

Kommunen bedömer att det mest sannolika scenariot på kort sikt är scenario 1 - att området byggs ut enligt detaljplanen. I det fall utbyggnad sker enligt scenariona 3 eller 4 ska konsekvensen av ett ökat trafikflöde behandlas i projekteringsfasen för dessa åtgärder.

Gällande ytan för förskola bedöms den vara så pass stor att det är möjligt att placera förskolebyggnaden längre in på tomten samt använda byggnaden som bullerskärm mot buller från gatan. Området är även idag ett skogsområde där träd och grönska kan bevaras för att dämpa bullernivåerna.

Risk för olycka

Insatstiden för räddningstjänsten från brandstationen till planområdet beräknas ligga under 10 minuter, vilket bedöms som ett godtagbart avstånd. Avståndet mellan brandposter bör understiga 150 meter i enlighet med kommunens handlingsprogram och gällande VAV-norm. Befintliga brandposter ligger inom 150 meter från planområdet. Avståndet mellan brandposter och angreppspunkt bör inte överstiga 100 meter enligt gällande VAV-norm. I dagsläget finns inga brandposter inom planområdet.

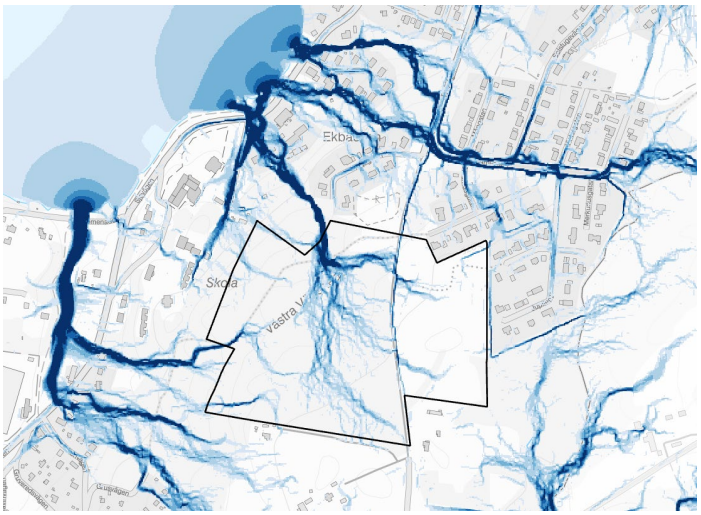
Planförslag och konsekvenser

I de projekteringar som kommer tas fram vid genomförande av planen ska brandposter planeras för att följa kommunens handlingsprogram och VAV-normen.

Risk för översvämning

WSP tog under 2022 fram en skyfallskartering över delar av Mullsjö kommun. Skyfallskarteringen visar att det finns en flödesväg med ett mycket högt vattenflöde som går från mitten av planområdet och vidare nordväst nedströms mot Mullsjön och genom befintliga fastigheter. Se figur 12.

Idag finns inga dagvattenledningar inom planområdet och närmsta finns på Björsätervägen, väster om planområdet.

Figur 12: Skyfallskartering som visar maximalt flöde. Svart linje är planområdesgränsen

Planförslag och konsekvenser

Skyfall innebär stora vattenmängder under kort tid som normalt inte kan hanteras enbart genom dagvattenledningar, vilket kan bidra till att översvämningar uppstår. Dagvattenhanteringen ska därför utformas så att även extrema regn kan hanteras genom kontrollerad ytavrinning, fördröjning och planerade avrinningsvägar.

Exploatering med ökade hårdgjorda ytor inom planområdet kan påverka vattenflödet mot Mullsjön. För att säkerställa att vattnet som uppstår inom planområdet kan fördröjas, så att bebyggelsen nedströms inte påverkas negativt, reglerar detaljplanen att en dagvattendamm ska finnas inom parkmarken. Den planerade dagvattendammen ska bidra till att reducera flödestoppar vid kraftiga regn. Den exakta dimensioneringen av dammens volym, utlopp och tekniska utformning fastställs i samband med projektering av området. Dagvattendammen ska dock dimensioneras för att kunna hantera ett 100-årsregn inklusive klimatfaktor 1,4 för en maximalt utbyggd plan. Det identifierade skyfallsstråket ska särskilt beaktas i den fortsatta projekteringen. Se figur 12. Detta genom att markhöjdsättning, gator och grönytor utformas så att vatten vid kraftiga regn kan ledas mot planerade dagvattenlösningar och vidare genom området på ett kontrollerat sätt utan att orsaka skador på byggnader både inom och utanför planområdet.

Utöver regleringen om dagvattendamm bidrar detaljplanen till att minska risken för översvämning genom att säkerställa genomsläppliga ytor inom planområdet i form av naturmark och parkmark.

Risk för ras

Planområdet har ingen identifierad risk för ras och skred. Enligt den geotekniska undersökningen framgår det att det inte bedöms föreligga någon risk för ras i befintliga jordlager (sand och sandmorän) vid nuvarande förhållanden inom planerad kvartersmark.

I samband med markarbeten, terrasseringar, ledningsschakt och liknande, krävs dock alltid en rutinmässig kontroll av berörda områdens och slänters stabilitet.

Planförslag och konsekvenser

Planområdet föreslår ingen byggnation som bedöms påverka risken för ras- och skred negativt.

Radon

Radonhalten i marken mättes upp senast 2017 i tre undersökningspunkter. I de mätningarna mättes halten upp till värden varierade mellan cirka 2 och 15 kBq/m^3 . Gränsen mellan låg- och normalrisk är 10 kBq/m^3.

Planförslag och konsekvenser

Utifrån de uppmätta värdena bedöms det lämpligt att exploatera området med den markanvändning som detaljplanen föreslår, byggnader ska dock radonsäkras vid uppförande.

Förorenad mark

Vid framtagande av en ny detaljplan ska riskobjekt inom 1 kilometer från planområdet identifieras och bedömas. Enligt EBH-kartan finns ett utpekat objekt med riskklass 3 (måttlig risk) inom 1 kilometer från delar av området. Objektet är en avfallsdeponi och ligger i Habo kommun. När gällande detaljplan från 2017 gjordes, togs en geoteknisk utredning fram. Under den utredningen noterades inga föroreningar i marken. I den geotekniska utredningen utfördes inte någon egentlig miljöprovtagning, men i de jordprover som utfördes påträffades ingen jord med tvivelaktig lukt eller missfärgningar.

Planförslag och konsekvenser

Utifrån resultaten i den geotekniska utredningen och topografin till det utpekade objekt är bedömningen att det inte föreligger någon risk för spridning av föroreningar från EBH-objektet till detaljplaneområdet. Om det vid markarbetena upptäcks en förorening ska tillsynsmyndigheten enligt 10 kap. 11 § miljöbalken genast underrättas. Eventuellt förorenade massor ska tas om hand och körs till godkänd mottagningsanläggning.

Djurhållning

I närhet till planområdet finns småskaliga djurhållande gårdar, vilket kan innebära att störningar och olägenhet i form av exempelvis lukt, flugor, allergener, damm, höga ljud från djuranläggningar och starkt ljussken från ridbanor.

De grundläggande kraven när det gäller planering av den byggda miljön i anslutning till djurhållning finns i 2 kap. PBL. Enligt 2 kap. 5 § p1 PBL ska bebyggelse och byggnadsverk vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet. I 2 kap. 9 § framgår det att planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Dessa två paragrafer innebär att kommunen ska säkerställa att planläggning i närhet till djurhållande gårdar görs på ett sådant sätt att det inte innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

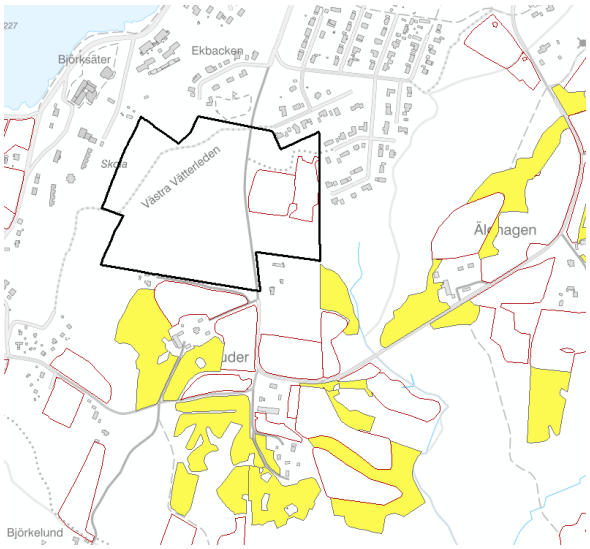
Enligt Boverket har hästen fått en ökad betydelse för människors rekreation och hälsa och det är i många fall möjligt att bygga närmare stall än vad som har gjorts tidigare. Boverket menar att riskerna för störningar bör vägas mot fördelar och möjligheter att djurhållande gårdar finns i närheten av planområdet.

Ju längre avståndet är mellan djurhållning och bebyggelse desto mindre är risken. Men det gäller inte alla platser. Risken för allergenspridning ses som en hälsorisk runt stall och hästhagar men allergenerna sprids främst inom 50–100 meter från platsen där hästarna vistas. I en öppen terräng kan vinden föra med sig lukt, damm och allergener, men om det finns kullar, vegetation och liknande emellan, kan det begränsa störningarna. Då kan ett kortare skyddsavstånd räcka. Det är dock viktigt att känsligare miljöer såsom förskolor och skolor tas ökad hänsyn till. Samma

åtgärder kan vara fördelaktiga för att begränsa luktstörningar som kan förekomma från exempelvis gödselupplag.

Planförslag och konsekvenser

Närmsta betesmark som är utpekad i Jordbruksverkets jordbruksblock är belägen i anslutning till planområdet sydöstra del som föreslås som skola. Se figur 13. Det finns även en ytterligare betesmark söder om planområdet som är belägen cirka 50 meter från föreslagen bostadsmark. Eftersom dessa har ägoslaget ”bete” går det inte att utesluta att marken används för djurhållning och betesmarkerna kan därför påverka detaljplanen.

Figur 13: Gula ytor representerar betesmark i närheten av planområdet. De ytor som är markerade i rött är övriga jordbruksmarker och svart linje är planområdesgränsen

Det finns även betesmark inom Habo kommun som är belägen öster om planområdet. Den närmsta betesmarken är belägen cirka 200 meter från planområdet och avgränsas av vegetation i form av skogsmark. Därför bedöms inte betesmarkerna inom Habo kommun påverka detaljplanen.

Området kring Ruder består av en lantlig miljö som anses vara en förutsättning för områdets attraktivitet och som ska prägla utformningen av den nya bebyggelsen. Därför bedömer Mullsjö kommun att närheten till djurhållande gårdar är ett positivt värde för områdets rekreation och karaktär i form av en lantlig miljö och att det därför inte krävs längre skyddsavstånd än vad planen föreslår. Avståndet mellan betesmarken söder om planområdet och den föreslagna bostadsmarken bedöms säkerställa att det inte blir en betydande olägenhet eller fara för människors hälsa och säkerhet. Detaljplanen reglerar även ett natursläpp om 10 meter vilket bidrar till att vegetation kan begränsa störningar ytterligare.

Betesmarken sydöst om planområdet är belägen cirka 50 meter från åkerholmen inom användningen Skola. Eftersom detaljplanen reglerar att åkerholmen ska bevaras kommer åkerholmen och dess vegetation säkerställa att hälsorisker kopplat till allergener och luktstörningar begränsas. Marken som regleras med Skola är har även utrymme att utformas på ett sådant sätt att ökade avstånd till betesmarken kan hållas.

Social hållbarhet

Barnperspektiv

Planområdet är beläget cirka en kilometer gång- och cykelväg från den befintliga förskolan Skogsgläntan och cirka två kilometer från kommunens befintliga skolområde i Mullsjö tätort. Gång- och cykelvägarna i riktning mot skolan är av god kvalitet.

Gällande befintliga aktiviteter för barn i närheten finns det en större park med lekplats och öppna grönytor cirka 600 meter gång- och cykelväg från planområdet. Vidare är Gruvered beläget cirka 1,2 kilometer med gång och cykel från planområdet där det finns fotbollsplaner och badplatser.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget möjliggör en sådan bebyggelse som antas medföra inflyttning av barnfamiljer. Detta innebär att planförslaget kräver att planområdet planeras med barn och ungas behov i åtanke.

Planområdet möjliggör en god trafiksäkerhet för barn, med gång- och cykelväg som leder mot skolområdet. Inom planområdet planeras inte en lekplats utan den befintliga parken som ligger cirka 600 meter från planområdet gång- och cykelväg beräknas vara tillräckligt nära för att skapa en god lekyta för barnen. Detta eftersom det även finns park- och naturmark i närheten som räknas som lekmiljö för barn samt eftersom planen möjliggör villabebyggelse som kan innehålla privata ytor som uppmuntrar till lek.

Inom planområdet har mark för en ny förskola reglerats som reserv vid eventuellt behov. Ytan är cirka 1,1 hektar vilket innebär att rekommendationerna från Boverket om 40 kvadratmeter utemiljö per barn är möjlig att tillgodose. Vid maximalt nyttjande av byggrätten om 30 procent av fastighetsarean kommer en friyta om cirka 7700 kvadratmeter möjliggöras. Platsen är även möjlig att utforma på ett sådant sätt att andra rekommendationer gällande utemiljön som exempelvis skuggbildning samt god luft- och ljudkvalitet bedöms kunna tillgodoses vid utveckling. Inom marken ska även angöring möjliggöras både för hämtning/lämning, personal och leveranser, dock regleras inte placeringen av detta i detaljplanen.

Rekreation

Idag används planområdet till stor del som ett rekreationsstråk, främst genom vandringsleden som sträcker sig i den västra delen av planområdet. Även den lantliga grusvägen uppskattas och används av många som tar promenader runt om Ruder.

I översiktsplanen är det beskrivet att vid utveckling av området ska omgivningspåverkan på natur-, kultur- och rekreationsvärdena i området Ruder som helhet värderas och värnas. I översiktsplanen föreslås även ”etapp 5 och 6” av Ruder byggas ut. Det är därför viktigt att redan i denna detaljplan säkerställa att rekreationsvärdena tryggas och kan anslutas vidare vid efterföljande planering och utveckling.

Planförslag och konsekvenser

För att planförslaget ska följa översiktsplanens intentioner möjliggör planförslaget bevarande av vandringsleden, detta genom att marken planeras som park. I planförslaget föreslås dock delar av

vandringsleden flyttas några meter nordväst för att möjliggöra bostadsbebyggelse. För att parkens karaktär och rumslighet ska bibehållas i området ska även träd och annan vegetation bevaras så att det kan skapas en grön barriär mellan vandringsleden och fastigheterna. Leden ska även åtgärdas så att den blir mer tillgänglig än vad den är idag.

Förutom parkmarken vid vandringsleden har planområdet utformats med mindre ytor för park emellan bostadsmark. Syftet med detta är att dessa ska fungera som ett mindre promenadstråk inom området och att det ska finnas gena vägar ner mot den större parken.

Service

Planområdet är beläget cirka 1,7 kilometer söder om Mullsjö centrum. Detta innebär att området inte bedöms ha god tillgång till service i sitt närområde, vilket dock inte bedöms som något negativt utifrån planområdets karaktär i form av en lantlig miljö. Planområdet ligger även på en höjd, med en höjdskillnad på cirka 40+ meter från centrum, vilket kan påverka möjligheten och viljan att gå och cykla till planområdet. Närmsta förskolan är Skogsgläntan som ligger cirka en kilometer från planområdet. I kommunens översiktsplan har bättre gång- och cykelvägar föreslagits. Under rubriken ”kollektivtrafik” förs även ett resonemang om att flytta befintlig rutt för kollektivtrafiken, vilket skulle kunna medföra att en busshållplats placeras närmre planområdet i framtiden.

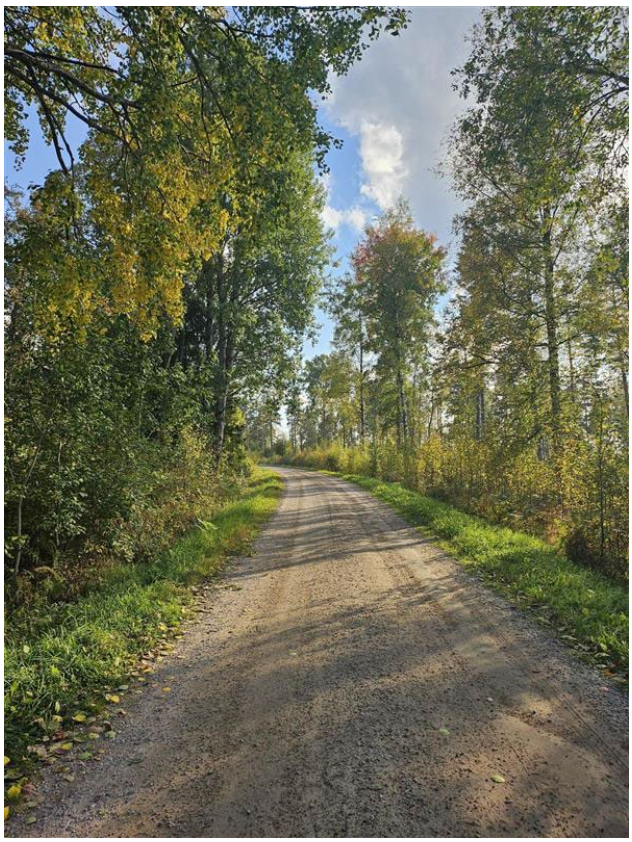
Planförslag och konsekvenser

Planförslaget möjliggör för cirka 80 nya bostäder i sydöstra delen av Mullsjö tätort. Konsekvensen av ett fullt utbyggt planområde bedöms vara att antalet barn ökar i Mullsjö tätort, vilket kan innebära att fler förskoleplatser efterfrågas. För att kunna möjliggöra en god, nära kommunal service i form av förskola, har mark för skola reglerats som reserv vid eventuellt behov. Mullsjö kommun kommer därför att bevaka områdets inflyttningsmönster och bedöma behovet utifrån den översiktliga planeringen och på verksamhetsnivå, och utifrån detta bedöma när en ny förskola krävs inom planområdet.

Trafik

Motortrafik, angöring och parkering

Planområdet nås primärt via Ringvägen norrifrån. Den befintliga vägen inom planområdet är en grusad, smal väg med en hastighetsbegränsning på 70 km/h och är en fortsättning på Ringvägen. Det finns ingen uppmätt årsmedeldygnstrafik men utifrån liknande vägar kan cirka 100 fordon per dygn vara en rimlig trafikmängd att utgå ifrån som nuläge. Det går även att ta sig till planområdet från Gruveredsvägen samt via Torestorpsleden. Vägarna söder om planområdet är idag enskilda vägar, som ägs av en vägförening. Detta innebär att kommunen inte har ansvar för skötsel och drift.

Figur 14: Befintlig grusväg inom planområdet

Bedömning av framtida trafikalstring utifrån översiktsplanen 2035

Utifrån kommunens översiktsplan som vann laga kraft december 2025 har markanvändning i form av bostadsmark söder om planområdet samt markreservat för väg mot riksväg 26/47 och Gruvered föreslagits. Detta innebär att vägen inom planområdet kan komma att bli en väg för genomfartstrafik i framtiden.

Vid en utbyggnad av de två markreservaten för väg bedöms det markreservat som går mot Gruvered inte påverka mängden trafik inom planområdet, däremot kan en väg mellan planområdet och riksväg 26/47 bidrar till att årsmedeldygnstrafiken uppgår till cirka 4000 fordon/dygn. Vid en utbyggnad av de bostadsområden som föreslås i översiktsplanen söder om planområdet uppskattas ytterligare 80 bostäder kunna tillkomma inom Ruder vilket enligt trafikalstringsverktyget skulle innebära en ökning av cirka 120 resor med bil per dygn inom planområdet.

I översiktsplanen beskrivs även vikten av att utreda möjligheten att i framtiden ha kollektivtrafik i denna del av Mullsjö tätort, detta för att kunna erbjuda en kollektivtrafik med bättre upptagningsförmåga. Om detta möjliggörs i framtiden kan trafikalstringen minska i området, vilket bedöms som positivt.

Planförslag och konsekvenser

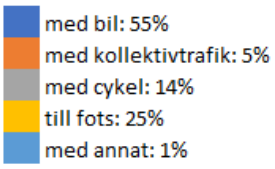
För att beräkna framtida trafikflöde vid utbyggnad av planförslaget har Trafikverkets trafikalstringsverktyg använts. Den indata som har används är lokalisering och markanvändning samt påverkansparametrar i form av frågor om kollektivtrafik, gångtrafik, cykeltrafik, biltrafik och mobility management. Se resultatet av trafikalstringsverktyget i figur 15. Eftersom bilanvändandet

är högt i Mullsjö kommun generellt kan trafikökningen med bil antas bli högre än vad resultatet av trafikalstringsverktyget visar.

Bästa skattning: 983 resor/dygn

Skattad färdmedelsfördelning

Andelen av resorna som är baserade på trafikalstringstal
med låg / medel / hög osäkerhet. Ju högre osäkerhet, desto försiktigare bör du vara när du tolkar resultaten.

Resor uppdelat efter markanvändning (exkl. nyttotrafik)

Markanvändningstyp	Bil	Kollektivtrafik*	Cykel	Gång	Annat	Totalt
Lägenhet	-	-	-	-	-	-
Radhus/parhus	-	-	-	-	-	-
Villa	117	10	27	42	6	202
Kontor	-	-	-	-	-	-
Småindustri/hantverkare	-	-	-	-	-	-
Detaljhandel	-	-	-	-	-	-
Stormarknad	-	-	-	-	-	-
Närbutik	-	-	-	-	-	-
Restaurang	-	-	-	-	-	-
Förskola	421	39	110	205	5	781
Låg/mellanstadium	-	-	-	-	-	-
Högstadie/gymnasium	-	-	-	-	-	-
Gym	-	-	-	-	-	-
Totalt antal resor/dygn	**539**	**49**	**138**	**247**	**11**	**983**

* Totalt antal på- och avstigande

Figur 15: Resultat av trafikalstringsverktyget

Planförslaget möjliggör en större huvudgata samt flera lokalgator. Den befintliga vägen föreslås även breddas till 13 meter för att möjliggöra gata, gång- och cykelväg samt vägdiken. Vid exploatering av området bör hastighetsbegränsningen sänkas till 40 km/h detta både ur trafiksäkerhetssynpunkt och för att minska bullernivåerna inom området.

De lokalgator som tillkommer inom området föreslås med en bredd på 9 meter. In- och utfarter från bostadsfastigheter sker mot lokalgator i enlighet med detaljplaneförslaget. Planförslaget reglerar även utfartsförbud för de fastigheter som angränsar mot huvudgatan förutom mot den mark som regleras som skola. Detta bidrar till att inga ytterligare anslutningar kan tillkomma mot huvudgatan och att utfarter anläggs på ett trafiksäkert sätt.

Vad det gäller parkeringar ska dessa ordnas inom respektive fastighet. Inom mark för skola/bostad ska angöring planeras utifrån behov. I anslutning till denna mark finns även ett planerat E-område och vid planering av angöring till förskola eller bostäder ska inte angöring eller parkering placeras inom två meter från E-området.

Gång- och cykeltrafik

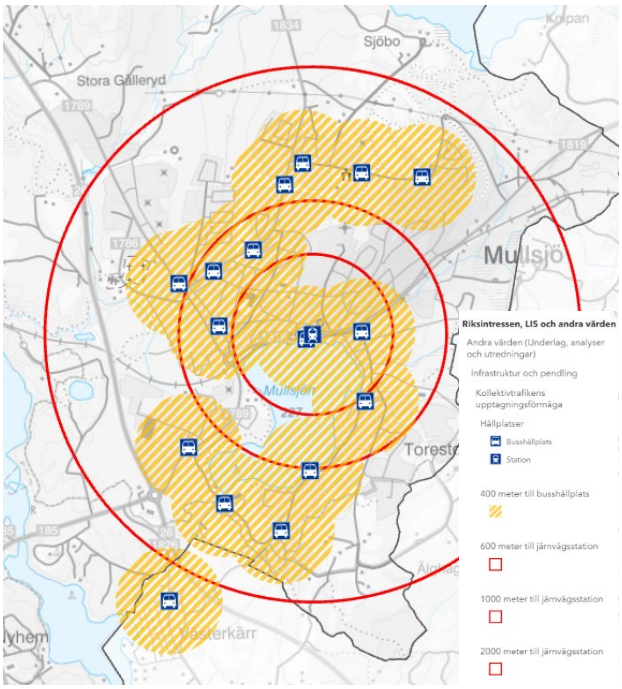
Inom planområdet finns inga befintliga gång- och cykelvägar. Närmsta gång- och cykelväg från planområdet är från korsningen Ringvägen/Stjärnvägen.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget möjliggör att en fortsättning av den befintliga gång- och cykelvägen som går längs med Ringvägen kan anläggas. Den befintliga grusvägen inom planområdet planeras breddas till 13 meter där en trottoar för gång- och cykeltrafik ska anläggas. För att skapa trafiksäkra lokalgator inom planområdet föreslås dessa bli 9 meter breda, där gång- och cykeltrafikanter kan röra sig tillsammans med biltrafiken.

Kollektivtrafik

Området ligger 1,7 kilometer från Mullsjö Resecentrum där både tågtrafik och busslinjer finns. Närmaste busshållplats finns vid Sjövägen. Den är belägen cirka 500–1000 meter gång- och cykelväg från planområdets föreslagna fastigheter. Se figur 16. Busstrafiken trafikeras 5 gånger per dag på vardagar i båda riktningar, två gånger på morgonen och tre gånger på eftermiddagen. På helgerna trafikeras hållplatsen endast två gånger på natten.

Figur 16: Avstånd till kollektivtrafik

Planförslag och konsekvenser

De senaste 10 åren har området Torestorp/Ruder växt. Tillsammans med kommunens översiktliga planering om att fortsätta växa i och runt omkring planområdet kan behovet av ytterligare busslinje eller förändrad sträckning för kollektivtrafiken i området uppstå. Mullsjö kommun kommer därför att bevaka behovet och arbeta för att utveckla kollektivtrafiken i Mullsjö tätort tillsammans med länstrafiken för att kunna erbjuda en attraktiv kollektivtrafik med bättre upptagningsförmåga. Detta kan bidra till att det i framtiden kan vara möjligt att busstrafiken flyttas till Ringvägen och därmed att en busshållplats kan förläggas inom planområdet.

Genomförandefrågor

Mark- och utrymmesförvärv

Skyldighet och rätt till inlösen

I enlighet med 6 kap. 13§ PBL har kommunen rätt att lösa in mark och enligt 14 kap. 14§ PBL har kommunen en skyldighet att på fastighetsägarens begäran lösa in mark som enligt detaljplanen ska användas för en allmän plats som kommunen ska vara huvudman för, eller annat än enskilt bebyggande, om markens eller utrymmets användning för det avsedda ändamålet inte kan anses säkerställd ändå. Under processens gång har det gjorts en fastighetsbestämning mellan fastigheterna Nykyrka-Ruder 1:43 och Nykyrka-Ruder 1:7 som har resulterat i att detaljplanen inte berör fastigheten NYKYRKA-RUDER 1:43, därför finns ingen skyldighet eller rätt till inlösen inom detaljplanen, vilket kommunen bedömde kunde finnas för en del av gatumarken innan fastighetsbestämningen utfördes.

Fastighetsrättsliga frågor

Förändrad fastighetsindelning

Inom fastigheterna Torestorp 1:95 och Nykyrka-Ruder 1:7 kommer avstyckningar ske för kvartersmark i form av bostäder.

Fastighetsrättsliga konsekvenser

I tabellen nedan beskrivs planområdets fastighetsrättsliga konsekvenser.

Fastighet	**Fastighetsrättsliga konsekvenser**
Torestorp 1:95	Allmän platsmark ska fortsatt vara i kommunalt ägo med kommunalt huvudmannaskap. Kvartersmark ska styckas av och säljas.
NYKYRKA-RUDER 1:7	Allmän platsmark och allmän kvartersmark ska fortsatt vara i kommunalt ägo med kommunalt huvudmannaskap. Kvartersmark ska styckas av och säljas.

Rättigheter

Servitut

Inom planområdet finns ett servitut till förmån för fastigheten Gruvered 1:32. Servitutet är ett officialservitut för väg och föreslås som parkmark i plankartan. Vägen finns inte idag men det är möjligt att anlägga väg utifrån gällande servitut.

Tekniska frågor

Vatten och avlopp

Mullsjö energi och miljö AB har hand om vatten- och avloppsanläggningar med tillhörande ledningar i Mullsjö tätort. Ledningar för vatten och avlopp finns på allmän platsmark utanför planområdet och kommer ledas vidare in på planområdet. Förslagsvis ska ny vattenledning kopplas mot befintlig ledning i Ringvägen och ny spillvattenledning mot Björksätervägen. Dagvattenledningar ska primärt anläggas i de planerade gatorna och ledas vidare till den planerade dagvattendammen. Efter fördröjning i dagvattendammen ska dagvattnet avledas kontrollerat via dagvattenledningar till det kommunala dagvattennätet i Björksätervägen och vidare mot recipienten Mullsjön. Detaljerad utformning av dagvattensystemet, inklusive dagvattenledningar, brunnar, dimensioner och anslutningspunkter, fastställs i samband med projektering av området. Den planerade dagvattendammen avses ingå i den kommunala dagvattenhanteringen och kommer efter utbyggnad att förvaltas och underhållas av kommunens gata-/parkenhet.

El och fiber

Underlag som har används för att identifiera befintliga ledningar i planarbetet har levererarats av Sweco genom Ledningskollen.

Vattenfall Eldistribution AB är huvudman för det allmänna elnätet i Mullsjö kommun. I planförslaget föreslås tre nya transformatorstationer som regleras genom E-områden i plankartan. Markupplåtelseavtal kommer tecknas med Vattenfall Eldistribution AB för transformatorstationerna när detaljplanen vunnit laga kraft. E-områdena har placerats på ett sådant sätt att tillkommande ledningar kan anläggas i gata och att skyddsavstånd om fem meter till närmsta bostad och två meter till parkering kan hållas. Åtkomst till transformatorstationen ska säkerställas genom bildande av ledningsrätt eller servitut.

Telia ansvarar för utbyggnad av tele- och fibernät i Mullsjö kommun. Inom planområdet finns två befintliga ledningar. I västra delen av planområdet finns en ledning som inte regleras som U-område, detta eftersom det bedöms mer lämpligt att flytta ledningen till gatu- eller parkmark än att bevara ledningen inom bostadsmarken. En flytt av befintlig ledning bekostas av exploatören. Den andra ledningen ligger i östra delen av planområdet och är en kopparkabel som är tagen ur drift. Om kabeln kommer fram i samband med schaktarbete ska kabeln ändförslutas.

Uppvärmning

Fjärrvärme finns inte utbyggt på Ruder-området men finns utbyggt i Björksätersvägen. Utifrån befintliga effektmöjligheter är dessa begränsade för en utbyggnad. För att kunna möjliggöra fjärrvärme krävs därför komplettering med en panncentral, vilket i så fall kommer anläggas utanför planområdet. Solör Bioenergi ansvarar för fjärrvärmenätet och eventuell utbyggnad och anslutning till fjärrvärmenätet hänvisas till dem.

Avfall

June Avfall & Miljö AB ansvarar för insamling av matavfall, restavfall, förpackningsavfall och tidningar. Utbyggnaden av lokalgatorna ska ske på ett sådant sätt att June Avfall & Miljö AB har möjlighet att hämta avfall på ett säkert sätt. Lokalgatorna inom planområdet är utformade på ett sådant sätt att avfallsbilar inte ska behöva vända eller backa. Fastighetsnära insamling ska ske på kvartersmark och fastighetsägaren ansvarar för att plats avsätts för detta vid bostadsbebyggelse. Eftersom vardera fastighetsägare ansvarar för att lösa avfallshanteringen är det viktigt att det finns utrymme för uppställning av två stycken 370-liters kärl inom respektive fastighet. För att undvika att fastighetsägare ska få dra fram sina kärl vid avfallshämtning, eller betala dragavstånd, ska kärlen kunna ställas upp inom tre meter från sopbilens uppställningsplats.

Vid hantering av avfall ska även June Avfall & Miljös avfallsföreskrifter och i Avfall Sveriges ”Handbok för avfallsutrymmen – riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation” följas.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Enligt 2 kap. 9 § BFS 2020:8 ska kommunen i planbeskrivningen redovisa en ekonomisk bedömning över väsentliga delar av vad genomförandet av detaljplanen kan antas innebära för berörda parter. Även den kostnadsfördelning och det betalningsansvar som kan uppkomma för berörda parter ska redovisas.

Mullsjö kommun/Exploatör bedöms stå för de kostnader som gäller:

- Projektering och anläggning av nya gator
- Anordnande av parkmark
- Projektering och anläggning av dagvattendamm
- Flytt och återuppförande av stenmurar
- Avstyckning
- Flytt av befintliga ledningar
- Eventuella utredningar i samband med byggnation
- Projektering och anläggning av ny förskola

Mullsjö Energi & Miljö AB bedöms stå för de kostnader som gäller:

- Utbyggnad och drift av kommunalt vatten och avlopp

Fastighetsägare bedöms stå för de kostnader som gäller:

- Bygglov och tillhörande moment inom byggprocessen enligt Mullsjö kommuns gällande taxa
- Anslutningsavgift för kommunalt vatten och avlopp
- Fastighetsnära insamling

Planavgift

Planläggning bekostas via planavgift i samband med bygglovsavgiften. Åtgärder för att genomföra planen bekostas av exploatör/fastighetsägare. Om det är aktuellt med ledningsrätter, flytt av ledningar, ombyggnad av ledningar och anläggningar ska exploatören stå för denna kostnad. Exploatören står även för kostnad för fastighetsbildning.

Anslutningsavgifter för vatten, avlopp, el och fiber kommer tas ut enligt gällande taxa från berörd ledningsägare.

Drift allmän plats

Den allmänna platsmarken, gator, park och natur ska Mullsjö kommun vara huvudman för. Mullsjö kommun ansvarar därav för drift av all allmän plats inom planområdet.

Drift vatten och avlopp

Efter färdigställd byggnation ska dessa övergå i Mullsjö Energi & Miljö AB ägo. Det kommunala bolaget Mullsjö Energi & Miljö AB ansvarar för drift av vatten och avlopp.

Gatukostnader

Exploatören kommer bekosta utbyggnad av den befintliga vägen samt resterande nya gator inom planområdet. Detta ingår i tomtpriset för respektive fastighet vid försäljning i den kommunala tomtkön alternativt regleras kostnaden i ett exploateringsavtal. Vem som kommer vara exploatör är ännu inte beslutat.

Organisatoriska frågor

Avtal

Inga planavtal och exploateringsavtal har tecknats mellan någon exploatör och kommunen. Vid genomförande av detaljplanen ska kommunen ska teckna avtal med elnätsägaren Vattenfall Eldistribution AB för att möjliggöra för nya transformatorstationer som kan tillgodose planområdets elförsörjning.

Tidplan

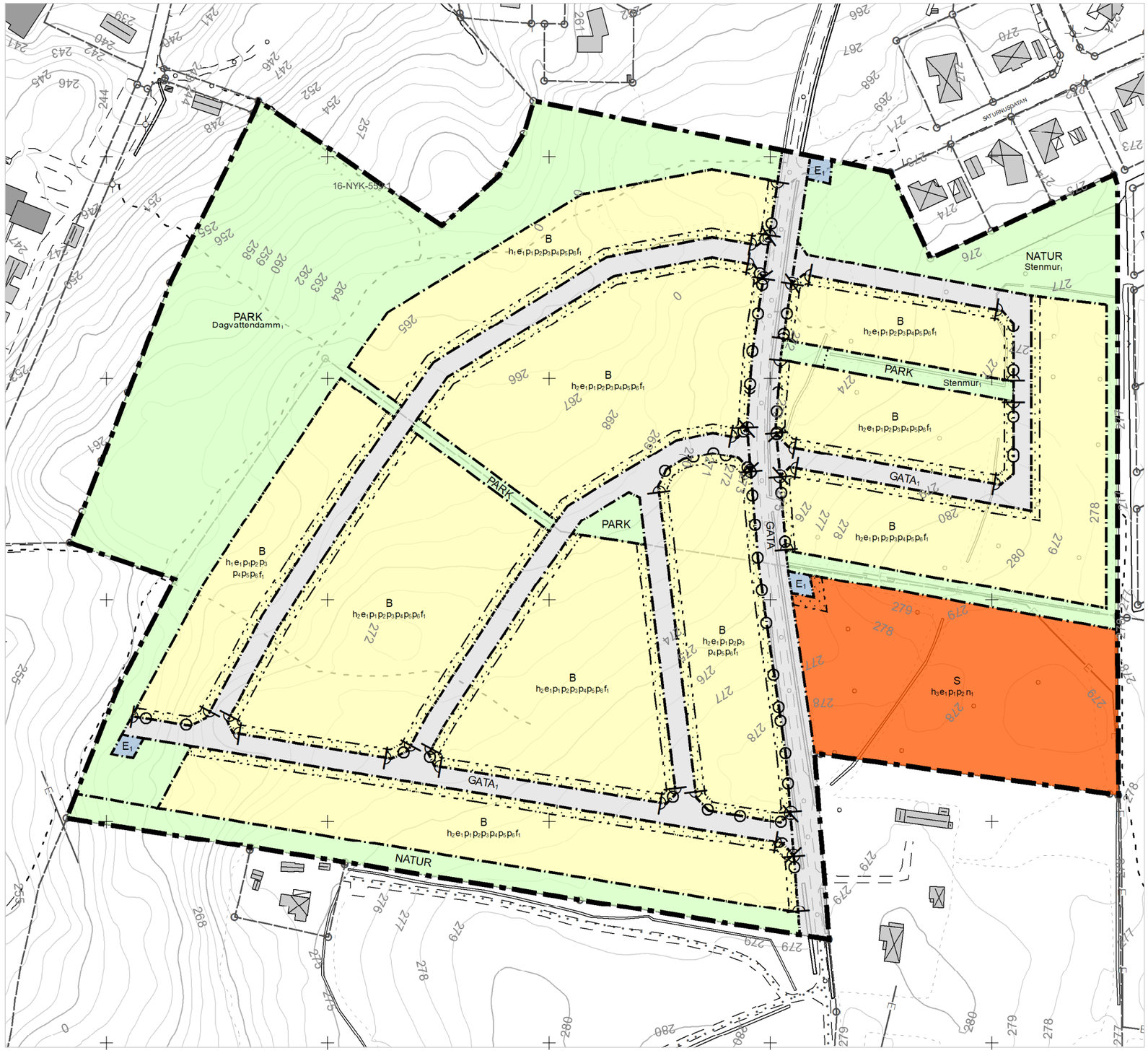
Samråd (BN)	Maj 2025
Granskning (BN)	Januari 2026
Antagande (KF)	Juni 2026
Laga kraft	Juli 2026

Medverkande tjänstepersoner

I planarbetet har följande tjänstepersoner medverkat:

Ofelia Singfjord, planarkitekt

Lina Helgegren, plan- och byggchef

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.

Endast angiven användning och utformning är tillåten.

Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

GATA	Gata
$GATA_1$	Lokalgata
PARK	Park
NATUR	Natur

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

B	Bostäder
E_1	Transformatorstation
S	Skola

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Stängsel, utfart och annan utgång

Utfartsförbud

Utformning av allmän plats

$Stenmur_1$	Stenmur ska bevaras
$Dagvattendamm_1$	Dagvattendamm ska finnas

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

h_1	Högsta nockhöjd är 6,0 meter.
h_2	Högsta nockhöjd är 9,0 meter.
h_3	Högsta nockhöjd är 12,0 meter.

Utnyttjandegrad

e_1	Största byggnadsarea är 30,0 % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Placering

p_1	Byggnad ska placeras minst 4,0 meter från fastighetsgräns
p_2	Komplementbyggnad ska placeras minst 2 meter från fastighetsgräns.
p_3	Fasadliv på huvudbyggnad ska placeras i egenskapsgräns mot allmän plats lokalgata
p_4	Vid grupphusbebyggelse i form av radhus, parhus och kedjehus får byggnader samt komplementbyggnader sammanbyggas i fastighetsgräns
p_5	Mindre byggnadsdelar på huvudbyggnad, exempelvis skärmtak, balkonger, farstukvist får skjuta ut maximalt 1,5 meter från egenskapsgräns mot allmän plats lokalgata.
p_6	Garage och carport ska ha portfasad placerad minst 6 meter från allmän platsmark lokalgata

Markens anordnande och vegetation

n_1	Åkerholmen ska bevaras

Utformning

f_1	Komplementbyggnader ska underordna sig huvudbyggnaden

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Koordinatsystem: SWEREF99 13 30
Höjdsystem: HR 2000

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-ka

Grundkartan är upprättad genom revidering och komplettering av fotgrammetriskt framställd primärkarta 2024-09

Fastighetsgränserna hänförs till 2026-03-12 och akt 0462-2026/2 som lagat kraft 2026-04-09
Rättigheter hänförs till 2026-03-12

Ledningar från ledningskollen är ej redovisade.
Fornminnen redovisas ej.

0 25 50 75 100 125 150 Meter

Till planen hör:
- Planprogram
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Grundkarta
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande
- Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning

Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera

Mullsjö Kommun

		Beslutsdatum	Instans
Mullsjö kommun	Jönköpings län		
Drn BN: 2025/2061	Drn KF: 2024/1165	Samråd 2025-05-06	BN
Ofelia Singfjord	Lina Helgegren	Granskning 2026-01-13	BN
Planarkitekt	Plan- och byggchef	Antagande 2026-06-23	KF
		Laga kraft	
Skala 1:2000	Ritningsformat A3		

Mullsjö Kommun

Dnr BN: 2025/2061, Dnr KS: 2024/1165
Datum: 2026-06-23

Granskningsutlåtande

Planförfarandet

Förslaget om ny detaljplan ”Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera” har under 2025–2026 tagits fram med standardförfarande enligt PBL 2010:900. Förslaget ställdes ut på samråd under cirka 6 veckor, mellan 15 maj – 29 juni 2025 och på granskning under fyra veckor, mellan 22 januari – 22 februari 2026. Berörda förvaltningar inom kommunen, statliga verk, länsstyrelsen samt berörda sakägare och andra med väsentligt intresse av planen har underrättats och getts tillfälle att yttra sig under samråds- och granskningstiden.

I detta granskningsutlåtande redovisas de yttrande som inkommit under granskningstiden. Samtliga yttranden framförs och kommenteras.

Under granskningstiden har följande skrivelser inkommit

Vattenfall Eldistribution AB (2026-01-22)	Ingen erinran
Trafikverket (2026-01-23)	Ingen erinran
Räddningstjänsten (2026-01-27)	Ingen erinran
Lantmäteriet (2026-01-30)	Synpunkt
June Avfall & Miljö (2026-02-13)	Synpunkt
Kultur- och fritidsnämnden (2026-02-16)	Ingen erinran
Kommunstyrelsen (2026-02-16)	Ingen erinran
Miljönämnden (2026-02-18)	Synpunkt
Länsstyrelsen (2026-02-18)	Synpunkt
Fastighetsägare 1 (2026-02-22)	Synpunkt
Socialnämnden (2026-03-13)	Ingen erinran
Kommunala pensionärsrådet (2026-03-13)	Ingen erinran
kommunala rådet för personer med funktionsvariationer (2026-03-13)	Ingen erinran

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2026-01-22) har följande noterats:

Delar av planen som bör förbättras

MÖJLIGT FÖRTYDLIGANDE I FASTIGHETSBESKRIVNINGEN

I rubriken Fastighetsrättsliga konsekvenser i planbeskrivningen står att kvartersmarken ska fastighetsregleras och säljas. Lantmäteriet misstänker att formuleringen ”fastighetsregleras” egentligen åsyftar ”avstyckas”. Fastighetsreglering innebär att mark överförs mellan befintliga fastigheter, medan avstyckning innebär att nya fastigheter bildas från en befintlig fastighet. Även formuleringen ”kommer fastighetsindelning ske” åsyftar troligen på ”kommer avstyckningar ske”. Detta kan justeras för att göra planbeskrivningen än mer tydlig.

ÄR SERVITUT BEHÖVLIGT?

I granskningshandlingarna framgår att ett servitut till förmån för Gruvered 1:32 hamnar inom planlagd parkmark. Servitutet kommer fortsatt gälla efter förrättningen, precis som kommunen redogjort för i planbeskrivningen. Enskilda utfarter bör dock undvikas över allmän parkmark med kommunalt huvudmannaskap. Gruvered 1:32 angränsar direkt till en kommunal gata i väster så fastighetens behov av servitutet numera verkar vara litet. Lantmäteriet föreslår därför att servitutet avregistreras, kanske i samband med avstyckningarna eller någon annan förrättning berörande Gruvered 1:32.

Svar:

Planbeskrivningen har korrigerats utifrån ovanstående synpunkt under rubriken Fastighetsrättsliga konsekvenser.

Gällande servitutet skickas detta vidare till kommunens mark- och exploatering och kompletteras inte i planbeskrivningen, detta eftersom det inte är en förutsättning för planen.

June Avfall & Miljö

June Avfall & Miljö AB har tagit del av granskningsversionen av detaljplanen och lämnar följande synpunkter:

Då detaljplanen möjliggör för ett nytt bostadsområde finns goda möjligheter till att nå en hållbar avfallshantering. Framkomligheten för sopbilarna bedöms som god och lokalgatorna ska

utformas så att sopbilarna inte behöver vända eller backa.

Eftersom vardera fastighetsägare ansvarar för att lösa avfallshanteringen är det viktigt att det finns utrymme för uppställning av två stycken 370-liters kärl inom respektive fastighet. För att undvika att fastighetsägare ska få dra fram sina kärl vid avfallshämtning, eller betala dragavstånd, ska kärlen kunna ställas upp inom tre meter från sopbilens uppställningsplats.

På sid. 40 i planbeskrivningen anges att insamling av brännbart avfall och matavfall görs av June Avfall & Miljö AB. Sedan 1 januari 2024 ansvarar June Avfall & Miljö även för insamlingen av förpackningsavfall från hushållen. Komplettera planbeskrivningen med att insamling av matavfall, restavfall, förpackningsavfall och tidningar görs av June Avfall & Miljö.

I övrigt finns anvisningar gällande avfallshantering i June Avfall & Miljös avfallsföreskrifter och i Avfall Sveriges ”Handbok för avfallsutrymmen – riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation”.

Svar:

Planbeskrivningen har kompletterats med information gällande uppställningsplats för kärl samt med vilken insamling June Avfall & Miljö AB ansvarar och hanterar under rubriken Tekniska frågor - Avfall.

Miljönämnden

Miljönämnden lämnar följande synpunkter på förslag till detaljplan.

Buller

Planbeskrivningen kan bli tydligare i att det finns riktvärden som gäller för buller på förskolegård. Vid etablering av nya skolor bör 50 dBA uppnås vid större delar av förskolans utevistelseyta. Det finns riktvärde som anger att minst 50% av skolgårdens yta ska klara 50 dBA som ekvivalent ljudnivå för dygn. Planbeskrivningen anger att det är ett idealmål.

Miljönämnden vill också lyfta att det är viktigt att det tydligt framgår hur uteplatser ska placeras då det beräknas att riktvärden för uteplats inte uppfylls på hela området där man planerar bostäder.

Svar:

Planbeskrivningen har kompletterats med ovanstående synpunkt gällande riktvärden för buller på förskolegård under rubriken Hälsa och säkerhet - Omgivningsbuller.
Planbeskrivningen ändrades mellan samråd och granskning för att tydligare beskriva hur uteplats kan placeras för att uppnå riktvärdena. Att reglera exakt vart uteplats ska placeras i plankartan bedöms inte önskvärt eftersom förutsättningarna för buller kan förändras samt eftersom det kan finnas många olika sätt att tekniskt lösa bullernivåerna inom sin egen fastighet och på så sätt kunna placera uteplatsen på olika sätt. Det är alltså för detaljerat att reglera i detaljplanen och kommer tas vidare till bygglov.

Länsstyrelsen

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör risk för översvämning behöver lösas på ett tillfredsställande sätt för att ett antagande inte skall prövas av Länsstyrelsen.

Risk för översvämning

De synpunkter Länsstyrelsen lämnade i samrådet avseende dagvattenhantering och risk för översvämning kvarstår. Länsstyrelsen instämmer visserligen delvis i kommunens resonemang om att den allmänna platsen i form av parkmark är tillräckligt stor i omfattning för att kunna rymma en dagvattendamm av tillräcklig storlek men planhandlingarna behöver tydligare redovisa hur det är säkerställt att anläggningen får den utformning och placering som är nödvändig för att ett genomförande av planen inte ska riskera att påverka nedanförliggande områden negativt.

Planområdet är nästan 14 hektar stort och är idag oexploaterat vilket innebär stora förändringar avseende markens förmåga att infiltrera vatten jämfört med en fullt utbyggd detaljplan. Marken sluttar ner mot nordöst och det finns kännedom om ett större skyfallsstråk inom planområdet som leder ner mot befintliga fastigheter. Enligt de kartunderlag som finns att tillgå ligger skyfallsstråket norr om den planlagda dagvattendammen och det behöver tydligare redogöras för hur dagvattensystemet kommer utformas för att säkerställa att ett genomförande av planen inte riskerar leda till negativ påverkan för intilliggande fastigheter.

Det behöver även förtydligas hur dagvatten inom området är avsett att hanteras då planhandlingarna under *Tekniska frågor* anger att ”dagvatten ska ledas mot den planerade dagvattendammen” samtidigt som det under rubriken *Dagvatten* anges att ”dagvattendammen

tillsammans med det kommunala dagvattennätet bedöms klara ett 100-årsregn med klimatfaktor 1.4.”

Svar:

Planbeskrivningen har korrigerats under rubrikerna Miljö – Dagvatten, Hälsa och säkerhet – Risk för översvämning och Tekniska frågor – Vatten och avlopp för att förtydliga hur Mullsjö kommun planerar att hantera områdets dagvatten utifrån ovanstående synpunkt.

Fastighetsägare 1

Hej

I planbeskrivningen för detaljplan för Ruder hagar, Nykyrka-Ruder 1:7 med flera ser vi att vår fastighet Nykyrka-Ruder 1:43 fortfarande står med som ingående fastighet i handlingarna. Exempelvis direkt i sammanfattningen och under rubriken Fastighetsrättsliga frågor. I och med att plankartan och omgjord vår fastighet inte längre ingår i planen tänker vi att den borde tas bort.

Svar:

I granskningsförslaget var del av fastigheten Nykyrka-Ruder 1:43 berörd av föreslagen detaljplan, detta eftersom fastighetsgränsen gick i mitten av planerad gata. Inför antagandet har kommunen med hjälp av Lantmäteriet fastställt vart fastighetsgränsen går genom fastighetsbestämning. Resultatet av detta är att gatan planeras ligga utanför fastigheten Nykyrka-Ruder 1:43 och därmed kommer inte fastigheten beröras av antagen detaljplanen.

Sammanfattning:

Nedanstående kompletteringar har gjorts i planförslaget utifrån de synpunkter som inkommit under granskningen:

Dagvatten:

- Planbeskrivningen har korrigerats så att det på ett tydligare sätt framgår vad som gäller vid hantering av dagvatten

Buller:

- Planbeskrivningen har korrigerats så att det på ett tydligare sätt framgår vad som gäller för riktlinjer för buller för utomhusmiljön vid förskolor

Tekniska frågor:

- Planbeskrivningen har utvecklats så att det på ett tydligare sätt framgår vad som gäller för vatten och avlopp samt avfall.

Fastighetsrättsliga konsekvenser

- Planbeskrivningen har korrigerats så att tydligt framgår att det kommer ske avstyckning av fastigheterna vid ett genomförande av detaljplanen.

- Planbeskrivningen har korrigerats så att fastigheten Nykyrka-Ruder 1:43 har tagits bort från fastigheter inom planområdet, detta eftersom planområdesgränsen har flyttats eftersom fastighetsgränsen har fastställts efter granskningsskedet.

Medverkande tjänstepersoner

Ofelia Singfjord, planarkitekt och planförfattare.

Lina Helgegren, plan- och byggchef.

Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning

Detaljplan för Ruders hagar, Nykyrka- Ruder 1:7 med flera

MULLSJÖ TÄTORT, MULLSJÖ KOMMUN
JÖNKÖPINGS LÄN

Undersökningens syfte

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av behovet av en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Undersökningen syfte är att integrera miljöaspekter i planeringen för att främja en hållbar utveckling samt att avgöra om detaljplanens, programmets eller ändringens genomförande kan medföra en betydande miljöpåverkan.

En strategisk miljöbedömning ska göras om detaljplanen visar på förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön eller om en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken visar att planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bedömningarna i undersökningen är preliminära och kan vid ny kunskap om planområdet, som kan tillkomma i planarbetet, innebära att undersökningen måste omvärderas.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att möjliggöra ett nytt bostadsområde med främst villa- och grupphusbebyggelse samt förskola. Detaljplaneförslaget bidrar till att infrastrukturen inom planområdet blir mer kostnadseffektiv än vad den befintliga detaljplanen bidrar till idag.

Planområdets förutsättningar

Planområdet är beläget i området Ruder i Mullsjö tätort, cirka 1,7 kilometer sydost om Mullsjö centrum. Planområdet är cirka 13,7 hektar stort och består främst av skogs- och jordbruksmark. Inom planområdet ligger även en grusväg som är en fortsättning av Ringvägen och som sedan ansluter mot Torestorpsleden.

Utredningar

- Nykyrka-Ruder 1:7, Mullsjö - Markteknisk undersökningsrapport / Geoteknik, Atkins AB, 2017-06-05
- Nykyrka-Ruder 1:7, Mullsjö PM geoteknik, Aktins AB, 2017-06-05
- Boplatslämningar i Ruder, Arkeologisk rapport 2015:06 Resultat från arkeologisk utredning etapp 2, inför detaljplan för bostadsbebyggelse på fastigheten Nykyrka-Ruder 1:17 m.fl., Nykyrka socken, Mullsjö kommun
- En boplats i Torestorp, Arkeologisk rapport 2016:08
- Angående resultat från arkeologisk förundersökning av fornlämning Id 8 på Nykyrka Ruder 1:7, och Torestorp 1:95, Nykyrka socken, Mullsjö kommun
- Boplatslämningar i Torestorp, Arkeologisk rapport 2018:04
- Beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning RAÄ – nr Nykyrka 157 med villkor om arkeologisk
- Medeltida åkrar i Ruder, Arkeologisk rapport 2020:16
- Resultat från arkeologisk förundersökning av fossil åker L1970:3194 och L1970:3180, på Nykyrka Ruder 1:7, Mullsjö kommun

Miljöbedömning utifrån förutsättningar på platsen

Enligt Miljöbalken (1998:808) 6 kap. 6 § punkt 1 ska kommunen identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Följande bedömning innebär att kommunen identifierar behovet av en strategisk miljöbedömning. Undersökningen har delats upp i sju olika kategorier utifrån miljölagstiftningen:

Behovsbedömning

Områdesskydd	Påverkas	Påverkas inte	+ 0 -	Kommentarer
Strandskydd		X		Planområdet berörs inte av strandskydd.
Riksintresse		X		Planområdet berörs inte av något riksintresse.
Naturreservat		X		Planområdet berörs inte av något naturreservat.
Naturminne		X		Planområdet berörs inte av något naturminne.
Djur- och växtskyddsområde				Planområdet berörs inte av något djur- och växtskyddsområde
Vattenskyddsområde		X		Planområdet berörs inte av något vattenskyddsområde
Kulturreservat		X		Planområdet berörs inte av något kulturreservat
Biotopskyddsområde	X		+ & -	Inom planområdet finns både en åkerholme och flera stenmurar som bedöms biotopskyddsområde. Åkerholmen och flertalet stenmurar skyddas genom egenskapsbestämmelser. Vissa stenmurar kommer behöva flyttas inom planområdet till följd av planförslaget.
Sammanfattning	Biotopskyddsområden bedöms påverkas både positivt och negativt av planförslaget.			

Stads-/landskapsbild och kulturmiljö	Påverkas	Påverkas inte	+ 0 -	Kommentar
Stads- och Landskapsbild	X		-	Området är idag av lantlig karaktär som vid exploatering kommer att förändras. Element såsom stenmurar som skapar den lantliga karaktären bevaras eller

				flyttas inom planområdet för att detta ska bevaras. Ett annat element som bidrar till den lantliga karaktären är jordbruksmarken som i detaljplaneförslaget kommer att exploateras.
In- och utblickar	X		-	Planområdet bedöms påverka in- och utblickar negativt från bostadsområdet öster om planområdet. Eftersom bebyggelsen som kan påverka siktlinjerna endast är i 1–2 våningar bedöms dock inte föreslagen bebyggelse utgöra en betydande olägenhet.
Fornlämningar och fornminnen	X		0	De fornlämningarna som finns/har funnits inom planområdet har utredds och bedöms inte ha något fornlämningskydd längre enligt länsstyrelsens beslut.
Stora opåverkade område		X		Planområdet berörs inte av något stort opåverkat område.
Kulturminnen och byggnadsminne		X		Planområdet berörs inte av något kultur- eller byggnadsminne.
Sammanfattning	Stads-/landskapsbild, in- och utblickar samt fornlämningar bedöms påverkas av planförslaget. Stads-/ landskapsbilden och in- och utblickar bedöms kunna påverkas negativt och fornlämningar bedömas påverkas varken positivt eller negativt.			

Natur	**Påverkas**	**Påverkas inte**	**+ 0 -**	**Kommentar**
Skyddsvärda träd	X		+ & -	Inom planområdet finns två skyddsvärda sälgar. Det ena skyddas genom att det ligger inom parkmark och med en egenskapsbestämmelse om att trädet ska bevaras, vilket bedöms positivt. Det andra trädet skyddas inte genom planbestämmelser vilket bedöms negativt.
Rödlistade arter		X		Inga kända rödlistade arter finns inom planområdet.
Nyckelbiotoper		X		Inga kända nyckelbiotoper finns inom planområdet.

Andra unika, sällsynta eller hotade arter		X		Inga kända andra unika, sällsynta eller hotade arter finns inom planområdet.
Naturresurser		X		Inga kända naturresurser finns inom planområdet.
Sammanfattning	Planförslaget bedöms påverka de två skyddsvärda träden inom planområdet både positivt och negativt.			

Vatten	**Påverkas**	**Påverkas inte**	**+ 0 -**	**Kommentar**
Dagvatten	X		+ & -	En exploatering kan innebära mer hårdgjord yta. Från planområdet ner mot Mullsjön är det idag redan höga vattenflöden. Inom planområdet regleras att en dagvattendamm ska anläggas för att hantera dagvattnet lokalt med fördröjning.
Dricksvatten- och avlopp		X		Planförslaget bedöms inte påverka dricksvatten och avlopp.
Grundvatten		X		Planförslaget bedöms inte påverka grundvattnet.
Ytvatten		X		Planförslaget bedöms inte påverka något ytvatten.
Vattenverksamhet enligt MB 11 kap. 3§		X		Planförslaget bedöms inte påverkas av vattenverksamhet.
Sammanfattning	Planförslaget bedöms påverka dagvattnet positivt och negativt.			

Hälsa och säkerhet	**Påverkas**	**Påverkas inte**	**+ 0 -**	**Kommentar**
Buller och vibrationer	X		0	Den uppskattade ökade trafikalstringen som planområdets föreslagna exploatering bedöms kunna ge upphov till är maximalt 1000 fordon/ dygn, vilket inte bedöms överstiga bullervärden inom och kring planområdet.
Brand, explosion och risk		X		Planförslaget bedöms inte påverka risken för brand, explosion eller andra sådana risker
Trafiksäkerhet och farligt gods	X		+	Trafiksäkerheten bedöms påverkas positivt av planförslaget. Detta eftersom den befintliga grusvägen blir en anordnad gata med gång- och cykelväg. Hastighetsbegränsningen på gatan planeras även att minska från 70 till 40 kilometer/timmen.

Risk för översvämning, skyfall eller stigande havsnivåer	X		+& 0	Vid en exploatering enligt planförslaget förväntas andelen hårdgjord yta öka från befintliga förhållanden. Detta innebär en ökad risk för översvämning, dels inom planområdet, dels sydväst om planområdet, då mindre vatten kan filtreras ner i marken inom planområdet. För att reducera risken reglerar detaljplanen att en dagvattendamm ska finnas inom parkmarken, vilket bedöms positivt. Dagvattendammen bidrar till att förhållandena vid skyfall sydväst om planområdet förbättras i jämförelse med dagsläget.
Risk för ras, skred, erosion eller sedimentation-geotekniska förhållanden		X		Planförslaget bedöms inte påverka risken för ras, skred, erosion eller sedimentation-geotekniska förhållanden
Avfall och återvinning		X		Planförslaget bedöms inte påverka.
Strålning		X		Planförslaget bedöms inte påverka.
Föroreningar i luft, mark och vatten	X		0	Ett ökat antal bostäder på Ruder bedöms öka persontrafiken på Krons väg. Dock bedöms denna ökning vara marginellt utifrån risken för föroreningar i luft, mark och vatten som kan vara skadligt.
Djurhållning och allergener		X		Planförslaget bedöms inte påverka, detta eftersom planförslaget inte innehåller någon djurhållning.
Lukt		X		Planförslaget bedöms inte påverka.
Radon		X		Planförslaget bedöms inte påverka.
Ljus och skuggning		X		Planförslaget bedöms inte påverka.
Sammanfattning	Planförslaget bedöms påverka risken för översvämningar positivt. Föroreningar i luft, mark och vatten bedöms kunna påverkas, denna påverkan är dock så pass marginell att det inte bedöms påverka vare sig positivt eller negativt på en översiktlig nivå.			

Social hållbarhet	Berörs	Berörs inte	Kommentar
Barnperspektivet	X		Inom planområdet planeras mark för skola, vilket bedöms positivt.
Jämlikhet		X	
Trygghet och säkerhet	X		Vid exploatering förbättras befintlig väg inom planområdet.
Tillgänglighet		X	

Mål för hållbar utveckling (Sveriges 16 miljökvalitetsmål)	Berörs	Berörs inte	Kommentar
1. Begränsad klimatpåverkan: Halten av växthus-gaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig	X		Nybyggnation innebär i sig klimatpåverkan samtidigt som nyproducerade bostäder generellt har bättre energihushållning än äldre bebyggelse.
2. Frisk luft: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	X		Trafikflödena bedöms öka av planförslaget, dock bedöms inte trafikalstringen vara så pass hög att luftkvaliteten kommer försämras.
3. Bara naturlig försurning: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hällristningar.		X	
4. Giftfri miljö: Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrundsnivåerna.		X	
5. Skyddande ozonskikt: Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.		X	
6. Säker strålmiljö: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.		X	

7. Ingen övergödning: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.		X	
8. Levande sjöar och vattendrag: Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.		X	
9. Grundvatten av god kvalitet: Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.		X	
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård: Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.		X	
11. Myllrande våtmarker: Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.		X	
12. Levande skogar: Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas	X		Planförslaget tar gallrad skogsmark i anspråk, vilket bedöms minska plats för den biologiska mångfalden. Den mark som idag används för rekreation bevaras i detaljplanen i form av parkmark.
13. Ett rikt odlingslandskap: Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.	X		Inom planområdet finns jordbruksmark som föreslås exploateras med bostäder, vilket bedöms som negativt för att

			bibehålla ett rikt odlingslandskap.
14. Storslagen fjällmiljö: Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.		X	
15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.	X		Planförslaget möjliggör villa- och gruppshusbebyggelse inom Mullsjö tätort. Genom att ta mark i anspråk som gränsar till befintlig villabebyggelse och där redan infrastruktur finns, bidrar detta till en god bebyggd miljö.
16. Ett rikt växt- och djurliv: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.	X		Inom planområdet regleras mark med natur och park, vilket bedöms positivt för den biologiska mångfalden. Biotopskyddsområden i form av en åkerholme och flera stenmurar samt ett skyddsvärt träd skyddas även i detaljplanen, vilket även är positivt för att den biologiska mångfalden.

Sammanfattning

Planförslaget bedöms inte påverka eller beröra några av de omständigheter som talar för att planförslaget skulle medföra en betydande miljöpåverkan. Däremot finns flera aspekter som är viktiga att beakta och ta hänsyn till. Detta både under detaljplaneprocessen och i efterföljande planering och genomförande. Idag är området av lantlig karaktär, med stenmurar, jordbruksmarker och grusväg, som vid en exploatering enligt detaljplaneförslaget kommer att förändras. Detta kommer påverka områdets karaktär och in- och utblickar från befintliga fastigheter öster om området. Vad det gäller de befintliga värdena inom platsen såsom skogsmark och jordbruksmark tas dessa i anspråk för exploatering vilket kan bedömas som negativt för kommunens areella näringar. Bedömningen är dock att bebyggelsen bidrar till att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse, vilket väger tyngre än bevarandet av skogsmarken och jordbruksmarken.

Vidare finns stenmurar inom planområdet som är skyddade enligt lag eftersom dessa är klassade som biotopskyddsobjekt. I planförslaget planeras flera av dessa skyddas genom att de föreslås ligga inom park- och naturmark samt med skyddsbestämmelse, resande kommer flyttas inom planområdet. Åkerholmen som ligger inom planområdet är också ett biotopskyddsobjekt och skyddas i detaljplanen genom en egenskapsbestämmelse.

Inom planområdet finns utpekade skyddsvärda träd som inventerades 2009 av Länsstyrelsen. Ett av dessa planeras inom parkmark vilket innebär att trädet kommer bevaras. Det andra trädet ligger inom bostadsmark, och skyddas inte ytterligare med någon planbestämmelse, detta innebär att Mullsjö kommun inte styr om trädet ska bevaras eller inte. Vegetationen kommer även förändras genom en större andel hårdgjord yta. Detta kan komma att påverka risken för översvämning inom och utanför planområdet, vilket reduceras genom att detaljplanen reglerar att en dagvattendamm ska finnas. Planförslaget bedöms endast påverka omgivningen marginellt kopplat till buller och luftföroreningar.

Ställningstagande

Utifrån denna undersökning bedöms planförslaget inte påverka förutsättningarna på ett väsentligt negativt vis. Ett genomförande av planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan som åsyftas i Plan- och bygglagen 4 kap 34 § eller i Miljöbalken 6 kap 11 §, därför är bedömningen att en strategisk miljöbedömning inte behöver göras.

Medverkade tjänstepersoner

Detta dokument har tagits fram av följande tjänstepersoner:

Ofelia Singfjord, planarkitekt

Dnr 2026/1082

§ 76 Förflyttning av ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning

Ärendebeskrivning

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har blivit alltmer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av andra sysselsättningsinsatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

För att skapa bättre möjligheter till tidiga och samordnade insatser och för ökad kontinuitet i insatserna för kommuninvånaren, föreslås att ansvaret för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 69
Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 21 april 2026 § 49
Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 23 mars 2026 § 25
Protokoll från socialnämnden den 18 mars 2026 § 22
Protokoll barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 9 mars 2026 § 15
Tjänsteskrivelse från socialchefen den 9 mars 2026
Tjänsteskrivelse från utvecklingschefen den 5 februari 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Förslag till beslut på sammanträdet

Henrik Jansson (M) föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

§ 76 fortsättning

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Dnr 2026/1082

§ 69 Förflyttning av ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning

Ärendebeskrivning

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har blivit alltmer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av andra sysselsättningsinsatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

För att skapa bättre möjligheter till tidiga och samordnade insatser och för ökad kontinuitet i insatserna för kommuninvånaren, föreslås att ansvaret för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 21 april 2026 § 49
Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 23 mars 2026 § 25
Protokoll från socialnämnden den 18 mars 2026 § 22
Protokoll barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 9 mars 2026 § 15
Tjänsteskrivelse från socialchefen den 9 mars 2026
Tjänsteskrivelse från utvecklingschefen den 5 februari 2026

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

§ 69 fortsättning

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Dnr 2026/1082

§ 49 Förflyttning av ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning

Ärendebeskrivning

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har blivit alltmer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av andra sysselsättningsinsatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

För att skapa bättre möjligheter till tidiga och samordnade insatser och för ökad kontinuitet i insatserna för kommuninvånaren, föreslås att ansvaret för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 23 mars 2026 § 25
Protokoll från socialnämnden den 18 mars 2026 § 22
Protokoll barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 9 mars 2026 § 15
Tjänsteskrivelse från socialchefen den 9 mars 2026
Tjänsteskrivelse från utvecklingschefen den 5 februari 2026

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att behandla ärendet på kommande arbetsutskottssammanträde.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr 2026/4033

§ 26 Förflyttning av ansvar gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning

Ärendebeskrivning

Vuxenutbildning (komvux) är till för vuxna som saknar utbildning från grund- eller gymnasieskolan eller behöver komplettera sin gymnasieexamen för att komma in på vidare studier. Vuxenutbildning innebär studier på grundläggande nivå, gymnasial nivå, anpassad utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller svenska för invandrare (sfi). Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) omfattar ungdomar som inte har fyllt 20 år och inte går gymnasieutbildning eller inte har fullföljt utbildningen med godkänt resultat. Syftet är att motverka att ungdomar hamnar utanför utbildning och arbetsmarknad.

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret har blivit mer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av insatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

Idag ligger ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret samt vuxenutbildningen hos barn- och utbildningsnämnden. Däremot är utförarna främst kopplade till socialnämndens verksamhet. Båda förvaltningarna ser att det behövs ett helhetsgrepp om vuxna kommuninvånares behov av utbildning, arbetsmarknadspolitiska insatser, integration samt ekonomiskt bistånd. För att skapa bättre möjligheter för samordning, både för kommuninvånaren och främst inom socialtjänsten, föreslås att vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas ansvaret från barn- och utbildningsnämnden till socialnämndens nystartade utbildnings- och arbetsmarknadsenheten.

Beslutsunderlag

Protokoll barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 9 mars 2026 § 15
Tjänsteskrivelse från utvecklingschefen den 5 februari 2026

§ 26 fortsättning

Förslag till beslut
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslår barn- och utbildningsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslut
Barn- och utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Protokollsanteckning
Barn- och utbildningsförvaltningen har gjort ändringar i sitt förslag till beslut till att ansvaret ska flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden, inte till dess förvaltningar som tidigare var skrivet.

Beslutet skickas till
Utvecklingschefen barn- och utbildning
Skolchefen
Kommunfullmäktige

Dnr 2026/4033

§ 15 Förflyttning av ansvar gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning

Ärendebeskrivning

Vuxenutbildning (komvux) är till för vuxna som saknar utbildning från grund- eller gymnasieskolan eller behöver komplettera sin gymnasieexamen för att komma in på vidare studier. Vuxenutbildning innebär studier på grundläggande nivå, gymnasial nivå, anpassad utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller svenska för invandrare (sfi). Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) omfattar ungdomar som inte har fyllt 20 år och inte går gymnasieutbildning eller inte har fullföljt utbildningen med godkänt resultat. Syftet är att motverka att ungdomar hamnar utanför utbildning och arbetsmarknad.

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret har blivit mer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av insatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

Idag ligger ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret samt vuxenutbildningen hos barn- och utbildningsnämnden. Däremot är utförarna främst kopplade till socialnämndens verksamhet. Båda förvaltningarna ser att det behövs ett helhetsgrepp om vuxna kommuninvånares behov av utbildning, arbetsmarknadspolitiska insatser, integration samt ekonomiskt bistånd. För att skapa bättre möjligheter för samordning, både för kommuninvånaren och främst inom socialtjänsten, föreslås att vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas ansvaret från barn- och utbildningsförvaltningen till socialförvaltningens nystartade utbildnings- och arbetsmarknadsenheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från utvecklingschefen den 5 februari 2026

Förslag till beslut

Utvecklingschefen föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsförvaltningen till socialförvaltningen.

§ 15 fortsättning

Beslut

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott beslutar föreslå barn- och utbildningsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsförvaltningen till socialförvaltningen.

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	**Diarienummer**
2026-02-05	2026/4033

Barn – och utbildningsnämndens arbetsutskott

Förflyttning av ansvar gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning

Ärendebeskrivning

Vuxenutbildning (komvux) är till för vuxna som saknar utbildning från grund- eller gymnasieskolan eller behöver komplettera sin gymnasieexamen för att komma in på vidare studier. Vuxenutbildning innebär studier på grundläggande nivå, gymnasial nivå, anpassad utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller svenska för invandrare (sfi). Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) omfattar ungdomar som inte har fyllt 20 år och inte går gymnasieutbildning eller inte har fullföljt utbildningen med godkänt resultat. Syftet är att motverka att ungdomar hamnar utanför utbildning och arbetsmarknad.

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret har blivit mer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av insatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

Idag ligger ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret samt vuxenutbildningen hos barn- och utbildningsnämnden. Däremot är utförarna främst kopplade till socialnämndens verksamhet. Båda förvaltningarna ser att det behövs ett helhetsgrepp om vuxna kommuninvånares behov av utbildning, arbetsmarknadspolitiska insatser, integration samt ekonomiskt bistånd. För att skapa bättre möjligheter för samordning, både för kommuninvånaren och främst inom socialtjänsten, föreslås att vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas ansvaret från barn- och utbildningsförvaltningen till socialförvaltningens nystartade utbildnings- och arbetsmarknadsenheten.

Postadress	**Gatuadress**	**Telefon**	**Org.nr.**	**e-post**	**Bankgiro**
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

Beslutsunderlag

Förslag till beslut

Utvecklingschefen föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsförvaltningen till socialförvaltningen.

Beslutet skickas till

Utvecklingschefen
Skolchefen

Jenny Albers
Utvecklingschef

Dnr 2026/8048

§ 22 Förflyttning av ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning

Ärendebeskrivning

Arbetet med det KAA har blivit alltmer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av andra sysselsättningsinsatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

För att skapa bättre möjligheter till tidiga och samordnade insatser och för ökad kontinuitet i insatserna för kommuninvånaren, föreslås att ansvaret för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från socialchefen den 9 mars 2026

Förslag till beslut

Socialchefen föreslår socialnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), ska flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslut

Socialnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), ska flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Barn- och utbildningsnämnden

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	**Diarienummer**
2026-03-09	2026/8048

Socialnämnden

Förflyttning av ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildning

Ärendebeskrivning

Arbetet med det KAA har blivit alltmer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av andra sysselsättningsinsatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

För att skapa bättre möjligheter till tidiga och samordnade insatser och för ökad kontinuitet i insatserna för kommuninvånaren, föreslås att ansvaret för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Bakgrund/utredning

Vuxenutbildning (komvux) är till för vuxna som saknar utbildning från grund- eller gymnasieskolan eller behöver komplettera sin gymnasieexamen för att komma in på vidare studier. Vuxenutbildning innebär studier på grundläggande nivå, gymnasial nivå, anpassad utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller svenska för invandrare (sfi).

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) omfattar ungdomar som inte har fyllt 20 år och inte går gymnasieutbildning eller inte har fullföljt utbildningen med godkänt resultat. Syftet med KAA är att motverka att ungdomar hamnar utanför utbildning och arbetsmarknad.

Idag ligger ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret samt vuxenutbildningen hos barn- och utbildningsnämnden. Däremot är de utförarande verksamheterna främst kopplade till socialnämndens ansvarsområde, inom utbildnings- och arbetsmarknadsenhet (AME). Båda de berörda förvaltningarna ser att det behövs ett helhetsgrepp om vuxna kommuninvånares behov av utbildning, arbetsmarknadspolitiska insatser, integration samt ekonomiskt bistånd.

För att skapa bättre möjligheter till tidiga och samordnade insatser och för ökad kontinuitet i insatserna för kommuninvånaren, föreslås att ansvaret för

Postadress	**Gatuadress**	**Telefon**	**Org.nr.**	**e-post**	**Bankgiro**
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2026-02-26

Förslag till beslut

Socialchefen föreslår socialnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunens ansvar för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), ska flyttas från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Barn- och utbildningsnämnden
Skolchefen
Socialchefen
Verksamhetschef IFO och Funktionsstöd
Enhetschef Utbildnings- och arbetsmarknadsenheten

Christel Andersson
Socialchef

Dnr 2026/1087

§ 77 Revidering av barn- och utbildningsnämndens reglemente

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer. Det är obligatoriskt att utfärda ett reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Detta regleras i kommunallagen 6 kap 44 §.

Reglementena ska innehålla nämndernas verksamhetsområden samt arbetsformer. Det ska också klargöra uppgiftsfördelningen mellan nämnderna. Reglementet ska beskriva vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har. Även frivilliga uppgifter ska anges i reglementet.

Det finns ett förslag om att flytta ansvaret gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildningen från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden. Till följd av föreslagna förändringar behöver barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens reglementen revideras.

Vidare har barn- och utbildningsnämnden sedan tidigare tilldelats ansvaret för öppen förskola inom familjecentralen. Detta ansvar har dock inte lagts till i reglementet varför även denna justering behöver göras. Även ändring av titel till skolchef föreslås i reglementet.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 70
Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 21 april 2026 § 50
Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 23 mars 2026 § 27
Protokoll från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 9 mars 2026 § 16
Reglemente för barn- och utbildningsnämndens, förslag

§ 77 fortsättning

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta barn- och utbildningsnämndens reviderade reglemente med justeringen av öppen förskola inom familjecentralen och titel till skolchef, men också utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Förslag till beslut på sammanträdet
Henrik Jansson (M) föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta barn- och utbildningsnämndens reviderade reglemente med justeringen av öppen förskola inom familjecentralen och titel till skolchef, men också utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Dnr 2026/1087

§ 70 Revidering av barn- och utbildningsnämndens reglemente

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer. Det är obligatoriskt att utfärda ett reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Detta regleras i kommunallagen 6 kap 44 §.

Reglementena ska innehålla nämndernas verksamhetsområden samt arbetsformer. Det ska också klargöra uppgiftsfördelningen mellan nämnderna. Reglementet ska beskriva vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har. Även frivilliga uppgifter ska anges i reglementet.

Det finns ett förslag om att flytta ansvaret gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildningen från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden. Till följd av föreslagna förändringar behöver barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens reglementen revideras.

Vidare har barn- och utbildningsnämnden sedan tidigare tilldelats ansvaret för öppen förskola inom familjecentralen. Detta ansvar har dock inte lagts till i reglementet varför även denna justering behöver göras. Även ändring av titel till skolchef föreslås i reglementet.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 21 april 2026 § 50
Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 23 mars 2026 § 27
Protokoll från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 9 mars 2026 § 16
Reglemente för barn- och utbildningsnämndens, förslag

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta barn- och utbildningsnämndens reviderade reglemente med justeringen av öppen förskola inom familjecentralen och titel till skolchef, men också utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

§ 70 fortsättning

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta barn- och utbildningsnämndens reviderade reglemente med justeringen av öppen förskola inom familjecentralen och titel till skolchef, men också utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Dnr 2026/1087

§ 50 Revidering av barn- och utbildningsnämndens reglemente

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer. Det är obligatoriskt att utfärda ett reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Detta regleras i kommunallagen 6 kap 44 §.

Reglementena ska innehålla nämndernas verksamhetsområden samt arbetsformer. Det ska också klargöra uppgiftsfördelningen mellan nämnderna. Reglementet ska beskriva vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har. Även frivilliga uppgifter ska anges i reglementet.

Det finns ett förslag om att flytta ansvaret gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildningen från barn- och utbildningsförvaltningen till socialförvaltningen. Till följd av föreslagna förändringar behöver barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens reglementen revideras.

Vidare har barn- och utbildningsnämnden sedan tidigare tilldelats ansvaret för öppen förskola inom familjecentralen. Detta ansvar har dock inte lagts till i reglementet varför även denna justering behöver göras. Även ändring av titel till skolchef föreslås i reglementet.

Beslutsunderlag

Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 23 mars 2026 § 27
Protokoll från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 9 mars 2026 § 16
Reglemente för barn- och utbildningsnämndens, förslag

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta barn- och utbildningsnämndens reviderade reglemente med justeringen av öppen förskola inom familjecentralen och titel till skolchef, men också utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

§ 50 fortsättning

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att behandla ärendet på kommande arbetsutskottssammanträde.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr 2026/4029

§ 27 Revidering av barn- och utbildningsnämndens reglemente – KAA

Ärendebeskrivning

Det finns ett förslag om att flytta ansvaret gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildningen från barn- och utbildningsförvaltningen till socialförvaltningen. Till följd av föreslagna förändringar behöver barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens reglementen revideras.

Vidare har barn- och utbildningsnämnden sedan tidigare tilldelats ansvaret för öppen förskola inom familjecentralen. Detta ansvar har dock inte lagts till i reglementet varför även denna justering behöver göras. Även ändring av titel till skolchef föreslås i reglementet.

Beslutsunderlag

Förslag på revidering i barn- och utbildningsnämndens reglemente

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta barn- och utbildningsnämndens reviderade reglemente med justeringen av öppen förskola inom familjecentralen och titel till skolchef men också utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutet skickas till

Utvecklingschefen barn- och utbildning
Kommunfullmäktige

Dnr 2026/4029

§ 16 Revidering av barn- och utbildningsnämndens reglemente

Ärendebeskrivning

Det finns ett förslag om att flytta ansvaret gällande det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildningen från barn- och utbildningsförvaltningen till socialförvaltningen. Till följd av föreslagna förändringar behöver barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens reglementen revideras.

Beslut

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott beslutar

att ge utvecklingschefen i uppdrag att ta fram förslag på reviderat reglemente för barn- och utbildningsnämnden till kommande barn- och utbildningsnämndssammanträde.

Beslutet skickas till

Utvecklingschefen
Barn- och utbildningsnämnden

Förslag på

Reglemente för barn- och utbildningsnämnden

Beslutsinformation

Titel: Reglemente för barn- och utbildningsnämnden
Dokumenttyp: Reglemente

Beslutsdatum: 2023-04-18
Beslutad av: Kommunfullmäktige
Diarienr: 2022/1176

Gäller till: tills vidare
Ansvarig: Kommundirektör

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsområde....2
1.1 Omfattning....2
1.2 Uppgifter....2
1.2.1 Ledning....2
1.2.2 Ekonomisk förvaltning....3
1.2.3 Personalfrågor....3
1.2.4 Organisation....3
1.2.5 Information och delgivning....3
1.2.6 Processbehörighet....4
1.2.7 Övrigt ansvar....4
2 Sammansättning och arbetsformer....4
2.1 Barn- och utbildningsnämnd....4
2.2 Presidium....4
2.3 Utskott....4
2.4 Delegation....4
2.5 Protokoll....5
2.6 Samråd....5
2.7 Sammanträden....5
2.8 Ordförandens ansvar....5

Barn- och utbildningsnämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämndens ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

1 Verksamhetsområde

1.1 Omfattning

Barn- och utbildningsnämnden fullgör eller ansvarar för kommunens uppgifter inom följande områden:

- Förskoleverksamhet
- Öppen förskola inom familjecentralen
- Skolbarnomsorg
- Tillstånds- och tillsynsmyndighet för enskild verksamhet inom förskola, barnomsorg och skolbarnomsorg
- Grundskola
- Skolbibliotek enligt Bibliotekslagen
- Gymnasieskola
- ~~Kommunal vuxenutbildning~~
- Anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola ~~och kommunal vuxenutbildning~~
- ~~Eftergymnasial utbildning~~
- ~~Kommunalt aktivitetsansvar~~
- ~~Grundläggande vuxenutbildning~~
- ~~Svenska för invandrare (SFI)~~
- Personalutbildning och kompetensutveckling inom verksamhetsområdet
- Registeransvarig enligt dataskyddsförordningen (GDPR) för de personregister som nämnden för inom sin verksamhet och förfogar över.
- Arkivering enligt Mullsjö kommuns reglemente och aktuell lagstiftning

1.2 Uppgifter

I nämndens uppgifter ingår att planera, utveckla, samordna, utvärdera och kvalitetssäkra verksamheten enligt följande:

1.2.1 Ledning

Barn- och utbildningsnämndens ansvar är att verksamheterna arbetar mot de mål som föreskrivs i skollag, läroplaner, kursplaner och övriga styrdokument. Nämndens ansvarar också för utvärdering av såväl den egna verksamheten som verksamhet som utförs genom samverkansavtal med andra huvudmän. I ledningsfunktionen ingår även ansvaret för utveckling av verksamheten inom nämndens befogenhetsområde.

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

1.2.2 Ekonomisk förvaltning

Barn- och utbildningsnämnden disponerar de medel som kommunfullmäktige beslutat om och fördelar årligen de tilldelade medlen mellan de olika verksamhetsområdena. Nämnden ansvarar också för att kommunstyrelsen hålls informerad om den ekonomiska ställningen under budgetåret. Nämnden ska även utarbeta förslag till årsbudget enligt kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens direktiv.

Barn- och utbildningsnämnden disponerar, och ska på ansökan, besluta om utdelning ur följande fonder: Stiftelsen Lindberg-Berglunds samfond för skoländamål, Stiftelsen Olof Krons donation.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för den egna interna kontrollen av ekonomiska transaktioner och ska därvid tillse att av kommunfullmäktige antaget attestreglemente efterlevs och att tillämpliga attestmoment utförs.

Barn- och utbildningsnämnden utser tjänsteman och/eller förtroendevald med rätt att attestera eller vara ersättare i enlighet med gällande attestreglemente. Aktuell förteckning över attestanter ska upprättas, vid behov revideras och sedan tillställas kommunstyrelsen och kommunledningskontoret.

1.2.3 Personalfrågor

Nämnden är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av styrelsen. Nämnden har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som anges i kommunstyrelsens reglemente punkt 2.7.

1.2.4 Organisation

Nämnden beslutar i organisationsfrågor inom sitt verksamhetsområde med de begränsningar som framgår av allmänna styrprinciper för den kommunala verksamheten.

1.2.5 Information och delgivning

Nämnden ansvarar för att allmänheten får adekvat information om verksamheten. Nämnden ansvarar också för att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får fortlöpande information om verksamheten. Nämnden ska årligen framlägga en årsredovisning.

Delgivning av handlingar till nämnden sker genom ordföranden, dennes ersättare, ~~barn- och utbildningschefen~~ skolchef eller annan anställd eller förtroendevald som nämnden bestämmer.

1.2.6 Processbehörighet

Barn- och utbildningsnämnden äger rätt att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som rör nämndens myndighetsutövning.

Nämnden får vid behov konsultera juridiskt sakkunnig.

Nämnden får också träffa bindande överenskommelser, i den mån överenskommelsen inte innebär en utvidgning av nämndens verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer.

1.2.7 Övrigt ansvar

Nämnden ska också se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt effektivt, rättssäkert och tillfredställande sätt. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för inrapportering av statistik till berörda myndigheter enligt gällande lagar, förordningar och allmän praxis.

Barn- och utbildningsnämnden ska vid behov väcka frågan om revidering av gällande reglemente.

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden ska bestå av sju ledamöter och sju ersättare valda av kommunfullmäktige. Bland ledamöterna i nämnden utser kommunfullmäktige en ordförande samt en vice ordförande att tjänstgöra den tid för vilken de blivit valda som ledamöter.

2.2 Presidium

Barn- och utbildningsnämndens presidium ska bestå av ordförande samt vice ordförande.

2.3 Utskott

Barn- och utbildningsnämnden får inom sig utse ett arbetsutskott. Utskottet har bland annat till uppgift att bereda de ärenden som ska avgöras av nämnden. Nämnden beslutar själv om antalet ledamöter i utskottet.

2.4 Delegation

Nämnden äger rätt att delegera beslut inom ramen för gällande lagstiftning, kommunfullmäktiges beslut och det allmänna reglemente som gäller för kommunens styrelser, nämnder och utskott.

Nämnden kan delegera till ledamot eller tjänsteman att fatta beslut å nämndens vägnar.

Vilka ärenden och beslut som omfattas av delegation sammanställs i en delegationsförteckning.

En delegat kan överlämna ett ärende till nämnden för beslut om ärendets beskaffenhet kan anses påkalla detta.

Beslut som fattas enligt delegation ska omedelbart anmälas till nämnden.

2.5 Protokoll

I fråga om jäv, protokollföring, protokollets innehåll och justering skall gälla det som stadgas i det gemensamma reglementet. I övrigt skall, i tillämpliga delar, gälla vad kommunallagen föreskriver om kommunstyrelsen.

2.6 Samråd

Barn- och utbildningsnämnden bör vid fullgörandet av sina uppgifter i nödvändig omfattning samråda med övriga kommunala nämnder och utskott samt med andra myndigheter, organisationer och enskilda.

Barn- och utbildningsnämnden, presidiet eller ordförande skall från kommunens övriga nämnder, beredningar och tjänstemän inhämta de yttranden och upplysningar som är erforderliga för att nämnden ska fullgöra sina åligganden.

2.7 Sammanträden

För sammanträden gäller de arbetsformer som fastställts i reglementet för Mullsjö kommuns styrelser, utskott och nämnder.

Barn- och utbildningsnämndens sammanträden är ej offentliga. Nämnden får dock besluta att överläggningar i visst ärende ska vara offentligt.

Även rutiner för kallelse, protokoll, reservation och ersättare regleras i reglementet för styrelser, utskott och nämnder.

2.8 Ordförandens ansvar

Det åligger barn- och utbildningsnämndens ordförande att ha uppsikt över nämndens verksamhetsområde och att:

- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens verksamhetsområde, särskilt frågor som rör budget, ekonomi, verksamhetens effektivitet och kvalitet. I denna uppmärksamhet innefattas också att ta nödvändiga initiativ i dessa frågor.
- främja ett kommungemensamt synsätt som innebär att verka för samförstånd och samverkan med kommunens övriga nämnder och utskott.
- representera nämnden vid uppvaktningar hos enskilda personer, myndigheter, konferenser och sammanträden.

Vidare anges i delegationsförteckningen och arvodesreglementet vad som särskilt ankommer på ordföranden att utföra.

Dnr 2026/1072

§ 78 Revidering av socialnämndens reglemente

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer. Det är obligatoriskt att utfärda ett reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Detta regleras i kommunallagen 6 kap 44 §.

Reglementena ska innehålla nämndernas verksamhetsområden samt arbetsformer. Det ska också klargöra uppgiftsfördelningen mellan nämnderna. Reglementet ska beskriva vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har. Även frivilliga uppgifter ska anges i reglementet.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta det reviderade reglementet för socialnämnden utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 71
Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 21 april 2026 § 51
Protokoll från socialnämnden den 18 mars 2026 § 23
Tjänsteskrivelse från socialchefen den 10 mars 2026
Reglemente för socialnämnden, förslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta socialnämndens reviderade reglemente utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Förslag till beslut på sammanträdet

Henrik Jansson (M) föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

§ 78 fortsättning

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta socialnämndens reviderade reglemente utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Dnr 2026/1072

§ 71 Revidering av socialnämndens reglemente

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer. Det är obligatoriskt att utfärda ett reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Detta regleras i kommunallagen 6 kap 44 §.

Reglementena ska innehålla nämndernas verksamhetsområden samt arbetsformer. Det ska också klargöra uppgiftsfördelningen mellan nämnderna. Reglementet ska beskriva vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har. Även frivilliga uppgifter ska anges i reglementet.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta det reviderade reglementet för socialnämnden utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 21 april 2026 § 51
Protokoll från socialnämnden den 18 mars 2026 § 23
Tjänsteskrivelse från socialchefen den 10 mars 2026
Reglemente för socialnämnden, förslag

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta socialnämndens reviderade reglemente utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta socialnämndens reviderade reglemente utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

§ 71 fortsättning

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Dnr 2026/1072

§ 51 Revidering av socialnämndens reglemente

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer. Det är obligatoriskt att utfärda ett reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Detta regleras i kommunallagen 6 kap 44 §.

Reglementena ska innehålla nämndernas verksamhetsområden samt arbetsformer. Det ska också klargöra uppgiftsfördelningen mellan nämnderna. Reglementet ska beskriva vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har. Även frivilliga uppgifter ska anges i reglementet.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta det reviderade reglementet för socialnämnden utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Protokoll från socialnämnden den 18 mars 2026 § 23
Tjänsteskrivelse från socialchefen den 10 mars 2026
Reglemente för socialnämnden, förslag

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta socialnämndens reviderade reglemente utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att behandla ärendet på kommande arbetsutskottssammanträde.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Dnr 2022/8089

§ 23 Reglemente socialnämnden, revidering

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer. Det är obligatoriskt att utfärda ett reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Detta regleras i kommunallagen 6 kap 44 §. De kommunala råden ska också ha ett reglemente. På motsvarande sätt antar kommunfullmäktige en arbetsordning för egen del.

Reglementena ska innehålla nämndernas verksamhetsområden samt arbetsformer. Det ska också klargöra uppgiftsfördelningen mellan nämnderna. Reglementet ska beskriva vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har. Även frivilliga uppgifter ska anges i reglementet.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta det reviderade reglementet för socialnämnden utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från socialchefen den 10 mars 2026
Reglemente för socialnämnden med föreslagna ändringar

Förslag till beslut

Socialchefen föreslår socialnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta socialnämndens reviderade reglemente utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslut

Socialnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta socialnämndens reviderade reglemente utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

§ 23 fortsättning

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Barn- och utbildningsnämnden

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-03-10	2022/8089

Socialnämnden

Reglemente socialnämnden

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer. Det är obligatoriskt att utfärda ett reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Detta regleras i kommunallagen 6 kap 44 §. De kommunala råden ska också ha ett reglemente. På motsvarande sätt antar kommunfullmäktige en arbetsordning för egen del.

Reglementena ska innehålla nämndernas verksamhetsområden samt arbetsformer. Det ska också klargöra uppgiftsfördelningen mellan nämnderna. Reglementet ska beskriva vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har. Även frivilliga uppgifter ska anges i reglementet.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta det reviderade reglementet för socialnämnden utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Bakgrund/utredning

Vuxenutbildning (komvux) är till för vuxna som saknar utbildning från grund- eller gymnasieskolan eller behöver komplettera sin gymnasieexamen för att komma in på vidare studier. Vuxenutbildning innebär studier på grundläggande nivå, gymnasial nivå, anpassad utbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller svenska för invandrare (sfi). Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) omfattar ungdomar som inte har fyllt 20 år och inte går gymnasieutbildning eller inte har fullföljt utbildningen med godkänt resultat. Syftet med KAA är att motverka att ungdomar hamnar utanför utbildning och arbetsmarknad.

Arbetet med det KAA har blivit alltmer komplext till följd av ökad skolfrånvaro, lägre gymnasiebehörighet och fler ungdomar som varken söker gymnasiet eller tar del av andra sysselsättningsinsatser. Uppföljningen visar att flera aktörer är inblandade, ansvarsfördelningen är otydlig och att det finns ett tydligt behov av en gemensam strategi för målgruppen 16–20 år.

Ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret samt vuxenutbildningen har legat hos barn- och utbildningsnämnden. Medan de utförarande verksamheterna främst

Postadress	Gatuadress	Telefon	Org.nr.	e-post	Bankgiro
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

har varit kopplade till socialnämndens ansvarsområde, inom utbildnings- och arbetsmarknadsenhet (AME). Båda de berörda förvaltningarna ser att behövs ett helhetsgrepp om vuxna kommuninvånares behov av utbildning, arbetsmarknadspolitiska insatser, integration samt ekonomiskt bistånd.

För att skapa bättre möjligheter för samordning, både för kommuninvånaren och för de olika aktörernas insatser, har beslut tagits om att flytta ansvaret för vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Reglemente för socialnämnden med föreslagna ändringar

Förslag till beslut

Socialchefen föreslår socialnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta socialnämndens reviderade reglemente utifrån beslut att flytta ansvaret för vuxenutbildningen och det kommunala uppföljningsansvaret (KAA) från barn- och utbildningsnämnden till socialnämnden.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Barn- och utbildningsnämnden
Skolchefen
Socialchefen
Verksamhetschef IFO och Funktionsstöd
Enhetschef Utbildnings- och arbetsmarknadsenheten

Christel Andersson
Socialchef

Mullsjö Kommun

Reglemente för socialnämnden

Beslutsinformation

Titel: Reglemente för socialnämnden
Dokumenttyp: Reglemente

Beslutsdatum: 2023-04-18
Beslutad av: Kommunfullmäktige
Diarienr: 2022/1179

Gäller till: tills vidare
Ansvarig: Kommundirektör

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsområde 1
1.1 Uppgifter enligt speciallagstiftning 1
1.2 Övrig verksamhet 1
1.3 Uppgifter 2
1.3.1 Ledning 2
1.3.2 Ekonomisk förvaltning 2
1.3.3 Personalfrågor 2
1.3.4 Organisation 2
1.3.5 Information och delgivning 3
1.3.6 Processbehörighet 3
1.3.7 Övrigt ansvar 3
2 Sammansättning och arbetsformer 3
2.1 Socialnämnd 3
2.2 Presidium 3
2.3 Utskott 3
2.4 Delegation 4
2.5 Protokoll 4
2.6 Samråd 4
2.7 Sammanträden 4
2.8 Ordförandens ansvar 5

Socialnämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämndens ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

1 Verksamhetsområde

1.1 Uppgifter enligt speciallagstiftning

Socialnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i annan lag om socialnämnd.

Nämnden fullgör även kommunens uppgifter och utövar ledning för den kommunala hälso- och sjukvården enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt verksamhet för funktionsnedsatta enligt lag om stöd och service för vissa funktionsnedsatta (LSS).

Nämnden ansvarar även för:

- Ärenden enligt skuldsaneringslagen
- Ärenden enligt alkohollagen
- Ärenden enligt tobakslagen
- Ärenden enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter
- Ärenden enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- Ärenden kring spelmissbruk under socialtjänstlagen

1.2 Övrig verksamhet

Socialnämnden har vidare hand om;

- arbeta för en god integration av nyanlända och arbeta förebyggande i samarbete med civilsamhället, inklusive ansvarar för Svenska för invandrare (SFI),
- ansvara för utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor och verka för vuxnas möjlighet till egenförsörjning, inklusive kommunal vuxenutbildning och kommunalt aktivitetsansvar (KAA),
- verka för ett gott samarbete med kommunstyrelsen i det övergripande arbetet med bostäder och näringslivsfrågor på ett sätt som gynnar arbetsmarknad och integration,
- registeransvarig enligt dataskyddsförordningen (GDPR) för de personregister och journaler som nämnden för inom sin verksamhet och förfogar över,
- personalutbildning och kompetensutveckling inom verksamhetsområdet och
- arkivering enligt Mullsjö kommuns reglemente och aktuell lagstiftning.

1.3 Uppgifter

I nämndens uppgifter ingår att planera, utveckla, samordna, utvärdera och kvalitetssäkra verksamheten enligt följande:

1.3.1 Ledning

Socialnämndens ansvar är att verksamheterna arbetar mot de mål som föreskrivs i de olika lagstiftningarna och i övriga styrdokument. Nämndens ansvarar också för utvärdering av såväl den egna verksamheten som verksamhet som utförs genom samverkansavtal med andra huvudmän. I ledningsfunktionen ingår även ansvaret för utveckling av verksamheten inom nämndens befogenhetsområde.

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

1.3.2 Ekonomisk förvaltning

Socialnämnden disponerar de medel som kommunfullmäktige beslutat om och fördelar årligen de tilldelade medlen mellan de olika verksamhetsområdena. Nämnden ansvarar också för att kommunstyrelsen hålls informerad om den ekonomiska ställningen under budgetåret. Nämnden ska även utarbeta förslag till årsbudget enligt kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens direktiv.

Socialnämnden ansvarar för den egna interna kontrollen av ekonomiska transaktioner och ska därvid tillse att av kommunfullmäktige antaget attestreglemente efterlevs och att tillämpliga attestmoment utförs.

Socialnämnden utser tjänsteman och/eller förtroendevald med rätt att attestera eller vara ersättare i enlighet med gällande attestreglemente. Aktuell förteckning över attestanter ska upprättas, vid behov revideras och sedan tillställas kommunstyrelsen och kommunledningskontoret.

1.3.3 Personalfrågor

Nämnden är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av styrelsen. Nämnden har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som anges i kommunstyrelsens reglemente punkt 2.7.

1.3.4 Organisation

Nämnden beslutar i organisationsfrågor inom sitt verksamhetsområde med de begränsningar som framgår av allmänna styrprinciper för den kommunala verksamheten.

1.3.5 Information och delgivning

Nämnden ansvarar för att allmänheten får adekvat information om verksamheten. Nämnden ansvarar också för att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får fortlöpande information om verksamheten. Nämnden ska årligen framlägga en årsredovisning.

Delgivning av handlingar till nämnden sker genom ordföranden, dennes ersättare, socialchefen eller annan anställd eller förtroendevald som nämnden bestämmer.

Socialnämnden ska informera allmänheten om sin verksamhet.

1.3.6 Processbehörighet

Socialnämnden äger rätt att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som rör nämndens myndighetsutövning.

Nämnden får vid behov konsultera juridiskt sakkunnig.

Nämnden får också träffa bindande överenskommelser, i den mån överenskommelsen inte innebär en utvidgning av nämndens verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer.

1.3.7 Övrigt ansvar

Nämnden ska också se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt effektivt, rättssäkert och tillfredställande sätt. Socialnämnden ansvarar för inrapportering av statistik till berörda myndigheter enligt gällande lagar, förordningar och allmän praxis.

Nämnden ska vid behov väcka frågan om revidering av gällande reglemente.

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Socialnämnd

Socialnämnden ska bestå av nio ledamöter och nio ersättare valda av kommunfullmäktige. Bland ledamöterna i socialnämnden utser kommunfullmäktige en ordförande samt en vice ordförande att tjänstgöra den tid för vilken de blivit valda som ledamöter.

2.2 Presidium

Socialnämndens presidium ska bestå av ordföranden samt vice ordföranden.

2.3 Utskott

Socialnämnden får inom sig utse ett arbetsutskott. Utskottet har bland annat till uppgift att bereda de ärenden som ska avgöras av nämnden. Nämnden får själva besluta om antalet ledamöter i arbetsutskottet.

Socialnämndens ordförande och vice ordförande ska också vara ordförande och vice ordförande i arbetsutskottet.

2.4 Delegation

Utöver den beslutanderätt som enligt lag tillkommer ordförande eller vice ordförande, äger socialnämnden, inom ramen för gällande lagstiftning, kommunfullmäktiges beslut och anvisande anslag, uppdra åt arbetsutskott, ordföranden, ledamot eller tjänsteman att på nämndens vägnar fatta beslut i ärenden enligt antagen delegeringsförteckning.

Av socialnämnden delegerad beslutanderätt får ej utövas i ärenden av principiell natur eller annars av större vikt.

Ärenden vari ordföranden, annan ledamot, ersättare eller tjänsteman tillagts beslutanderätten får av delegaten överlämnas till nämnden för avgörande om ärendets beskaffenhet kan anses påkalla detta.

Beslut som fattas enligt delegation ska omedelbart anmälas till nämnden.

2.5 Protokoll

I fråga om jäv, protokollföring, protokollets innehåll och justering ska gälla det som stadgas i det gemensamma reglementet. I övrigt ska, i tillämpliga delar, gälla vad kommunallagen föreskriver om kommunstyrelsen.

2.6 Samråd

Socialnämnden bör vid fullgörandet av sina uppgifter i nödvändig utsträckning samråda med övriga kommunala nämnder och andra myndigheter samt med organisationer och enskilda.

Socialnämnden, presidiet eller ordförande äger från kommunens övriga nämnder, beredningar och tjänstemän inhämta de yttranden och upplysningar som är erforderliga för att nämnden ska kunna fullgöra sina åligganden.

2.7 Sammanträden

För sammanträden gäller de arbetsformer som fastställts i reglementet för Mullsjö kommuns styrelser, utskott och nämnder.

Socialnämndens sammanträden är ej offentliga. Nämnden får dock besluta att överläggningar i visst ärende ska vara offentligt.

Även rutiner för kallelse, protokoll, reservation och ersättare regleras i reglementet för styrelser, utskott och nämnder.

2.8 Ordförandens ansvar

I anslutning till vad i lag och i detta reglemente stadgas åligger det socialnämndens ordförande att

- fatta så kallade ordförandebeslut enligt gällande lagstiftning,
- närmast under socialnämnden ha inseende över nämndens hela verksamhetsområde och med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för dess arbete och utveckling samt ta erforderliga initiativ då detta är påkallat,
- främja samverkan mellan nämnden och övriga nämnder,
- företräda nämnden, med rätt att sätta annan i sitt ställe, vid överläggningar och sammanträden med myndigheter, företag och enskilda,
- vara anträffbar för allmänheten på tider som överenskommes i varje särskilt fall, samt
- i övrigt tillse att socialnämndens uppgifter fullgöres.

Vidare anges i delegationsförteckningen och arvodesreglementet vad som särskilt ankommer på ordföranden att utföra.

Dnr 2026/1109

§ 80 Revidering av kultur- och fritidsnämndens reglemente

Ärendebeskrivning
Efter beslut att medarbetarna ingår i kommunstyrelsens förvaltning finns arbetsmiljöfrågorna inte längre bland kultur- och fritidsnämndens uppgifter. Punkten personalfrågor i kultur- och fritidsnämndens reglemente ska därför tas bort.

Beslutsunderlag
Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 72
Protokoll från kultur- och fritidsnämnden den 7 maj 2026 § 40
Tjänsteskrivelse från nämndsekreterare den 20 april 2026
Reglemente för kultur- och fritidsnämnden, förslag till revidering

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta det reviderade reglementet för kultur- och fritidsnämnden.

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta det reviderade reglementet för kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Dnr 2026/1109

§ 72 Revidering av kultur- och fritidsnämndens reglemente

Ärendebeskrivning
Efter beslut att medarbetarna ingår i kommunstyrelsens förvaltning finns arbetsmiljöfrågorna inte längre bland kultur- och fritidsnämndens uppgifter. Punkten personalfrågor i kultur- och fritidsnämndens reglemente ska därför tas bort.

Beslutsunderlag
Protokoll från kultur- och fritidsnämnden den 7 maj 2026 § 40
Tjänsteskrivelse från nämndsekreterare den 20 april 2026
Reglemente för kultur- och fritidsnämnden, förslag till revidering

Förslag till beslut
Kultur- och fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta det reviderade reglementet för kultur- och fritidsnämnden.

Beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta det reviderade reglementet för kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Dnr 2022/5053

§ 40 Reglemente kultur- och fritidsnämnden, revidering

Ärendebeskrivning
Efter beslut att medarbetarna ingår i kommunstyrelsens förvaltning finns arbetsmiljöfrågorna inte längre bland kultur- och fritidsnämndens uppgifter. Punkten Personalfrågor i kultur- och fritidsnämndens reglemente ska därför tas bort.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse från nämndsekreterare den 20 april 2026
Reglemente för kultur- och fritidsnämnden, förslag till revidering

Förslag till beslut
Nämndsekreteraren föreslår kultur- och fritidsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta det reviderade reglementet för kultur- och fritidsnämnden.

Beslut
Kultur- och fritidsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta det reviderade reglementet för kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-04-20	2022/5053

Kultur- och fritidsnämnden

Reglemente kultur- och fritidsnämnden, revidering

Ärendebeskrivning

Efter beslut att medarbetarna ingår i kommunstyrelsens förvaltning finns arbetsmiljöfrågorna inte längre bland kultur- och fritidsnämndens uppgifter. Punkten Personalfrågor i kultur- och fritidsnämndens reglemente ska därför tas bort.

Beslutsunderlag

Reglemente för kultur- och fritidsnämnden, förslag till revidering

Förslag till beslut

Nämndsekreteraren föreslår kultur- och fritidsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta det reviderade reglementet för kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas till

Demokratienheten

Karin Talén
Nämndsekreterare

Postadress
Mullsjö kommun
Box 47
565 21 Mullsjö

Gatuadress
Järnvägsgatan 27-29
Mullsjö

Telefon
0392-140 00
Telefax
0392-102 49

Org.nr.
212000-1603

e-post
kommun@mullsjo.se
Internet
www.mullsjo.se

Bankgiro
5932-8807
Plusgiro
12 14 33-7

Mullsjö Kommun

Reglemente för kultur- och fritidsnämnden

Beslutsinformation

Titel: Reglemente för kultur- och fritidsnämnden
Dokumenttyp: Reglemente

Beslutsdatum: 2023-04-18
Beslutad av: Kommunfullmäktige
Diarienr: 2022/1178

Gäller till: tills vidare
Ansvarig: Kommundirektör

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsområde 2
1.1 Omfattning 2
1.1.1 Uppgifter 2
1.2 Uppgifter 3
1.2.1 Ledning 3
1.2.2 Ekonomisk förvaltning 3
1.2.3 Personalfrågor 4
1.2.4 Organisation 4
1.2.5 Information och delgivning 4
1.2.6 Processbehörighet 4
1.2.7 Övrigt ansvar 5
2 Sammansättning och arbetsformer 5
2.1 Kultur- och fritidsnämnd 5
2.2 Presidium 5
2.3 Delegation 5
2.4 Protokoll 5
2.5 Samråd 6
2.6 Sammanträden 6
2.7 Ordförandens ansvar 6

Kultur- och fritidsnämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämndens ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

1 Verksamhetsområde

1.1 Omfattning

Nämndens uppgift är att ansvara för kommunens uppgifter inom kultur- och fritidsområdet och övergripande kultur- och fritidspolitik.

Nämnden ansvarar för kommunens relationer till, och utveckling av, föreningslivet avseende de föreningar, organisationer och enskilda ideella krafter som hör till nämndens verksamhetsområde.

Nämnden ansvarar för kommunens frågor kring friluftsliv.

Nämnden är ansvarig nämnd för ärenden enligt lotterilagen (1994:1000) och bibliotekslagen (2013:801).

1.1.1 Uppgifter

Kultur- och fritidsnämnden ska:

1. med uppmärksamhet följa utvecklingen i de frågor som gäller kultur- och fritidsverksamheten i kommunen och ta de initiativen och lägga fram de förslag nämnden finner påkallade.
2. främja kulturlivet i kommunen genom att ta befattning med ärenden rörande studieverksamhet, teater, sång, musik, dans, konst, film, foto, musei- och utställningsverksamhet., här ingår att vara ansvarig nämnd för bland annat den kommunala kulturskolan och biblioteksverksamheten.
3. verka för dokumentation och bevarande av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader, anläggningar och miljöer,
4. bevara och utveckla värdefulla traditioner och lokalhistorisk forskning,
5. stödja och uppmuntra nya uttrycks- och verksamhetsformer i kulturlivet,
6. besluta om utsmyckning av offentliga platser och byggnader enligt särskilda riktlinjer antagna av kommunfullmäktige,
7. anskaffa, avyttra och förvalta konstverk inom ramen för anslagna medel,
8. genom ett nära samarbete med i kommunen verksamma föreningar och organisationer inom kommunstyrelsens verksamhetsområde stimulera det arbete dessa bedriver,
9. bevaka tillkommande nya verksamhets- och föreningsformer inom fritidsområdet,

10. söka tillgodose behovet av anläggningar och lokaler för kultur-, fritids- och friskvårdsverksamhet, vari ingår driftansvar för bland annat simhallen.
11. komplettera föreningslivets utbud med kommunala verksamheter rörande norm- och värderingsfrågor, drogförebyggande projekt, fritidsgårdar samt friskvårdsaktiviteter varje år.
12. besluta om upplåtelse av kommunala anläggningar och lokaler för kultur- och fritidsverksamhet,
13. inom ramen för av kommunfullmäktige beviljade anslag och fastställda normer fördela bidrag och stipendier till föreningar, organisationer, studieförbund och enskilda.
14. organisera, ansvara och/eller stödja tillkomsten av kultur- och fritidsevenemang, exempelvis ansvar för nationaldagsfirande.
15. avge yttranden i ärenden som remitteras till nämnden,
16. även utan föregående remiss följa aktuella plan- och byggnadsfrågor och till kommunstyrelsen framföra sina synpunkter.
17. handlägga tillståndsärenden för lotterier.
18. arbeta med folkhälsofrågor (kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret)
19. ha hand om personalutbildning och kompetensutveckling inom verksamhetsområdet
20. ha personuppgiftsansvar inom verksamhetsområdet
21. arbeta med arkivering enligt Mullsjö kommuns reglemente och aktuell lagstiftning

1.2 Uppgifter

I nämndens uppgifter ingår att planera, utveckla, samordna, utvärdera och kvalitetssäkra verksamheten enligt följande:

1.2.1 Ledning

Kultur- och fritidsnämndens ansvar är att verksamheterna arbetar mot de mål som föreskrivs i bibliotekslag och övriga styrdokument. Nämndens ansvarar också för utvärdering av såväl den egna verksamheten som verksamhet som utförs genom samverkansavtal med andra huvudmän. I ledningsfunktionen ingår även ansvaret för utveckling av verksamheten inom nämndens befogenhetsområde.

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

1.2.2 Ekonomisk förvaltning

Kultur- och fritidsnämnden disponerar de medel som kommunfullmäktige beslutat om och fördelar årligen de tilldelade medlen mellan de olika verksamhetsområdena. Nämnden ansvarar också för att kommunstyrelsen hålls informerad om den ekonomiska ställningen

under budgetåret. Nämnden ska även utarbeta förslag till årsbudget enligt kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens direktiv.

Kultur-och fritidsnämnden ansvarar för den egna interna kontrollen av ekonomiska transaktioner och ska därvid tillse att av kommunfullmäktige antaget attestreglemente efterlevs och att tillämpliga attestmoment utförs.

Kultur- och fritidsnämnden utser tjänsteman och/eller förtroendevald med rätt att attestera eller vara ersättare i enlighet med gällande attestreglemente. Aktuell förteckning över attestanter ska upprättas, vid behov revideras och sedan tillställas kommunstyrelsen och kommunledningskontoret.

~~1.2.3 Personalfrågor~~

~~Nämnden är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av styrelsen. Nämnden har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som anges i kommunstyrelsens reglemente punkt 2.7.~~

1.2.4 Organisation

Nämnden beslutar i organisationsfrågor inom sitt verksamhetsområde med de begränsningar som framgår av allmänna styrprinciper för den kommunala verksamheten.

1.2.5 Information och delgivning

Nämnden ansvarar för att allmänheten får adekvat information om verksamheten. Nämnden ansvarar också för att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får fortlöpande information om verksamheten. Nämnden ska årligen framlägga en årsredovisning.

Delgivning av handlingar till nämnden sker genom ordföranden, dennes ersättare, kultur- och fritidschefen eller annan anställd eller förtroendevald som nämnden bestämmer.

1.2.6 Processbehörighet

Kultur- och fritidsnämnden äger rätt att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som rör nämndens myndighetsutövning.

Nämnden får vid behov konsultera juridiskt sakkunnig.

Nämnden får också träffa bindande överenskommelser, i den mån överenskommelsen inte innebär en utvidgning av nämndens verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer.

1.2.7 Övrigt ansvar

Nämnden ska också se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt effektivt, rättssäkert och tillfredställande sätt. Kultur-och fritidsnämnden ansvarar för inrapportering av statistik till berörda myndigheter enligt gällande lagar, förordningar och allmän praxis.

Kultur-och fritidsnämnden ska vid behov väcka frågan om revidering av gällande reglemente.

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare valda av kommunfullmäktige. Bland ledamöterna i nämnden utser kommunfullmäktige en ordförande samt en vice ordförande att tjänstgöra den tid för vilken de blivit valda som ledamöter.

2.2 Presidium

Kultur- och fritidsnämnden presidium ska bestå av ordförande samt vice ordförande.

2.3 Delegation

Nämnden äger rätt att delegera beslut inom ramen för gällande lagstiftning, kommunfullmäktiges beslut och det allmänna reglemente som gäller för kommunens styrelser, nämnder och utskott.

Nämnden kan delegera till ledamot eller tjänsteman att fatta beslut å nämndens vägnar.

Vilka ärenden och beslut som omfattas av delegation sammanställs i en delegationsförteckning.

En delegat kan överlämna ett ärende till nämnden för beslut om ärendets beskaffenhet kan anses påkalla detta.

Beslut som fattas enligt delegation ska omedelbart anmälas till nämnden.

2.4 Protokoll

I fråga om jäv, protokollföring, protokollets innehåll och justering ska gälla det som stadgas i det gemensamma reglementet. I övrigt ska, i tillämpliga delar, gälla vad kommunallagen föreskriver om kommunstyrelsen.

2.5 Samråd

Kultur- och fritidsnämnden bör vid fullgörandet av sina uppgifter i nödvändig omfattning samråda med övriga kommunala nämnder och utskott samt med andra myndigheter, organisationer och enskilda.

Kultur- och fritidsnämnden, presidiet eller ordförande ska från kommunens övriga nämnder, beredningar och tjänstemän inhämta de yttranden och upplysningar som är nödvändiga för att nämnden ska fullgöra sina åligganden.

2.6 Sammanträden

För sammanträden gäller de arbetsformer som fastställts i det gemensamma reglementet för Mullsjö kommuns styrelser, utskott och nämnder.

Kultur- och fritidsnämndens sammanträden är ej offentliga. Nämnden får dock besluta att överläggningar i visst ärende ska vara offentligt.

Även rutiner för kallelse, protokoll, reservation och ersättare regleras i reglementet för styrelser, utskott och nämnder.

2.7 Ordförandens ansvar

Det åligger kultur- och fritidsnämndens ordförande att ha uppsikt över nämndens verksamhetsområde och att:

- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens verksamhetsområde, särskilt frågor som rör budget, ekonomi, verksamhetens effektivitet och kvalitet. I denna uppmärksamhet innefattas också att ta nödvändiga initiativ i dessa frågor.
- främja ett kommungemensamt synsätt som innebär att verka för samförstånd och samverkan med kommunens övriga nämnder och utskott.
- representera nämnden vid uppvaktningar hos enskilda personer, myndigheter, konferenser och sammanträden.

Vidare anges i delegationsförteckningen och arvodesreglementet vad som särskilt ankommer på ordföranden att utföra.

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-06-16	2026/1110

Kommunfullmäktige

Interpellation - Ny hyresmodell på särskilt boende

Ärendebeskrivning

Christian Wall (SD) har inkommit med en interpellation till socialnämndens ordförande Mats Tingshagen (S) om ny hyresmodell på särskilt boende.

Med anledning av hyrorna på kommunens boende Björkgården och Margaretas park ska höjas ställs följande frågor:

- Hur har kommunen konkret bedömt att det inte finns några avgörande standardskillnader mellan Margaretas Park och det nyligen renoverade Björkgården?
- Vilka jämförelseobjekt och vilken metod har använts för att bedöma bruksvärde och skälig hyresnivå?
- Har kommunen genomfört någon extern juridisk granskning av den nya hyresmodellen och dess förenlighet med hyresrättsliga principer?
- Har dialog eller förhandling skett med någon extern part, hyresgästförening eller med hyresgästerna direkt inför införandet av modellen?
- Hur säkerställer kommunen att hyran inte används för att finansiera verksamhetsunderskott eller andra delar av socialnämndens ekonomi?
- Hur bedömer socialnämndens ordförande att hyreshöjningar på upp till 58 procent är proportionerliga och socialt rimliga för äldre personer med små ekonomiska marginaler?

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning bör en interpellation besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes. Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt.

Beslutsunderlag

Interpellation den 12 maj 2026

Beslutet skickas till

Christian Wall
Mats Tingshagen

Postadress	Gatuadress	Telefon	Org.nr.	e-post	Bankgiro
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

Joel Lundgren
Kommunsekreterare

Sverigedemokraterna

boende

2026-05-12 Ny hyresmodell på särskilt

Interpellation

Ny hyresmodell på särskilt boende

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-05-12
Dnr.

Till: Socialnämndens ordförande, Mats Tingshagen (S)

Hyrorna på kommunens boenden Björkgården och Margaretas Park ska nu höjas med upp till 58 procent. För många äldre innebär det en mycket stor förändring av privatekonomin.
I Sverige tillämpas bruksvärdessystemet som innebär att hyran baseras på lägenhetens standard, kvalitet och service. När hyresvärden vill höja hyran brukar den förhandlas, antingen med en hyresgästförening om det finns en förhandlingsordning, eller med hyresgästen direkt. En hyreshöjning ska vara skälig och den boende har rätt att få höjningen prövad i hyresnämnden. För att avgöra om hyran är skälig jämförs den med hyresnivån för andra likvärdiga lägenheter på orten. Det framgår inte av nämndens beslut om någon hyresförhandling har gjorts eller hur skälighetsbedömningen utförts.

I socialförvaltningens utredning om en ny enhetlig hyresmodell anges att samma hyra ska gälla oavsett faktisk lägenhetsstorlek samt att skillnader i standard mellan boendena inte bedöms motivera olika hyror.

Utredningen anger vidare att modellen ska bidra till "stabilare ekonomiska förutsättningar", "stärka kostnadstäckningen" och ingå i arbetet med "Budget i balans H28". I Jönköpings-Posten den 11 maj 2026 uttalar Socialnämndens ordförande följande; "-Vi får ju tänka på kommunen också. Ekonomin är inte som den borde, vare sig i kommunen eller i socialnämnden."

Underlaget samt uttalandet väcker frågan om vilken roll kommunens ekonomiska situation har haft vid utformningen av hyresmodellen. Kommunens egen kalkyl visar att hyresmodellen kommer öka hyresintäkterna med över en miljon kronor per år, vilket indikerar att modellen snarare har ekonomiska intäktsmål än rättvisefokus.
Att lösa kommunens budgetproblem genom kraftiga hyreshöjningar för äldre med små marginaler är inte rimligt.

Med anledning av ovan vill jag fråga socialnämndens ordförande:

- **Hur har kommunen konkret bedömt att det inte finns några avgörande standardskillnader mellan Margaretas Park och det nyligen renoverade Björkgården?**
- **Vilka jämförelseobjekt och vilken metod har använts för att bedöma bruksvärde och skälig hyresnivå?**
- **Har kommunen genomfört någon extern juridisk granskning av den nya hyresmodellen och dess förenlighet med hyresrättsliga principer?**
- **Har dialog eller förhandling skett med någon extern part, hyresgästförening eller med hyresgästerna direkt inför införandet av modellen?**
- **Hur säkerställer kommunen att hyran inte används för att finansiera verksamhetsunderskott eller andra delar av socialnämndens ekonomi?**
- **Hur bedömer socialnämndens ordförande att hyreshöjningar på upp till 58 procent är proportionerliga och socialt rimliga för äldre personer med små ekonomiska marginaler?**

För Sverigedemokraterna Mullsjö:

Christian Wall (SD)
Gruppledare

Sverigedemokraterna Mullsjö
Organisationsnummer: 802492-9450
Nykyrkevägen 58b, 56533 Mullsjö
E-post: mullsjo@sd.se

Dnr 2026/1045

§ 81 Motion om miljötillsyn med nya metoder - svar

Ärendebeskrivning

Henrik Jansson (M) har inkommit med en motion om miljötillsyn med nya metoder. Digital miljötillsyn innebär att företag kan lämna nödvändiga uppgifter via e-tjänst när det passar dem, vilket minskar tidsåtgången för både företagare och kommunen. När företagen kan förbereda sig inför tillsynen och själva boka tid minskar störningar i verksamheten och besöken kan genomföras snabbare och mer träffsäkert. Detta arbetssätt frigör tid för miljöinspektörerna att fokusera på de verksamheter där tillsynen gör mest nytta och skapar en mer effektiv och användarvänlig process. Moderaterna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge miljönämnden uppdraget att inom ett av sina områden inom miljötillsyn pröva en mer digital tillsyn.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 februari 2026 att skicka motionen till miljönämnden för beredning och att till beredningen av motionen addera kommunstyrelsens yttrande av remissen rörande nytt system för företagens miljörapportering och komplettering av redovisningen nytt system för företagens miljörapportering (dnr 2025/1177). Motionen har nu beretts av miljönämnden.

Vad det gäller det till motionen adderade yttrandet kan miljönämnden konstatera att den redan är besvarad av Mullsjö kommun. Miljönämnden har inte varit delaktiga i svaret och ser därmed adderandet av yttrandet som en ren information. Remissen har inte koppling till de frågor som berörs i motionen. Miljönämnden väljer ändå att i en bilaga till sitt svar på motionen lämna några övergripande reflektioner rörande remissen.

Motionen innehåller i huvudsak två förslag som föreslås prövas inom ett av miljönämndens tillsynsområden. Genom att införa en e-tjänst där man svarar på de frågor som behövs innan tillsynsbesöket. Detta möjliggör även att svara på frågorna när det finns tid i verksamheten. Vidare bör det övervägas att skicka ut kalenderbokningar för tillsyn så företaget har möjlighet att boka in tid som passar verksamheten.

§ 81 fortsättning

Inom miljönämndens verksamhetsområde har under senare år ett digert arbete pågått med att digitalisera ärendeflödet från inkommande ärende, ärendehantering till arkivering samt att skapa olika typer av e-tjänster. Syftet med e-tjänsterna är ytterst att underlätta för enskilda samt olika verksamheter att inkomma med exempelvis olika typer av anmälningar eller klagomål. I nuläget har vi ett drygt 20 tal e-tjänster för olika ändamål. Fortsatt utveckling av dessa pågår kontinuerligt bland annat för att tydligare integrera dem med ärendehanteringssystemet och för att på sikt eventuellt kunna skapa möjligheter för användaren att kunna följa sitt ärende.

Inom förvaltningen innebär den ökade graden av digitalisering till viss del effektivisering av olika arbetsmoment, men också ett merarbete eftersom förvaltningen även behöver upprätthålla analoga arbetssätt för att kunna tillmötesgå de invånare och verksamheter som inte kan eller vill använda de digitala alternativen.

Vad det gäller frågan om att skapa en e-tjänst där företagen skulle kunna fylla i vissa frågor inför tillsynsbesöket så begärs oftast uppgifter och underlag in inför tillsynsbesök redan nu för att tillsynsbesöket ska bli effektivare. Det görs dock inte i en e-tjänst utan sker via e-post. Miljönämndens bedömning är att det fungerar bra och att det blir mer flexibelt än att bygga e-tjänster. Miljönämndens grunduppdrag är brett och med olika ämnesområden som skulle kräva flera olika e-tjänster. Tillsynen inom samma ämnesområde kan dessutom ha lite olika inriktning över tid varför olika uppgifter begärs in inför olika besök och e-tjänsterna skulle behöva ändras kontinuerligt och riskera skapa merarbete.

Vad det gäller kalenderbokningar för tillsyn har frågan tagits upp med IT-enheten för att undersöka vilka eventuella möjligheter som finns med ett tidbokningssystem. Det bör poängteras att det finns en hög grad av flexibilitet även i befintlig tidbokning av besök, flera valbara tider anges oftast och besöket kan därmed anpassas utifrån verksamhetens önskemål. I vissa fall sker kontroller utan föravisering vilket oftast är fallet inom livsmedelsområdet.

Miljönämnden och tjänstepersoner verksamma inom miljöförvaltningen anser det viktigt att följa med i utvecklingen och att kunna erbjuda- liksom använda sig av olika digitala lösningar. Som små kommuner följer förvaltningen utvecklingen och hämtar gärna idéer och goda exempel från andra.

§ 81 fortsättning

Inom de myndigheter miljönämndens grunduppdrag baseras på pågår en rad olika digitaliseringsprojekt. Som exempel kan nämnas att Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket och länsstyrelserna haft i uppdrag att ta fram förslag på nya digitala lösningar för tillsynsvägledning samt rapportering och uppföljning av tillsyn. Det pågår även ett centralt arbete med att ta fram en nationellt standardiserad e-tjänst för anmälningar av miljöfarlig verksamhet där syftet är att förenkla för företagen i sina kontakter med kommunerna.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 67
Protokoll från miljönämnden den 16 april 2026 § 14
Bilaga från miljönämnden den 30 mars 2026
Protokoll från kommunfullmäktige den 24 februari 2026 § 11
Motion den 10 februari 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Dnr 2026/1045

§ 67 Motion om miljötillsyn med nya metoder - svar

Ärendebeskrivning

Henrik Jansson (M) har inkommit med en motion om miljötillsyn med nya metoder. Digital miljötillsyn innebär att företag kan lämna nödvändiga uppgifter via e-tjänst när det passar dem, vilket minskar tidsåtgången för både företagare och kommunen. När företagen kan förbereda sig inför tillsynen och själva boka tid minskar störningar i verksamheten och besöken kan genomföras snabbare och mer träffsäkert. Detta arbetssätt frigör tid för miljöinspektörerna att fokusera på de verksamheter där tillsynen gör mest nytta och skapar en mer effektiv och användarvänlig process. Moderaterna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge miljönämnden uppdraget att inom ett av sina områden inom miljötillsyn pröva en mer digital tillsyn.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 februari 2026 att skicka motionen till miljönämnden för beredning och att till beredningen av motionen addera kommunstyrelsens yttrande av remissen rörande nytt system för företagens miljörapportering och komplettering av redovisningen nytt system för företagens miljörapportering (dnr 2025/1177). Motionen har nu beretts av miljönämnden.

Vad det gäller det till motionen adderade yttrandet kan miljönämnden konstatera att den redan är besvarad av Mullsjö kommun. Miljönämnden har inte varit delaktiga i svaret och ser därmed adderandet av yttrandet som en ren information. Remissen har inte koppling till de frågor som berörs i motionen. Miljönämnden väljer ändå att i en bilaga till sitt svar på motionen lämna några övergripande reflektioner rörande remissen.

Motionen innehåller i huvudsak två förslag som föreslås prövas inom ett av miljönämndens tillsynsområden. Genom att införa en e-tjänst där man svarar på de frågor som behövs innan tillsynsbesöket. Detta möjliggör även att svara på frågorna när det finns tid i verksamheten. Vidare bör det övervägas att skicka ut kalenderbokningar för tillsyn så företaget har möjlighet att boka in tid som passar verksamheten.

§ 67 fortsättning

Inom miljönämndens verksamhetsområde har under senare år ett digert arbete pågått med att digitalisera ärendeflödet från inkommande ärende, ärendehantering till arkivering samt att skapa olika typer av e-tjänster. Syftet med e-tjänsterna är ytterst att underlätta för enskilda samt olika verksamheter att inkomma med exempelvis olika typer av anmälningar eller klagomål. I nuläget har vi ett drygt 20 tal e-tjänster för olika ändamål. Fortsatt utveckling av dessa pågår kontinuerligt bland annat för att tydligare integrera dem med ärendehanteringssystemet och för att på sikt eventuellt kunna skapa möjligheter för användaren att kunna följa sitt ärende.

Inom förvaltningen innebär den ökade graden av digitalisering till viss del effektivisering av olika arbetsmoment, men också ett merarbete eftersom förvaltningen även behöver upprätthålla analoga arbetssätt för att kunna tillmötesgå de invånare och verksamheter som inte kan eller vill använda de digitala alternativen.

Vad det gäller frågan om att skapa en e-tjänst där företagen skulle kunna fylla i vissa frågor inför tillsynsbesöket så begärs oftast uppgifter och underlag in inför tillsynsbesök redan nu för att tillsynsbesöket ska bli effektivare. Det görs dock inte i en e-tjänst utan sker via e-post. Miljönämndens bedömning är att det fungerar bra och att det blir mer flexibelt än att bygga e-tjänster. Miljönämndens grunduppdrag är brett och med olika ämnesområden som skulle kräva flera olika e-tjänster. Tillsynen inom samma ämnesområde kan dessutom ha lite olika inriktning över tid varför olika uppgifter begärs in inför olika besök och e-tjänsterna skulle behöva ändras kontinuerligt och riskera skapa merarbete.

Vad det gäller kalenderbokningar för tillsyn har frågan tagits upp med IT-enheten för att undersöka vilka eventuella möjligheter som finns med ett tidbokningssystem. Det bör poängteras att det finns en hög grad av flexibilitet även i befintlig tidbokning av besök, flera valbara tider anges oftast och besöket kan därmed anpassas utifrån verksamhetens önskemål. I vissa fall sker kontroller utan föravisering vilket oftast är fallet inom livsmedelsområdet.

Miljönämnden och tjänstepersoner verksamma inom miljöförvaltningen anser det viktigt att följa med i utvecklingen och att kunna erbjuda- liksom använda sig av olika digitala lösningar. Som små kommuner följer förvaltningen utvecklingen och hämtar gärna idéer och goda exempel från andra.

§ 67 fortsättning

Inom de myndigheter miljönämndens grunduppdrag baseras på pågår en rad olika digitaliseringsprojekt. Som exempel kan nämnas att Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket och länsstyrelserna haft i uppdrag att ta fram förslag på nya digitala lösningar för tillsynsvägledning samt rapportering och uppföljning av tillsyn. Det pågår även ett centralt arbete med att ta fram en nationellt standardiserad e-tjänst för anmälningar av miljöfarlig verksamhet där syftet är att förenkla för företagen i sina kontakter med kommunerna.

Beslutsunderlag
Protokoll från miljönämnden den 16 april 2026 § 14
Bilaga från miljönämnden den 30 mars 2026
Protokoll från kommunfullmäktige den 24 februari 2026 § 11
Motion den 10 februari 2026

Förslag till beslut
Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

§ 14 Svar på motion om miljötillsyn med nya metoder

Diarienummer M-2026-242

Beslut

Miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Beskrivning av ärendet

Henrik Jansson (M) har lämnat en motion till kommunfullmäktige i Mullsjö ”Motion om miljötillsyn med nya metoder”.

Per Högberg (KD) har lämnat förslag till ett tillägg till motionen i form av kommunstyrelsens yttrande på en remiss ”Nytt system för företagens miljörapportering” och ”Komplettering av redovisningen nytt system för företagens miljörapportering”. Kommunfullmäktige i Mullsjö har beslutat att skicka motionen till miljönämnden för beredning och att samtidigt addera kommunstyrelsens yttrande av remissen.

Vad det gäller det till motionen adderade yttrandet kan miljönämnden konstatera att den redan är besvarad av Mullsjö kommun, miljönämnden har inte varit delaktiga i svaret och ser därmed adderandet av yttrandet som en ren information. Remissen har inte koppling till de frågor som berörs i motionen. Miljönämnden väljer ändå att i en bilaga till sitt svar på motionen lämna några övergripande reflektioner rörande remissen.

Motionen ”Miljötillsyn med nya metoder” innehåller i huvudsak två förslag som föreslås prövas inom ett av miljönämndens tillsynsområden:

- Genom att införa en e-tjänst där man svarar på de frågor som behövs innan tillsynsbesöket. Detta möjliggör även att svara på frågorna när man har tid i sin verksamhet.
- Vidare bör man överväga att skicka ut kalenderbokningar för tillsyn så företaget har möjlighet att boka in tid som passar verksamheten.

Inom miljönämndens verksamhetsområde har under senare år ett digert arbete pågått med att digitalisera ärendeflödet från inkommande ärende, ärendehantering till arkivering samt att skapa olika typer av e-tjänster. Syftet med e-tjänsterna är ytterst att underlätta för enskilda samt olika verksamheter att inkomma med exempelvis olika typer av anmälningar eller klagomål. I nuläget har vi ett drygt 20 tal e-tjänster för olika ändamål. Fortsatt utveckling av dessa pågår kontinuerligt bland annat för att tydligare integrera dem med

vårt ärendehanteringssystem och för att på sikt ev. kunna skapa möjligheter för användaren att kunna följa sitt ärende.

Inom förvaltningen innebär den ökade graden av digitalisering till viss del effektivisering av olika arbetsmoment men också ett merarbete eftersom vi även behöver upprätthålla analoga arbetssätt för att kunna tillmötesgå de invånare och verksamheter som inte kan eller vill använda de digitala alternativen.

Vad det gäller frågan om att skapa en e-tjänst där företagen skulle kunna fylla i vissa frågor inför tillsynsbesöket så begärs oftast uppgifter och underlag in inför tillsynsbesök redan nu för att tillsynsbesöket ska bli effektivare. Det görs dock inte i en e-tjänst utan sker via mail. Vår bedömning är att det fungerar bra och att det blir mer flexibelt än att bygga e-tjänster. Vårt grunduppdrag är brett och med olika ämnesområden som skulle kräva flera olika e-tjänster, tillsynen inom samma ämnesområde kan dessutom ha lite olika inriktning över tid varför olika uppgifter begärs in inför olika besök och e-tjänsterna skulle behöva ändras kontinuerligt och riskera skapa merarbete.

Vad det gäller kalenderbokningar för tillsyn har frågan tagits upp med vår IT enhet för att undersöka vilka eventuella möjligheter som finns med ett tidbokningssystem. Det bör poängteras att det finns en hög grad av flexibilitet även i befintlig tidbokning av besök, flera valbara tider anges oftast och besöket kan därmed anpassas utifrån verksamhetens önskemål. I vissa fall sker kontroller utan föravisering vilket oftast är fallet inom livsmedelsområdet.

Miljönämnden och tjänstepersoner verksamma inom miljöförvaltningen anser det viktigt att följa med i utvecklingen och att kunna erbjuda- liksom använda sig av olika digitala lösningar. Som små kommuner följer vi utvecklingen och hämtar gärna idéer och goda exempel från andra.

Inom de myndigheter vårt grunduppdrag baseras på pågår en rad olika digitaliseringsprojekt. Som exempel kan nämnas att Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket och länsstyrelserna haft i uppdrag att ta fram förslag på nya digitala lösningar för tillsynsvägledning samt rapportering och uppföljning av tillsyn. Det pågår även ett centralt arbete med att ta fram en nationellt standardiserad e-tjänst för anmälningar av miljöfarlig verksamhet där syftet är att förenkla för företagen i sina kontakter med kommunerna.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Mullsjö kommun

Beslutet skickas till

Miljönämndens reflektioner rörande remiss av ”Komplettering av redovisningen Nytt system för företagens miljörapportering”i Mullsjö kommun

Miljönämnden i Habo och Mullsjö kommuner

Bilaga

Miljönämndens reflektioner rörande remiss
”Komplettering av redovisningen Nytt system för företagens miljörapportering”

Beskrivning av ärendet

Ovanstående remiss har skickats från Klimat- och näringslivsdepartementet till en rad olika remissinstanser däribland Mullsjö kommun, sista svarsdatum för kompletteringen var den 23/1 2026. Mullsjö kommun har svarat på remissen. Miljönämnden i Habo och Mullsjö kommuner har inte varit delaktiga i kommunens svar utan fått det för information i efterhand.

Habo och Mullsjö kommuner har endast i begränsad omfattning tillsynsansvar för tillståndspliktig verksamhet, i Mullsjös fall inte alls. Det är tillståndspliktiga verksamheter som är skyldiga att lämna årlig miljörapport.

Miljönämnden lämnar nedan endast några övergripande reflektioner rörande remissen.

- Förnyelse och utveckling av befintligt system Svenska Miljörapporteringsportalen-SMP är positivt, nya möjligheter kan öppnas med ökad grad av digitalisering och informationsutbyte mellan olika system. Det nya systemet går under benämning Företagens miljöinformation och rapportering-FMR.
- Länsstyrelsen är sannolikt den tillsynsmyndighet som berörs mest av förslaget.
- Det blir tydligt med en aktör som ansvarar för utveckling och förvaltning samt har rådighet över systemet. Kan innebära mer enhetlig och effektiv kommunikation.
- Det kan finnas ett behov hos andra myndigheter att ta del av uppgifter som rapporteras in vilket också lyfts i remissen och det är lite oklart hur det ska gå till.

Postadress
Box 212
566 24 Habo

Besöksadress
Jönköpingsvägen 19

Telefon
036-442 82 59

E-post
miljo@habokommun.se

Webb
www.habokommun.se
www.mullsjo.se

- Det går att läsa att ”*mottagande tillsynsmyndigheter får tekniskt stöd för att kunna verifiera och granska inkomna rapporter samt lämna återkoppling till verksamhetsutövaren. Detta görs via en kommunikationsväg.”* Det hela illustreras via en bild på s. 18. Det framgår inte helt klart hur denna kommunikationsväg avses gå till i praktiken.
- Naturvårdsverket nämner kostnader för utveckling, drift och förvaltning men det nämns också att det kan innebära kostnader för tillsynsmyndigheterna då olika ärendehanteringssystem ska anpassas för att möjliggöra informationsutbyte. Det är viktigt att Naturvårdsverket i utvecklingsarbetet för en tät dialog med systemleverantörer för att underlätta informationsutbytet mellan myndigheter och för att minska kostnaderna för anpassning av olika system för var och en.
- Enligt remissen bedöms FMR leda till minskad administrativ börda för verksamhetsutövare vilket i så fall är positivt. Idag förekommer många olika ställen där verksamheter rapporterar in uppgifter på olika ställen ex. avfall, farligt avfall, koldioxidutsläpp, alla delar bör så långt möjligt synkas ihop.
- Vad kommer den nya miljöprövningsmyndigheten och förslag till digitaliserad tillståndsprocess att innebära i sammanhanget och hur kopplas det ihop med FMR?
- Det pågående projektet rörande digital tillsynsvägledning, rapportering och uppföljning som Naturvårdsverket m fl. myndigheter arbetar med nämns inte alls? Finns det någon koppling till FMR?

Miljöförvaltningen

Anna Lundberg
Miljöchef
036-442 82 62
anna.lundberg@habokommun.se

Dnr 2026/1045

§ 11 Motion om miljötillsyn med nya metoder

Ärendebeskrivning

Henrik Jansson (M) har inkommit med en motion om miljötillsyn med nya metoder. Digital miljötillsyn innebär att företag kan lämna nödvändiga uppgifter via e-tjänst när det passar dem, vilket minskar tidsåtgången för både företagare och kommunen. När företagen kan förbereda sig inför tillsynen och själva boka tid minskar störningar i verksamheten och besöken kan genomföras snabbare och mer träffsäkert. Detta arbetssätt frigör tid för miljöinspektörerna att fokusera på de verksamheter där tillsynen gör mest nytta och skapar en mer effektiv och användarvänlig process.

Moderaterna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge miljönämnden uppdraget att inom ett av sina områden inom miljötillsyn pröva en mer digital tillsyn.

Beslutsunderlag

Motion den 10 februari 2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att skicka motionen till miljönämnden för beredning.

Förslag till beslut på sammanträdet

Per Högberg (KD) föreslår kommunfullmäktige besluta i tillägg till kommunfullmäktiges presidiums förslag att till beredningen av motionen addera kommunstyrelsens yttrande av remissen rörande nytt system för företagens miljörapportering och komplettering av redovisningen nytt system för företagens miljörapportering (dnr 2025/1177).

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att skicka motionen till miljönämnden för beredning och

att till beredningen av motionen addera kommunstyrelsens yttrande av remissen rörande nytt system för företagens miljörapportering och komplettering av redovisningen nytt system för företagens miljörapportering (dnr 2025/1177).

§ 11 fortsättning

Beslutet skickas till

Motionären
Miljönämnden

Motion angående: Miljötillsyn med nya metoder

Det är dags att börja utvecklingsresan från traditionell miljötillsyn till en mer digital tillsyn.

Traditionell miljötillsyn innebär ofta tidskrävande platsbesök och administration för både företagare och kommunen. Genom digital tillsyn kan kunderna själva lämna uppgifter via självservice när det passar dem och miljöinspektörerna kan fokusera på de tillsynsinsatser som ger mest nytta i kommunen.

Tillsyn har länge varit en traditionell verksamhet där miljö- och hälsoskyddsinspektörer åker ut till företag för att granska deras verksamhet och sammanställer sedan en rapport. För en företagare finns det mycket att hålla reda på vilket kan vara svårt och tidskrävande. Tillsynsarbetet är tidskrävande och då många är upptagna med sina kunder större delen av dagen blir det svårt att avsätta tid för att svara på frågor. Man upplever också svårt att ibland tajma tillsynsbesöken så att kunderna och verksamhet inte blir lidande.

Genom att införa en e-tjänst där man svarar på de frågor som behövs innan tillsynsbesöket. Detta möjliggör även att svara på frågorna när man har tid i sin verksamhet.

Vidare bör man överväga att skicka ut kalenderbokningar för tillsyn så företaget har möjlighet att boka in tid som passar verksamheten.

Genom att utveckla metoderna för tillsyn så att kunden kan förbereda sig innan kan tillsynen ta mindre tid för varje besök vilket gör att vi kan lägga mer tid där det behövs som mest. Genom att involvera företagen i olika delar av processen så kan kommun skapa lösningar som är mer användarvänliga och effektiva. Kunden får ett brev när det är dags för tillsyn på verksamheten, bokar en dag via e-tjänsten, och får en rapport efter besöket.

Moderaterna yrkar på att kommunfullmäktige beslutar att ge miljönämnden uppdraget.

Att inom ett av sina områden inom miljötillsyn pröva en mer digital tillsyn.

Henrik Jansson Moderaterna

Dnr 2026/1043

§ 82 Motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem - svar

Ärendebeskrivning

Irene Klingberg (MP) har inkommit med en motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem. Motionären föreslår att ge barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram mål för utevistelsen i verksamheten och skapa förutsättningar för att bygga upp kompetens och nödvändiga resurser för att öka utomhuspedagogiken, så att barn och elever inom förskola, skola och fritidshem ges goda möjligheter till utevistelse och utomhuspedagogik.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 februari 2026 att skicka motionen till barn – och utbildningsnämnden för beredning. Motionen har nu beretts.

Barn- och utbildningsförvaltningen ser utevistelse och utomhuspedagogik som ett av många arbetssätt i förskola och skola. I läroplanerna för förskola, skola och fritidshem beskrivs att utevistelse och rörelse inte bara är hälsa utan är en del av lärandet. I förskolan är det centralt och genomgående medan utevistelse i grundskolan är kopplat till vissa ämnen och ses som ett av många arbetssätt. Barn- och utbildningsförvaltningen anser att variation i undervisningen är nödvändig och vet att undervisningen i förskolan och skolan är varierad och anpassas efter barn- och elevgrupperna. Däremot anser inte barn- och utbildningsförvaltningen att några specifika mål för utevistelse behöver tas fram då arbetet redan idag planeras och genomförs utifrån gällande styrdokument för utbildningen. Respektive förskola, skola och lärare beslutar kring undervisningens upplägg utifrån läroplanens mål, mål i respektive ämne och anpassar efter barnens behov och intressen.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 68
Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 27 april 2026 § 43
Protokoll från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 13 april 2026 § 23
Tjänsteskrivelse från skolchefen den 9 april 2026
Protokoll från kommunfullmäktige den 24 februari 2026 § 9
Motion den 9 februari 2026

§ 82 fortsättning

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Dnr 2026/1043

§ 68 Motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem - svar

Ärendebeskrivning

Irene Klingberg (MP) har inkommit med en motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem. Motionären föreslår att ge barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram mål för utevistelsen i verksamheten och skapa förutsättningar för att bygga upp kompetens och nödvändiga resurser för att öka utomhuspedagogiken, så att barn och elever inom förskola, skola och fritidshem ges goda möjligheter till utevistelse och utomhuspedagogik.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 februari 2026 att skicka motionen till barn – och utbildningsnämnden för beredning. Motionen har nu beretts.

Barn- och utbildningsförvaltningen ser utevistelse och utomhuspedagogik som ett av många arbetssätt i förskola och skola. I läroplanerna för förskola, skola och fritidshem beskrivs att utevistelse och rörelse inte bara är hälsa utan är en del av lärandet. I förskolan är det centralt och genomgående medan utevistelse i grundskolan är kopplat till vissa ämnen och ses som ett av många arbetssätt. Barn- och utbildningsförvaltningen anser att variation i undervisningen är nödvändig och vet att undervisningen i förskolan och skolan är varierad och anpassas efter barn- och elevgrupperna. Däremot anser inte barn- och utbildningsförvaltningen att några specifika mål för utevistelse behöver tas fram då arbetet redan idag planeras och genomförs utifrån gällande styrdokument för utbildningen. Respektive förskola, skola och lärare beslutar kring undervisningens upplägg utifrån läroplanens mål, mål i respektive ämne och anpassar efter barnens behov och intressen.

Beslutsunderlag

Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 27 april 2026 § 43
Protokoll från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 13 april 2026 § 23
Tjänsteskrivelse från skolchefen den 9 april 2026
Protokoll från kommunfullmäktige den 24 februari 2026 § 9
Motion den 9 februari 2026

§ 68 fortsättning

Förslag till beslut
Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen som besvarad.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Dnr 2026/4035

§ 43 Svar på motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem

Ärendebeskrivning

Irene Klingberg (MP) har inkommit med en motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem. Motionären föreslår att ge barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram mål för utevistelsen i verksamheten och skapa förutsättningar för att bygga upp kompetens och nödvändiga resurser för att öka utomhuspedagogiken, så att barn och elever inom förskola, skola och fritidshem ges goda möjligheter till utevistelse och utomhuspedagogik.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 februari 2026 att skicka motionen till barn – och utbildningsnämnden för beredning.

Barn- och utbildningsförvaltningen ser utevistelse och utomhuspedagogik som ett av många arbetssätt i förskola och skola. I läroplanerna för förskola, skola och fritidshem beskrivs att utevistelse och rörelse inte bara är hälsa utan är en del av lärandet. I förskolan är det centralt och genomgående medan utevistelse i grundskolan är kopplat till vissa ämnen och ses som ett av många arbetssätt. Barn- och Utbildningsförvaltningen anser att variation i undervisningen är nödvändig och vet att undervisningen i förskolan och skolan är varierad och anpassas efter barn- och elevgrupperna. Däremot anser inte barn- och utbildningsförvaltningen att några specifika mål för utevistelse behöver tas fram då arbetet redan idag planeras och genomförs utifrån gällande styrdokument för utbildningen. Respektive förskola, skola och lärare beslutar kring undervisningens upplägg utifrån läroplanens mål, mål i respektive ämne och anpassar efter barnens behov och intressen.

Beslutsunderlag

Protokoll från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 13 april 2026 § 23
Tjänsteskrivelse från skolchefen den 9 april 2026
Protokoll från kommunfullmäktige den 24 februari 2026 § 9
Motion den 9 februari 2026

§ 43 fortsättning

Förslag till beslut
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslår barn- och utbildningsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Beslut
Barn- och utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Dnr 2026/4035

§ 23 Svar på motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem

Ärendebeskrivning

Irene Klingberg (MP) har inkommit med en motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem. Motionären föreslår att ge barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram mål för utevistelsen i verksamheten och skapa förutsättningar för att bygga upp kompetens och nödvändiga resurser för att öka utomhuspedagogiken, så att barn och elever inom förskola, skola och fritidshem ges goda möjligheter till utevistelse och utomhuspedagogik.

Kommunfullmäktige beslutade den 24 februari 2026 att skicka motionen till barn – och utbildningsnämnden för beredning.

Barn- och utbildningsförvaltningen ser utevistelse och utomhuspedagogik som ett av många arbetssätt i förskola och skola. I läroplanerna för förskola, skola och fritidshem beskrivs att utevistelse och rörelse inte bara är hälsa utan är en del av lärandet. I förskolan är det centralt och genomgående medan utevistelse i grundskolan är kopplat till vissa ämnen och ses som ett av många arbetssätt. Barn- och Utbildningsförvaltningen anser att variation i undervisningen är nödvändig och vet att undervisningen i förskolan och skolan är varierad och anpassas efter barn- och elevgrupperna. Däremot anser inte barn- och utbildningsförvaltningen att några specifika mål för utevistelse behöver tas fram då arbetet redan idag planeras och genomförs utifrån gällande styrdokument för utbildningen. Respektive förskola, skola och lärare beslutar kring undervisningens upplägg utifrån läroplanens mål, mål i respektive ämne och anpassar efter barnens behov och intressen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från skolchefen den 9 april 2026
Protokoll från kommunfullmäktige den 24 februari 2026 § 9
Motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem

§ 23 fortsättning

Förslag till beslut
Skolchefen föreslår barn- och utbildningsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att motionen härmed har beretts och

att avslå motionen.

Förslag till beslut på sammanträdet
Ordföranden föreslår barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott besluta föreslå barn- och utbildningsnämnden att anse motionen besvarad.

Beslut
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott beslutar föreslå barn- och utbildningsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Beslutet skickas till
Barn- och utbildningsnämnden

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-04-13	2026/4035

Barn- och utbildningsnämnden

Svar på motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem

Ärendebeskrivning

Irene Klingberg (MP) har inkommit med en motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem.

Kommunfullmäktige beslutar att ge barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram mål för utevistelsen i verksamheten och skapa förutsättningar för att bygga upp kompetens och nödvändiga resurser för att öka utomhuspedagogiken, så att barn och elever inom förskola, skola och fritidshem ges goda möjligheter till utevistelse och utomhuspedagogik.

Barn- och Utbildningsförvaltningen ser utevistelse och utomhuspedagogik som ett av många arbetssätt i förskola och skola. I läroplanerna för förskola, skola och fritidshem beskrivs att utevistelse och rörelse inte bara är hälsa utan är en del av lärandet. I förskolan är det centralt och genomgående medan utevistelse i grundskolan är kopplat till vissa ämnen och ses som ett av många arbetssätt. Barn- och Utbildningsförvaltningen anser att variation i undervisningen är nödvändig och vet att undervisningen i förskolan och skolan är varierad och anpassas efter barn- och elevgrupperna. Däremot anser inte Barn- och Utbildningsförvaltningen att några specifika mål för utevistelse behöver tas fram då arbetet redan idag planeras och genomförs utifrån gällande styrdokument för utbildningen. Respektive förskola, skola och lärare beslutar kring undervisningens upplägg utifrån läroplanens mål, mål i respektive ämne och anpassar efter barnens behov och intressen.

Beslutsunderlag

Motion den 9 februari 2026

Förslag till beslut

Skolchefen föreslår barn- och utbildningsnämnden föreslå kommunfullmäktige besluta

att motionen härmed har beretts och

att avslå motionen

Postadress	Gatuadress	Telefon	Org.nr.	e-post	Bankgiro
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Mimmi Målberg
Skolchef

Dnr 2026/1043

§ 9 Motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem

Ärendebeskrivning

Irene Klingberg (MP) har inkommit med en motion om utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem.

Miljöpartiet föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram mål för utevistelsen i verksamheten och skapa förutsättningar för att bygga upp kompetens och nödvändiga resurser för att öka utomhuspedagogiken, så att barn och elever inom förskola, skola och fritidshem ges goda möjligheter till utevistelse och utomhuspedagogik.

Beslutsunderlag

Motion den 9 februari 2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att skicka motionen till barn- och utbildningsnämnden för beredning.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att skicka motionen till barn- och utbildningsnämnden för beredning.

Beslutet skickas till

Motionären
Barn- och utbildningsnämnden

MULLSJÖ KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN
2026-02-09
Dnr.....

miljöpartiet de gröna
MULLSJÖ

Motion till Mullsjö kommunfullmäktige

Angående utevistelse och utomhuspedagogik i förskola, skola och fritidshem

Kommunen skriver i sin verksamhetsplan för 2026 att antalet barn och elever med mer komplexa behov har ökat. Man har därmed en särskild utmaning att klara bemanning och kompetens för att kunna möta dessa barn. Samtidigt upplever många elever brister i studieron på skolan och alltför många elever har problematisk skolfrånvaro. Undersökningen Folkhälsa Ung 2023 visade också på att ungdomar i Mullsjö har en dystrare framtidstro jämfört med ungdomar i andra kommuner i länet. Detta är utmaningar som kommunen måste adressera och man måste vidta åtgärder som kan stärka elevhälsan och studieresultaten.

Kommunen har tidigare (2024) redovisat ökad arbetsbelastning, särskilt inom förskola, där personaltätheten minskat samtidigt som vistelsetiden för barnen ökat och att det har varit en stor omsättning på vikarier. Vi har fått till oss från oroade föräldrar att dessa omständigheter gör att barnens utevistelse prioriteras ner. Detta är något som Miljöpartiet ser som särskilt problematiskt i sammanhanget och som driver på en negativ trend.

Nationellt har man sett att utevistelsen minskat de senaste 15 åren samtidigt som stillasittandet ökar och allt fler barn inte når upp till den rekommenderade nivån av fysisk aktivitet.

Forskning visar att barn behöver vara ut mer. Den fria leken utomhus bidrar till fysisk, social och emotionell hälsa. Barn rör sig mer intensivt utomhus; de springer, klättrar, hoppar och balanserar. Det stärker hjärta, lungor, muskler och skelett. Det stärker immunförsvaret och minskar risken för sjukdom. Regelbunden utevistelse och exponering för naturligt ljus förbättrar också sömn och dygnsrytm. Det finns belägg för att utomhuslek kan lindra symtom hos barn med neuropsykiatriska drag. Den naturliga miljön (till skillnad från inomhusmiljön) ger större variation, tillgång till naturmaterial och större yta som skapar inspiration till självinitierad lek, problemlösning och gemensam organisering. Genom att använda alla sinnen främjas inlärningen.

I läroplanerna för förskola, grundskola och fritidshem finns tydligt stöd för utevistelse, friluftsliv och kunskap om allemansrätten och hållbar utveckling. Uppföljningen 2025 av det nationella målet Ett rikt friluftsliv i skolan beskriver dock skolors svårigheter med att nå läroplanernas mål på detta område.

miljöpartiet de gröna
MULLSJÖ

Miljöpartiet vill att alla barn och unga (efter sina förutsättningar) får tillgång till ett rikt friluftsliv och den kunskap om en god miljö och hållbar utveckling som läroplanen stödjer. För att lyckas med detta krävs en medveten satsning från kommunens sida på utomhuspedagogik och innebär en prioritering av resurser men kan i förlängningen leda till bättre skolresultat och bättre elevhälsa samt lägre sjukfrånvaro. Arbetet kan med fördel göras i samverkan med närliggande kommuner.

Miljöpartiet yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge Barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram mål för utevistelsen i verksamheten och skapa förutsättningar för att bygga upp kompetens och nödvändiga resurser för att öka utomhuspedagogiken, så att barn och elever inom förskola, skola och fritidshem ges goda möjligheter till utevistelse och utomhuspedagogik

För Miljöpartiet 2026-02-09

Irene Klingberg

Dnr 2025/1068

§ 84 Årsredovisning 2025, Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

Ärendebeskrivning
Årsredovisning för 2025 och revisionsberättelser har inkommit från Samordningsförbundet Södra Vätterbygden. Kommunfullmäktige ska ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen 2025.

Beslutsunderlag
Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 73
Tjänsteskrivelse från kommunsekreteraren den 21 april 2026
Skrivelse från Samordningsförbundet Södra Vätterbygden den 20 april 2026
Årsredovisning 2025, Samordningsförbundet Södra Vätterbygden
Revisionsberättelse 2025 (RJL)
Revisionsberättelse 2025 (Azets)

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen för Samordningsförbundet Södra Vätterbygden 2025 och

att bevilja ansvarsfrihet för styrelsen 2025.

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen för Samordningsförbundet Södra Vätterbygden 2025 och

att bevilja ansvarsfrihet för styrelsen 2025.

Jäv
Mats Tingshagen (S) anmäler jäv och deltar inte i ärendets behandling eller beslut.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Dnr 2025/1068

§ 73 Årsredovisning 2025, Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

Ärendebeskrivning
Årsredovisning för 2025 och revisionsberättelser har inkommit från Samordningsförbundet Södra Vätterbygden. Kommunfullmäktige ska ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen 2025.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse från kommunsekreteraren den 21 april 2026
Skrivelse från Samordningsförbundet Södra Vätterbygden den 20 april 2026
Årsredovisning 2025, Samordningsförbundet Södra Vätterbygden
Revisionsberättelse 2025 (RJL)
Revisionsberättelse 2025 (Azets)

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen för Samordningsförbundet Södra Vätterbygden 2025 och

att bevilja ansvarsfrihet för styrelsen 2025.

Beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen för Samordningsförbundet Södra Vätterbygden 2025 och

att bevilja ansvarsfrihet för styrelsen 2025.

Jäv
Mats Tingshagen (S) anmäler jäv och deltar inte i ärendets behandling eller beslut.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-04-21	2025/1068

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Årsredovisning 2025, Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

Ärendebeskrivning

Årsredovisning för 2025 och revisionsberättelser har inkommit från Samordningsförbundet Södra Vätterbygden. Kommunfullmäktige ska ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen 2025.

Beslutsunderlag

Skrivelse från Samordningsförbundet Södra Vätterbygden den 20 april 2026
Årsredovisning 2025, Samordningsförbundet Södra Vätterbygden
Revisionsberättelse 2025 (RJL)
Revisionsberättelse 2025 (Azets)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen för Samordningsförbundet Södra Vätterbygden 2025 och

att bevilja ansvarsfrihet för styrelsen 2025.

Beslutet skickas till

Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

Joel Lundgren
Kommunsekreterare

Postadress	Gatuadress	Telefon	Org.nr.	e-post	Bankgiro
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

Till medlemsparter i Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

Habo kommun
Jönköpings kommun
Mullsjö kommun
Vaggeryds kommun
Region Jönköpings län
Arbetsförmedlingen
Försäkringskassan

Årsredovisning, revisionsberättelser för år 2025 samt hemställan om ansvarsfrihet avseende Samordningsförbundet Södra Vätterbygden.

I enlighet med § 13 förbundsordningen översänds härmed årsredovisning samt revisionsberättelse för år 2025 avseende Samordningsförbundet Södra Vätterbygden.

Hemställan

- att respektive medlemspart beslutar att årsredovisningen för Samordningsförbund Södra Vätterbygden avseende 2025 godkänns.
- att parterna beslutar att bevilja styrelsen Samordningsförbund Södra Vätterbygden ansvarsfrihet för år 2025.

Beslut skickas till

finsam@samordningsv.org

Jönköping 2026-04-20

Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

Mia Alfredsson

Tf. Förbundschef

Bilagor

- Årsredovisning 2025
- Revisionsberättelse Azets 2025
- Revisionsberättelse RJL 2025

Dnr

Årsredovisning 2025

Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

Digital signering

Comfact Signature Referensnummer: 318847SE

Ordföranden har ordet

Nu lägger vi ännu ett verksamhetsår bakom oss. 2025 har varit ett år av både förändring och utveckling – och ett år som tydligt visat värdet av vårt gemensamma arbete.

Under året har 221 personer deltagit i insatser som förbundet finansierat helt eller delvis. Bakom varje siffra finns en människa med sin egen livssituation, ofta med behov av stöd från flera håll samtidigt. Det är glädjande att höra deltagare beskriva hur stödet bidragit till ökad trygghet och stärkt tro på den egna förmågan. Stegen mot arbete eller studier kan vara små, men de är viktiga.

Vi har också fortsatt att utveckla våra arbetssätt och stärka strukturen i verksamheten. Samverkan har fördjupats och gemensamma forum för lärande har bidragit till en ännu tydligare samsyn kring hur vi bäst stöttar individer vidare.

Under året har vi genomfört organisatoriska förändringar i samband med att vår förbundschef gick i pension. Tack vare stort engagemang har övergången fungerat väl. Samtidigt har beslut fattats om att avsluta vissa verksamheter – beslut som kräver fortsatt dialog och gemensamt ansvar framåt.

Verksamheten har bedrivits med god ekonomisk kontroll. I linje med rekommendationerna har vi använt en del av tidigare upparbetat kapital.

Avslutningsvis vill jag rikta ett varmt tack till alla som bidrar i vårt arbete. Tillsammans fortsätter vi att skapa möjligheter för fler att tillhöra och att tillföra.

Håkan Sandgren
Ordförande

Digital signering

Comfact Signature Referensnummer: 318847SE

Innehållsförteckning sida

1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE....4

1.1. Översikt över verksamhetens utveckling.... 5

1.2. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 5

1.3. Styrning och uppföljning av verksamheten 6

1.4. God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning.... 6

1.5. Balanskravsresultat....12

1.6. Väsentliga personalförhållanden....13

1.7. Förväntad utveckling 13

2. Resultaträkning....16

3. Balansräkning 16

4. Kassaflödesanalys 17

5. Driftsredovisning 17

6. Styrelsens underskrift....20

Bilagor

1. Individinriktade insatser som finansierats av förbundet 2025

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

1. Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för år 2025. Dispositionen följer den mall som rekommenderats från Nationella rådet.

Organisation
Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Jönköpings län samt kommunerna Habo, Jönköping, Mullsjö och Vaggeryd som medlemmar. Förbundet leds av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den en beredningsgrupp och ett kansli.

Målgrupp och uppdrag
Målgruppen för den finansiella samordningen är personer i förvärvsaktiv ålder (16–64 år) som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och som har offentlig försörjning. Inom förbundet prioriteras särskilt unga vuxna (18–29 år) med komplex eller diffus problematik samt nyanlända med behov av samordnat stöd.

Samordningsförbundets huvudsakliga uppdrag är att bidra till att individer får stöd och rehabilitering som leder till egen försörjning genom arbete eller studier. Detta sker dels genom att finansiera insatser som genomförs av samverkande myndigheter och som kompletterar deras ordinarie verksamhet, dels genom att stärka strukturer och förutsättningar för ökad samverkan.

Förbundet arbetar även med övergripande insatser som kompetensutveckling och kunskapsutbyte för att underlätta ett mer effektivt och sammanhållet stöd till målgruppen. Uppdraget grundar sig i Finsam-lagen och syftar till att samordna resurser så att personer med behov av samlat samhällsstöd får bättre möjligheter till självförsörjning.

Finansiering
Förbundet finansieras av staten (via Försäkringskassan) med hälften av medlen, Region Jönköpings län med en fjärdedel och berörda kommuner med resterande fjärdedel fördelat utifrån befolkningsmängd. Årets samlade medlemsbidrag från förbundsmedlemmarna uppgick till 11.190.000 kr.

Verksamhetsidé och vision
Det övergripande målet med finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet är att de resurser som avsätts för gemensamma insatser används på ett så effektivt sätt som möjligt och att berörda parter vid behov samverkar så effektivt som möjligt.

Förbundets vision enligt Verksamhetsplan 2025 är ”Egenförsörjning och livskvalitet för individen – alla kan tillhöra och tillföra”.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

1.1. Översikt över verksamhetens utveckling

Belopp i tkr	2025	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	11 744	11 935	9738	8649	7 902
Verksamhetens kostnader	12 066	11 819	9795	8585	7466
Årets resultat	-238	116	-57	64	436
Soliditet	51 %	51 %	57 %	61 %	61 %
Antal anställda	2	2	2	2	2

1.2. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I samband med att förbundschefen gick i pension i november genomfördes förändringar i organisationen, där nuvarande verksamhetsutvecklare utsågs till tillförordnad förbundschefen, tjänsten som verksamhetsutvecklare vakanssattes och en administrativ koordinatorfunktion inrättades, delvis genom köp av tjänst från Finnvedens Samordningsförbund. Förändringarna innebär ökade kostnader för kansliet i redovisningen, men samtidigt bibehålls kontinuitet i utvecklingsarbetet genom att den tillförordnade förbundschefen fortsatt arbetar med motsvarande uppgifter som tidigare. Sammantaget bedöms den nya bemanningslösningen leda till något lägre personalkostnader jämfört med budget.

Kostnaderna för styrelsen överstiger budgeten, då fler ledamöter än förra året har behov av ersättning från förbundet. Kostnaderna för revisionen minskar, eftersom regionen bidrar med det sakkunniga biträde som de förtroendevalda revisorerna har rätt att få stöd av.

Styrelsen avsatte under året ytterligare 100 tkr till fortsatt utveckling av de finansierade verksamheterna efter den genomlysning som genomfördes under 2024. Budgeten överskreds med 51 000 kr, vilket var nödvändigt för att slutföra arbetet efter genomlysningen. Samtidigt har inte hela budgeten för kompetensutveckling utnyttjats; 126 000 kr har använts av budgeterade 200 000 kr.

I summan för kompetensutveckling ingår 50 tkr som förbundet bidrar med till ESF-projektet *Räkna med oss!* som drivs av Kommunal Utveckling i Jönköpings län.

I övriga intäkter ingår ersättning för extern utbildning om BIP som förbundet erbjuder.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

1.3. Styrning och uppföljning av verksamheten

Följande personer har ingått i förbundets styrelse under år 2025.

Ordinarie ledamot	Ersättare	Utsedd av
Håkan Sandgren, ordf.	Stina Sinclair	Region Jönköpings län
Hans Jarstig, vice ordf.	Nicklas Gustavsson	Habo Kommun
Christer Sjöberg	Ida Kors	Jönköpings kommun
Mats Tingshagen	Eva Nilsson	Mullsjö kommun
Anna Karin Slunge	Thomas Axelsson	Vaggeryds kommun
Maria Wir	Johan Weidenmark	Arbetsförmedlingen
Jessica Klitsie t.o.m. 14 nov. Camilla Nohammar fr.o.m. 15 nov	Peter Renberg t.om. 14 nov Maria Engberg fr.o.m. 15 nov	Försäkringskassan

Under 2025 har styrelsen sammanträtt vid nio tillfällen. I detta ingick en gemensam vårkonferens med Finnvedens samordningsförbund samt en strategidag tillsammans med beredningsgruppen. Styrelsen har fortlöpande följt förbundets ekonomiska utveckling under året, med sedvanlig redovisning till medlemmarna i Delårsrapport 2025.

Arbetet med budget för kommande år samt planering för ytterligare två år genomförs årligen gemensamt av styrelse och beredningsgrupp i samband med strategidagen i september. Underlagen presenteras i ett förslag till verksamhetsplan som skickas till medlemmarna för samråd, innan planen fastställs av styrelsen vid ett offentligt styrelsemöte i november.

Styrelsen följer regelbundet upp förbundets interna kontroll genom fastställd internkontrollplan och övriga styrdokument. Uppföljning av de finansierade insatsernas arbete sker bland annat med stöd av Försäkringskassans nationella uppföljningssystem Uppföljning Finsam samt Indikatorer för finansiell samordning.

1.4. God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Utfallet av verksamhetens kostnader (se not 3) för året behöver förstås mot bakgrund av hur flera budgetposter har hanterats och omklassificerats under året, snarare än som en faktisk minskning av verksamhet eller kostnader.

Det som tidigare låg som särskilda poster under insatser – genomlysning samt tjänsten som verksamhetsutvecklare – har i praktiken utgjort personalkostnader. Genomlysningen har bestått av konsultarvode och har därför bokförts som personalrelaterad kostnad i stället för som en insats. På samma sätt har tjänsten som verksamhetsutvecklare, som tidigare budgeterats som en insats, bedömts höra hemma under personal, då den avser löpande arbete inom organisationen snarare än en avgränsad projektinsats.

Digital signering

Comfact Signatures Referensnummer: 318847SE

Även den tidigare budgetposten för kansli har förändrats i sin hantering. Denna post innehöll ursprungligen en blandning av lönekostnader för förbundschefen samt löpande kanslikostnader såsom lokaler, utrustning och administration. Under året har man valt att särredovisa dessa kostnader, vilket innebär att kansliposten i utfallet står tom medan kostnaderna i stället återfinns uppdelade på personal respektive övriga kanslikostnader.

Mot denna bakgrund framstår den stora skillnaden mellan budget och utfall inte som ett uttryck för att planerad verksamhet uteblivit i någon större omfattning, utan främst som en konsekvens av hur kostnaderna har strukturerats och redovisats.

Den enda insats som faktiskt inte genomförts enligt plan är posten för nya insatser, som inte har använts under året. I övrigt har verksamheterna i huvudsak bedrivits enligt plan, även om vissa områden har dragit något mer respektive mindre resurser än budgeterat.

Sammantaget pekar erfarenheterna från året mot behovet av en tydligare och mer ändamålsenlig uppdelning i kommande budgetar, där personalkostnader redovisas samlat, kanslikostnader särskiljs från löner och insatser tydligare avgränsas som specifika verksamhetsområden. Detta skapar bättre förutsättningar för både styrning och uppföljning framöver.

Uppföljning av verksamheten

Uppföljningen av verksamhetsmålen för 2025 visar en god måluppfyllelse. Sju av nio mål har uppnåtts, ett har delvis uppfyllts och ett har inte uppnåtts. Det delvis uppfyllda målet kommer att följas upp och utvecklas vidare under 2026, medan det mål som inte uppnåddes inte prioriterades under året.

Åtagande	Mål-uppfyllelse	Kommentar
Finansiering av verksamheter som riktar sig till unga vuxna med diffus eller komplex problematik och andra som ingår i övergripande målgrupp	**Uppfyllt**	Förbundet har helt eller delvis finansierat fyra individinriktade verksamheter under 2025: Enter, Funktionsnedsatta i arbete (FIA), NOVA och IT-spåret.
De finansierade insatserna ska baseras på slutsatser från behovsanalysen och genomlysning samt anpassas före slutet av 2025 för att bättre möta målgruppens behov och förbättra deras förutsättningar att tillgodogöra sig parternas ordinarie insatser	**Delvis uppfyllt**	Den genomlysning av de Finsam-finansierade insatserna NOVA, Enter och FIA har legat till grund för beslut om fortsatt utveckling, och under 2025 har nya projektplaner, processer och mål tagits fram som ska införas och utvärderas under 2026, med gemensamma styrgruppsmöten för ökad samsyn.
Deltagarna i de finansierade insatserna ska uppleva en stegförflyttning mot arbete	**Uppfyllt**	Deltagarna upplever en tydlig stegförflyttning och känner sig mer redo för arbete eller studier

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

eller studier, samt ökad livskvalitet.		än tidigare, främst genom ökad trygghet, struktur och självtillit. 92% av de som svarat på enkäten upplever att deras livskvalitet har ökat och av dessa säger samtliga att det har ganska mycket eller väldigt mycket med insatsen att göra.
BIP som mindset och SKAPA som verktyg ska användas av insatserna NOVA, Enter och FIA under 2025.	**Uppfyllt**	Alla coacher är utbildade i BIP och SKAPA och arbetar med det, anpassat till respektive uppdrag.
Tillhandahålla arenor för samverkan för att främja samverkan på handläggarnivå och mellan parterna.	**Uppfyllt**	VerkSam är nu fullt implementerad och har genom 55 möten bidragit till effektivare, mer tydlig samverkan mellan kommunernas försörjningsstöd och vårdgivare, även om utvecklingsbehov finns kring kontinuitet och förberedelser.
Öka tillämpningen av SIP (Samordnad Individuell Plan) och andra samverkansforum under 2025 genom utbildning, implementering och systematisk uppföljning.	**Ej uppfyllt**	Fortsatt utbildning eller implementering av SIP har inte varit aktuellt under året.
Identifierade avvikelser eller hinder mellan parterna ska hanteras av parterna gemensamt.	**Uppfyllt**	Under 2025 inkom 17 Lex Heller-anmälningar som, likt föregående år, visar på återkommande samverkansbrister där personer hamnar i gråzon mellan myndigheter. Rutiner för hur Lex Heller ska hanteras och redovisas för styrelsen finns.
Genomföra kunskapsinventeringar för att identifiera och genomföra aktuella utbildningsinsatser.	**Uppfyllt**	Ett frukostmöte inom samverkansmodellen Rätt stöd, rätt försörjning samlade cirka 70 deltagare och fokuserade på hur checklistor, flödesscheman och gemensam planering kan bidra till rätt stöd i rätt tid och minska onödiga ansökningar.
Deltagarna i utbildningarna ska rapportera att de tillhandahållna utbildningarna har förbättrat deras förmåga att arbeta	**Uppfyllt**	Utvärderingen visar att mötet och materialet upplevdes som mycket relevant och användbart, med önskemål om tydligare roller och fortsatt gemensam utveckling.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

med arbetslivsinriktad rehabilitering.		

Vid uppföljning av om en insats varit framgångsrik är det centralt att ta hänsyn till insatsens karaktär, oavsett om den är förberedande, utredande eller arbetslivsinriktad. Målen för respektive insats fastställs utifrån målgruppens behov och insatsens inriktning. Bedömningen av måluppfyllelse ska därför göras i relation till varje insats specifika målsättningar. Denna bedömning redovisas i bilaga 2.

Under 2025 har förbundet uppfyllt samtliga fastställda finansiella mål. Verksamheten har bedrivits inom ramen för tilldelade ekonomiska medel, inklusive tidigare upparbetat kapital. Förbundets likviditet har varit tillräcklig för att vid varje tidpunkt säkerställa finansiering av utbetalningar i enlighet med fattade beslut. Vidare har förbundet haft en försiktig och ansvarsfull kapitalförvaltning, där inga medel har placerats på ett sätt som innebär risk för värdeminskning.

Det är styrelsens bedömning att förbundet, trots att alla delmål inte uppfyllts, under året har bedrivit verksamheten på ett sådant sätt att en god ekonomisk hushållning uppnåtts.

Insatser
Förbundet arbetar dels strukturinriktat, för att förbättra samverkan kring stödet till förbundets målgrupp, dels genom finansiering av individinriktade insatser.

Individinriktade insatser
Samordningsförbundets uppdrag är bland annat att finansiera insatser som bedrivs gemensamt av en eller flera av medlemsorganisationerna och som riktar sig till förbundets målgrupp, då förbundet inte får driva egen verksamhet.

Totalt deltog 221 personer i insatser som helt eller delvis finansieras av förbundet, varav 134 kvinnor och 87 män. Av dessa påbörjade 109 sitt deltagande under året, vilket innebär en mindre minskning jämfört med föregående år. När det gäller IT-spåret inkluderas endast deltagare från förbundets geografiska område. Sammantaget deltog 13 män och tre kvinnor från hela länet i IT-spårets verksamhet.

Under 2024 genomfördes en genomlysning och behovsanalys av de Finsam-finansierade insatserna vilket låg till grund för beslut om fortsatt utveckling. Under 2025 har nya projektplaner, processkartor och inriktningar tagits fram, som ska genomföras och följas upp under 2026.

De individinriktade insatserna utgår från förbundets övergripande målsättningar, som styrgrupperna konkretiserar för varje insats. Bedömningen av hur väl insatserna har lyckats redovisas i Bilaga 2.

Indikatorer för finansiell samordning
Syftet med indikatorer för finansiell samordning är att följa upp hur väl berörda parter samverkar kring förbundets målgrupp. Enkätfrågor har under året ställts till pågående deltagare och avslutade deltagare. Analysen av indikatorerna hjälper till att identifiera

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

styrkor och svagheter i samordningen och används som underlag för att förbättra och utveckla förbundens arbete.

Mätning genomförs från november varje år till oktober följande år och en nationell analys publiceras i februari. Den analysen bygger även på enkäter till andra respondentgrupper, vilket gör att jämförelsemöjligheterna är begränsade. Nationella analysen finns på NNS hemsida nns.samordning.org

Resultaten från deltagarenkäterna för både pågående och avslutade deltagare inom Enter och NOVA visar genomgående mycket hög upplevd nytta av stödet**.** Deltagarna beskriver ökad trygghet, självinsikt och förbättrad förmåga att hantera sin livssituation, samt en stärkt beredskap för arbete eller studier. Resultaten är stabila mellan åren, med likvärdig upplevelse av nytta, delaktighet och tillräcklig tid i insatsen, samtidigt som behovet av stöd i kontakt med myndigheter och vård fortsatt är högt och i stor utsträckning möts av verksamheten.

År 2025 kan en svag positiv utveckling ses vad gäller upplevd trygghet, framtidsberedskap och planering efter avslut. Det främsta utvecklingsområdet som lyfts gäller behov av längre insatser och tydligare övergång till fortsatt stöd, snarare än innehållet i insatserna.

Antidiskriminering och jämställdhet
Samordningsförbundet Södra Vätterbygden bedriver ett strukturerat och långsiktigt arbete med antidiskriminering och jämställdhet i enlighet med diskrimineringslagen, med nolltolerans mot diskriminering och kränkande särbehandling. Arbetet tar sin utgångspunkt i alla människors lika värde och syftar till att säkerställa ett likvärdigt, respektfullt och inkluderande bemötande i samtliga verksamheter.

Under 2024 antog förbundet en antidiskriminerings- och jämställdhetspolicy för perioden 2024–2027. Policyn betonar ett inkluderande och reflekterande förhållningssätt där kön alltid ses i relation till andra maktordningar. Jämställdhetsarbetet bygger både på könsuppdelad statistik och analys av normer och livsvillkor, samt på tydliga rutiner för att förebygga och hantera diskriminering. Förbundet uppmärksammar våld i nära relationer som ett allvarligt jämställdhetsproblem och arbetar aktivt för tidig upptäckt och att säkerställa rätt stöd till utsatta. Sedan 2024 finns en etablerad rutin där frågor om våld ställs till samtliga deltagare, och genom riktade utbildningsinsatser har personalens förmåga att identifiera våldsutsatthet och erbjuda tidigt och relevant stöd stärkts.

Uppföljning och resultat för strukturinriktade insatser
Samverkansformen *VerkSam* infördes under 2024 och var under 2025 fullt implementerad. Under året genomfördes totalt 55 möten mellan handläggare inom kommunernas försörjningsstöd och vårdgivare i Jönköping, Habo och Mullsjö.
Utvärderingarna visar att mötesformen i hög grad upplevs som effektiv och tidsbesparande samt bidrar till förbättrad samverkan och ökad tydlighet i arbetet kring individärenden. Samtidigt identifieras utvecklingsbehov, bland annat avseende kontinuitet i deltagande och tydligare förberedelser inför möten. Sammantaget bedöms VerkSam vara en fungerande och ändamålsenlig samverkansform.

Under perioden genomfördes två *Samverkanskoppar* i syfte att sprida kunskap och stärka samverkan kring hur stödet till individer på väg mot arbete eller studier kan utvecklas. Samverkanskopparna hade särskilt fokus på arbetsgivares och coachers perspektiv, där erfarenheter, utmaningar och framgångsfaktorer i det praktiska matchnings- och stödarbetet

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

lyftes. Genom dialog och erfarenhetsutbyte bidrog inslagen till ökad förståelse för arbetsmarknadens krav, vikten av anpassat stöd samt hur samverkan mellan olika aktörer kan stärkas för att skapa hållbara vägar mot arbete eller studier.

Den 17 februari 2025 genomförde samordningsförbunden i Jönköpings län ett *dialogmöte med riksdagsledamöter* från länet. Mötet syftade till att ge en samlad bild av förbundens uppdrag, verksamheter och resultat samt att belysa förutsättningarna för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Under mötet presenterades exempel på individinriktade och strukturövergripande insatser samt resultat som visar på ökad progression mot arbete och studier för deltagare. En central del av dialogen rörde den pågående översynen av Finsamlagen, där förbunden lyfte behov av tydligare roller, långsiktiga ekonomiska förutsättningar och minskad administrativ belastning. Mötet bidrog till ökad förståelse för samordningsförbundens roll och betydelse i välfärdssystemet.

Under året har förbundet stöttat parterna i implementeringen av *BIP,* baserat på en dansk studie om vägar till arbete och studier, bland annat genom utbildningsinsatser inom ramen för det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Parallellt har utbildningar i BIP/SKAPA och reflexiv praxis genomförts inom både finansierade verksamheter och hos samverkansparter. Förbundet har även bidragit till spridning och utveckling av arbetssätten nationellt, och verksamhetsutvecklarna i Finnveden och Södra Vätterbygden har därutöver utbildat externa verksamheter och projekt i BIP/SKAPA, vilket både genererat vissa intäkter och skapat förutsättningar för fortsatt metodutveckling till nytta för det egna förbundet.

Under 2025 inkom 17 *Lex Heller*-anmälningar till förbundet, vilket är samma antal som föregående år och indikerar ett fortsatt behov av strukturerad samverkansuppföljning. Lex Heller-anmälningarna under året visar på återkommande samverkansbrister mellan kommun, region och statliga myndigheter. Personer med tydliga funktions- och arbetsförmågenedsättningar hamnar ofta i en gråzon mellan systemen, där brist på diagnos eller samordnat ansvar leder till uteblivna insatser och långvarigt försörjningsstöd. Anmälningarna pekar särskilt på behovet av gemensamma processer för gråzonsärenden, ökad samsyn kring ansvar och bedömningar samt att funktionell förmåga ges större vikt när formell diagnos saknas.

Välfärdsguiden är en digital sökplattform för stöd- och insatsformer inom välfärdsområdet som lanserades inom förbundets geografiska område under 2023. Plattformen är utformad med fokus på användarvänlighet och tillgänglighet för olika målgrupper. Under 2025 har inget aktivt textarbete genomförts, men trots detta har Välfärdsguiden haft ett fortsatt högt användande. Under det första halvåret 2025 registrerades totalt 2 357 besök på vägvalssidor inom Samordningsförbundet Södra Vätterbygden, med störst antal besök inom Jönköpings kommun. Detta indikerar att plattformen fyller en viktig funktion som informationskälla och stöd i välfärdssystemet

Den 10 december 2025 genomfördes ett frukostmöte inom ramen för samverkansmodellen *Rätt stöd, rätt försörjning*, ett ramverk för samordning av rehabiliteringsinsatser för personer utan sjukpenninggrundande inkomst (SGI) med nedsatt arbetsförmåga på grund av ohälsa. Under mötet presenterades checklistor och flödesscheman för sjuk- och aktivitetsersättning som stöd i det dagliga arbetet. Mötet samlade närmare 70 deltagare, främst från kommun och region, och fokuserade på hur samverkan och gemensam planering kan bidra till att individer

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

får rätt stöd i rätt tid samt hur tydligare processer kan minska risken för onödiga eller för tidiga ansökningar.

Utvärderingen visar att mötet upplevdes som mycket relevant, med ett genomsnittsbetyg på 4,81 av 6, och att deltagarna i hög grad tog med sig användbar kunskap (medelvärde 4,63). Checklistorna bedömdes som tydliga och användbara, både som stöd för professionella och i dialog med individer, även om flera deltagare efterfrågade tydligare roller i teamarbete samt fortsatt gemensam utveckling genom praktiska case och återkommande samverkansforum.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att hålla hemsidan *finsamjonkopingslan.se* uppdaterad med aktuell information om kompetensutveckling, pågående insatser och annan relevant verksamhet.

Förbundet deltar även i nationell och regional samverkan med fokus på utvecklingsfrågor, bland annat genom Nationella rådet, Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS), nätverket Kust till Kust och nätverket för verksamhetsutvecklare.

1.5. Balanskravsresultat

Årets resultat enligt resultaträkningen	-237 785 kr
- Samtliga realisationsvinster	0 kr
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0 kr
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0 kr
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0 kr
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0 kr
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-237 785 kr
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0 kr
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0 kr
Årets balanskravsresultat	-237 785 kr

Årets balanskravsresultat uppgår till –237 tkr och är en följd av ett medvetet uttag av tidigare upparbetat kapital. Syftet har varit att anpassa kapitalnivån till de rekommendationer som revisorerna och Nationella rådet lämnat.
Hela årets medlemsbidrag har tagits tillvara och det egna kapitalet har därmed minskat till 2,2 mnkr vid årsskiftet, vilket närmar sig den rekommenderade nivån om 2,0 mnkr. Styrelsen bedömer att underskottet är planerat och att verksamheten framöver kan bedrivas i ekonomisk balans.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

1.6. Väsentliga personalförhållanden

Under större delen av 2025 har förbundet haft två heltidsanställda medarbetare: förbundschef Peter Hedfors och verksamhetsutvecklare Mia Alfredsson. Tjänsten som förbundschef har delvis finansierats genom att Finnvedens Samordningsförbund köper 35 procent av tjänsten. Förbunden delar därutöver på kanslikostnaderna. Förbundet köper även tjänster för lönehantering, bokföring och redovisning från Region Jönköpings län.

I november genomfördes betydande personalförändringar i samband med att förbundschefen gick i pension. Styrelsen beslutade då att tillfälligt vakanssätta tjänsten som verksamhetsutvecklare, och nuvarande verksamhetsutvecklare utsågs till tillförordnad förbundschef fram till och med september 2027. För att säkerställa kontinuitet i de administrativa funktionerna har en ny tjänst som administrativ koordinator inrättats, där delar av uppdraget köps från Finnvedens Samordningsförbund. Tjänsten som administrativ koordinator innehas av Caroline Sundvall.

1.7. Förväntad utveckling

FIA
FIA har funnits sedan 2009 och har visat goda och hållbara resultat enligt externa utvärderingar (2016 och 2023), särskilt genom långsiktigt stöd, samverkan och relationsbaserat arbetssätt.

En genomlysning som genomfördes 2024 visade att FIA i praktiken nästan uteslutande används av Region Jönköpings län, trots ambitioner om en bredare tillgänglighet. Den visade också att fortsatt drift förutsätter att någon av parterna upphandlar verksamheten. Under 2025 har samtliga parter – Arbetsförmedlingen, Region Jönköpings län, Försäkringskassan och kommunerna – tackat nej till att ta fortsatt verksamhetsansvar. Samordningsförbundet kan enligt gällande lagstiftning inte äga eller driva en insats, vilket ytterligare begränsar möjligheterna till fortsatt drift.

Det innebär att en etablerad och fungerande stödform till arbete för personer med funktionsnedsättning försvinner. Deltagare och arbetsgivare mister efterstöd, och det kan bli svårare för andra insatser (som NOVA och Enter) att leda deltagare hela vägen till arbete. Risken ökar också för att långtidssjukskrivna i större utsträckning hamnar i försörjningsstöd samt att belastningen på Arbetsförmedlingens SIUS-konsulenter ökar. Samtidigt kan en avveckling frigöra medel för andra insatser och tvinga parterna att se över hur stödet till målgruppen ska lösas framöver.

IT-spåret
Efter beslut 2022 om tidsbegränsad finansiering bedrevs IT-spåret 2023–2025 efter regional upphandling och utvärderades 2024. Inför 2026 inkom en ny ansökan utan tydlig plan för långsiktig finansiering, vilket ledde till tidsbegränsade och reducerade beviljanden. Mot denna bakgrund beslutade Region Jönköpings län att avveckla IT-spåret. Avvecklingen sker så att pågående utbildningar kan fullföljas och beräknas vara avslutad den 30 juni 2026. Kostnaden för avvecklingen uppgår till cirka 1,2 miljoner kronor och fördelas mellan regionen och

Digital signering

Comfact Signatures Referensnummer: 318847SE

samordningsförbunden enligt tidigare beslut. För Södra Vätterbygdens del innebär det en kostnad på 300.000kr under 2026.

Utveckling av insatserna
En genomlysning och behovsanalys genomfördes för de Finsam-finansierade insatserna NOVA, Enter och FIA under 2024 för att säkerställa att arbetssätt, mål och resurser bättre möter målgruppens behov och används effektivt. Arbetet låg till grund för beslut om fortsatt utveckling av insatserna.

Under 2025 har nya projektplaner, processkartor och mål tagits fram för insatserna. Dessa ska sjösättas under 2026 och utvärderas i slutet av året. Arbetet genomförs inom befintlig budget. Under 2026 kommer även styrgrupperna för insatserna att träffas gemensamt för att skapa samsyn och en gemensam bild av den fortsatta utvecklingen.

Förbundsprofilering
I slutet av 2024 kom Försäkringskassans svar på regeringsuppdraget att analysera behovet av förändringar i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser Rapporten pekar på att den finansiella samordningen i grunden fungerar, men att otydlig lagstiftning har lett till olika tolkningar och bristande samsyn**.** Problem som lyfts är att medel ibland används till insatser utanför målgruppen, att strukturövergripande insatser fått för stor plats**,** samt att samordningsförbund tagit en mer operativ roll än avsett, bland annat genom ESF+-projekt.

I samband med detta ser förbundet ett behov av att tillsammans med parterna se över arbetssätt och ta ett gemensamt grepp om förbundets profilering. Syftet är att tydliggöra förbundets roll, uppdrag och mervärde samt att skapa gemensam samsyn och realistiska förväntningar på samverkan.
Arbetet utgår från en modell som utvecklats inom NNS och vidareutvecklats i nätverket Kust-till-kust. Modellen synliggör spänningsfält i förbundens uppdrag, exempelvis mellan att vara aktiv samverkansarena eller mötesplats, samt mellan utvecklande och förvaltande roller. Profileringen ska fungera som ett verktyg för fortsatt utveckling av samverkan, kompetensutveckling och långsiktigt stöd till parternas gemensamma uppdrag. Förbundsprofileringen kommer att vara ett gemensamt tema för länets medlemssamråd i februari, den gemensamma vårkonferensen i maj samt förbundets strategidag i september.

Ny hemsida
Den gemensamma hemsidan för länets tre samordningsförbund uppfyller idag inte kraven i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service. Brister finns i tillgänglighet, struktur, klarspråk och användarvänlighet, och förbunden saknar egen kompetens att åtgärda detta. För att uppfylla lagkrav och effektivisera administrationen har därför en gemensam direktupphandling gjorts för tillgänglighetsanpassning av hemsidan. Genomförande och implementering av den nya hemsidan är planerad till 2026. Förbunden har gemensamt avsatt 60 000 kronor per förbund för satsningen.

Ekonomi
Förbundets finansiering av insatser bedöms vara stabil under 2026. Den relativt nya och långsiktiga verksamheten NOVA – Stöd i förändring är den insats som förbundet avsätter störst ekonomiska resurser till. En utmaning med att finansiera flera insatser på lång sikt är att utrymmet för att pröva nya arbetsmetoder genom tidsbegränsade projekt har minskat.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

Samtidigt ligger ökningen av långsiktig finansiering i linje med de önskemål som framkommit i både genomförda medlemssamråd och förbundets beredningsgrupp.

Under 2026 finns 500 000 kronor avsatta för nya projekt. Eftersom en stor del av förbundets medel är bundna i personalkostnader inom pågående insatser finns det dock behov av att framöver se över kostnadsstrukturen.

Nytt kansli
Förbundet har etablerat en ny organisation på kansliet, vilket innebär att arbetssätt, roller och strukturer kan komma att utvecklas. Kansliet består av ett nytt team som behöver tid att arbeta ihop sig, hitta gemensamma rutiner och forma ett fungerande arbetssätt. Under 2026 kommer därför fokus att ligga på intern samordning och utveckling av kansliarbetet för att skapa långsiktigt hållbara strukturer.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

2. Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	Budget 2025	2025	2024
Verksamhetens intäkter	2	11 190 000	11 744 081	11 764 068
Verksamhetens kostnader	3, 6	11 845 500	-12 066 131	-11 819 239
Resultat			**-322 050**	**-55 171**
Finansiella intäkter			84 265	170 927
Finansiella kostnader			0	0
Resultat efter finansiella poster			**-237 785**	**115 756**
Årets resultat			**-237 785**	**115 756**

3. Balansräkning

Belopp i kr	Not	2025-12-31	2024-12-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	4	171 713	438 383
Kassa och bank		4 032 098	4 216 761
Summa omsättningstillgångar		**4 203 811**	**4 655 144**
Summa tillgångar		**4 203 811**	**4 655 144**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital		2 395 357	2 279 601
Årets resultat		-237 785	115 756
Årets balanserade resultat		2 157 572	**2 395 357**
Skulder			
Kortfristiga skulder	5	2 046 239	2 259 787
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**4 203 811**	**4 655 144**

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

4. Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	2025-12-31	2024-12-31
Årets resultat	-237 785	115 756
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	**-237 785**	**115 756**
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	266 670	-215 658
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	-213 548	533 387
Kassaflöde för den löpande verksamheten	**53 122**	**317 729**
Årets kassaflöde	-184 663	433 485
Likvida medel vid årets början	4 216 761	3 783 276
Likvida medel vid årets slut	4 032 098	4 216 761

5. Driftsredovisning

Belopp i kr	Utfall jan-dec 2025	Aktuell budget jan-dec 2025	Avvikelse utfall – budget	Bokslut helår 2024
Verksamhetens kostnader	12 066 131	11 845 500	-220 631	11 819 239
Verksamhetens intäkter	11 744 081	11 190 000	554 081	11 934 995
Resultat	-237 785			115 756
Utgående Eget kapital	2 157 572			2 395 357
Likvida Medel	4 032 098			4 216 761

Verksamhetens intäkter är en bruttosumma. En stor del av avvikelsen vad gäller intäkterna är ersättning från Finnvedens samordningsförbund (störst del) och andra organisationer som köpt tjänster av vårt förbund.

Likvida medlen vid årsskiftet är alltid stora, då de flesta medlemmarna först efter årsskiftet fakturerar sina kostnader för insatser under november-december.

Digital signering

Comfact Signatures Referensnummer: 318847SE

Not 1. Redovisningsprinciper
Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till FINSAM:s verksamhet.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2025	2024
Driftbidrag från Försäkringskassan	5 595 000	5 574 000
Driftbidrag från Habo kommun	206 300	204 100
Driftbidrag från Jönköping kommun	2 247 000	2 238 400
Driftbidrag från Mullsjö kommun	116 500	116 000
Driftbidrag från Vaggeryds kommun	227 700	228 500
Driftbidrag från Region Jönköpings Län	2 797 500	2 787 000
Försäljning delade kostnader Finnveden	470 053	544 171
Övriga försäljningar	84 042	69 393
Erhållna bidrag personal	0	596
Övriga erhållna bidrag	0	0
Övriga ersättningar och intäkter	0	1 921
Öres och kronutjämning	-15	-13
Summa	**11 744 081**	**11 764 068**

Not 3 Verksamhetens kostnader

	Budget 2025	2025-12-31	2024-12-31
Individ- och strukturinriktade insatser			
Enter	3 439 000	3 49*9 304*	3 163 365
Funktionsnedsatta i arbete (FIA)	634 000	657 281	579 243
IT-spåret	562 500	562 500	562 500
Verksamhetsutvecklare	845 000	21 366	41 951
Samverkansmodell	0	0	480 000
Projektgemensamt	70 000	70 400	63 733
Kompetensutveckling	200 000	126 052	274 836
NOVA	4 408 000	4 506 800	4 281 965
Genomlysning insatserna	50 000		
Tillgängligt nya insatser	500 000		
Kansli	870 000	0	2 161 300
- Rörelsens kostnader		389 513	259 546
- Personalkostnader		1 992 792	1 901 754
Information	30 000	7 945	25 620
Styrelse	55 000	71 717	46 895
Revision	67 000	44 000	28 250
Ekonomihantering	115 000	116 460	109 580
Totalt	**11 845 500**	**12 066 131**	**11 819 239**

Digital signering

Comfact Signatures Referensnummer: 318847SE

Not 4 Fordringar

	2025	2024
Kundfordringar	134 807	237 426
Skattekonto	31 477	61 342
Fordran Moms	0	57 296
Förutbetalda hyror	5 429	5 340
Övriga interimsfordringar	0	76 979
Summa	**1 717 13**	**438 383**

Not 5. Kortfristiga skulder

	2025	2024
Leverantörsskulder	982 612	1 957 741
Skatteskulder	86 381	65 788
Moms redovisningskonto	11 695	0
Personalskatt	0	28 376
Avräkning lagstadgade sociala avgifter	0	32 455
Upplupna semesterlöner	73 408	58 086
Beräknade upplupna lagstadgade sociala avgifter	23 065	18 251
Övriga interimsskulder	869 077	99 089
Summa	**2 046 238**	**2 259 786**

Not 6. Revisionskostnader

	2025-12-31	2024-12-31
KPMG AB (2024)/Azets Revision & Rådgivning AB (2025)		
Revisionsuppdrag – lagstadgad revision	39 000	0*
Revisionsuppdrag – sakkunnigt biträde	0**	23 250
Förtroendevald revisor	5 000	5 000

*Faktura för lagstadgad revision 2024 (räkenskapsåret 2023) saknas.
**Inför revisionen 2025 (räkenskapsåret 2024) anlitades Revisionschef i Region Jönköpings län som sakkunnigt biträde. För detta utgår ingen ersättning.

Not 7. Kompletterande nettouppgifter jämförda med budget

Ovanstående redovisning har skett utifrån Nationella Rådets mall samt lagstiftning och regler i enlighet med not 1. Det innebär att fler inkomster än i förbundets budget redovisas under intäkter, i not 2. Även kostnaderna i not 3 redovisas brutto.

Hela lönen för förbundschef ingår i posten Personalkostnader i not 3 medan den ersättning som vårt förbund får från Finnvedens SF för 35% av tjänsten finns med som intäkt av försäljning i not 2.
På samma sätt täcks en hel del av kostnaderna för gemensam kompetensutveckling och hälften av de gemensamma administrativa kostnaderna på kansliet av ersättning från Finnvedens SF.

Digital signering

Comfact Signatures Referensnummer: 318847SE

6. Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Digital signering av samtliga, se nedan

Håkan Sandgren
Ordförande

Hans Jarstig
Vice ordförande

Camilla Nohammar
Ledamot

Mats Tingshagen
Ledamot

Christer Sjöberg
Ledamot

Anna Karin Slunge
Ledamot

Maria Wir
Ledamot

Bilaga

1. Individinriktade insatser som finansierats av förbundet 2025

Digital signering

Comfact Signatures Referensnummer: 318847SE

Bilaga 1

Individinriktade verksamheter som fått förbundets stöd 2025

Innehållsförteckning

1. NOVA – Stöd i förändring 21
2. Verksamheten Enter 24
3. Funktionsnedsatta i Arbete (FIA) 28
4. IT-spåret 30

Fyra individinriktade verksamheter har fått medel från förbundet under 2025. Redovisning sker könsuppdelad, när det är möjligt, i enlighet med förbundets Ickediskriminerings- och jämställdhetspolicy.
Viss statistik är hämtade ur Indikatorer för finansiell samordning (www.nnsfinsam.se). Uppgifter om deltagares bakgrund och försörjning är mer begränsad än tidigare år, eftersom Försäkringskassan inte kunnat ersätta nationella systemet SUS (System för Uppföljning av Samverkan) med något nytt system. Juridiska frågor är ännu inte lösta.

1. NOVA – Stöd i förändring

Verksamhetsbeskrivning
NOVA – Stöd i förändring är en förberedelse inför arbetslivsinriktade insatser.
Fokus ligger på den individuella personliga utvecklingen i samspel mellan människor.
Insatsen är till för individer som vill få till en förändring i sitt liv men är i behov av stöd för att komma vidare.

Kontaktperson är teamledare Jessica Stark och ansvarig organisation är Arbetsmarknadsavdelningen i Jönköpings kommun. NOVA finns i kommunerna Jönköping, Vaggeryd, Habo och Mullsjö.

Målgruppen är personer mellan 18–64 år med funktionsnedsättningar och/eller en social situation som påverkar arbetsförmågan samt personer som har behov av samordnade arbetsförberedande insatser i syfte att uppnå och förbättra sin förmåga att delta i ordinarie arbetsmarknadsinriktade insatser. Boende i Jönköping, Vaggeryd, Habo eller Mullsjö. Prioriterad målgrupp är unga 18–29 år.

Målgruppen innefattar inte personer med hel sjukersättning.

Bemanning och Resursfördelning
Verksamheten omfattar motsvarande sju heltidstjänster. I Jönköping finns två coacher (varav en arbetar 75 procent) samt en teamledare. Vidare finns två coacher i Vaggeryd, en coach i Habo (90 procent) och en coach i Mullsjö. En av coacherna i Vaggeryd avslutade sin anställning i mitten av december, och rekrytering av ersättare pågår.

Under året har verksamheten påverkats av ett par kortare sjukskrivningsperioder bland personalen.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

Från och med januari 2026 kommer coachen i Mullsjö att vara anställd av Habo kommun. Förändringen görs av praktiska och arbetsmässiga skäl som framkommit i samband med att en gemensam grupp bedrivits för Habo och Mullsjö under året.

Metod och Arbetsmodeller
Grunden i NOVA är metoden 7TJUGO, baserad på empowerment-pedagogik, med syfte att stärka självbild och resurser genom gruppövningar. Deltagarna erbjuds ett kravlöst sammanhang med fokus på kommunikation, självbild, ansvar och mål under cirka sex månader, med flera träffar i veckan. Individuella samtal, ibland med remittenten närvarande, säkerställer att utvecklingen sker utifrån individens förutsättningar. Som stöd används verktyget SKAPA, som mäter progression mot anställningsbarhet, och samtalen bygger på Motiverande samtal (MI) för att underlätta förändringsprocesser.

Deltagarstatistik (1 dec 2024 till 31 december 2025)

antal inskrivna:	*16–29 år*	*30–64 år*
kvinnor:	*14*	*51*
män:	*8*	*16*
totalt antal:	*22*	*67*

Remitterande myndighet:	*Antal:*
Arbetsförmedlingen	*0*
Försäkringskassan	*9*
Region	*52*
Kommun	*28*
Annat	*0*

	arbete ej sub	arbete sub	studier	fortsatt rehab	sjukdom	egen begäran	åter remittent	annat
Avslutade, antal	0	0	5	43	19	5	6	0

Fortsatt arbetsinriktad rehabilitering omfattar avslut till rehabiliteringssamverkan FK-Af (GK), Samhall, AME/AMA, ENTER och FIA.

Resultat och Måluppfyllelse
Det övergripande målet är att individen ska utveckla sina egna förmågor och förutsättningar för att bli mer redo att närma sig arbetsmarknaden eller studier.

Följande uppgifter kommer från avslutade deltagares svar på Indikatorer för finansiell samordning och förbundets hälsoenkät.

- *Deltagarna upplever en positiv stegförflyttning/progression mot att kunna arbeta eller studera jämfört med innan deltagande i insatsen.* Totalt har 43 personer besvarat frågan ”Känner du dig mer redo att kunna arbeta eller studera jämfört med innan du fick kontakt med oss?”. Av dem uppgav 63 procent ett positivt svar, vilket innebär en tydlig ökning jämfört med föregående år då motsvarande andel var 35 procent.

- *Deltagarna upplever att den egna hälsan har förbättrats i förhållande till inskrivningstillfället.* Av de 57 personer som besvarat hälsoenkäten uppger 39 en förbättrad upplevd hälsa, 8 uppger oförändrat hälsotillstånd och 10 uppger en försämrad hälsa i förhållande till inskrivningstillfället.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

- *Deltagarna upplever att livskvaliteten (ex hälsa, ekonomi, relationer, självförtroende) har ökat efter deltagandet i verksamheten.* Av de 60 personer som svarat anger 47 att livskvaliteten är bättre vid avslut.

- *Deltagarna upplever sig ha fått stöd att utveckla sitt sätt att hantera sin situation.* Frågan har besvarats av 43 avslutade deltagare i indikatorenkäten. Av dessa svarar 47 procent tydligt positivt, jämfört med 34 procent föregående år.

Eftersom nuvarande målsättningar inte är kvantifierade blir bedömningen av måluppfyllelse delvis en tolkningsfråga. Samtliga svar är subjektiva och baseras på deltagarnas egna upplevelser.

Utmaningar och Lärdomar
Genomlysning av NOVA har inneburit både utmaningar och påfrestningar för teamet, framför allt till följd av den osäkerhet som funnits kring verksamhetens framtid. Samtidigt har processen varit lärorik och tydliggjort betydelsen av struktur och tydlighet för att skapa engagemang och trygghet. Verksamheten har periodvis påverkats av resursbrist till följd av sjukskrivningar och personalomsättning, och även personalomsättning hos remittenter har medfört kunskapsbrist om vad NOVA är för typ av insats.

Vid ett par tillfällen har deltagare saknat remittent under pågående process, vilket är problematiskt då remittenten ansvarar för individens fortsatta planering. Under året har det dessutom varit brist på rehabkoordinatorer inom psykiatrin, vilket försvårat planeringen för deltagare. Samarbetet med en vårdcentral har periodvis varit utmanande, men förbättrades avsevärt under hösten efter rekrytering av ny rehabkoordinator.

Flera deltagare i NOVA ansöker vidare till Enter som nästa steg, men väntetider och platsbrist riskerar att skapa ett oönskat glapp mellan insatserna. Arbetet som coach ställer krav på hög flexibilitet för att hantera den gruppdynamik som uppstår och de situationer som kan uppkomma. Det finns också ett behov av en kontinuerlig lärandeprocess tillsammans med remittenter kring vilka individer som har bäst nytta av NOVA.

Inför kommande år finns frågor kring hur inflödet av remisser kommer att påverkas av att det är beslutat att handläggare på Försäkringskassan och försörjningsstöd ska vara de som remitterar till NOVA, medan rehabkoordinatorer inte längre ska göra detta. Slutligen finns en osäkerhet kring hur ett eventuellt aktivitetskrav kan komma att påverka verksamheten.

Kommentarer kring Samverkan och Jämställdhetsarbete
Samverkan har under året utvecklats och förbättrats. Försäkringskassan upplevs vara mer närvarande i ärendena, och samarbetet med de flesta parter fungerar nu väl. Den ökade tydligheten kring hur verksamheten ska bedrivas har också bidragit till bättre förutsättningar för samverkan.

Till skillnad från föregående år fungerar den lokala samverkan på de mindre orterna nu mycket bättre. Det tar fortsatt tid att bygga upp samarbete och få in remisser, bland annat till följd av nyanställningar och vakanta tjänster, men utvecklingen under 2025 har varit mer positiv än året innan.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

NOVA saknar i dagsläget en fastställd rutin för hur jämställdhetsarbetet ska hanteras utifrån förbundets Antidiskriminerings- och jämställdhetspolicy. Däremot genomsyras verksamheten i praktiken av de värderingar och principer som lyfts fram i policyn.

Övriga Resultat och Planerade Utvecklingsinsatser
Arbetet som följt av genomlysningens resultat är i huvudsak färdigställt, men vissa delar kommer att fortsätta utvecklas och implementeras under 2026 innan allt är helt på plats.

Parallellt pågår ett fortsatt utvecklingsarbete av metoden 7TJUGO för att ännu bättre kunna möta deltagarna utifrån deras individuella förutsättningar. Detta sker dels genom det dagliga arbetet med metoden, dels genom utbildning i den omarbetade och vidareutvecklade versionen av 7TJUGO. Den nya versionen innebär bland annat fördjupad dokumentation av Empowermentpedagogiken och bakomliggande teorier, fler och nya övningar, ytterligare teoriavsnitt kopplade till övningarna samt tillgång till material både i fysisk form och digitalt via en webbplattform.

2. Verksamheten Enter

Verksamhetsbeskrivning
Verksamhetsansvar har Arbetsmarknadsavdelningen i Jönköping kommun, där även teamledaren har sin anställning. Samordningsförbundet har finansierat Enter sedan 2012 då verksamheten startades.

Verksamheten är en samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Jönköpings län samt kommunerna i Jönköping, Vaggeryd, Habo och Mullsjö. Enter har en styrgrupp där representanter för alla berörda organisationer träffas ca 4 gånger per år.

Enter tar emot personer i arbetsför ålder 18–64 år utan anställning, som har behov av insatser från flera av förbundets parter, uppbär offentlig försörjning och bedöms ha en arbetsförmåga att bygga på inom ett år. Prioriterad grupp är personer i åldern 18–29 år, med psykisk ohälsa eller funktionsvariation. Boende i Jönköping, Vaggeryd, Habo eller Mullsjö

Bemanning och Resursfördelning
Teamet består av tre medarbetare, på heltid, från Arbetsmarknadsavdelningen Jönköping kommun (AMA), en medarbetare från Försäkringskassan och en tillhörande Region Jönköpings län. Arbetsförmedlingen har en representant på 20%.
En medarbetare från Jönköpings kommun ska bland annat ackvirera platser, coacha och ha en tydlig samordnande roll i Vaggeryd, Habo och Mullsjö kommun.

Enter har varit och informerat vid flertal tillfällen i Novas verksamhet och vilket troligtvis bidragit till ökat inflöde från Habo, Mullsjö och Vaggeryds kommun. De gör att fler möte hålls på plats i de kommunerna och kräver mer resurser av teamet. Det är även mer tidskrävande att skapa nya kontakter med arbetskonsulenter i kommunerna samt näringslivet där.
Från våren 2025 var de högt ansökningstryck på verksamheten vilket gjorde att Enter enbart tog emot ansökningar från de prioriterade verksamheterna resten av året.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

Metod och Arbetsmodeller
Personalen arbetar i team med gemensamt ansvar för deltagarna, där varje deltagare har en handledare som följer dem genom hela processen. Handledaren genomför en fördjupad kartläggning av deltagarens förmågor, resurser och begränsningar, med BIP som grund och arbetsfokus som röd tråd. En förändringsplan med mål upprättas och följs upp kontinuerligt under processen. Exempel på insatser som erbjuds är stödjande samtal, samordning av vårdkontakter och hjälp med att få vardagen att fungera. Deltagarna kan även få studie- och yrkesvägledning, arbetsträning, hälsocoachning, friskvårdsaktiviteter och utbildning i arbetsmarknadskunskap. Arbetsträning och vårdkontakter är de mest använda insatserna, där arbetsträning fokuserar på att pröva förmågor och få erfarenhet.

Under året har sociala hälsoinsatser erbjudits deltagare såsom hälsoföreläsningar av hälsocoach i Jönköpings kommun vid 4 tillfälle under både vår och hösten. Även Jönköpings sportfiskeklubb har haft två träffar då deltagare prövat på fiske. Detta har uppskattats mycket att deltagarna.

Verktyget SKAPA används vid behov i arbetet med deltagare. Deltagarna får frågor om våld i nära relationer var tredje månad. Vid behov genomför Enter:s arbetsterapeuter aktivitetsbaserade kartläggningar där deltagaren observeras i tre typer av aktiviteter. Detta hjälper till att identifiera styrkor, begränsningar och behov, vilket förbättrar matchningen mot arbete och kan öka deltagarens arbetsförmåga. Under året har arbetsterapeuterna utbildats ytterligare i instrumentet som används.

Enter erbjuder möten både på plats i deltagarens hemkommun och digitalt, utifrån önskemål. För att säkra fler platser samarbetar Enter med arbetskonsulenter i olika kommuner och med arbetsgivare, även de som för närvarande inte kan ta emot deltagare, för att skapa framtida möjligheter för placeringar.

Under året har en genomlysning genomförts där en projektplan för Enter:s verksamhet har tagits fram i syfte att tydliggöra uppdraget. Mål och målgrupp har justerats, vilket innebär kortare inskrivningstider och tydligare vägar vidare efter Enter, framför allt i samverkan med Arbetsförmedlingen.

Deltagarstatistik (1 dec 2024 till 31 december 2025)

antal inskrivna:	*16–29 år*	*30–64 år*
kvinnor:	*31*	*20*
män:	*29*	*18*
totalt antal:	*60*	*38*

Remitterande myndighet:	*Antal:*
Arbetsförmedlingen	*8*
Försäkringskassan	*14*
Region	*59*
Kommun	*10*
Annat	*-*

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

	arbete utan subv	arbete med subv	studier	Fortsatt arbetsinriktad rehabilitering	sjukdom	annat
Avslutade, antal	2	4	6	2	20	2

Resultat och Måluppfyllelse

Det övergripande målet för verksamheten är att tillvarata den enskilde individens resurser och hitta hållbara lösningar i riktning mot arbete studier och en ökad inkludering i samhället. Det konkreta målet för verksamheten är följande.

- *50% av deltagarna som bedöms ha arbetsförmåga skall komma i arbete eller studier och på så sätt minska sitt behov av offentlig försörjning.* Mellan december 2024 och december 2025 avslutades 47 deltagare i Enter:s verksamhet, varav 21 kvinnor. Av de avslutade bedömdes 27 ha arbetsförmåga vid avslut, och av dessa arbetar eller studerar 12 personer (5 kvinnor och 7 män), motsvarande 44 procent. Flera av dem som gick vidare till arbete hade fortfarande behov av offentlig försörjning, om än i mindre omfattning än tidigare. Deltagandet i Enter har ökat jämfört med föregående år. De som bedömdes sakna arbetsförmåga avslutades främst på grund av sjukdom, frihetsberövande eller ansökan om daglig verksamhet, medan övriga avslut berodde på föräldraledig, flytt eller att man inte följt planeringen.

- *Alla deltagare som bedöms ha arbetsförmåga men ännu inte kommit i arbete/utbildning ska ha en tydlig handlingsplan riktad mot anställning.* Alla (15) deltagare har gått till andra arbetslivsinriktade insatser i form av Nova, FIA, arbetsförmedlingen eller insatser i kommunerna

- *Alla deltagare som inte bedöms ha arbetsförmåga ska rekommenderas insatser för att närma sig arbetsmarknaden eller komma till rätt försörjning*. Vid avslut var de 20 deltagare som inte kunde tillgodogöra sig arbetslivsinriktad rehabilitering. Av dem sökte 1 hel sjukersättning, 3 ansökte om daglig verksamhet och en var frihetsberövad. Flera av dem hade ersättning via Försäkringskassan vid avslut och var i behov av andra insatser via vården.

- *75% av deltagarna ska uppleva att den egna hälsan och/eller livskvalitén har förbättrats.* 85 % av deltagarna upplever att den egna hälsan och /eller livskvalitén har förbättrats efter deltagande i Enter.

- *75% av deltagarna ska vid avslut uppleva att de "har fått stöd på ett sätt som är till stor nytta"* Årets uppföljning med verktyget *Indikatorer för finansiell samordning* besvarades av 24 deltagare vid avslut, varav 71 procent gav ett mycket positivt svar.

- *85% av deltagarna ska vid avslut uppleva "att personalen tagit tillvara dina erfarenheter, kunskaper och synpunkter*" 24 avslutade deltagare valde att svara på denna fråga. 83% svarade positivt.

Digital signering

Comfact Signatures Referensnummer: 318847SE

Utmaningar och Lärdomar
Arbetet med att skapa arbetsträningsplatser och möjligheter till anställning har under året försvårats av den rådande lågkonjunkturen, vilket minskat tillgången till både arbetsträning och reguljära anställningar. Ytterligare utmaningar har varit budgetrestriktioner inom Jönköpings kommun samt avsaknaden av motsvarande insatser i Habo och Mullsjö kommuner.

Målgruppen har ett tydligt behov av långsiktiga och samordnade stödinsatser. En faktor som försvårar hållbara anställningar över tid är att FIA:s verksamhet är under avveckling, vilket minskar tillgången till kompletterande stöd. Samtidigt har Arbetsförmedlingen anställt fler SIUS-konsulenter, vilket bedöms förbättra förutsättningarna för Enter:s deltagare framöver. Under året har Försäkringskassan infört nya rutiner för ansökan om förlängd sjukpenning, vilket lett till ett ökat behov av stöd till deltagare i processen.

En återkommande utmaning är att remittenter inte alltid har uttömt sina interna resurser innan ansökan görs, vilket tillsammans med långa väntetider påverkar deltagarnas utveckling och möjligheten till framåtsyftande insatser. För att hantera detta har Enter under året köpt in externa psykologutredningar för att driva processerna framåt och skapa bättre beslutsunderlag.

Ytterligare en försvårande omständighet är den begränsade tillgången till samtalsstöd och psykosocialt stöd. Brist på kontinuitet och tillgänglighet gör att deltagare inte alltid får rätt stöd i rätt tid, vilket förlänger och försvårar rehabiliterings- och arbetslivsinriktade processer och därmed fördröjer nästa steg i planeringen.

Kommentarer kring Samverkan och Jämställdhetsarbete
Enter har träffat representanter från Försäkringskassans aktivitetsersättningsutredare för att få en samsyn kring samarbetet, roller och ansvar. Träff med rehabkoordinatorer inom psykiatrin samt med Funktionsstöd inom kommunen i Jönköping har även skett för att underlätta samverkan.

Arbetskonsulent som träffat kommunerna för att se hur vi kan samarbeta över kommungränserna har under året konkretiserat den nya rollen, för att få ut den bästa effekten kring hur vi hittar platser och behåller arbetsgivare på sikt. Uppbyggda kontaktvägar har etablerats och fungerar väl.

Som det ser ut idag har Enter ingen särskild rutin för hur jämställdhetsarbetet hanteras utifrån handlingsplanen i förbundets Antidiskriminerings- och jämställdhetspolicy.

Övriga Resultat och Planerade Utvecklingsinsatser
Några deltagare i Enter har efter en tid visats behöver jobba mer med sig själv innan de är kan prövas mot arbete eller studier. Efter ett informationsmöte med Nova har de sedan valt att delta i deras gruppverksamhet i stället.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

3. Funktionsnedsatta i Arbete (FIA)

Verksamhetsbeskrivning

FIA är en verksamhet som stöttar personer att komma ut i arbetslivet. Verksamheten tillämpar till stor del metoden Supported Employment. Målgruppen är personer i arbetsför ålder, 18–64 år, med psykiska och/eller fysiska funktionsnedsättningar som påverkar deras förmåga att delta i arbetslivet. Personerna ska vara boende i Jönköping, Habo, Mullsjö och Vaggeryd och ha en utredd arbetsförmåga på minst 25%. Deltagare får inte ha en anställning eller hel sjukersättning. Kontaktperson är Camilla.

Bemanning och Resursfördelning

Fram till den 21 oktober bemannades verksamheten av två arbetscoacher på vardera 50 procent. När en av coacherna avslutade sin anställning beviljades tjänstledighet under de två sista månaderna, medan den kvarvarande coachen fortsatte i sin 50-procentiga tjänst. I samband med att besked om FIA:s nedläggning mottogs i september infördes ett intagningsstopp.

Metod och Arbetsmodeller

FIA har utvecklat ett arbetssätt som är anpassat efter deltagarnas behov, med målet att de ska nå egen försörjning genom arbete eller studier. Många deltagare har varit borta från arbetslivet under en längre tid eller saknar tidigare arbetslivserfarenhet, vilket gör det viktigt att förstå varje individs unika förutsättningar och behov.

Arbetet bygger delvis på metoderna Supported Employment (SE) och Motiverande samtal (MI). Detta inkluderar kartläggning av deltagarnas resurser, begränsningar och mål, coachning för att stärka motivationen och hantera svårigheter, samt matchning mot praktik eller arbete som passar deras förmågor. FIA erbjuder också stöd i att skapa anpassningar och kontakter som krävs för att deltagaren ska lyckas. Tät uppföljning sker under praktiktiden, och efter att en anställning påbörjats erbjuds efterstöd till både deltagare och arbetsgivare, där de själva ansvarar för att kontakta FIA vid behov.

Fia har även inspirerats av metoden SKAPA, särskilt dess frågebaserade redskap, som används för att fördjupa förståelsen för deltagarnas behov och möjligheter, även om metoden inte används fullt ut. Arbetssättet är flexibelt och syftar till att skapa hållbara lösningar för varje individ.

Deltagarstatistik (1 dec 2024 till 31 december 2025)

antal inskrivna:	*16–29 år*	*30–49 år*	*50–64 år*
kvinnor:	*2*	*5*	*3*
män:	*1*	*6*	*3*
totalt antal:	*3*	*11*	*6*

Remitterande myndighet:	*Antal:*
Arbetsförmedlingen	
Försäkringskassan	*1*
Region	*17*
Kommun	
Enter	*2*

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

	arbete ej sub	arbete sub	studier	AF	GK	AME	annan Finsaminsats	Sjukdom/ sjukers	egen begäran	åter FK remittent	annat
Avslutade, antal	1	1		4	3			2	1 (flytt)	7	1

Resultat och Måluppfyllelse

- *30% av deltagarna ska komma ut i studier eller arbete vid avslut och 50% (av de pågående) kommer ut i arbetsprövning eller praktik.* För fyra av de deltagare som skrevs ut under 2025 har målen uppnåtts i form av ökad arbetsförmåga, vilket möjliggjort övergång direkt till Arbetsförmedlingen. Flera deltagare har också gjort tydliga framsteg genom arbetsträning, även i de fall där detta ännu inte lett till anställning.

  Fyra deltagare har under året ansökt om sjukersättning, helt eller delvis; två av dessa har beviljats hel sjukersättning och en har beviljats 50 procent efter utskrivning. Handläggningstiden har i dessa ärenden uppgått till cirka sex månader.

  Under året har tio arbetsplatsbesök genomförts tillsammans med deltagare. Samtliga arbetsgivare ställde sig initialt positiva till arbetsträning, vilket bedöms som ett mycket gott utfall med hänsyn till de generella svårigheterna att hitta platser.

  Av årets utskrivna deltagare har två gått vidare till arbete, varav en till en OSA-anställning. Därutöver påbörjades ytterligare en heltidsanställning i december för en kvinna som varit sjukskriven i elva år.

- *75% av avslutade deltagare ur FIA ska ange klart positiva svar på frågorna "Har du fått stöd på ett sätt som är till stor nytta för dig?" samt "Har personalen tagit tillvara dina erfarenheter, kunskaper och synpunkter?"* Eftersom insatsen kommer att avslutas och samtliga deltagare har informerats om detta – vilket i sig bedöms kunna ha påverkat deltagarnas upplevelser och eventuella enkätresultat – har beslut fattats att inte genomföra den ordinarie avslutsenkäten. Något samlat enkätresultat finns därför inte att analysera.

  Det kan dock konstateras att andelen deltagare som upplever att de fått ett stöd som varit till nytta för dem har minskat jämfört med föregående år. Även upplevelsen av att personalen tillvaratar individens erfarenheter, kunskaper och synpunkter har visat en nedåtgående trend.

Utmaningar och Lärdomar

En återkommande utmaning är att identifiera lämpliga platser för deltagarnas arbetsträning. Processen innebär ofta flera avslag innan en lämplig matchning kan göras.
En ännu större utmaning är att deltagarna vid inskrivning ofta befinner sig längre ifrån arbetsträning än vad de initialt själva bedömer. I de inledande kartläggningssamtalen framkommer det nästan alltid att det finns ett behov av ytterligare stöd från vården, exempelvis i form av traumabehandling, kurators- eller psykologsamtal eller annan behandling. Då väntetiderna inom psykiatrin är långa, begränsas möjligheterna att påbörja arbetsträning under denna period, vilket medför att processen i många fall stannar upp.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

Idealt sett skulle deltagarna vara mer förberedda för arbetsträning redan vid inskrivning i FIA. Detta skulle sannolikt leda till en snabbare väg till anställning och möjliggöra för fler deltagare att ta del av insatsen.

Kommentarer kring Samverkan och Jämställdhetsarbete
Samverkan mellan FIA och berörda myndigheter utgår från att FIA tar kontakt med handläggare på Försäkringskassan för att tillsammans upprätta en rehabiliteringsplan för deltagaren, vilket generellt har fungerat väl. Under året har Försäkringskassan efterfrågat tätare uppföljningssamtal med FIA och deltagarna, i vissa fall så ofta som var fjärde till var sjätte vecka, oftast via digitala möten.

Arbetsförmedlingen involveras när det bedöms vara aktuellt med en anpassad anställning. I samverkan med psykiatrin medverkar FIA ofta vid samtal som ett stöd för deltagaren.

Samtliga förändringar avseende utökad tid i arbetsträning kommuniceras löpande till berörda handläggare och rehabkoordinatorer.

FIA har ingen påverkan över vilka personer som remitteras till verksamheten och gör inga urval baserat på könstillhörighet. Att remisserna i huvudsak kommer från rehabkoordinatorer är snarare en tillfällighet, då flertalet deltagare har sin ersättning via Försäkringskassan och lika gärna hade kunnat remitteras därifrån. FIA gör en bedömning av om individen är lämplig för insatsen och om FIA är rätt stöd. Samtliga deltagare bemöts likvärdigt och får samma grundläggande frågor i bedömningsprocessen.

Övriga Resultat och Planerade Utvecklingsinsatser
FIA har genom åren utvecklats och anpassats utifrån de behov som identifierats i målgruppen. Verksamheten har arbetat med etablerade metoder som bedömts ändamålsenliga, exempelvis Supported Employment, MI och SKAPA.

Återkommande har det framförts önskemål om att verksamheten borde vara större och att fler liknande insatser borde finnas. Idealiskt hade det varit om FIA, NOVA och Enter tillsammans kunnat utgöra en sammanhållen kedja av samverkande insatser.

Frågan kvarstår därmed kring vem som framöver ska ta ansvar för FIA:s målgrupp.

4. IT-spåret

Verksamhetsbeskrivning
IT-spåret startade som ett projekt 2012. Region Jönköpings län och de tre Samordningsförbunden i länet hade gemensamt ansvar för verksamheten 2018–2022. Utförare var Campus i12, Eksjö.

Under 2021 enade sig regionen och länets kommuner om att verksamheten skulle drivas vidare i liknande form, men upphandlas från folkhögskola. Regionen sökte fortsatta medel från förbunden och har beviljats detta för perioden 2023–2025. Nu bedrivs It-spåret vid Ädelfors Folkhögskola i Holsbybrunn, Vetlanda.

Målgrupp för IT-spåret är unga vuxna, fyllda 19 år, med högfungerande autismspektrumdiagnos (ASD) som har ett stort IT-intresse och är boende i Jönköpings län.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

Bemanning och Resursfördelning
I teamet arbetar en socionom som koordinator/projektledare, en lärare inom gymnasiekurser och fördjupningskurser samt en lärarassistent. Det finns även elevassistenter knutna till utbildningen.

Metod och Arbetsmodeller
Ett av syftena med verksamheten är att deltagarna ska bryta sin isolering och gå från sysslolöshet till arbete eller passande sysselsättning utifrån förmåga och kompetens.

Arbetet sker en kurs i taget, i tre moduler:
- arbetsmarknadsanpassade IT-kurser på gymnasienivå, inom nätverk och programmering
- arbetsmarknadsanpassade IT-kurser på fördjupningsnivå inom programmering
- praktik på företag, förening eller annan organisation och övergång till arbetsmarknaden.
- En period ges fortsatt stöd vid anställning, vid behov.

IT-spåret är inte en utbildning i ordets traditionella betydelse. Visserligen är utbildning en stor del av verksamheten, men det är till lika stor del en habiliterande insats där det sociala lärandet är minst lika viktigt som det ämnesrelaterade lärandet. Dessutom ingår praktik och jobbcoachning som del i verksamheten.

Deltagarstatistik och Könsuppdelad Redovisning
Under 2025 har utbildningen haft 16 inskrivna personer. De inskrivna kommer huvudsakligen från Höglandet, 12 deltagare. Finnveden har haft 1 person inskriven och Södra Vätterbygden 3 deltagare. Av inskrivna deltagare har 13 varit män och 3 kvinnor.

Under året har 5 personer avslutats. Två personer har gått till arbete, två personer har gått vidare till andra studier och en person avslutade på egen begäran.

Resultat och Måluppfyllelse
- *Bidragsberoende och utanförskap ska minska hos målgruppen*
  Verksamhetens möjlighet att påverka är marginell, eftersom hela målgruppen är stor och påverkansfaktorerna många.
- *Ungdomar med kompetens inom olika IT-områden ska bli en tillgång på arbetsmarknaden.*
  Verksamhetens möjlighet att påverka är marginell, eftersom hela målgruppen är stor och påverkansfaktorerna många. Deltagare på IT-spåret blir en tillgång på arbetsmarknaden.
- *Alla deltagare ska i modul 2 och modul 3 prova på att praktisera med uppdrag från företag, organisationer eller föreningar.*
  Samtliga deltagare i modul 2 och 3 har haft praktik på företag. Tre personer har praktiserat och avslutat utbildningen
- *50% av studenterna ska vara i anställning, adekvat sysselsättning eller reguljär utbildning efter fullt genomgången utbildning.*
  Tre deltagare har fullföljt utbildningen och två har slutat innan. En av hemlängtan och en har gått över till spelutvecklingsutbildningen.
- *Ungdomar ska gå från sysslolöshet till avlönat arbete eller adekvat sysselsättning och på så sätt bidra till samhällsnyttan.*
  Verksamhetens möjlighet att påverka är marginell, eftersom hela målgruppen är stor och påverkansfaktorerna många.
- *Minst 70% av studenterna ska genomföra utbildningen med godkända betyg.*
  5 deltagare har avslutat utbildningen med godkända betyg på de kurser de har läst.

Digital signering

Comfact Signatures Referensnummer: 318847SE

Det är klart att bidragsberoende och utanförskap i gruppen deltagare på IT-spåret har minskat. Då utbildningen sedan i januari 2023 bedrivs på en folkhögskola, öppnades möjligheten till att studera med studiemedel upp. Detta bidrar till att bidragsberoendet minskar.

De deltagare som fullföljer studierna i IT-spåret genomgår en stark utveckling av självförtroende, kunskap om arbetsmarknadens krav, yrkeskunskaper och andra viktiga förutsättningar för att kunna klara av ett arbete.

Övriga Resultat och Planerade Utvecklingsinsatser

Efter beslutet 2022 om tidsbegränsad finansiering upphandlades och bedrevs IT-spåret regionalt under perioden 2023–2025 och utvärderades 2024. Inför 2026 lämnades en ny ansökan in, men utan tydlig plan för långsiktig finansiering, vilket resulterade i tidsbegränsade och minskade beviljanden. Utifrån detta beslutade Region Jönköpings län att avveckla IT-spåret. Avvecklingen genomförs på ett sätt som möjliggör att pågående utbildningar kan slutföras och beräknas vara färdigställd den 30 juni 2026.

Digital signering

Comfact Signatur: Referensnummer: 318847SE

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Maria Barbro Margaretha Wir
TITEL, ORGANISATION:	Ledamot, Samordningsförbundet Södra Vätterb…
TID:	2026-04-02 11:36:28 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_f3cc7131a234631e050c10e4c1fab8b7

NAMN:	Camilla Nohammar
TITEL, ORGANISATION:	Ledamot, Samordningsförbundet Södra Vätterb…
TID:	2026-04-02 12:26:06 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_c4fc6cfbcc4117f98238b86b4c050381

NAMN:	SVEN ARNE CHRISTER SJÖBERG
TITEL, ORGANISATION:	Ledamot, Samordningsförbundet Södra Vätterb…
TID:	2026-04-02 13:31:51 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_1d7de6ee8abd96251bf71327444ebf4d

NAMN:	Hans Jarstig
TITEL, ORGANISATION:	Vice ordförande, Samordningsförbundet Södra …
TID:	2026-04-02 15:16:47 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_2f1cb16860c9b876ae88eea339a54141

NAMN:	MATS ARNE KONRAD HOLGER TINGSHAGEN
TITEL, ORGANISATION:	Ledamot, Samordningsförbundet Södra Vätterb…
TID:	2026-04-02 16:48:49 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_ba92ea5b65d4c146c509149d02470e9f

NAMN:	HÅKAN SANDGREN
TITEL, ORGANISATION:	Ordförande, Samordningsförbundet Södra Vätt…
TID:	2026-04-05 11:47:50 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_e1372de53a0f8ab76d0e1a16f6828210

NAMN:	ANNA KARIN SLUNGE
TITEL, ORGANISATION:	Ledamot, Samordningsförbundet Södra Vätterb…
TID:	2026-04-06 15:12:04 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_68b2fe7ee43ae45a73c996c6372f11b6

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2026-04-06 15:12:07 +02:00
Ref: 318847SE
www.comfact.se

Validera dokumentet | Användarvillkor

Region Jönköpings län

2026-03-25 RJLR 2026/14

Styrelsen i Samordningsförbundet Södra Vätterbygden
Fullmäktige i respektive medlemskommun och region
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för år 2025

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Södra Vätterbygden (organisationsnummer 222000-2428) för verksamhetsåret 2025.

Vårt uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

I uppdraget samverkar vi med av staten utsedd auktoriserad revisor. I granskningen av förbundets räkenskaper och årsredovisning har vi förlitat oss på den statliga revisorns granskning och bedömning.

Våra övriga granskningsinsatser har utförts i samarbete med sakkunnigt biträde till revisorerna.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Södra Vätterbygden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Signature reference: a1dd2463-6f66-4f25-8001-296252219 8d4

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de målsättningar som angivits i verksamhetsplanen för 2025.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Johan Stark
Förtroendevald revisor
För Region Jönköpings län och kommunerna

Signature reference: a1dd2463-6f66-4f25-8001-296252219 8d4

NETPUBLICATOR® VERIFIED

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: JOHAN ENAR SÖREN STARK
Date: 2026-03-29 09:24:16
BankID refno: 019d387a-7ad6-743d-82fa-35d5a647c5d1

Vice ordförande: Johan Starck

Signature reference: a1dd2463-6f66-4f25-8001-296252219 8d4

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Södra Vätterbygden, org. nr 222000-2428

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision och granskning av årsredovisningen för Samordningsförbundet Södra Vätterbygden för år 2025 enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision[1]. Förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har granskats enligt särskild instruktion.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 2-15. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar av årsredovisningen.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- måste vi informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

[1] *Med anpassning till de specifika förutsättningar som föreligger i ett finansiellt samordningsförbund. Främst att rapporten inte avges av "sakkunnigt biträde" eller ställts till "de förtroendevalda revisorerna".*

Penneo dokumentnyckel: CI3BA-7B2PZ-8ISLH-5FWPQ-FCOAX-5WP0G

Revisorns granskning av förvaltningsberättelsen samt driftredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt driftredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår granskning har skett enligt tillämpliga delar av ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” samt ”Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning” i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Driftredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Södra Vätterbygden för år 2025.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Södra Vätterbygden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att insatserna som finansierats är i enlighet med lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Vi har i vår granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, inte noterat några väsentliga brister i förbundets interna kontroll.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen och den interna kontrollen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

I vår granskning skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision av årsredovisningen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

Borås den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Azets Revision & Rådgivning AB

Susanna Everborn
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: CI3BA-7B2PZ-8ISLH-5FWPQ-FCOAX-5WP0G

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SUSANNA EVERBORN

Undertecknare 1

Serienummer: 48b696979570d0[…]048bd52fff464

IP: 90.129.xxx.xxx

2026-03-30 13:52:48 UTC

Penneo dokumentnyckel: CI3BA-7B2PZ-8ISLH-5FWPQ-FCOAX-5WP0G

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se **https://eutl.penneo.com**.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, **https://penneo.com/validator**, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-06-16	2026/1009

Kommunfullmäktige

Avsägelser

Ärendebeskrivning

Cecilia Petersson (S) har inkommit med avsägelse från sitt uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige från och med den 30 juli 2026.

Beslutsunderlag

Avsägelse den 11 juni 2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att godkänna Cecilia Petersson (S) avsägelse som ledamot i kommunfullmäktige från och med den 30 juli 2026.

Beslutet skickas till

Cecilia Petersson
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Avdelningen för kompetens och ledarskap

Joel Lundgren
Kommunsekreterare

Postadress	Gatuadress	Telefon	Org.nr.	e-post	Bankgiro
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

E-tjänster för politiker

Ärendenummer: #6474 | Inskickat av: Cecilia Petersson (signerad) | 2026-06-11 19:52

1. E-tjänster för politiker

Kontaktuppgifter för den förtroendevalda

Personnummer

Förnamn
Cecilia

Efternamn
Petersson

Adress
-

Postnummer och ort
- -

Telefon
-

E-postadress
cecilia.petersson@politik.mullsjo.se

Notifieringar
E-post

Är du ledamot/ersättare i kommunfullmäktige?

Ja

Ärende

Avsägelse

Avsägelse

Vilket/Vilka uppdrag gäller ditt ärende?
Kommunfullmäktige

Från vilket datum ska det avslutas?
2026-07-30

Vilket parti tillhör du?

Vänligen välj vilket parti du tillhör i rullistan.

Socialdemokraterna

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: Cecilia Petersson
Person ID:
Datum: 2026-06-11 19:52
Signerad checksumma:

Avsägelse av uppdrag i kommunfullmäktige

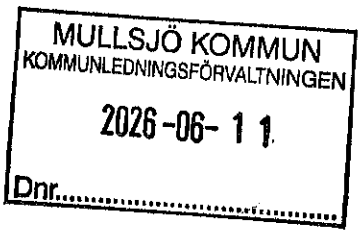
På grund av att jag kommer att flytta från kommunen önskar jag härmed avsäga mig mitt uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige i Mullsjö kommun från och med 30/7 2026.

Jag vill samtidigt framföra att jag, om regelverket medger detta, gärna har kvar mina nuvarande uppdrag i socialnämnden, socialnämndens arbetsutskott och valnämnden under återstoden av året för att bidra till kontinuitet i det pågående arbetet.

Tack för den här tiden och för möjligheten att få vara en del av kommunens demokratiska arbete.

Med vänliga hälsningar

Cecilia Petersson

Mullsjö Kommun

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2026-06-16	2026/1008

Kommunfullmäktige

Delgivningar

Ärendebeskrivning

Följande delgivningar redovisas:

a) Protokoll från kommunstyrelsen den 10 juni 2026 § 90, samverkansavtal mellan Habo, Mullsjö och Tidaholms kommuner, Visit Hökensås (dnr 2026/1108)
b) Protokoll från kommunstyrelsen den 10 juni 2026 § 91, frukost i skolan (dnr 2026/1100)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att lägga delgivningarna till handlingarna.

Postadress	Gatuadress	Telefon	Org.nr.	e-post	Bankgiro
Mullsjö kommun	Järnvägsgatan 27-29	0392-140 00	212000-1603	kommun@mullsjo.se	5932-8807
Box 47	Mullsjö	**Telefax**		**Internet**	**Plusgiro**
565 21 Mullsjö		0392-102 49		www.mullsjo.se	12 14 33-7

Dnr 2026/1108

§ 90 Samverkansavtal mellan Habo, Mullsjö och Tidaholms kommuner, Visit Hökensås

Ärendebeskrivning

Under perioden 2017–2018 genomfördes projektet Outdoor Hökensås, där kommunerna Habo, Mullsjö, Hjo och Tidaholm tillsammans med näringsliv och föreningsliv identifierade en tydlig utvecklingspotential i Hökensåsområdet. Projektet hade som syfte att öka turismomsättningen samt analysera möjliga utvecklingsinriktningar för området.

Kommunerna bedömer att det fortsatt finns behov av att utveckla Hökensås, men att detta kräver ett mer långsiktigt, strukturerat och samordnat arbetssätt än tidigare. För att säkerställa kontinuitet och hållbarhet i utvecklingsarbetet finns behov av ett fördjupat kommunöverskridande samarbete med gemensamma resurser.

På uppdrag av kommunledningarna i Habo, Mullsjö och Tidaholms kommuner har därför ett samverkansavtal tagits fram som reglerar inriktning, organisation och finansiering för ett långsiktigt samarbete avseende hållbar destinations- och platsutveckling i området runt Hökensås från och med 2027. Området omfattar de deltagande kommunernas yttre kommungränser.

Samarbetet syftar till att utveckla Hökensås till ett hållbart och attraktivt område där naturvärden och biologisk mångfald värnas samtidigt som en livskraftig landsbygd stärks. Utvecklingen ska bidra till god livsmiljö, lokal stolthet och långsiktigt hållbara förutsättningar för invånare, näringsliv och besökare samt stärka besöksnäringens konkurrenskraft genom fler företag och arbetstillfällen över hela året.

Kommunerna ser även behov av en kommunöverskridande samordnande funktion för platsutveckling med särskilt fokus på besöksnäringen och kopplingen till naturvårdsområdet Hökensås, i samverkan med lokala och regionala aktörer.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 60
Tjänsteskrivelse från kommundirektören den 12 maj 2026
Samverkansavtal mellan Habo, Mullsjö och Tidaholms kommuner avseende samarbetet kallat Visit Hökensås, avtalsförslag
Presentation, Visit Hökensås

§ 90 fortsättning

Förslag till beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att teckna samverkansavtal med Habo och Tidaholm kommuner avseende samarbetet kallat Visit Hökensås.

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar

att teckna samverkansavtal med Habo och Tidaholm kommuner avseende samarbetet kallat Visit Hökensås.

Beslutet skickas till
Kommundirektören
Habo kommun
Tidaholms kommun
Kommunfullmäktige (delgivning)

Dnr 2026/1100

§ 91 Frukost i skolan

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott beslutade att ge skolchefen i uppdrag den 6 oktober 2025 att utreda möjligheten till att erbjuda någon form av frukost i skolan.

Skolchefens utgångspunkt initialt var att ett förslag om att erbjuda alla elever möjlighet att äta frukost i skolan innan skoldagen startar, varken kan medföra ökade arbetsuppgifter för personalen i skolan eller ökade kostnader i verksamheten, eftersom verksamheten behöver använda befintliga resurser till skolans grunduppdrag.

Utredningen föranledde till förslag om att starta ett projekt tillsammans med kostenheten utifrån att regler kring miljö, hälsa, livsmedelshantering och arbetsmiljöansvar hindrar möjligheten för utomstående att kunna använda kök och matsal. Medel för projektet saknas i befintlig budget men skolchefen ser stora möjligheter med frukosten och möjliga effekter på elevernas studieresultat.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att avsätta 250 tkr för ett projekt för frukostservering för elever på Trollehöjd för att se vilken effekt servering av frukost i skolan får på elevers studieresultat.

Projektets kostnader föreslås belasta finansförvaltningens verksamhetskostnader. Finansförvaltningens budgetanslag beräknas ge ett betydande överskott 2026, då bland annat avskrivningspotten inte kommer att utnyttjas fullt ut under året.

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 maj 2026 § 63
Protokoll från barn- och utbildningsnämnden den 27 april 2026 § 42
Protokoll från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 13 april 2026 § 24
Tjänsteskrivelse från skolchefen den 2 april 2026
Protokoll barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott den 6 oktober 2025 § 58

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att avsätta 250 tkr för ett projekt för frukostservering för elever på Trollehöjd för att se vilken effekt servering av frukost i skolan får på elevers studieresultat för höstterminen 2026.

§ 91 fortsättning

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Per Högberg (KD) föreslår kommunstyrelsen besluta att avsätta 250 tkr för ett projekt för frukostservering för elever på Trollehöjd för att se vilken effekt servering av frukost i skolan får på elevers studieresultat för höstterminen 2026 och att projektets kostnader finansieras inom finansförvaltningens budgetanslag.
Henrik Jansson (M) föreslår kommunstyrelsen besluta i första hand att avslå kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag då det inte finns pengar för projektet.
Henrik Jansson (M) föreslår kommunstyrelsen besluta i andra hand att skicka ärendet till kommunfullmäktige för hantering om kommunstyrelsen beslutar enligt ordföranden Per Högbergs (KD) förslag.
Ordföranden Per Högberg (KD) föreslår kommunstyrelsen besluta att avslå Henrik Janssons (M) andra förslag.

Beslutsgång 1

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordföranden Per Högbergs (KD) förslag.

Omröstning begärs.

Omröstning

Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
Ja-röst för ordföranden Per Högbergs (KD) förslag.
Nej-röst för Henrik Janssons (M) förslag.

Mats Tingshagen (S), Mats Klarén (S), Anna Isaksson (MP), John Algotsson (C), Tore Thorstensson (L) och Per Högberg (KD) röstar ja.
Oscar Larsson (SD), Christian Wall (SD), Jan Olof Larsson (M) och Henrik Jansson (M) röstar nej.

Med 6 ja-röster mot 4 nej-röster beslutar kommunstyrelsen enligt ordföranden Per Högbergs (KD) förslag.

Beslutsgång 2

Ordföranden ställer de andra förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordföranden Per Högbergs (KD) förslag.

§ 91 fortsättning

Beslut
Kommunstyrelsen beslutar

att avsätta 250 tkr för ett projekt för frukostservering för elever på Trollehöjd för att se vilken effekt servering av frukost i skolan får på elevers studieresultat för höstterminen 2026 och

att projektets kostnader finansieras inom finansförvaltningens budgetanslag.

Reservation
Henrik Jansson (M) och Jan Olof Larsson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Henrik Janssons (M) förslag.

Beslutet skickas till
Barn- och utbildningsnämnden
Ekonomiavdelningen
Kommunfullmäktige (delgivning)